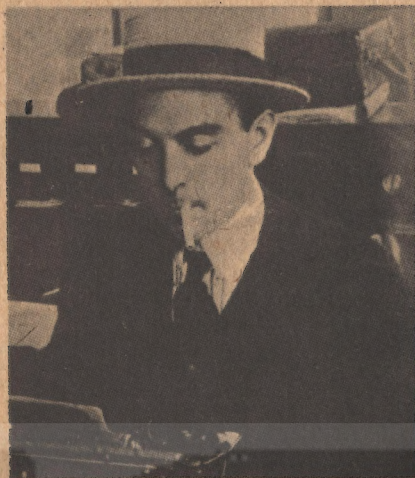


ring lardner

1347



ring lardner
călătoriile lui gullible



ISBN 973-21-0148-2



editura minerva

«Lardner este la noi exemplul cel mai concret de scriitor popular care are geniu. Fitzgerald, când a scris *Marele Gatsby*, a ieșit din această sferă; Sinclair Lewis a încercat să devină un Flaubert al americanilor; Hemingway abia de acum urma să-și facă apariția. Lardner, scriind despre lucruri obișnuite, într-o limbă obișnuită aduce incontestabil un element nou și plin de vigoare.»

GILBERT SELDES

ring lardner



Pentru versiunea românească toate drepturile
rezervate Editurii Minerva (B.P.T.)

/ - Ilustrația copertei : Ștefan Damó

ring lardner
călătoriile lui gullible

POVESTIRI

TRADUCERE, PREFAȚĂ, TABEL CRONOLOGIC ȘI NOTE
DE IOANA ROTARU

BIBLIOTECA PENTRU TOȚI ● 1990

EDITURA MINERVA ● BUCUREȘTI

The Ring Lardner Reader, Charles Scribner's
Sons, New York, 1963

The Best Short Stories of Ring Lardner, Charles
Scribner's New York, 1957

•
ISBN 973-21-0148-2

PREFAȚĂ

„Autorul meu preferat este frate-meu D.B., și după el, Ring Lardner. Am o carte de Ring Lardner de la frate-meu. Mi-a dat-o de ziua mea, puțin înainte de a intra la Pencey. Era o carte cu piese, niște piese foarte comice și foarte trăsnite, și cu o poveste despre un agent de circulație care se îndrăgostește de o fată frumoasă foc care depășea mereu viteza legală... Povestea asta îmi plăcea grozav. Dar mie cel mai mult îmi plac cărțile care, măcar din cînd în cînd, sînt comice“, mărturisește Holden Caulfield, anti-eroul romanului *De veghe în lanul de secară*¹. Nu în timpplător tînărul nonconformist, supărat pe lume și viață — între timp idolul atîtor generații de cititori — îl înscrie pe Lardner printre puținele sale preferințe literare. Trebuie să fie și o preferință a creatorului său, J. D. Salinger, care nu o dată a recunoscut influența „stilului Lardner“ asupra scrierilor sale. Limbajul argotic, folosit intens și cu dezinvoltură, expresiile colocviale, comparațiile absurde sau paradoxale, observația ironică sînt cîteva din elementele care pot susține o comparație între stilul folosit de Salinger în romanul menționat și stilul lui Ring Lardner.

Aceeași influență o recunosc, înaintea lui Salinger, scriitori ca James T. Farrell, Sherwood Anderson, John O'Hara, James Thurber, Mark Harris.

¹ J. D. Salinger, *De veghe în lanul de secară*, E.L.U., București, 1964.

Încă din primii ani după moartea lui critica a susținut că unul din prozatorii care a știut să valorifice în modul cel mai original tehnica lui Lardner a fost Ernest Hemingway. În perioada debutului său literar el și-a exprimat adeseori admirația față de Lardner. Ca și acesta Hemingway folosește în povestirile sale cu predilecție un personaj narator care îi dă posibilitatea de a utiliza stilul oral, numai că el folosește acest stil doar ca element ce trebuie să confere autenticitate povestirii, în vreme ce în scrierile lui Lardner limbajul trece pe primul loc, devenind el însuși „personaj” al povestirii, sursa ei de umor și satiră.

În anul 1924, când apărea prima culegere într-adevăr reprezentativă din scrierile sale, Lardner avea la activ o experiență de nouăsprezece ani în publicistică și era unul dintre cei mai bine cotați colaboratori ai revistelor literare. Cu acest prilej scrierile lui intrau și în atenția criticii literare, care i-a făcut o primire favorabilă. Faptul că masa de cititori îl recunoscuse cu mult înaintea criticii se explică prin continua sa prezență în paginile unor cotidiane de mare popularitate, cu cronici sportive, comentarii politice, schițe și piese absurde, povestiri, parodii.

În 1905, când se angajează la ziarul *Times* din orașul South Bend, tânărul Lardner nu are veleități literare. Primește bucuros rubrica sportivă și se remarcă repede ca un strălucit comentator de baseball și fotbal american. În scurt timp i se vor încredința, pe lângă rubrica sportivă, rubricile culturale și mondene. Încă de la început el și-a dat seama că trebuia să scoată din monotonie rubrica sportivă, care nu era citită decît de cei cîțiva suporteri locali; cititorul nu putea fi atras de articole scrise într-un limbaj arid, de specialitate, trebuia găsită o formă de exprimare cît mai accesibilă și mai incitantă.

Stilul i se conturează pe nesimțite încă de la primele articole: limbaj colocvial, argotisme și expresii tipice unui anumit mediu sportiv, totul pe un ton pe cît de spiritual pe atît de nonșalant și plin de ironie. Tânărul gazetar însoțește adeseori echipele sportive la diverse meciuri, pătrunde în culisele acestei lumi, se familiarizează cu mentalitatea sportivilor, a publicului, a colegilor săi

de gazetărie și reușește să redea în cronicile sale duritatea, de multe ori haosul, și ridicolul universului sportiv.

Cînd semnează contractul de colaborare cu ziarul *Tribune* din Chicago, în 1913, Ring are deja foarte mulți admiratori în rîndul publicului cititor. Cronicile sale au devenit între timp povestiri pe teme sportive. Autorul relatează evenimentele deghizat în persoana unui jucător sau a unui spectator obișnuit. În aceeași rubrică își mai fac apariția schițe, confesiuni ironice către cititor, poezii pentru copii. Statutul lui în lumea presei nu mai este acela al unui simplu cronicar ci al unui umorist popular. În această perioadă scrie cu o energie debordantă reușind să-și mențină rubrica zilnică și treptat plăcerea de a scrie devine tot mai mare. Referindu-se la ritmul infernal căruia era nevoit să i se supună zi de zi semnatarul unei rubrici, Lardner mărturisea: „De fapt nu este foarte greu să semnezi în fiecare zi un articol fiindcă ajungi să te obișnuiești cu munca. Vei scrie probabil numai un articol bun din șapte dar lumea va crede că dacă unul din ele e bun și celelalte șase trebuie să fie la fel de amuzante.”¹ Firește că rezultatele erau diferite la o asemenea cantitate de muncă — și scriitorul nu se sfia să recunoască acest lucru — dar majorității articolelor semnate de el nu li se putea contesta profesionalismul.

Uimitor de repede și-a descoperit vocația de gazetar și și-a format un stil inconfundabil la baza căruia se află în primul rînd ușurința de a minui mijloacele de expresie.

În anii aceia gazetăria nu era considerată o profesiune care îți cere talent ci doar o îndeletnicire ca oricare alta, în care trebuia să deprinzi ușurința de a înlănțui cuvintele într-o succesiune cît mai antrenantă. Ring a fost printre primii care a conferit creativitate și spontaneitate stilului jurnalistic, dovedind că se puteau scrie lucruri de calitate, succesul său contribuind la consolidarea statutului de jurnalist.

Veridicitatea atît a limbii folosite cît și a lumii reprezentate frapează de la început în cronicile și povestirile sale. Autorul

¹ Jonathan Yardley, *Ring — A Biography of Ring Lardner*, New York, 1977.

se simte în largul său printre sportivi, vânzători, mici afaceriști, fiecare mînat de dorința de a da lovitura vieții, de a deveni peste noapte „cineva”. Cel mai mult îl fascinează limba și formele diverse pe care aceasta le ia în conglomeratul uman care este o metropolă. Reușește să redea cu un adevărat talent camelonic vocabularul fiecărui strat social.

Contrar așteptărilor, pînă la debutul său jurnalistic, Ring nu avusese ocazia să se familiarizeze cu lumea marilor orașe. S-a născut în orașelul de provincie Niles, în statul Michigan, într-o familie respectabilă și a beneficiat de o educație pe măsură : asemeni fraților săi urmează primele clase în particular sub îndrumarea atentă a mamei și a unui profesor de gramatică. Pe lingă cunoștințele de literatură și muzică, tocmai grija pentru folosirea cît mai corectă a limbii este pe primul loc. Figura centrală a familiei este mama, cea de la care Ring va moșteni umorul, pasiunea pentru muzică și literatură și plăcerea de a trăi în stil mare. În ciuda faptului că Lena Lardner era mama a șase copii, în familia lor preocupările materiale erau puse pe ultimul loc. Energică, plină de viață și total indiferentă la convențiile sociale ea activează neobosit la clubul literar din localitate. Publică în tinerețe două volume de versuri, apoi scrie piese pentru copii pe care le pune cu mare plăcere în scenă. Principiile educaționale din casa Lardner se bazează în primul rînd pe lipsa oricărei pedepse ; copiii sînt supravegheați de departe și au în principiu posibilitatea să învețe numai ce le place. În această atmosferă precocitatea lui Ring se afirmă din plin. I se dezvoltă simțul umorului, sociabilitatea, talentul de a se face plăcut în orice companie. Gusturile literare ale mamei, se vor întrevede și după trecerea anilor : preferințele lui vor fi multă vreme operele lui Dickens, poezia engleză, *Alice în Țara minunilor*, *Aventurile lui Sherlock Holmes*. În mod indiscutabil acești ani lipsiți de orice griji și constrîngeri au contribuit esențial la conturarea spiritului generos și sensibil al tînărului. Sărăcirea bruscă a familiei îl determină să-și caute o slujbă în orașele apropiate, South Bend și apoi Chicago. E mai mult ca sigur că, indiferent de situația materială a familiei, metropola a însemnat pentru

Ring o atracție. „E bine să copilărești într-un oraș mic și un scriitor descoperă acolo tot felul de lucruri pe care nu le-ar putea găsi în altă parte. Dar ar fi cu totul altceva dacă ai îmbătrâni într-un oraș mic¹, avea să declare scriitorul, în ale cărui povestiri tema provincialismului, a lipsei de orizont și a monotoniei vieții apare frecvent. În multe cazuri se ajunge chiar la o ciocnire între mentalitatea provincialului și a „omului de lume“, spre a cărui sferă tinde de cele mai multe ori provincialul.

În *Lady Perkins* eroii povestirii se duc la New York mînați de dorința de a „trăi pe picior mare“. Nici hotelul de lux, nici hainele scumpe, nici conversațiile voit alese nu duc la anularea sentimentului că sînt niște intruși. Așa-zisa lume bună din jurul lor nu dă nici un semn de simpatie iar situația conflictuală intervine — pe cît de dramatic pe atît de comic — cînd provincialii, într-o ultimă încercare disperată, vor să dezlege marele mister care stă la baza spiritului aristocratic american, și anume jocul de bridge. *Întîlnire de familie* este și ea o confruntare a celor două mentalități. Aparent nici nu se naște un conflict, cele două perechi neputînd comunica din pricina prea plinei mulțumiri de sine a fiecăreia : pe de-o parte, a provincialului cu casă, grădină și aparat de radio, mare amator de vodeviluri, pe de alta, a new-yorkezei băutor innăscut, jucător de golf și bridge, asaltat de stress-ul marelui oraș. În *Voiajul nunții de aur* cei doi bătrîni sînt la apogeul unei existențe provinciale. La aniversarea nunții de aur ei privesc cu o mulțumire afișată stupid atît la trecut cît și la prezentul imediat. Obsesia banului, casa, călătoriile avantajoase cu trenul, vacanțele petrecute în pensiuni ieftine din stațiuni de mîna a doua, jocul de dame sînt elementele care se repetă în existența lor la nesfîrșit, spre satisfacția lor și, în mod evident, spre disperarea și încrîncenarea lui Lardner. Într-o viziune tot ironică dar mult mai acidă, lipsită de umorul său binevoitor, este înfățișată viața unui orașel de provincie în povestirea *La tuns*. Singura pată de culoare care strică monotonia firușorului sînt glumele proaste și farsele sinistre pe care le

¹ Ring Lardner Jr., *The Lardners — My Family Remembered*, Harper&Row, 1976.

pune la cale golanul oraşului, Jim Kendall. De astă dată nu mai avem de a face cu mic burghezi mulţumiţi ci cu persoane care vor să scape — fiecare în felul său — de sub tirania provincialismului, care se confundă aici cu însuşi Jim Kendall.

O dată stabilit la Chicago, viaţa lui Lardner se îndepărtează de tot ceea ce putea însemna „monotonie provincială“. Cu cîţiva ani înainte de căsătorie cu Ellis Abbot, fiica unui înstărit om de afaceri din oraşul Goshen. Ellis seamănă întrucîtva mamei lui Ring. Este o femeie cultivată, sociabilă şi cu un pronunţat simţ al umorului. Înainte de căsătorie activase cîţiva ani ca profesoară într-un oraşel de lingă Chicago şi această perioadă de independenţă avusese efectul unui proces de emancipare.

În perioada colaborării la *Tribune* (1913—1919), familia locuieşte la Riverside, o suburbie elegantă a oraşului Chicago. Se nasc cei patru fii. Ring munceşte din răsputeri pentru a putea face faţă stilului de viaţă destul de costisitor. Colaborează cu povestiri şi la alte reviste ca *Saturday Evening Post*, *Metropolitan* şi publică un prim volum de povestiri, *Călătoriile lui Gullible*. Cronicile sportive trec pe planul doi, i se cer acum povestiri, mai ales din seria celor care îl au ca erou pe Jack Keefe, jucătorul de baseball. Prima povestire din această serie, *Al, tu mă ştii pe mine*, apare în mai 1914.

În 1919, cînd contractul cu *Chicago Tribune* se încheie, Lardner optează pentru cariera de scriitor. Celebritatea de care se bucură în acest moment îi va permite să aleagă singur revistele la care să colaboreze şi în curînd va începe să semneze rubrica „Scrisoarea săptămînală a lui Ring Lardner“, care apărea, prin intermediul lui „Bell Syndicate“, în cîteva din cele mai cunoscute reviste. Stilul este acelaşi, plin de vervă şi ironie, captînd atenţia cititorului prin lipsa de artificiozitate şi convenţionalism. Tematica se diversifică şi scade preferinţa pentru sport; scrie despre familia sa, inventează jurnale de călătorie ale unor celebrităţi, explică regulile unor jocuri fanteziste, cum ar fi „bridge de

salon" sau „bridge muzical“, face comentarii politice în bătaie de joc și chiar o parodie autobiografică.

Faptul că scriitorul se pregătea să pășească într-un nou capitol de viață este marcat și prin mutarea — în 1921 — a întregii familii la Great Neck, noua lor proprietate din Long Island. Este o locuință luxoasă care va deveni în curînd locul de pelerinaj al zecilor de prieteni pe care Ring și-i făcea la tot pasul. Long Island era la acea vreme o zonă foarte căutată de scriitorii la modă și de vedetele din lumea teatrului și a filmului care se fereau de zgomotul și agitația New York-ului. Metropola exercita o permanentă atracție asupra lui Ring, mai ales în ceea ce privea viața de pe Broadway. Timp de nouă ani, el încearcă să se lanseze ca dramaturg. Din cinci comedii muzicale pe care le semnează, numai una, *Elmer the Great*, se va juca, dar fără nici un fel de succes. Abia în 1929, piesa *June Moon*, scrisă în colaborare cu George S. Kaufmann, va da lovitura pe Broadway, unde pe scena teatrului Broadhurst se va bucura de un succes răsunător timp de 273 de reprezentații.

După sosirea la New York scrie cîteva din cele mai bune povestiri ale sale : *Unii le preferă indifferente*, *Voiajul nunții de aur*, la care se va adăuga apariția, în 1924, a culegerii de povestiri *Cum să scrii o povestire*, editată de prestigioasa editură Charles Scribner's Sons. Acest moment marchează intrarea definitivă a scrierilor lui Lardner în atenția criticii literare. Cel care îl convinsese că era timpul să-și consolideze statutul literar a fost prietenul și vecinul său de la Great Neck, Scott F. Fitzgerald. El i-a făcut cunoștință cu Max Perkins, editorul de la Scribner's, și chiar a contribuit la alcătuirea sumarului volumului. Spre surprinderea lui Fitzgerald și a lui Perkins, Ring nu păstrase nici un fel de copii ale povestirilor publicate și nici exemplarele diferitelor reviste. „...materialul pentru volumul *Cum să scrii...* a fost obținut prin fotografierea textelor din revistele împrumutate de la Biblioteca publică“, își amintea Fitzgerald zece ani mai târziu. Prefața la volum este semnată de Ring și e plină de așa-zise sfaturi — debordînd de umor și fantezie — oferite celor care ar vrea să scrie proză.

Lardner, cu unsprezece ani mai în vîrstă decît Fitzgerald, era la acea oră cu mult mai celebru. Scott nutrea o admirație, mereu mărturisită, față de scrierile prietenului său. În cei doi ani în care soții Fitzgerald au locuit la Great Neck, Ring și Scott au fost aproape nedespărțiți. „Ceea ce i-a apropiat a fost faptul că amîndoi erau niște *intruși* în acea lume de bani gata pe care o disprețuiau în egală măsură — deși în moduri diferite“, scrie Jonathan Yardley în biografia sa. Atît Ring cît și tînărul Scott aveau conștiința statutului și valorii de scriitor și se detașau cu ironie de spectacolul din jur. Una din marile lor distracții era să stea pe terasa casei lui Lardner și să urmărească grandioasele petreceri în aer liber date de unul din cei mai mari bogătași din Long Island. Fragmente întregi din *Marele Gatsby* au la bază amintirea unor astfel de zile. De asemeni, mulți ani mai tîrziu, la apariția romanului *În blîndețea nopții*, critica a recunoscut în personajul lui Abe North portretul moral și fizic al lui Ring.

Perioada de la Great Neck este una din cele mai fericite și creative etape din cariera lui Lardner. Cîțiva ani mai tîrziu, cînd se declanșează criza economică, el este deja marcat fizic de boala de plămîni, cu prea puține resurse pentru a putea face față — prin scris — noilor probleme materiale cu care societatea americană se confrunta.

Atît Fitzgerald cît și prietenul comun Max Perkins îl asaltau adeseori cu rugămintea de a scrie un roman, de a renunța la stilul său concis moștenit din gazetărie și de a avea curajul să-și dea friu liber imaginației pe cîteva sute de pagini. Dar ei nu sînt singurii care îl confruntă pe Ring cu aceeași problemă; numeroși critici, care îi urmăreau evoluția, își exprimă în articolele lor speranța ca el să se hotărască să dea în sfîrșit dovada adevăratei măsuri a talentului său de prozator.

Lardner nu va scrie însă niciodată „romanul vieții sale“; mai mult decît atît, se pare că nu va lua niciodată în serios această posibilitate. „Înainte de a termina o treime din carte (roman) eu aș fi deja mult mai plictisit decît cititorii“, obișnuia el să spună, cu modestie și obișnuita lipsă de încredere în propriile forțe. O altă cauză poate fi stilul său de viață, nevoia permanentă de

bani care nu putea fi rezolvată decît prin colaborarea permanentă la revistele literare.

Ajunsesse o figură marcantă a vieții mondene newyorkeze. Atît el cît și Ellis petreceau mult timp în compania prietenilor dintre care mulți erau scriitori, actori, compozitori sau petreceau lungi vacanțe în stațiunile de ultimă modă. La aceste cheltuieli s-a adăugat cu timpul întreținerea celor patru fii la școli și colegii dintre cele mai bune. Criza economică se face destul de violent simțită în presă. Ziarul *Morning Telegraph*, care în 1928 îi oferise lui Ring suma de cincizeci de mii de dolari pe an pentru a semna de patru ori pe săptămînă o rubrică proprie (*Ring's Side*), îl anunță deja în februarie 1928 că, din motive financiare, nu mai poate menține rubrica.

Din același an boala lui Ring se agravează și el va fi nevoit să-și petreacă de acum încolo iernile în diferite spitale. Confruntat tot mai des cu probleme financiare, va colabora în continuare la diferite reviste, în special la *The New Yorker*. Onorariile scad simțitor și el va accepta să semneze în afară de povestiri și cronici de radio. Nu mai apare decît un volum postum, *First and Last*, al cărui inițiator fusese și de astă dată Scott Fitzgerald.

Stilul lui Lardner a contribuit efectiv la improspătarea prozei moderne americane, în speță a tipului *short story*, prin impunerea limbii vorbite și a unui ritm alert, eliberat de orice artificiu. Dovadă că scrierile lui au incitat atît publicul cititor cît și critica vremii este și porecla care s-a acordat stilului său : „Lardner's Ringlish“, adică „Ringleza lui Lardner“.

„Lardner taie nodurile limbii de parcă regulile gramaticale n-ar fi existat niciodată“, remarcă admirativ Carl van Doren, în 1926. Tot atunci Edmund Wilson îi acorda șansa de a se înscrie într-o mare tradiție americană prin folosirea la un nivel superior a potențialului său lingvistic : „... are calități care ar trebui să-i dea posibilitatea, poate mai mult decît oricărui american de astăzi, să producă un alt *Huckleberry Finn*“.

Odată ajuns în punctul de maximă creativitate, Ring nu s-a grăbit să dea o „operă capitală“, așa cum pe bună dreptate Edmund Wilson aștepta. Cu toate acestea, apropierea de celebrul roman al lui Twain nu este lipsită de teme; tot limbajul este cel care susține această comparație. Ca și Twain în *Huckleberry Finn*, Lardner descoperă în americana vorbită de omul incult, plină de agramatisme, nu numai valori expresive ci și mijlocul de a face să ia ființă o întreagă lume. Felul în care Lardner ajunge să dispară în spatele propriilor personaje ne trimite cu gândul la perfecțiunea cu care Twain s-a deghizat în pielea personajului său narator, Huck Finn. În aproape toate povestirile sale Lardner preferă să se substituie unui personaj povestitor prin prisma căruia vor fi relatate și interpretate evenimentele.

Fie că povestesc unui prieten, fie că scriu o scrisoare sau țin un jurnal, naratorii lui Ring sînt „personaje“ alături de celelalte: comentează, bîrfesc, mint sau se lamentează, încercînd pe tot parcursul relatării să se pună pe ei înșiși în valoare. De asemeni, principala lor preocupare este să-i asigure pe interlocutori de „obiectivitatea“ discursurilor lor. Tînărul soț din *Ex Parte* declară că nu are intenția de a-și denigra soția ci doar de a lăsa posterității dovada nevinovăției sale, adăugînd cu o naivitate vecină cu prostia că „nu am mințit niciodată decît ca să apar o femeie sau pe mine însumi“. (O astfel de replică i se poate părea cititorului român demnă de Caragiale. O comparație între prozele satirice ale celor doi scriitori și-ar găsi cu siguranță unele puncte de susținere.) Bătrînul din *Voiagul nunții...*, în așa-zisul său jurnal de călătorie nu face decît să se laude pe sine, să-i bîrfească pe cei din jur. La fel procedează și naratorul din *Călătoriile lui Gullible* sau *Faptele*. Senzația de autenticitate sporește prin folosirea acestui personaj narator căruia Lardner nu-i atribuie nimic din propriile sale convingeri, deoarece acesta trebuie să devină — și devine de fiecare dată — exponentul unei anumite mentalități tipice pentru perioada anilor '20 în America.

Toate personajele sale se încadrează — firește la niveluri diferite — în clasa micului burghez american. Apar de multe ori și exponenți ai așa-zisei aristocrații americane dar acestora

autorul refuză să le atribuie trăsăturile unei clase distincte. „Aristocrația lui Lardner nu este decît o extindere a micii burghezii. (...) America lui Lardner este adevărata societate fără clase, deoarece America anilor '20 era mic burgheză în totalitatea ei, mai ales în ceea ce privea concepțiile dacă nu și contul din bancă”, afirmă Maxwell Geismar.¹

Elementul care apropie cel mai mult aceste personaje unul de altul este semidoctismul. Ei călătoresc nu pentru a vedea ci pentru că așa e la modă, nu citesc decît ziare și acestea doar ca să poată face față unei conversații mondene, emit reflecții naive despre lume și viață, visează să moștenească averi, să-și facă vacanțele la Palm Beach sau să-și vadă fiul ajuns președintele Americii. Incultura lor duce uneori pînă la ignoranță crasă, care frizează analfabetismul în cazul prototipului „sportiv american”. Jack Keefe este modelul ideal pentru acest fenomen. În vorbirea lui urechea experimentată a lui Ring descoperă mostre de limbă scîlcită, greșeli de pronunție, de sens și sintaxă. Deși sînt extrem de multe, ele se potrivesc perfect personajului, fără să lase o clipă senzația de artificios.

Tipologiile se conturează aproape exclusiv prin limbaj — prin replicile personajelor sau monologurile lor. Trăncăneala soției din *Cine a dat cărțile?* ține locul oricărei introspecții. Debitul verbal, aparent haotic, dezvăluie treptat, inconștient, tot ce ține de resorturile cele mai intime atît ale ființei ei cît și ale nefericitului soț. În *Cura de soare*, *Serata*, *În tren*, trăncăneala cea mai banală, pe care diverșii interlocutori sînt nevoiți să o suporte, are același rol de a caracteriza personajul vorbitor în cele mai mici detalii. Replicile sînt scurte și foarte alerte. Nu se explică mult, frazele rămîn neterminate, de multe ori se trece brusc de la un subiect la altul.

Carl van Doren compară personajele lui Lardner cu cele din benzile desenate: ele sînt create cu minimum de mijloace, sînt

¹ *The Twentieth Century Literary Criticism*, vol. 2, Gale Research Company, 1979, p. 325—341.

relativ invariabile, rămânând neatinsse de întâmplările prin care trebuie să treacă și nu sînt supuse nici unui fel de proces, fie el de evoluție sau de descompunere. Creatorul lor le ia numai și le plasează de fiecare dată într-un alt cadru.

Nici unul din „miturile americane“ nu rezistă umorului lardnerian : cuplul american, călătoria și măreția peisajului, jocurile de societate și sporturile, mirajul metropolei apar în scrierile sale luminate dintr-un unghi opus celui tradițional. În *Ex parte, Acum și atunci, Întîlnire de familie, Cine a dat..., Călătoriile lui Gullible, Voiajul...*, ni se oferă în mai multe variante imaginea prototip a cuplului american. S-a spus că în astfel de cazuri ironia lui Lardner se abate exclusiv asupra femeii. Faptul că de cele mai multe ori naratorul este soțul poate inclina balanța în favoarea lui. El este însă în aceeași măsură ridiculizat, prostia lui transpare din însuși modul său de relatare. Ambii soți sînt exponenții aceleiași mentalități și autorul nu este dispus să țină partea nici unuia din ei. Femeia este de obicei elementul activ : vrea bani, vrea să se distreze, visează la un loc în „lumea bună“ și nu pierde nici o ocazie să-și împingă soțul de la spate. Minteia lui este de cele mai multe ori la bani, la golf și băutură, încercînd cu disperare să se sustragă plictiselii conjugale.

Relațiile cu copiii sînt și ele dezastruoase. În *Crăciun cu bătrînii* se confruntă două mentalități la fel de pragmatice dar total opuse. Părinții cumpără cadouri exagerat de scumpe copiilor în speranța de a le cîștiga afecțiunea, în vreme ce aceștia au eliminat de mult din concepțiile lor „mondene“ ideea de dragoste sau recunoștință filială. În *Faptele* nefericitul deznodămînt al idilei se datorează tocmai eforturilor reunite ale părinților, matusilor, surorilor și cumnaților de a-i vedea căsătoriți pe cei doi tineri.

Călătoria este una din marile manii ale americanului lardnerian. Mersul cu trenul este un adevărat lait-motiv. Se călătorește zile în șir și firește discuțiile abundă în clișee despre frumusețea și măreția peisajului, unicitatea unor locuri istorice, fascinația marilor orașe etc. În exaltarea ei turistică tinăra din *În tren* amestecă în asemenea mod locuri și date geografice, descrieri de orașe, lacuri sau munți încît cititorul renunță curînd

să-i urmărească presupusul itinerariu. Domnul Gullible și soția sa își cheltuiesc ultimele economii pentru călătoria în Florida care nu înseamnă altceva pentru ei decît posibilitatea de a intra în înalta societate.

Nu este suficient să călătorești dacă vrei să duci o viață mondenă, constată multe din personajele sale. Jocul de bridge și golful sînt două condiții indispensabile parvenirii. Tînăra din *Serata* își asasinează interlocutorul cu performanțele ei în materie de golf și bridge. Cele două surori din *Lady Perkins* sînt hotărîte să învețe să joace bridge numai pentru a intra în contact cu adevărata aristocrație. De cele mai multe ori rezultatele sînt dezastruoase. Jocul de bridge rămîne un obstacol de netrecut atît în *Lady Perkins* cît și în *Cine a dat...* În scrierile lui Lardner bridge-ul devine un simbol al frustrării mic burgheze, se identifică cu mentalitatea marilor orașe, acționînd ca o adevărată armă de discriminare socială.

Atitudinea scriitorului față de sportul cu caracter popular — box, baseball, fotbal etc. — este la fel de ironică. Povestirile despre baseball sînt pline de umor și culoare dar niciodată elementul pîtoresc nu va estompa viziunea satirică.

Lardner nu are nici cea mai mică intenție de a vedea în sport o lume a ordinii și a valorilor juste, refuzînd să apropie ideea virtuții și talentului uman de aceea de victorie. „Lardner... nu a judecat viața în termeni politici, economici sau sociologici ci în termeni sportivi”, afirmă criticul Otto Friedrich. „Chiar și după ce a renunțat la tema sportului ca activitate organizată, personajele sale au continuat să folosească limbajul sportiv și să joace jocuri ca bridge sau aruncarea potcoavei. Jocurile au reguli complicate și majoritatea oamenilor le încalcă dar ei nu fac acest lucru din cauza caracterului lor mincinos ci în virtutea faptului că victoria și înfringerea sînt la fel de zadarnice.”¹

Într-un eseu din 1933, criticul Clifton Fadiman observă că, în ceea ce privește povestirea pe teme sportive, Ring Lardner se deosebește de Hemingway prin lipsa elementului afectiv. El își

¹ Op. cit.

păstrează viziunea reportericească și evită intenționat implicarea în narațiune. Pentru Hemingway sportul este un prilej de a înfățișa un examen uman, existențial, plin de dramatism. Eroii sportivi ai lui Lardner nu dau dovada unor calități ci dimpotrivă ; ignoranța, șmecheria, lipsa de scrupule înlocuiesc aura mitică în care astfel de personaje sînt de obicei învăluite.

De altfel, unul din subiectele arhidezbătute de critică a fost atitudinea autorului față de propriile sale personaje. S-au format două tabere. Prima ar cuprinde părerile unor critici ca Maxwell Geismar și Clifton Fadiman, care susțin viziunea mizantropică a lui Lardner. La cîteva luni după moartea lui, Fadiman scria : „Forța deosebită a scrierilor lui Lardner izvorăște dintr-un singur fapt : lui pur și simplu nu-i plac oamenii. În afara lui Swift, nici un alt autor n-a împins atît de departe ura ; cred că se urăște și pe sine ; mai mult ca sigur că își urăște personajele ; cel mai evident este faptul că personajele se urăsc între ele.”¹

Această teorie a fost susținută ani de zile de critică, ajungîndu-se inevitabil la o etichetare rigidă a scrierilor lui Lardner în contextul literaturii americane, ele fiind privite ca niște satire exclusiv amare, născute din mizantropie.

Printr-o inevitabilă reacție s-a constituit tabăra adversă (Donald Elder, H. Webb Jr ș.a.) care a descoperit că Ring era un mare iubitor de oameni.

Se știe că Lardner însuși a fost nevoit să-și exprime părerea asupra acestei probleme. În vara lui 1933 a primit o scrisoare din partea unei prietene de familie ; aceasta îl ruga să pună capăt disputei dintre ea și soțul ei pe tema : Lardner își urăște sau nu personajele ? „Cred că nici un autor nu-și urăște și nici nu-și iubește personajele. Eu încerc să scriu despre oameni cît mai realist cu putință și firește că unii dintre ei sînt mai simpatici decît alții. În ceea ce privește discuția voastră, cred că voi singuri trebuie să aveți puterea de decizie deoarece eu nu-mi amintesc să fi simțit vreodată ură sau amărăciune față de personajele pe care

¹ Op. cit.

le-am prezentat.”¹ Răspunsul lui Ring oferă perspectiva corectă din care ar trebui studiată problema. El nu-și urăște și nici nu-și iubește personajele, el le cunoaște și tocmai această cunoaștere a individului în tot ce are el mai caracteristic conferă autenticitate prozelor sale.

Una din tehnicile narrative preferate ale lui Lardner este monologul. În *La tuns, Serata, Cine a dat...*, *Cura de soare*, cel care vorbește pretinde că face conversație, cu toate că presupusul interlocutor n-are nici o șansă de a participa la discuție. De fapt nicăieri nu se încheagă cu adevărat o discuție care să ducă la o relație de comunicare. Cei doi tineri din *În tren* poartă ceea ce s-ar putea numi o conversație dar în mod paradoxal rezultatul este o totală lipsă de comunicare. În *Serata* verva femeii transformă discuția într-un exasperant monolog deoarece bărbatul nu-și găsește resursele necesare de a face față unui adevărat bombardament verbal.

„Tema dominantă în povestirile sale nu este meschinăria și superficialitatea existenței omului contemporan ; este problema comunicării. Lardner a analizat mai mult cu umor și milă decât cu furie obstacolele care împiedică această comunicare”² afirma Howard Webb Jr. Aceste obstacole țin de natura fiecărui personaj, ele constituind și nepuizabile surse de umor : confuzia, de idei, clișeele verbale, fenomenul de degenerare a limbii, ignoranța, filistinismul.

Plăcerea cea mai mare — sau poate nevoia vitală — a personajului lardnerian este de a vorbi. Nu știe să-și facă prieteni, nu știe să iubească, e mereu în căutarea unui public, în fața căruia să se pună pe sine în valoare. Este pe deplin mulțumit de el însuși, de calitățile sale fizice și intelectuale pe care și le etalează cu sinceră mândrie. Doamna Gullible e convinsă că numai ghinionul e de vină că ea și soțul ei nu fac parte din lumea

¹ *Twentieth Literary Criticism*, vol. 14, Gale Research Company, 1984, p. 288.

² *Twentieth Literary Criticism*, vol. 2, Gale Research Company, 1979.

bună. Bătrînul din *Voiajul...* nu-și ascunde nici o clipă admirația față de calitățile sale și ale consoartei. Dorința cea mai mare este de a fi la modă; caută să-și petreacă concediul în locuri cît mai mondene (*Acum și atunci, Cura de soare, Lady Perkins*), să colecționeze „antichități“ (*Ex Parte*), să zboare cu avionul, să facă sport (*Serata, Lady Perkins*), să crească ciini de rasă (*Lady Perkins*) etc. Sentimentul cel mai acut de care se simte pătruns este mulțumirea și siguranța de sine. Perechea din *Voiajul...* este întruparea acestei automulțumiri. Ajunși aproape de capătul unei existențe cumpătate și lipsite de griji cei doi bătrîni nu nutresc nici cea mai mică curiozitate față de lumea din jur. Fac din călătoria lor în Florida o prelungire anostă a traiului lor de acasă. Aceeași mulțumire interioară străbate și interminabila vorbărie a nevestei din *Cine a dat cărțile?* E foarte conșinsă de farmecul propriu și de înțelepciunea principiilor ei de doi bani.

Discuțiile între oameni care nu se ascultă decît pe ei înșiși, lipsiți de dorința comunicării rămîn punctele tari ale prozei lui Ring Lardner. După cum singur mărturisea, îl fascinau dialogurile banale, replicile cele mai mărunte pe care le prindea din zbor la tot pasul. Un incident pe care Ring îl povestește într-o scrisoare ne dezvăluie una din sursele de inspirație pentru piesele sale absurde: „...a trebuit să mă duc în oraș să cumpăr o carte de algebră pentru John și la întoarcere am luat un autobuz. Am urcat pe platforma de sus și o doamnă s-a așezat lîngă mine. Hainele ei păreau că fuseseră croite din cirpe de spălat vase. M-am întrebat: «Cît e ceasul?» «Trei și jumătate i-am răspuns» «Ah, am crezut că sînteți mexican!» a exclamat ea.“¹

S-a scris mult despre piesele sale absurde. În aceste texte imposibilitatea comunicării este dusă la extrem, personajele nu numai că nu-și ascultă interlocutorii dar nici replicile nu le mai înșiră logic. Maxwell Geismar le grupează în antologia sa *The Ring Lardner Reader* sub titlul *Native Dada*. Cea mai mare parte a criticii, inclusiv Geismar, a căzut de acord că Ring nu a

¹ Jonathan Yardley, *Ring — A Biography of Ring Lardner*, New York, 1977.

intenționat să facă literatură dadaistă. Când a început să scrie piesele sale absurde lucra la *Chicago Tribune* și nu auzise încă de curentul dada. Scrierile lui nu au rostul de a răsturna vreun model tradițional, ele sînt născute doar din plăcerea de a parodia și de a face asociații năstrușnice. În introducerea la volumul amintit Geismar scrie: „Aceste schițe și articole ciudate, basme moderne și piese suprarealiste au fost compilate — încă din timpul vieții lui Lardner — cu lucrările lui André Breton; astăzi ele par să anticipeze pe Becket, Ionesco sau Edward Albee. Lardner s-ar fi amuzat probabil la o încadrare atît de pretențioasă în curentele literare — el a scris toate aceste bucăți pentru propria lui plăcere.“¹

Ring Lardner Jr. își amintește cum tatăl lui se amuza citind familiei și prietenilor piesele absurde care aproape de fiecare dată erau „montate“ după aceea, spre distracția generală. Ele trebuie văzute ca niște încercări de virtuozitate. De altfel în toate scrierile sale se simte o permanentă tentație de a „se juca“ cu limbajul, de a-i încerca disponibilitățile. În piesele absurde el nu face decît să supraliciteze încă puțin acest joc peste limitele propriei convenții. Criticul Donald Elder remarcă faptul că oricît de departe merge absurdul situației, replicile „hazoase în stupiditatea lor și aparent desprinse de real“ ne sînt totuși „familiare și par chiar foarte reale“.²

Lardner n-a fost preocupat să-și consolideze un „statut de scriitor“ în fața publicului și mai ales a criticii. A evitat să teoretizeze pe această temă sau să-și expună — altfel decît în bătaie de joc — principiile literare sau estetice. Nu a avut ambiția de a etala profunzimi sau subtilități acolo unde nu era cazul, de a deforma imaginea pe care singur și-o consolidase în fața publicului, aceea de scriitor popular.

¹ Maxwell Geismar, prefată la *The Ring Lardner Reader*, New York, 1963.

² *The Twentieth Century Literary Criticism*, vol. 2, Gale Research Company, 1979.

A reușit în schimb să contribuie esențial la dezvoltarea tipului de povestire cunoscută ca *short story*, una din speciile literare care cunoaște o largă răspindire în literatura americană. Bucăți ca *La tuns*, *Sînt unele zîmbete*, *Cuibul dragostei* sau *Voiajul nunții de aur* pot figura în orice antologie sau studiu ca „modele clasice” în materie de proză scurtă americană. Fiecare în parte conțin toate elementele necesare: efectul calculat, succesiunea rapidă a evenimentelor către poanta din final, structura narativă devenind un mijloc de realizare a efectului scontat; la care se adaugă personajele care nu evoluează, ci sînt doar surprinse într-un moment anume al existenței, dezvăluindu-se cititorului nu atît prin fapte cît mai ales prin limbaj.

Deși nu se adresează niciodată direct cititorului, preferînd să se deghizeze în pielea propriilor personaje, Lardner, ca toți marii umoriști, adoptă un spirit critic, dezvăluind lipsa valorilor și goliciunea spirituală a societății americane din vremea sa. Îl fascinează mai ales lipsa de comunicare între indivizii acestei societăți. Cu cît vorbesc mai mult personajele sale cu atît se distanțează mai tare unele de altele; au vorbit și înainte de a intra în cadrul povestirii și vor vorbi pe tot parcursul ei, nu din dorința de a comunica ceva anume celor din jur ci doar pentru a-și asculta propriile discursuri, pentru a evita să rămînă vreo clipă față în față cu ei înșiși.

Referindu-se la faptul că Lardner a oferit literaturii americane contemporane un „nou model de limbă” Maxwell Geismar scria: „După el engleza cultivată și-a pierdut din respectabilitate. [...] Așa cum Joyce inventează un nou vocabular, apelînd la nivelul superior al cunoștințelor noastre, ascendent, dincolo de esoteric, Lardner a creat și el un nou vocabular la nivelul cel mai de jos al limbajului, pornind de la baza autentică a societății noastre și nu de la cea teoretică.”

În perioada de noi prefaceri prin care trecea literatura americană a anilor '20, scrierile lui Lardner își găsesc un loc bine definit, și anume nu la capitolul tradiției ci la acela

al înnoirilor. „Lardner este la noi exemplul cel mai concret de scriitor popular care are geniu. Fitzgerald, cînd a scris *Marele Gatsby*, a ieșit din această sferă ; Sinclair Lewis a încercat să devină un Flaubert al americanilor ; Hemingway abia de acum urma să-și facă apariția. Lardner, scriind despre lucruri obișnuite, într-o limbă obișnuită aduce incontestabil un element nou și plin de vigoare.“¹

IOANA ROTARU

¹ Gilbert Seldes, prefață la vol. *The Portable Ring Lardner*, Viking Penguin, 1946.

TABEL CRONOLOGIC

- 1885 5 martie. În orașul Niles, statul Michigan, într-una din cele mai prospere și respectate familii din oraș, se naște Ringgold Wilmer Lardner, cel de al șaptelea copil al lui Henry și Lena Lardner. Până la vârsta de 12 ani, când începe să urmeze cursurile liceului din Niles, Ring, asemeni fraților săi, urmează școala primară în particular. Mama sa, femeie cultivată, pasionată de literatură și muzică, are principii antiautoritare cu privire la creșterea și educarea copiilor. Într-o atmosferă lipsită de orice constrângeri, cei șase copii vor învăța sub supravegherea unui profesor particular și a mamei și vor moșteni de la ea gustul pentru literatură și plăcerea de a cînta. Ring învață de mic să cînte la pian, aceasta rămînînd toată viața una din marile lui bucurii. .
- 1901 Absolvă liceul și spre dezamăgirea familiei nu-și manifestă interesul de a urma alte cursuri de învățămînt superior.
- 1902 Tatăl încearcă să-l înșcrie — pe el și pe fratele mai mare, Rex, — la Institutul de Tehnologie din

Chicago. În scurt timp, cei doi renunță și se întorc acasă.

În Niles, ocupă diferite slujbe mărunte, printre care și cea de cititor de contoare la Compania de Gaze a orașului.

Activează cu pasiune într-o trupă de teatru de amatori ca actor, pianist și compozitor.

Veniturile familiei scad între timp considerabil și Ring este nevoit de acum înainte să se întrețină singur.

1905 Fratele său, Rex, îl ajută să se angajeze la ziarul *Times*, care apărea în orașul South Bend. Primește rubrica sportivă dar nu peste mult timp se va ocupa și de rubrica mondenă și de cea teatrală. Deși ajunge gazetar din întâmplare, Ring își va descoperi foarte curînd vocația pentru această meserie.

În rîndul publicului se face repede remarcat ca un foarte bun comentator de fotbal și base-ball. Cronicile sale sînt captivante, scrise într-un limbaj argotic mînuit cu dexteritate, dovedind totodată un ascuțit simț al umorului.

Tot în acest an o cunoaște, la o petrecere de familie, pe domnișoara Ellis Abbot, originară din orașul Goshen. Tatăl ei este om de afaceri și președintele unei bănci din Goshen.

1907 Pleacă la Chicago unde va lucra pe rînd la ziarele *Inter Ocean*, *Examiner* și *Tribune*.

1907—1911 În toată această perioadă Ring poartă o corespondență susținută cu domnișoara Abbot.

1909 Apare *Martin Eden* de Jack London.

1911 Se căsătorește cu Ellis Abbot.

1912 După o scurtă ședere la Boston cei doi se întorc la Chicago unde Ring revine în postul său de la ziarul *Examiner*.

În această perioadă, cronicile sale se transformă pe nesimțite în adevărate povestiri. De multe ori, din dorința de a face articolul mai captivant, Lardner scrie la persoana întâi, deghizându-se în personajul unui sportiv sau al unui spectator care își exprimă spontan părerile.

Apare *Finanțiarul* de Dreiser.

1912 4 mai. Se naște fiul său, John Abbot Lardner.

1913 mai. Revine la ziarul *Tribune*. În rubrica sa, alături de cronicile sportive, va începe să introducă scurte povestiri, parodii, scrisori, piese absurde, poezii pentru copii și chiar satire la adresa propriei persoane.

„Cînd primea onorariul pentru prima sa povestire Ring avea 28 de ani și era deja un jurnalist profesionist, dar vor trebui să mai treacă încă mulți ani pînă ca el să considere proza principala sa ocupație.” (Ring Lardner Jr., *The Lardners: My Family Remembered*, New York, 1976.)

1914 mai. Apare în *Saturday Evening Post* prima povestire din ciclul *You Know Me, Al*. Eroul acestor povestiri este jucătorul de baseball Jack Keefe. Succesul este imediat. Publicul cere noi povestiri și Lardner va scrie pînă la sfîrșitul anului încă cinci. Î se ridică onorariul de la 250 de dolari la 1500 pentru fiecare povestire și devine cel mai cunoscut nume în presa orașului.

1914 14 mai. Se naște cel de-al doilea fiu, James Phillips Lardner. Își construiesc o casă la Riverside, suburbie a orașului Chicago.

Izbucnește primul război mondial. Statele Unite se declară neutre.

1915 19 august. Se naște al treilea fiu, Ringgold Wilmer, Lardner Jr. ,
Îi apare volumul de poezii *Bib Ballads*.

1915—1917 Scribe 29 de povestiri. Colaborează la *Saturday Evening Post* și *Metropolitan*.

Apare volumul de povestiri *Gullible's Travels*. Bucățile prezintă un grad sporit de dificultate la lectură din pricina abundenței de colocvialisme, abrevieri, greșeli de ortografie și exprimare.

Apare *Champion* (*Campionul*, apărut în traducere românească în volumul *Cuibul dragostei*, E.L.U., 1968), povestire cu accente melodramatice inspirată din lumea boxului. Lardner este revoltat de corupția și afacerile care se țin în spatele acestui sport atât de popular.

1917 6 aprilie. Statele Unite declară război Germaniei.

Lardner este trimis în Franța în calitate de corespondent de război.

La întoarcere, în drum spre casă, se oprește la Londra.

1918 Povestirile de pe front vor fi editate în volum sub titlul *My Four Weeks in France*.

11 noiembrie, Germania capitulează.

1919 11 martie. Se naște al patrulea fiu, David Ellis Lardner.

ianie. Se încheie contractul său cu *Tribune*. Tot ce a produs scriitorul în această perioadă la *Tribune* este considerat jurnalism de cea mai bună calitate.

1920 ianuarie. Apare în *Saturday Evening Post* povestirea *The Young Immigrants*.

noiembrie. Începe să scrie regulat la rubrica *Ring Lardner's Weekly Letter* (Scrisoarea săptămînală a lui Ring Lardner). Această rubrică apărea prin intermediul lui *Bell Syndicate* în ziarele cele mai cunoscute ale vremii, cum ar fi *World* (New York), *Globe* (Boston), *Examiner* (Los Angeles), *Democrat* (Goshen).

1921 Publică ciclul de povestiri *The Big Town*.

Se instalează împreună cu familia în noua locuință de la Great Neck, Long Island — zonă foarte mondenă, căutată de scriitorii și artiștii vremii, care se fereau de agitația apropiatului New York. „A locui la Great Neck este sinonim cu a fi un succes național!” avea să declare cu ironie Lardner.

octombrie. În *Saturday Evening Post* apare una din cele mai cunoscute povestiri ale sale, *Some Like Them Cold* (apărut în traducere românească: *Unii le preferă indifferente*).

1922 iulie. Apare în revista *Cosmopolitan* povestirea *Golden Honeymoon*.

F. Scott Fitzgerald publică volumul de schițe *Tales of the Jazz Age* (Povestiri din epoca Jazz-ului).

septembrie. Începe să colaboreze la un serial de benzi desenate, care continuă întâmplările din povestirea *You Know Me, Al*, avîndu-l ca desenator pe Dick Dorgan.

În aceeași lună, F. Scott Fitzgerald și soția sa, Zelda, se instalează într-una din vilele învecinate cu proprietatea familiei Lardner. Se leagă o strînsă și rodnică prietenie între cei doi scriitori. În ciuda temperamentelor atît de diferite, această prietenie va însemna mult pentru amîndoi. „Ring avea disciplina de lucru a gazetarului profesionist, iar Scott avea talent nativ și tentația veșnică de a se irosi într-o mulțime de activități.” (Ring Lardner Jr: *The Lardners, My Family Remembered.*)

1923—1924 Lardner publică în afara articolelor sale o parodie după *Cenușăreasa*, o piesă absurdă, *I Gas-piri*, apărută în revista *Transatlantic Review*, care la vremea aceea era editată de Ernest Hemingway.

1924 mai. La îndemnul lui Fitzgerald publică la celebra editură Charles Scribner's Sons colecția de povestiri *How to Write Short Stories*. Abia acum scrierile sale intră în atenția criticii literare, care întîmpină volumul foarte favorabil.

Zelda și Scott Fitzgerald pleacă în Europa și se instalează în Franța. Urmează de acum înainte o bogată corespondență între cele două cupluri.

septembrie. Ring și Ellis fac o călătorie în Franța, prilej cu care se întîlnesc cu soții Fitzgerald. Pe tot parcursul călătoriei Ring trimite scurte impresii revistei *Liberty*.

1925 Apare culegerea de povestiri și articole *What of It?* În revista *Liberty* apare povestirea *Haircut*. Diagnostic de tuberculoză.

Apar: O tragedie americană de Dreiser, *Marele Gatsby* de F. S. Fitzgerald, *Fiesta* de Ernest Hemingway.

- 1926 Editura Scribner's publică volumul de povestiri *The Love Nest (Cuibul dragostei)*, cuprinzînd nouă dintre cele mai bune povestiri ale sale.
- 1927 Popularitatea scriitorului în rîndul cititorilor crește atît de mult încît revistele îi vor oferi pentru articolele și povestirile sale onorarii neobișnuit de mari pentru vremea aceea.
Renunță la rubrica „Scrisoarea săptămînală...” pentru a se putea dedica mai mult timp povestirilor sale.
În revista *Cosmopolitan* apare povestirea *Hurry Kane*.
Se pune în scenă *The Love Nest*, în dramatizarea lui Robert E. Sherwood. Piesa se va juca numai de 23 de ori fără să se bucure de prea mare succes.
- 1928 În primăvara acestui an se văd pentru ultima oară cu Zelda și Scott Fitzgerald. Vor continua să corespundă. *septembrie*. O nouă încercare de dramatizare : piesa *Elmer the Great*, scrisă în colaborare cu J. Cohan, care se va juca însă fără succes. Pentru a nu pierde toți banii este nevoit să o vîndă unor studiouri de filme.
Familia Lardner se mută la *East Hampton*, tot în Long Island.
- 1929 *octombrie*. La Broadhurst Theater din New York are loc premiera piesei *June Moon*. De astă dată îl are drept colaborator pe George S. Kaufman, cunoscut dramaturg de pe Broadway. Succesul este răsunător. Se vor juca 273 de reprezentații.
La Bursa din New York se declară criza economică.
Apar : *Adio arme !* de Ernest Hemingway, *Privește, inger către casă* de Thomas Wolfe, *Zgomotul și furia* de William Faulkner.

- Își petrece iarna internat în spital.

Colaborează la ziarul *New Yorker* mai ales cu scrieri cu caracter autobiografic. În același ziar va debuta cu cronici la emisiuni radiofonice.

Preocupat să asigure un venit familiei (cei patru fii sînt înscriși la diverse licee și colegii) își neglijează sănătatea muncind din răsuputeri.

1930 decembrie. Se internează la Doctors Hospital din New York. De acum înainte perioadele de spitalizare vor alterna cu scurte șederi acasă, la East Hampton.

1931 mai. Apare povestirea *Insomnia*, în revista *Cosmopolitan*.

1932 În perioada 23 aprilie — 5 septembrie publică șase povestiri în *Saturday Evening Post*.

Deși boala se agravează, Lardner continuă cronicile radiofonice, deoarece familia se confruntă cu probleme financiare tot mai grave.

— Criza economică atinge punctul culminant.

1933 martie. Scribner's îi publică volumul de șase povestiri *Lose with a Smile*.

25 septembrie. La 48 de ani Ring Lardner moare în urma unui atac de cord, în locuința sa din East Hampton.

1934 iunie. Apare volumul *First and Last* cuprinzînd povestiri, piese scurte și parodii. Autorul moral al acestui volum este Scott Fitzgerald. Cunoșcînd situația materială precară a familiei Lardner, Fitzgerald îi convinge pe editorii de la Scribner's să publice volumul dar din păcate acesta nu va apărea decît după moartea lui Ring.

- 1963 Editura Scribner's publică un volum cu cele mai reprezentative scrieri ale lui Lardner sub titlul *The Ring Lardner Reader*. Prefață semnată de Maxwell Geismar.
- 1968 Apare în versiune românească volumul *Cuibul dragostei*, traducerea de Manole Moscu, cuvânt înainte de Dan Grigorescu, E.L.U. București, 1968.
- 1976 Ring Lardner Jr. publică volumul de amintiri *The Lardners : My Family Remembered*.
- 1977 Apare biografia *Ring* de Jonathan Yardley, Random House, New York.

CĂLĂTORIILE LUI GULLIBLE¹

I

I-am promis Nevesti-mii că dacă mă-ntreabă cineva cum am petrecut la Palm Beach o să răspund : de minune. Și dacă mă-ntreabă pe cine am cunoscut, o să le spun că numa' p-ăia care merita să-i cunoști. Și dacă mă-ntreabă dacă n-a costat prea mult călătoria o să le zic : Da, dar a meritat banii. I-am mai promis că n-o să dau la iveală detalii concrete. Dar dacă nici făgăduiala făcută propriei tale neveste n-o poți călca, atunci ce altă promisiune mai poți călca ? La asta să-mi răspunzi mie, Edgar.

Eu nu-s genu' ăla care refuză să povestească o glumă, numa' fiin'că e despre el. Sint o groază de prieteni cărora nu le-aș spune istoria asta, pentru nimic în lume. Nici ție nu ți-aș spune-o, dacă n-aș ști că nu ești bîrfitor și că n-o să suflî o vorbă la nimeni. Nici măcar Cucoanei tale, ai înțeles ? N-am încredere în femei.

Era cam prin ianuarie anu' trecut, cînd, atît eu cît și Nevastă-mea, am căzut victime ale bacilului mondenității. Cred că asta se întimpla la operă. Ți-aduci aminte, ți-am spus că mergem împreună cu soții Hatch la *Carmen* și că apoi mi-am luat Cucoana și pe soră-sa, Bess, și pe unu' pe care-l chema Bishop și ne-am dus la „Cei trei regi” ?

¹ Gull = fraier, nătărău ; gullible = ușor de tras pe sfoară. În povestirea de față este numele de familie al eroului.

Ei bine, recunosc că am consumat cu plăcere supa și peștele și m-am simțit bine fiindu-mă printre atâtea *capete înalte*, cu aeru' că sînt și eu cineva. Și știu că și nevastă-mi i-a plăcut, deși în momentele alea nu ne-am spus nimic.

Faza următoare a fost cînd prietenii noștri n-au mai fost destul de buni pentru noi. Pe vremuri, eram înnebuniți de plăcere să petrecem o seară jucînd *gin-rummy* cu soții Hatch. Dar, dintr-o dată, noi n-ăm mai găsit nici o plăcere în chestia asta și cînd Hatch ne-a sunat i-am refuzat invitația. De nu-ș cîte ori i-am spus că eu sau Cucoana eram obosiți și că tocmai ne duceam la culcare, de-o fi crezut că ne angajaserăm pe post de instalatori de linii telefonice.

Am renunțat să vizionăm spectacole ambulante, fiindcă ceilalți spectatori nu erau genu' de oameni cu care ți-ar place să te-amesteci. Nu ne-am mai dus să dansăm la localu' lui Ben, fiindcă lumea de-acolo n-avea clasă. Cam o dată pe săptămînă ne duceam la unu' din hotelurile de so din oraș, puși la șapte ace și luam masa cu ceilalți din E-lită. Nimeni nu vorbea cu noi, în afara chelnerilor, în schimb puteam privi în voie și să ne distrăm încercînd să ghicim numele tipilor de la masa vecină.

Apoi am luat obiceiul de-a citi știrile mondene la micu' dejun. Înainte nu-mi pierdeam vremea decît cu pagina de afaceri și cea sportivă, dar acum trec peste ele și ascult trîncăneala Cucoanei despre ce s-a mai întîmplat la Lake Shore Drive.

În fiecare clipă eram informați asupra lu' Cutare, care se afla la Palm Beach sau care tocmai se ducea sau se întorcea de acolo. Începusem să ne amuzăm pe tema asta.

— Ei, spuneam eu, ar trebui să plecăm cît de repede, altfel o să pierdem cea mai bună parte a sezonului.

— Da, răspundea Nevastă-mea, am pleca imediat, dacă n-am avea toate angajamentele astea pentru săptămîna viitoare.

Am tot glumit așa, pînă cînd, în cele din urmă, într-o seară, ea a uitat că noi doar glumeam.

— Vara trecută n-ai avut deloc concediu, îmi zise.

— Așa-i. N-a fost chip să scap, am zis eu.

— Da' mi-ai promis că o să ți-l iei în schimb în iarna asta.

— Știu că am promis, da' aș fi un fraier dacă mi-aș lua concediu pe-o vreme ca asta.

— Vremea nu-i la fel peste tot, zise Nevasta.

— Ai urmat, probabil, școala la seral.

— Și mi-ai mai promis că, atunci cînd o să-ți poți permite, o să mă duci într-o lună de miere adevărată, drept compensație pentru aia meschină petrecută cîndva.

— Rămîne valabil pentru cînd o să-mi pot permite.

— Ți poți permite acum. Nu avem nici o datorie și, în schimb, avem ceva bani în bancă.

— Da, am zis eu, aproape trei sutare.

— Ai uitat ceva, spuse ea. Ai uitat de „copiii de război“ ?

Ți-am zis despre asta ? Toamna trecută am intrat, întîmplător, în niște afaceri cu oțel și la ora la care-ți povestesc încă mă mai ocup, avînd un profit de șase la sută. Nu-i rău, așa-i ?

— Aș face o greșeală dacă aș cheltui acum banii ăștia, i-am zis.

— Bine, atunci ține-i și sper să-i pierzi pînă la ultimul. Niciodată nu ți-a păsat de mine.

A urmat puțină giugiuleală, după care am întrebat-o ce-i trecea prin cap.

— Nu-i vorba că ne dăm mari, începu ea, dar amîndoi știm la fel de bine că prietenii pe care ni i-am făcut nu-s de talia noastră. Nu știu cum să se îmbrace și nu pot vorbi despre nimic altceva decît de carașii pe care i-au prins și de nota de plată a măcelarului. Nu-ncearcă să meargă nicăieri, nu fac decît să joace *gin-rummy* și să bea *Majestic*. Nouă ne plac oamenii drăguți, muzica bună și lucru-

rile fine. E o crimă să ne pierdem vremea cu tot felu' de necopliți, care ar fi în stare să umble și-n picioarele goale, dacă n-ar exista poliție.

— N-aș zice că ne-am pierdut prea multă vreme cu ei, în ultimul timp, am răspuns eu.

— Așa-i, și-n astea trei săptămîni am petrecut mai bine ca niciodată.

— Și-ai fi în stare s-o ții tot așa.

— Aș putea să mă distrez mult mai bine, la fel și tu, dacă am face cunoștință și am frecventa niște persoane corespunzătoare ; oameni cu gusturi asemănătoare cu ale noastre.

— Dacă vreunu' din ăștia o să sune la telefon, voi fi cît pot eu de amabil.

— Întotdeauna tu ești mult prea deștept, spuse Nevastă-mea. Niciodată nu acorzi atenție planurilor mele.

— Și care ți-e planu', acum ?

— O să-i găsești cusururi, numa' fiin'că l-am gîndit eu. Dacă ar fi al tău, ți s-ar părea magnific.

— Dacă ar fi într-adevăr bun de ceva, nu ți-ar fi frică să-l expui.

— Îmi promiți să mă ascuți, fără să faci pe deșteptu' ? mă întrebă Nevasta.

Cum eu nu vedeam nimic rău în asta, ea a continuat.

— Vreau să mă duci la Palm Beach. Vreau să-ți iei concediu pentru treaba asta.

— Mai am nevoie și de altceva, pe lângă concediu, am spus.

— Nu uita ce mi-ai promis.

Așa că am tăcut și am ascultat.

Pastila ei era următoarea : Puteam să ne luăm bilet de tren în circuit și asta avea să ne coste incomparabil mai puțin decît își putea cineva închipui. Prețu' hotelului era destul de ridicat, dar erau și mesele incluse în el și numa' închipuie-ți ce mese sînt alea ! Și urma să stăm sub același acoperiș cu de-alde Vanderbilt și Gould, să mîncăm la

aceeași masă cu ei și, mai mult ca sigur, în câteva zile aveam să le spunem Steve și Gus. În fiecare seară e dans și toți musafirii dansează între ei, și cum crezi că te-ai simți la un fox-trot cu președintele B & O-ului sau cu fetele Delmonico din New York ! Și toată lumea bună din Chicago fiind acolo, urma să facem cunoștință cu toți și unii aveau să devină adevărații noștri prieteni.

Cam așa își imagina ea toate astea și cred că discursul îl exersase înainte, fiindcă a avut efect asupra mea. Ca să nu mai lungesc povestea, am cedat și ne-am fixat întâlnire pentru a doua zi, ca să le facem o vizită șnapanilor de la căile ferate. Primul la care am mers a susținut că traseul lui era cel mai bun și că nu ne tupa decât de 147 dolari și 75 de cenți, dus și-ntors de la Palm Beach, inclusiv o cușetă pînă la Jacksonville și posibilitatea de a ne opri oriunde am dori. Ne-a mai spus că nu era nevoie să comandăm prin poștă cameră la hotel, deoarece exista un agent din partea hotelurilor, care se afla chiar pe strada Madison și care ar fi fost bucuros să aranjeze totu' pentru noi.

Așa că noi i-am spus că revenim mai tîrziu și am pornit-o către Agenția Coastei de Est.

— Cît costă, pe săptămînă, o cameră cu două paturi ? l-am întrebat pe omu' de acolo.

— Prețurile nu-s pe săptămînă, mi-a zis. Vine douăzeci de dolari pe zi pentru două persoane, la „Breakers“, și paispe dolari, la „Poinciana“.

— „Breakers“ îmi place mai mult, am spus.

— N-aveți nici o șansă. Sînt plini tot sezonul.

— Ce glumă bună, am adăugat eu.

— Și la celălalt hotel ? întrebă Nevastă-mea.

— Să caut, spuse omu'.

— Vrem o cameră cu baie, completă ea.

— Asta face mai mult. Cam cîșpe sau șaispe dolari și ceva.

— De ce ai nevoie de baie, cînd avem oceanu' Atlantic în băătură ?

— Mi-e teamă că va fi destul de greu să găsiți una cu baie. Ambele hoteluri-sînt pline ochi, din pricina războiului din Europa.

— Ce legătură are cu asta ? l-am întrebat.

— Are, și-ncă cum. Lumea, care de obicei iarna se ducea în Europa, s-a dus, de data asta, la Palm Beach.

— Nu-nțeleg de ce, am zis eu. Dacă vreunu' din submarinele alea germane dă peste ei, fac și ei o baie pe gratis.

Am plecat, stabilind să telegrafieze acolo și să afle ce ni se putea oferi mai bun. Peste cîteva zile l-am sunat și ne-a spus că avea pentru noi o cameră cu două paturi, fără baie, la Poinciana, începînd de pe cîșpe februarie. Nu știa care avea să fie prețu' exact.

Ei bine, mi-am aranjat să iau concediu de pe data de zece, am vîndut acțiunile de la „Crucial Steel“ și am împărțit prada cu compania de căi ferate. Ne-am hotărît să ne oprim două zile la St. Augustine, fiin'că Nevastă-mea aflase de nu știu unde că pe acolo lîncezeau mai mult ca sigur două-trei exemplare din înalta societate, și n-am fi vrut să ratăm ocazia.

— Acum nu mai avem altceva de făcut decît să stăm și să așteptăm data de zece, am zis eu.

— Nu mai spune ! Bănuiesc că ești pe deplin mulțumit de hainele tale, zise Nevastă-mea.

— N-am încotro... doar dacă Armata Salvării are ceva pe măsura mea.

— Da' ce s-a-ntîmplat cu contu' nostru ? întreabă ea.

— Nu-mi place să iau nimic în cont, atunci cînd știu că n-am nici o șansă să achit vreodată acel lucru.

— Bine, atunci nu mergem la Palm Beach. Mai bine stau acasă, decît să mă duc acolo arătînd ca o femeie de servici.

— Ai nevoie de haine ? am întrebat-o.

— Cred și eu. În valoare de vreo două sute de dolari. Da' eu am o sută cincizeci puși deoparte.

— E-n regulă. Îți dau eu restul de cincizeci și am rezolvat.

— Ba, nu. Asta abia îmi ajunge mie. Da' eu vreau ca tu să arăți la fel de bine ca mine.

— O să aibă natura grijă de asta, am zis eu.

N-avea nici un rost să-ncerc s-o conving. Zicea că o asemenea călătorie însemna pentru noi o investiție ; urma să ajungem în mijlocu' unor oameni cu adevărat valoroși. N-aveam însă nici o șansă să facem asta, decît dacă arătam pe măsură.

Așa că, înaintea datei de zece, achiziționasem două rochii lungi de seară, două costume sport de damă, patru-cinci perechi de pantofi de toate culorile, un sacou de seară, trei cămăși, juma' de duzină de tot felu' de bluze, două perechi de pantaloni albi transparenți, un costum bărbătesc și Dumnezeu mai știe cîtă lenjerie, cîte pălării și ciorapi. Iar eu aveam de plătit, pînă pe cînșpe martie, ipoteca locuinței noastre.

Tocmai cînd ne pregăteam să plecăm la gară, sună telefonu'. Era doamna Hatch, care vroia să venim la ei la o partidă de *gin-rummy*. Eu mă bărbieream, așa că a vorbit Nevastă-mea cu ea.

— Ce i-ai spus ? am întrebat-o.

— I-am spus că plecăm, zise Nevastă-mea.

— Pun pariu c-ai uitat să-i spui unde anume mergem.

— Ai pierdut, zice ea.

II

A doua zi, cînd ne-am sculat, am crezut că sîntem la Veneția, da' hamalu' ne-a zis că nu era decît Cairo, Illinois. Rîul o luase razna și pun pariu că nu mai rămăsese nici o cameră fără baie în tot tîrgu' ăla.

Cînd ne-am așezat să luăm micu' dejun în vagonu' restaurant, trenu' tocmai trecea pe unu' din cele mai lungi pîduri pe care le văzusem vreodată și ni se părea că puteam băga mîna în apă, atît eram de aproape de ea. Nevastă-mea cam tremura.

— Mă-ntreb dacă sîntem în siguranță, zise.

— Dacă podu' stă-n picioare, sîntem în siguranță, i-am zis.

— Păi tocmai asta-i întrebarea, va rămîne-n picioare ?

— Eu unu' n-aș paria un chior pe podurile astea. Te-nșeală al naibii de repede.

— Cred că mecanicii sînt cam nervoși, îmi zise ea. Numa' uită-te cum ne tîrim.

— Le dau o șansă peștilor, să-și piardă urma. În perioada asta a anului e interzis să prinzi pește cu curățitoru' de linie.

Ei bine, nevastă-mea era atît de agitată, încît n-a putut mîncă nimic în afară de pîine prăjită și cafea, iar eu m-am simțit îndreptățit să m-arunc asupra prunelor uscate, a costiței și a ouălor.

După micu' dejun ne-am instalat în ceea ce ei numesc „solariu“. Era o încăpere cu geamuri imense, amenajată la capătul ultimului vagon și probabil că ar fi fost o plăcere să stai acolo și să admiri peisaju'. Numa' că un grup de misionari, sau cam așa ceva, ocupaseră toate locurile și nu s-au mișcat de-acolo toată ziua. De fiecare dată cînd ajungeam la o intersecție, scoteau cîte un teanc de Biblie comentate și le ofereau, spre citire, pe geamu' din spate, paginilor sudiști. Probabil că erau convinși că le făceau un mare bine, în vreme ce semenii lor de călătorie suportau partea proastă a lucrurilor.

Cît despre peisaj, ăsta era într-adevăr grozav. Mai întîi am trecut pe lîngă niște brazi prăfuiți și apoi am străbătut o zonă acoperită cu noroi galben. Apoi au apărut mai mulți brazi, cu și mai mult praf pe ei și din nou noroi gal-

ben. După o vreme am ajuns în dreptu' unor brazi prăfuiți și dacă ne uitam cu atenție puteam vedea și niște noroi galben.

Trenu' se oprea o dată la cîteva minute și apoi, încet, o lua iarăși din loc. Asta însemna că mecanicu' bănuia că se apropia vreo gară și-i era teamă să conducă mai repede, ca nu cumva să treacă pe lîngă ea, fiindcă localnicii nu i-ar fi iertat-o niciodată, dacă ar fi trecut fără să oprească. Știi, prin părțile alea există o listă de îndatoriri care trebuie urmate de cetățenii de frunte. După ce nevasta a terminat treaba și i-a servit micu' dejun, omu' se dă jos din pat, își pune salopeta și mîncîncă. Apoi se suie pe cal, sau poate pe vacă ori pe cîine și călărește pînă la gară, unde se pune pe așteptat următoru' tren. Cînd acesta sosește, se iau la întrecere cine termină primu' de numărat pasagerii. Cine pierde, e nevoit să promită că va munci într-una din zilele lunii următoare. Dacă vreunu' pierde de trei ori în aceeași lună, de obicei își pune capăt zilelor.

În toate orașele astea există cinci sau șase proprietăți particulare și șapte sau opt locuințe de cîte două apartamente, apoi o băcănie, și un oficiu poștal. Mi s-a povestit că într-unul din tîrgurile astea, cu o zi înaintea trecerii noastre, cineva primise o scrisoare. Eu cred că fusese expediată greșit.

Locuințele de două familii sînt ridicate direct pe pămînt și cele două apartamente sînt separate printr-o verandă. Aici tatăl și soțu' pot să stea liniștiți și să privească cum muncesc femeile, fără să fie deranjați.

Pentru ăștia a fost o binecuvîntare cînd în statu' lor s-a instaurat prohibiția. Numa' gîndește-te ce oboseală era pe capu' lor să tot ridice paharele și să umble să împuște francu', îmbrăcați în salopetele alea.

După-amiază, Cucoana s-a dus în compartimentu' nostru să tragă un pui de somn, iar eu am șters-o în sala de citire și m-am uitat peste cîteva reviste umoristice. Un tip gras a intrat și s-a așezat lîngă mine. La prînz îl auzisem

spunîndu-i şefului de la vagonu' restaurant ce-ar fi trebuit să facă Wilson ¹, așa că nu m-am mirat cînd a deschis gura.

— Obositoare călătorie, spuse el.

Mi s-a părut inutil să-l contrazic.

— Cred c-a plouat ceva p-aici, continuă.

— Așa o fi, sau poate că mașinile de stropit nu au des-
tule străzi, am zis eu.

Tipu' rîse pe măsura glumei.

— De unde vii ? m-a întrebat.

— Din bătrînu' Chicago, am răspuns.

— Eu sînt din St. Louis, mi-a zis.

— Ești un tip tolerant.

— Eu, oriunde aș fi, mă simt ca acasă. Nevesti-mii ~~mi~~
place să călătorească, așa că de ce n-aș fi de acord cu ea.

— Nu știu, n-am avut plăcerea, i-am zis.

— Mie mi se pare că sîntem mereu pe drumuri. Ba
Hot Springs, ba New Orleans, ba Florida sau Atlantic City,
sau California sau alt loc.

— Aveți permis de tren ? l-am întrebat.

— Am putea avea, dac-am vrea. Unu' din cei mai buni
prieteni ai mei lucrează la căile ferate.

— Eu am unul. De obicei e valabil pentru vagonu'
patru sau cinci de la locomotivă.

— Călătorești mult ? mă întrebă el.

— Eu nu locuiesc în St. Louis.

— E prima ta călătorie în sud ?

— Ah, nu. Eu locuiesc pe stada 65, i-am răspuns.

— Am vrut să zic dacă ai mai fost vreodată pe aici ?

— Da, vin în fiecare iarnă.

— Și unde mergi ?

Aici am zis o minciună :

— Palm Beach.

— Pe yremuri și eu mergeam acolo. Da' am renunțat.
Nu mai e ca-nainte. Acum, oricine poa' să meargă acolo.

¹ (Thomas) Woodrow, Wilson, președinte al Statelor Unite
între anii 1913—1921.

— Da, am spus eu, numa' că nu te obligă nimeni să te amesteci cu ei.

— Nu poți să nu dai atenție unui om care intră-n vorbă cu tine.

— Și asta te deranjează chiar atît de mult ?

— Asta m-a făcut să renunț la Palm Beach.

— De cînd n-ai mai fost pe acolo ? l-am întrebat.

— Tu de cînd mergi acolo ?

— Eu ? De cinci ani.

— Am trecut 'unu' pe lîngă altu', spuse el. Iarna asta sînt șase ani de cînd nu mai merg acolo.

— Atunci, înseamnă că nu acolo te-am văzut. Da' sînt sigur că te-am mai văzut undeva, i-am spus eu.

— S-ar fi putut întîmpla oriunde. Sînt puține locuri unde n-am ajuns încă.

— Poate că dincolo de baltă.

— Poate. Da' nu de cînd a-nceput războiu'. De doi ani mă țin departe de Europa.

— Și eu la fel. Chiar de mai mult timp, am adăugat.

— Războiu' ăsta e într-adevăr o treabă îngrozitoare, zise el.

— Cred că ai dreptate ; Da', pîn' acum, n-am mai auzit pe nimeni exprimîndu-se chiar așa.

— Eu sper numa' că vom reuși să ne ținem departe de el.

— Dac-am intra, tu te-ai duce ? l-am întrebat.

— Da, domnule, zise el.

— Nici eu nu m-aș lăsa. Pun pariu că aș ajunge în Brazilia, la fel de repede ca tine.

— Da' eu nu cred că se vor duce lupte în America de Sud. La început vom lupta în defensivă, și în cea mai mare parte pe coasta Atlanticului.

— Apoi, poate o să fim încartiruiți în Parcu' Yellowstone.

— N-ar avea nici un rost să fie implicată toată țara. Wilson n-a procedat cum trebuie. Ar fi trebuit să fie ori

mai agresiv ori mai puțin agresiv. Cred că a scris prea multă însemnări.

— Da' știu că analizezi un lucru' pînă-n miezu' lui, i-am zis. Probabil ai meditat îndelung la asta.

— Cunosc foarte bine condițiile, spuse el. Știu cît de departe poți merge cu europenii ăștia. Mi-am petrecut multă vreme printre ei.

— Înțeleg că omului nu-i place să se amestece. Da' eu, dac-aș fi în locu' tău, aș considera că-i de datoria mea să dau o fugă pînă la Washington și să le ofer toate informațiile pe care le dețin.

— Wilson și-a ales singur consilierii. Lasă-l să se învețe minte.

— Asta nu-i cîstit, i-am spus. Poate că era plecat din oraș sau poate că era ocupat telefonu' ori ceva de felu' ăsta.

— Nu-l cunosc pe Wilson și nici el pe mine.

— Asta n-ar trebui să te împiedice să-l ajuți să iasă din încurcătură. Dacă vezi că un om se lăcășă, aștepti să apară o cunoștință comună care să facă prezentările?

— Nu poți compara cele două situații. Wilson nu mi-a cerut nîciodată ajutoru'.

— N-ai cum să știi, dacă ți l-a cerut sau nu. Fiin'că nu stai într-un loc destul timp ca să te găsească cineva.

— La birou' meu din St Louis se știe întotdeauna unde sînt. Stenografa mea poate să mă găsească oricînd, într-un interval de zece douăspre ore.

— Nu cred că-i bine să lași viitoru' unei țări întregi pe seama unei stenografe din St Louis, i-am spus.

— Asta-i o prostie! exclamă el. N-am susținut c-aș putea salva sau nu țara asta. Dar dacă aș face cunoștință cu Wilson i-aș spune niște lucruri care i-ar putea fi de folos în politica externă.

— Ei bine, atunci depinde de tine, dacă vrei să faci cunoștință cu el. Chiar eu te-aș prezenta, numa' că nu știu cum te cheamă.

— Numele meu e Gould, zise el. Da' tu nu-l cunoști pe Wilson.

— Nu, da' aş putea să-l cunosc. Aş putea să mă urc în acelaşi tren cu el şi apoi m-aş aşeza lângă el şi aş începe să-i vorbesc. O mulţime de oameni îşi fac prieteni în felu' ăsta.

Se apropia ora cinci, aşa că mi-am cerut scuze şi m-am întors în compartiment. Cucoana se trezise şi nu se simţea prea bine.

— Ce s-a întâmplat ? am întrebat-o.

— Rabla asta de tren. O să mor dacă nu termină cu curbele astea.

— Cîtă vreme calea ferată face curbe, cel mai bun lucru pe care-l poate face trenu' este să se ţină după ele. S-ar putea să mori dacă va continua să şerpuiască, da' mult mai sigur vei muri dacă va ieşi de pe şine şi-o va lua de-a dreptu' !

— Tu ce-ai făcut ? mă întrebă ea.

— Am vorbit cu unu', Gould.

— Gould ! Care Gould ?

— Nu l-am întrebat de numele mic' da' e din St Louis, aşa că, probabil, îl cheamă Ludwig sau Heinie.

— Ah, spuse Nevastă-mea cu dispreţ, credeam că vorbeşti de adevăraţii Gould.

— Şi el e foarte adevărat. E atît de distins, încît a renunţat la Palm Beach. Zice că s-a banalizat prea tare.

— Nu cred. Şi apoi, nu ne obligă nimeni să ne încurcăm cu oricine.

— El zice că acolo eşti asaltat pur şi simplu.

— Eu, una, îi voi trata cu multă răceală.

Tot gîndindu-se cu groază la curbe şi la Palm Beach, care nu mai era atît de exclusivist ca pe vremuri, Nevastă-mea n-a fost în stare să mănince nimic, iar eu am avut iarăşi parte de o masă bogată.

A doua zi de dimineată am ajuns la Jacksonville, cu trei ore întîrziere şi am pierdut, la o distanţă de numa' o oră jumate, legătura pentru St Augustin. Nu mai era nici un alt tren pînă la unu jumate, aşa că am avut ceva timp de pierdut. M-am dus după cumpărături, mi-am luat un brici

și șase sticle de *rickey*¹. Nevastă-mea s-a instalat în salonu' de scris al unui hotel și a anunțat aproape toți locuitorii din Chicago că de mult ar dori ea să fie și ei cu noi pe coasta Atlanticului.

În timp ce-mi cheltuiam paralele în salonu' de frizerie, m-am uitat întâmplător la un calendar de perete și am observat că era două februarie.

— Cum se face că azi sînt deschise toate magazinele ? l-am întrebat pe frizer. Nu știți că azi e ziua de naștere a lui Lincoln ?

— Chiar ? Și câți ani împlinește ? mă întrebă acesta.

III

Telegrafiasem din timp pentru camere la Alcazar, iar cînd am ajuns în St Augustin, la gară ne aștepta autobuzu' hotelului.

— Ospitalitatea sudistă, i-am spus Cucoanei și amîndoi am fost foarte încîntați, pînă cînd ne-au tapat de cîte cincizeci de cenți, prețu' călătoriei de căciulă. Cu o noapte înainte, nici unu' din noi nu dormisem prea bine, deoarece trenu' ne hurducase prin statu' Georgiă ; astfel că propunerea mea de a trage un pui de somn nu a stîrnit nici o obiecție.

— Hainele noastre ar trebui călcate, spuse Nevastă-mea. Cheamă valetu' și roagă-l să ni le calce, cît timp dormim.

L-am chemat așadar, iar el s-a prezentat de urgență.

— Bună, George ! Știi, noi o să ne întindem puțin și-o să tragem un pui de somn și ne întrebam dacă ai putea să netezești puțin costumele astea două și să ni le aduci înapoi cînd ți le-om cere.

— Desigur, domnule, spuse el.

— Și cît o să coste ? l-am întrebat.

— Un dolar costumu'.

¹ Băutură care conține apă gazoasă, suc de lămie și gin

— Ai fost cumva eliberat pe cuvînt de onoare sau n-ai fost încă prins niciodată ? l-am întrebat.

— Da, domnule, spuse el și zîmbi de parc-aș fi spus o glumă.

— George, hai să discutăm afaceri. Croitoru' nostru de pe strada 63 parcurge două rînduri de case pînă la noi, ca să ne ia hainele, încă două pînă la prăvălia lui și alte două ca să ni le aducă înapoi și nu ne tapează decît de 35 de cenți costumu'.

— E plătit prost și face treabă la fel de proastă, spuse tîlharu'. Eu cînd le calc, le calc cum trebuie.

— Ei află că noi sîntem mulțumiți de croitoru' de pe strada 63. Să zicem că de data asta n-o să-ți desfășori întreg talentu', ci doar în valoare de 75 de cenți.

Dar nu aveam nici o șansă cu tocmeala. Făcea treaba asta de atîta vreme, încît devenise de piatră, pierzînd orice considerație față de semenii săi.

Cucoana adormise, eu însă nu. Am făcut, în schimb, cîteva probleme de aritmetică. În afară de ce dăduse ea pe vederi și timbre în Jacksonville, eu cheltuisem doi dolari pentru prînz, mai mult de doi dolari pe băuturi și bărbierit, unu' pe călătoria incomdă cu autobuzu', încă unu' pe căratu' cuferelor și genților, doi pe călcatu' hainelor și mai mult de jumate de dolar pe bacșișuri date unor indivizi pe care n-o să-i mai văd niciodată. Cam nouă dolari, ca să nu mai socotesc nota de la hotel și încă două săptămîni care urmau !

Ah, cum jucam noi *gin-rummy* acasă, la juma' de cent punctu' !

Cînd hainele ne-au fost înapoiate am sculat-o pe Nevastă-mea și i-am comunicat cifrele.

— Dar astăzi e o excepție ! spuse ea. De mîine mesele vor fi incluse în nota de plată a hotelului, nu va trebui să dăm hainele la călcat decît o dată pe săptămînă, tu o să te bărbiești singur și nu vom mai avea de plătit autobuzu',

fiin'că vom sta într-un singur loc. Și-apoi, la primăvară putem începe să facem economii.

— Da, cred că ne lipsește exercițiu', i-am zis.

— Și dacă, de-acum înainte, ai de gând să bombăni mereu despre cheltuieli, mai bine am fi rămas acasă.

• — Asta se aprobă în unanimitate, i-am zis.

După aceea a început să se smiorcăie că îi stricasem atât de tare călătoria încît a trebuit să promit că nu mă voi gândi de-acum încolo la cheltuieli. Aș fi putut la fel de bine să-i promit că n-o să mă îngrijorez dacă echipa White Sox pierde meciu' sau dacă am uitat să merg acasă pentru cină.

Pe la șase jumate am coborît în sufragerie și am fost conduși la o masă la care mai stătea o pereche. Erau soț și soție, da' n-aș fi putut spune care era unu' și care celălalt. Ea scria pe o hirtie comanda lor.

— Cred că o să iau scoici, zise el.

— Știi că nu ți-au picat bine aseară, spuse ea.

— Bine, nu mai iau. Dați-mi atunci supă de roșii.

— Ție nu-ți plac roșiile, îi spuse nevastă-sa.

— Bine, fără supă. Puțin *blue-fish*¹.

— N-a fost bun de nimic la prînz. Mai bine iei biban.

— E-n regulă, biban, spuse soțu'. Și-apoi momițe de vițel, puțină friptură de vacă, cartofi, mazăre, înghețată de vanilie și cafea.

— Acasă nici nu te-atingi de momițe, spuse nevastă-sa, și apoi n-ai de unde ști, într-un hotel, cum sînt preparate.

— Bine, taie-le.

— Eu zic să iei mai bine pui înăbușit și să renunți la friptura de vacă.

— Trece pui înăbușit, spuse el.

— Pui înăbușit, piure de cartofi, fasole verde și piine prăjită cu unt și cafea. Îți convine ?

— Sigur ! zise soțu' și dădu biletu' chelului.

¹ Specie de pește albastrui la culoare, foarte răspîndită pe coasta Atlanticului (*Pomatomus saltatrix*).

George îl privi îndelung, destul să-l citească de trei ori, numai să fi fost în stare și apoi se duse la bucătărie, unde umplu o tavă cu tot ce-i veni la îndemână.

Nenorocitu' de soț abia dacă a putut să se atingă de ceva. Ea îl urmărea cu priviri de ullu și nici n-apuca el să-și vîre nasu' într-un fel de mincare că ea îi și înhăța farfuria, spunindu-i să țină minte că sănătatea era mai importantă decît fericirea de o clipă. Mi-a părut atît de rău pentru el, încît nu mi-a tihnit nici mie mîncarea și i-am dat Neveste-i că micu' dejun nu-l vom mai lua alături de acest suflet chinuit, chiar de ar fi fost să mă plîng bătrînului Al Cazar.

Seara am traversat strada pînă la Ponce — care era considerat și mai formidabil decît hotelu' la care trăseseam noi. Ne-am plimbat peste tot, fără să dăm peste cineva de nivelu' nostru. În cele din urmă, am avertizat-o pe Cuboană că dacă n-o ștergem mai repede la noi în cameră, din pricina atîtor emoții urma să fac probabil un infarct; dar ea citise în ghidu' Floridei că decorațiunile și lemnăria merita să bați drum lung ca să vii să le vezi, așa că, vreme de cîteva ceasuri, a trebuit să mă zgînesc la ele, făcînd eforturi să nu adorm. Cîteva din picturi erau cutremurătoare. Se numeau „Aventura”, „Descoperirea”, „Lupta” și așa mai departe, deși toate ar fi trebuit să se intituleze „Doamnă care și-a pierdut hainele.”

Hotelu' poartă numele celui care l-a construit. Venea din Spania și se spune că era în căutarea unei ape, din care dacă ar fi băut ar fi întinerit. Eu, unu', nu văd cum ar putea să-ntineresci bînd apă. Da', oricum, el auzise că o astfel de apă se afla la St Augustine și dacă n-a reușit să dea de ea a intrat în industria hotelieră și a egalat bugetu' Statelor Unite, încasînd de la cinci dolari în sus pe-o cameră.

Duminică dimineața am coborît devreme la micu' dejun și l-am rugat pe șefu' de sală să ne așeze la o altă masă, unde nu se afla nici un convalescent cu soția. În același

timp, i-am dat menționatului chelner ceva ce a fost mai grăitor decât vorbele. Am fost conduși în colțu' opus celui în care stătusem cu o seară înainte. Era o masă de șase persoane, dar restu' de patru n-au apărut în viața noastră decât seara, la cină.

Între timp, ne-am plimbat. Am vizitat fortu' Marion, care s-ar dovedi o apărătoare excelență împotriva nemților, cu condiția ca ei să atace cu ghemotoace de hîrtie. Am văzut poarta orașului, catedrala, piața de sclavi, am luat apoi barca spre insula Anastasia, dincolo de care se află oceanu'. În timpu' traversării mi s-a făcut dor de casă, fiin'că oamenii cu care eram în barcă semănau cu cei pe care-i întâlneam pe lacu' Michigan, de 4 iulie. Barca a acostat în golf și de acolo am fost duși la ocean într-un fel de trăsură, dar calu' nu mergea în față ci într-o latură, ca nu cumva să fie călcat.

Am stat la plajă pînă după-amiază și apoi am luat trăsura înapoi spre golf, unde o întreagă familie ne-a servit masa și purceii lor ne-au oferit un concert. Așa de bine n-am mai mîncat niciodată în bătrînu' sud — stridii proaspete, pui cu piure de cartofi și sos, pește și plăcintă — și ne-au luat cîte treizeci de cenți farfuria.

— Doamne sfinte ! exclamă Nevastă-mea, cînd i-am spus prețu'. Asta zic și eu că e convenabil. Mă-ntreb cum e posibil ?

— P-ăștia i-a adus probabil fluxu' și habar n-au că se află în Florida, i-am spus.

Cînd ne-am întors la hotel, abia dacă am avut timp să ne spălăm și a trebuit să coborîm la cină. Tocmai ne așezasem, cînd au apărut și vecinii noștri de masă. Era un bărbat cam de patrușcinci, care arăta de parcă își cîștigase averea în domeniu' transporturilor feroviare ; cu el mai erau soția și cele două soacre. Avea pe el cămașa cu care pîrnise de acasă, cu condiția să fi locuit în Yokohama. Femeile lui purtau haine de doliu, pătate ici-colo de sos.

— Jake, comandă tu și pentru noi, spuse una din doamne.

Așa că Jake a înșfăcat lista de prețuri și nevastă-sa a luat hîrtia și creionu', așteptînd dictarea.

— Ia să vedem, spuse el. Ce-ați zice de un cocteil de stridii ?

— Da, răspunseră cele trei doamne în negru.

— Atunci, patru cocteiluri de stridii și patru porții de *blue points*.¹

— Și stridiile sînt bune, am spus eu.

Mi-au zîmbit toți amabil și gheața s-a spart.

— Aici totu-i bun, spuse Jake.

— Aveți dreptate, am aprobat eu.

Păru încîntat de compliment și continuă cu dictarea.

— De patru ori supă de pui cu orez, de patru ori *blue fish*, patru cotlete de vițel cu sos, de patru ori pui fript și patru porții de cartofi fierți...

Dar se pare că nevastă-sa ar fi preferat mai degrabă cartofi dulci.

— Bine, spuse Jake, patru porții de cartofi fierți și patru de cartofi dulci. Și salată de pui, niște budincă din suc de tapioca, înghețată și ceai. Satisfăcător ?

— Perfect ! spuse una din soacre.

— Stați mult aici ? o întrebă doamna Jake pe Cucoana mea.

Deși gașca nu părea de prîma clasă, era prea politicoasă ca să le-o reteze de prima dată.

— Plecăm mîine-seară, răspunse ea.

Nici unu' din ei nu o întrebă unde anume.

— Plecăm la Palm Beach, continuă Nevastă-mea.

— Cred că-i un loc frumos, spuse una din bătrîne. Acolo se duce mai multă lume decît aici. Presupun că acolo nu-i atît de scump.

— E și asta o presupunere, mai zise Nevastă-mea și amuți.

¹ Stridii mici care se mănîncă de obicei crude.

L-am întrebat apoi pe Jake dacă mai fusese în Florida.

— Nu, zise el, asta-i prima noastră călătorie, dar vrem să recuperăm timpu' pierdut. Vrem să vedem tot ce-i de văzut și să avem parte de tot ce-i mai bun.

— Parte aveți, numă' că nu știu dacă asta e cel mai bun sau nu, le-am spus. De cînd sînteți aici ?

— Miine se face o săptămînă. Mai stăm o săptămînă și apoi mergem la Ormond.

— Suportați bine călătoria ? l-am întrebat pe Jake.

— Ei, nu mă simt la fel de bine ca-n prima zi.

— Simțiți așa, o greutate ?

— Da, sînt cam greoi, spuse Jake.

— Știu ce-ar trebui să faceți. Ar trebui să mergeți în Europa.

— Nu, cită vreme e războiu' ăsta și-apoi maică-mii nu-i place să navigheze.

— Da, spuse mama, nu-mi place.

— Mama lui Jake nu suportă apa, spuse și doamna Jake.

Începeam să mă conving că soacra soției lui Jake nu e bună de lup de mare.

Dialogu' a luat sfîrșit, cînd chelneru' a sosit clătîindu-se sub greutatea ambelor comenzi. Nevastă-mea părea să-și fi pierdut complet pofta de mîncare ; stătea bosumflată și bătea cu degetele în fața de masă, de parcă s-ar fi grăbit s-o ia din loc. Nici eu n-am mîncat prea mult. Era mult mai distractiv să privești.

— Ei bine, am cunoscut și noi niște oameni adevărați, i-am zis Cucoanei, cînd am ieșit în holu' hotelului.

— Oameni adevărați ! se strîmbă ea. De ce-ai intrat în vorbă cu ei ?

— N-am putut rezista. Oricine ar fi, cînd comandă patru cocteiluri de stridii și patru porții de *blue points* merită să-l cunoști.

— Să știi că dacă și mâine dimineață îi găsim acolo, vom schimba din nou masa sau n-ai decît să mănînci singur cu ei.

Au l'psit însă de la micu' dejun.

— Astăzi stau probabil în pat, ca să-și dea hainele la spălat, spuse Nevastă-mea.

— Poate le-o fi rău. Atîtea sorturi de stridii unora le făunează.

Eu, unu', aș fi vrut să mergem iarăși pe insulă și, ia prețu' de-un sfert de dolar, să-i tragem un nou festin, dar programu' era să ne plimbăm toată dimineața prin oraș, iar după amiaza să luăm o trăsură.

Mai întîi ne-am dus pe strada St George și am vizitat cea mai veche casă din Statele Unite. După aceea ne-am dus pe strada Spitalului și am vizitat cea mai veche casă din Statele Unite. Apoi am cotit-o pe strada St Francis, unde am inspectat cea mai veche casă din Statele Unite. Pe urmă ne-am oprit la un chioșc de răcoritoare și eu am băut cea mai veche apă gazoasă cu sirop din toată emisfera de vest. Am sărit masa de prînz și ne-am suit într-o trăsură trasă de cel mai bătrîn cal din Florida. Toată după-amiaza ne-am plimbat prin împrejurimi și, în acest timp, vizit ul ne-a povestit cele mai vechi bancuri. Așa simțea el că-i cîstit, să-și distreze clienții, de vreme ce încasa un dolar pe oră și ajunsese să poată repeta glumele de sute de ori, fără să schimbe un cuvînt. Pînă și calu' știa cînd venea poanta și se oprea să ridă.

Înainte de cină, ne-am făcut bagajele și cînd am ajuns la masă Jake și îndoliatele sale plecaseră. N-a fost nevoie să-l întrebăm pe chelner dacă trecuseră pe acolo. Era transpirat d n cap pînă-n picioare, ca un evanghelist.

După cină ne-am luat rămas bun de la personalu' de noapte și de la cei douășdoi de dolari. Am mai plătit o călătorie cu autobuzu' și-am ajuns la gară cu zece minute înainte de sosirea trenului, așa că n-a trebuit să așteptăm decît vreo oră.

Să știi că nu știu câte stații sînt între New York și San Francisco, dar între St. Augustine și Palm Beach sînt de două ori mai multe. La fiecare dintre ele, trenu' nostru pornea și se oprea de cîte două ori. Am renunțat să mai dorm și am privit pe fereastră și m-am amuzat citind numele diferitelor gări. Cea care a exprimat sentimentele mele a fost Eau Gallie. Cînd am plecat din fundătura aia, aveam o întîrziere de un ceas jumate și pînă la destinație m-am gîndit că vom avea chiar două. Dar ăla care făcuse mersu' trenurilor știa ce-i ăla un mecanic de locomotivă, fiin'că, după ce-am trecut de podu' peste lacu' Worth și am ajuns la gara din Poinciana, eram cu zece minute înaintea orei de sosire.

Vreo două duzini de tipi în livrele sosiseră în întîmpinarea noastră. Și cînd i-am văzut cum ne înșfacă cu o mînă bagaju' iar pe cealaltă o ridică cu palma-n sus, mi-am dat seama de ce-i spune locului *Palm Beach*.¹

IV

Gara din Poinciana se află la o distanță de cîteva sute de iarzi față de una din laturile hotelului și asta înseamnă că e la aproape cinci mile distanță de recepție. După ce am fost înregistrați și ni s-au dat cheile și după ce ne-am tîrît încă vreo cinci mile pînă în camera noastră, unde s-o fi aflat ea, eu eram numa' bun de supus unui interogatoriu. În schimb, Cucoana era plină de energie și murea să coboare la micu' dejun, ca să vadă creaturile cu care vom sta la masă. Mi-a zis că vom minca fără să ne mai schimbăm; lumea avea să ne scuze ținuta, fiin'că tocmai venisem de pe drum. În timp ce ea privea pe fereastră la palmierii regali și la

¹ Joc de cuvinte : *palm* = *palmă* ; *palmier*.

ulii șopîrlelor, eu am bîntuit prin cameră încercînd să văd unde dădeau diferitele uși. Una din primele dădea într-o baie.

— Uite, ne-au dat o cameră greșită, am zis.

— După ce s-a uitat și ea, Nevastă-mea a început să strige.

— Grozav ! Avem baie ! Avem baie !

— Dar ne promisesea că nu vom avea baie. Trebuie să fie o greșeală, am spus eu.

— Nu-ți fă probleme. Asta-i camera noastră și nu ne pot da afară din ea.

— Ne vom da noi singuri afară. Camerele cu baie sînt de la cinșpe, șaispe dolari în sus. Cele fără baie sînt și ele destul de scumpe.

— Ori păstrăm camera ori eu plec de-aici, spuse ea.

— Bine, mă dau bătut, i-am zis. Dar nici nu mă gîndeam s-o fac.

Am convins-o să mă aștepte în hol, iar eu m-am dus la recepție, sub pretextu' că mă interesez de cufăru' nostru.

— Să știți că ați făcut o mare greșeală. Ia-ți spus omului vostru din Chicago că nu ne puteți da o cameră cu baie și acum ne-ați dat una.

— Aveți noroc, zise recepționeru'. Unii care au comandat camera acum două săptămîni au anulat rezervarea și v-am dat-o dumneavoastră.

— Noroc, zici ? Și cît o să mă coste norocu' ăsta ?

— Pentru camera asta prețu' e de șaptespe dolari pe zi, spuse el încercînd să-și ascundă îmbujorarea.

M-am întors la Nevastă-mea.

— Știi cît plătim pentru camera asta ? Șaptespe dolari.

— Da', numa' că sînt și mesele incluse.

— Sigur, și hotelu' ți mai pune la dispoziție și cheile.

— La St. Augustin ai promis că n-o să te mai preocupi de cheltuieli.

Ei bine, decît să provoc o scenă în fața vafeților și a celor cîțiva milionari care fuseseră în stare să se scoale la acea oră, am preferat să spun doar „Bine !” și s-o conduc în sufragerie.

Sefu' de sală ne-a întîmpinat în ușa și ne-a predat unui chelner. Apoi alți chelneri ne-au preluat pe rînd, pînă cînd am fost depuși într-un loc încîntător, vecin cu ușa de la bucătărie și înconjurat din toate părțile de stilpi și coloane. Pentru mine era foarte bun, dar pentru Cucoana mea era mult prea intim ; așa că am fost nevoit să-l chem pe cel care ne însoțise pe ultimii metri.

— Nu ne place masa asta, i-am zis.

— Este singura pe care v-o pot oferi, răspunse el. I-am strecurat juma' de dolar.

— Dacă mă gîndesc, cred că mai e una de care uitasem complet.

Și ne-a mutat undeva prin mijlocul încăperii.

Ar fi meritat să vezi sufrageria aia ! De la un capăt la altu' nu te puteai înțelege decît prin convorbiri de lungă distanță și dacă cineva, care stătea la masa cea mai depărtată de bucătărie, comanda friptură de miel, atunci primea berbec. Mai mult ca sigur că se isca invălmășeală, prin care chelnerii abia dacă reușeau să se strecoare în grabă.

Era aproape ora nouă cînd am reușit să dăm modesta noastră comandă, compusă din suc de portocale, budincă din făină de ovăz, ficat și slănină, prăjituri și cafea și au mai trecut apoi trei sferturi de oră pînă cînd chelnerul nostru s-a întors din cea mai apropiată pădurice de portocali cu o mostră de prima clasă. Între timp, ne-am amuzat studiind lumea din jur și întrebîndu-ne cu care din ei aveam oare să ne împrietenim. Eu, unu', eram de părere că, dacă ne luam după ochetele care ni se aruncau, nu exista o primejdie imediată ca cei din jur să ne agaseze cu atențiile lor.

Nu erau decît cîteva doamne pe firmament, și alea îmbrăcate destul de cuminte, atît de cuminte încît Nevastă-mea s-a temut să nu le șocheze cumva cu fusta ei sport, cumpărată la Chicago. Cîteva ore mai tîrziu, cînd fetele au început parada modei, costumu' Cucoanei mele a iscat tot atîta vîlvă cită ai fi făcut fluierînd în biserică.

După micu' dejun, ne-am dus în camera noastră pentru schimbarea veșmintelor. Eu mi-am pus pantalonii albi și m-am rugat cerului ca soarele să intre după un nor, pînă cînd aveam să mă obișnuiesc să le arăt oamenilor, prin semne, unde începea căptușeala și unde dispărea pielea. Restu' costumației mele era compus din pantofi albi care mă strîngeau, șosete albe, cămașă albă de mătase, la prețu' de doi dolari, cravată roșie și sacou albastru. Cucoana purta un costum sport pe care nu voi încerca să-l descriu, fin'că, probabil, o s-o vezi o dată îmbrăcată cu el, în următorii cinci ani.

Am coborît iarăși și am ieșit pe terasă unde cîteva dîn puicuțe făceau plajă.

- Și acum încotro ? am întrebat.
- La plajă, firește, răspunse ea.
- Și unde vine asta ?
- Cred c-o s-o găsim undeva în apropierea oceanului.

- Nu știu dacă o să poți suporta clima asta, i-am zis.
- Oceanu' spuse ea, trebuie să fie la capătu' bulevardului către care se-ndreaptă toată lumea asta.

- Dat fiindcă am făcut de trei ori drumu' din cameră și pin' aici, nu mai am chef să umblu alte cinci mile pe jos, am zis eu.

- Nu-s cinci mile, dar, oricum, hai să ne urcăm în ceva.

- Haide, i-am spus, arătînd spre un tramvai care staționa în mijlocu' bulevardului.

— Ah, nu ! Am urmărit cu atenție și-am descoperit că adevărata lume se suie într-un fel de cărucioare cu roți, foarte ciudate.

Tocmai mă întrebam ce-o fi vrut să spună, cînd unu' din ele aproape' că trecu peste noi. Era și bicicletă și cărucior în același timp și avea un aer african. Cea de care tocmai ne ferisem era de-o singură persoană, dar mai erau și altele în care intrau două.

— Mă-ntreb de cît o să ne jupoaie pentru un drum ca ăsta, am zis eu.

— Nu cred că mai mult de zece cenți, veni răs-punsu'.

Am tocmit una și după ce-am trecut în goană pe sub palmieri și pe lîngă terenu' de golf, am ajuns la cabine, unde a trebuit să ne despărțim, legal și duios, de cincizeci de cenți.

— Mă simt mult mai înviorat, am spus. Cred că la întoarcere o să fiu în stare să merg pe jos.

Cabinele erau vizavi de hotelu' Breaker, despre care individuu' ne spusese că era plin pentru toată perioada. Asemeni hotelului nostru și ăsta era așezat cu fața spre ocean ; Doamne, și ce ocean ! Pun pariu că în el sînt pești care nu s-a văzut niciodată unu' cu altu' !

— Ah, hai să facem baie imediat ! strigă Nevastă-mea.

— Ne-am lăsat costumele la crișma cealaltă, i-am zis eu și eram bucuros că se întîmplase așa. Nu simțeam nici o chemare spre valurile alea asasine.

Dar Nevastă-mea era de neclintit, ca un blestem.

— Azi nu intrăm în apă, dar o să mergem la cabine să facem rezervare pentru mîine.

Terasa din fața cabinelor semăna leit cu scena unui teatru de revistă. Aici, ca și pe plajă, puteai să vezi moda de ultimă oră. Atîta m-am zgîit după ele, încît am trecut de vreo trei ori pe lîngă ușa de la intrare, fără s-o observ. Din creștet pînă-n călcîie, fetele erau o amestecătură de culori. Nu găseai două îmbrăcate la

fel și dacă vreuna dintre ele ar fi apărut pe State Street, orașu' Chicago s-ar fi trezit invadat de-o epidemie de gîturi sucite. În cele din urmă, Nevasta m-a înșfăcat și m-a tras după ea într-un birou.

— Două cabine, una la femei și alta la bărbați, spuse ea funcționarului.

— Cinci dolari de fiecare, pe săptămîină, spuse el. Dar azi totu-i ocupat.

— Mai bine-ar fi încuiat, am zis eu.

— Miine o să se elibereze vreuna ? întrebă Cucoana.

— Cred c-aș putea să vă aranjez ceva.

— Și ce ne dați în schimbu' celor cinci dolari ? am întrebat eu.

— Cîte-o cabină separată și avem grijă de costumele dumneavoastră de baie, răspunse el.

— Și cît costă dacă nu aveți grijă de costumu' meu ? Se descurcă el și fără grija dumneavoastră.

— Cinci dolari de fiecare și dacă vreți într-adevăr cabine, ați face mai bine să le luați acum, fiin'că sînt multe cereri.

În vreme ce noi încheiam acest chilipir grozav, lumea de pe terasă se îndreptase spre apă, vreo zece dintre ei intraseră chiar în ea, iar restu' stăteau și se uitau. Pe plajă era un șir lung de scaune pentru spectatori și a fost cît pe ce să ne trîntim în două dintre ele, dar a venit un alt șnapan și ne-a spus că fiecare costa zece cenți pe oră.

— O să stăm aici două săptămîni, i-am spus. Nu ne vindeți două scaune ?

Tipu' nu era prea bine dispus, așa că ne-am cufundat în nisip și am urmărit spectacolu' de acolo. Mai erau mulți alții care preferau astfel de locuri pe gratis, decît scaunele la zece cenți bucata.

În afară de cei care erau în apă și se lăsau doborîți de valuri, prefăcîndu-se că le place, jumate din șleahta de pe plajă purtau costume de baie, numa' ca să se dea

mari. Se vedea de pe costumele lor că nu fuseseră nicio dată ude și nici nu fuseseră gândite pentru un scop atât de ridicol. Aș fi vrut să ți le pot descrie, dar o femeie ar face asta cu mult mai bine.

O fetiță, avea ori paispe ori douăspatru de ani, purta balerini albi de mătase și șosete care-i ajungeau aproape pînă la glezne, iar de acolo pînă la genunchi era cum o făcuse natura. De la genunchi în sus începeau o pereche de pantaloni de ciclism care dispăreau pe la baza posteriorului. De aici în colo avea un veșmînt fără guler și mîneci, umflat în partea de sus și care se strîmta în jos ca un con. Pe cap avea o șapcă de jocheu ; și, crede-mă, aș fi vrut s-o văd la proba de sărituri obstacole. Mai erau încă multe exemplare de nivelu' ei, dar în nici un caz de aceeași rasă. Mai tîrziu, am mai văzut-o de cîteva ori prin preajma hotelului, îmbrăcată cam în același stil, doar fără șapca de jocheu și cu conuri mai lungi.

Am stat în nisip, pînă cînd lumea a început să se ridice și să plece. Apoi i-am urmat pe ceilalți pînă pe terasa de la hotelu' Breaker, unde era muzică de dans și ceva băuturi ușoare.

— Hai să prindem o masă, i-am spus Nevesti-mii. Mor de sete.

Dar am fost lăsat să mor în continuare.

— Pot să vă ofer ceva nealcoolice, spuse chelneru'.

— Ba n-o să poți ! i-am zis eu.

— Aveți vreun dulap aici ? mă întrebă el.

— Cum adică... dulap ?

— E legea dulapului de băuturi. Putem să vă servim cu băutură, numai dacă dețineți propriile dumneavoastră sticle.

— Voi deține una cît de curînd, i-am spus. Voi deveni proprietaru' unei sticle de bere.

— O să dureze trei sau patru ore pînă vă aduc așa ceva și va trebui să faceți comandă prin bitou' de co-

menzi. Dacă vreți să beți din cînd în cînd ceva la unu' din hoteluri, trebuie să aveți grijă să comandați din vreme.

Așa că a trebuit să mă uit la Cucoana mea cum golește un pahar de suc de portocale, care costa patruzeci de cenți și care era exact de mărimea celui pe care-l primeam la micu' dejun. Și cum nu înghițisem nimic care să mă facă să uit durerea de picioare, am fost nevoit să mai plătesc cincizeci de cenți pentru un Afromobil care ne-a dus pîn' la hotelu' nostru.

— Ei, spuse Nevastă-mea cînd am ajuns, e timpu' să ne spălăm și să mergem la masă.

— Spală-te și du-te la masă; eu am de gînd să cercetez dulapu' de băuturi sau legea dulapului de băuturi.

Nevastă-mea a luat cheia și a șters-o, iar eu am pornit-o șchiopătînd spre bar.

— Un whisky cu sifon, te rog, i-am spus băiatului.

— Ce cifră ? întrebă el.

— Depinde. Uneori rezist la 20, alteori încep să cînt cam de pe la al cincilea.

— Vreau să zic dacă aveți un dulap aici ?

— Nu, dar vreau să am unu'.

— Domnu' de la birou' ăla o să vă facă rost de unu'. M-am dus, așadar, într-acolo și am cerut un dulap.

— Ce beți ? mă întrebă domnu'.

— Sînt din Chicago. Beau bourbon.

— Cum vă numiți și ce număr de cameră aveți ? mă întrebă el și eu i-am răspuns.

Apoi m-a întrebat de cîte ori mă bărbieream, ce părere aveam de Kaiser, apoi ce nume am purtat înainte de căsătorie și dacă am intenționat vreodată să dau drumu' unui lift. În cele din urmă, mi-a zis că eram în regulă.

— O să vă comand niște bourbon. Altceva ?

Eram cît pe ce să spun nu, cînd mi-am amintit că, de obicei, după cină, Nevastă-mea vrea un *bronix*. Și atunci a trebuit să mai comand și o sticlă de gin și cîteva sticle din vermutul fraților *Tony & Pierre*. Nu peste mult timp mi-am dat seama ce grozavă era legea asta. Cînd mi-am luat băuturile, pe lîngă prețu' sticlelor și-al conținutului am plătit și serviciul — cîte 10 cenți bucata. Și, pe deasupra, cînd ajungeam cam pe la al treilea whisky cu sifon sau *bronix*, chelneru' îmi trimitea vorbă că tocmai își terminase stoca' și urma o nouă amîinare, pînă la aducerea ingredientelor tocmai din depozit. Dacă legea asta ar fi funcționat în toată țara, s-ar fi terminat repede cu băutorii, fiindcă oamenii s-ar fi enervat atît de tare, încît s-ar fi omorît între ei.

Interogatoriu' luat de mine durase destul de mult, dar cînd m-am dus sus la Nevastă-mea nu se întorsese încă de la masă, așa că am fost nevoit să parcurg înapoi traseu' de maraton, pentru ca să dau de ea. Nu aveam decît o cheie la cameră și firește că la prețu' ăsta nu te puteai aștepta la altceva.

Cucoana tocmai cumpărase unu' din programele zilnice pe care le scoteau ei și mi-a arătat ce aveam de făcut pentru restu' zilei.

— În următoarele ore putem face ce poftim, zise ea.

— Eu, unu', aș pofti să-mi scot pantofii și să mă întind.

— Și eu o să mă odihnesc puțin. Dar la patru jumate trebuie să fim în Dumbrava de Cocotieri, pentru ceai și dans. Apoi ne întoarcem în cameră și ne îmbrăcăm pentru cină. Apoi mîncăm și pe urmă stăm și așteptăm să-nceapă dansu' de seară. Și-apoi dansăm, pînă cînd mergem la culcare.

— Și cu cine dansăm toate dansurile alea ? am întrebat-o eu.

— Cu oricare din persoanele pe care le vom cunoaște.

— E-n regulă, am zis eu. Dar trebuie să avem grijă.

Am tras un pui de somn și apoi, conform programului, am luat ceaiu' în Dumbrava de Cocotieri. Doar știi cît de mult îmi place ceaiu' ! Mă mai dureau încă picioarele, așa că Nevastă-mea n-a putut să mă tragă la nici un dans.

După ce-am stat acolo o oră întreagă și ne-am umplut cu ceai, ea a zis că era timpul' să ne punem hainele de seară. Cînd am ajuns în cameră eram atît de frînt, incît aș fi preferat să sar peste cină și să mă vîr direct în pat, dar mi s-a adus la cunoștință că partea cea mai interesantă a zilei abia acum începea. Așa că de la ora 6 și pînă după 7 m-am luptat cu butonii, copile și butonierele care nu vroiau deloc să facă cunoștință unele cu altele și în cele din urmă am coborît iarăși în sufragerie.

— Ce-ai zice de un *bronix* înainte de masă ? am întrebat-o eu.

— Mi-ar plăce, spuse Cucoana.

Am chemat chelneru' și i-am dat comanda. În mai puțin de juma' de ceas acesta se întoarse cu mîinile goale.

— Nu aveți nici o comandă de cocteiluri, zise el.

— Ba cum să n-am, la-nceputu' după-amiezii am făcut comanda.

— Unde anume ? întrebă chelneru'.

— La bar, i-am spus.

— Aa, la baru' obișnuit ! exclamă el. Asta nu contează. Ca să puteți fi servit aici, trebuie să aveți o listă la baru' de serviciu.

— Nici nu mi-e atît de sete pe cît am crezut.

— Nici mie, spuse și Nevasta.

Ne-am dus, așadar, și ne-am comandat meniu' și-n timp ce așteptam, o pereche de tînări veniră și se așezară la masa noastră. Nu era nevoie să se anunțe la megafon că erau în luna de miere. Era scris pe mutrele lor. Din minut în minut, se prindeau de mîină pe sub masă și cînd nu făceau asta își zîmbeau unul altuia sau chico-

teau fără motiv. Nu puteai fi atât de fericit și să plătești șaptespe dolari pe casă și masă decît dacă erai proaspăt căsătorit sau ceva de genu' ăsta.

La început am crezut că ne vom simți bine alături de ei, dar după cîteva mese am avut senzația — ca în cazul bucătăriei sudiste — că încep să-mi submineze sănătatea.

Conversația dintre ei și noi era ceea ce se putea numi limitată. Și ea s-a desfășurat a doua zi la masa de prînz. Tinăru' soț tocmai se pregătea să ia o imbucătură din primu' fel, care se întîmplase să fie friptură de oaie cu sirop; dar, în același timp nu rezistă să nu se uite la ea și furculița porni spre fața lui cu dinții-n sus.

— Atenție la ochi, i-am spus.

Tinăru' scăpă furculița din mînă și amîndoi roșiră vizibil sub stratu' de bronz. Apoi îmi aruncară cîte-o privire mexicană și relația noastră luă sfîrșit.

În prima seară, după ce-am terminat de mîncat, am ieșit în hol și ne-am așezat într-un loc de unde puteam privi la lumea care trecea. Bărbații erau toți îmbrăcați ca mine, numai că eu purtam o cămașă moale după ultima modă, în vreme ce ei mai afixau încă plastroanelă tari ca betonu'. Fustele femeilor începeau la nivelu' de sus, cu o cingătoare și se sfîrșeau în unele cazuri pe la mezanin, pe cînd altele mergeau pînă jos la parter și contribuiau la curățirea covoarelor. Era una care se credea probabil 4 Iulie. Din creștetu' capului pînă la urma de sus lăsată de costumu' de baie era roșie, roșie ca un boboc de trîndafir. De acolo pînă la marginea decolteului era albă, iar rochia — ce mai rămăsese din ea — era albastră.

— Dumnezeu! Ce toalete fantastice! exclamă Nevastă-mea.

— Da, i-am spus eu, și tu ți-ai putea face una exact la fel, dacă ai lua abajuru' lampadarului de acasă și l-ai tăia pe măsura ta.

Pe la ora zece ne plimbam prin Grădina cu Palmieri unde începuse din nou dansu'. Cucoana vroia să ne lansăm pe loc într-un foxtrot nebun.

— Să-mi fac mai întâi puțin curaj, i-am zis. Și atunci am descoperit că băutura, al cărei proprietar erai cu drepturi definitive, te mai costa încă zece cenți, pe lângă bacșiș.

Cred că am dansat vreo șase dansuri împreună și tot atâtea certuri au avut loc, pînă cînd Nevastă-mea s-a hotărît să meargă la culcare. Ah, și ce grozav m-am simțit cînd, în cele din urmă, am reușit să mă trîntesc în pat !

A doua zi, la ora legală — unșpe jumate — ne-am dus la plajă. În viața mea nu m-am distrat așa de bine. Lumea zicea că valurile erau în creștere ; și eu nu știu ce mi-ar place mai mult să fac : baie în ocean la Palm Beach, cînd valurile sînt în creștere, sau să mă duc la cel mai scump dentist să-mi plombeze un molar. Din cînd în cînd, reușeam să nu mă duc la fund. Cît despre înotat, aș fi avut tot atîtea șanse în magazinul „State & Madison“, la ora prînzului. Într-un minut adunasem atîta sare în mine, încît aș fi putut furniza hotelului „Blackstone“ cantități suficiente perioadei de vîrf.

Cucoanei mele i-a plăcut la fel de mult ca și mie. La început, s-a prefăcut că-i place și de cîte ori era trîntită la podea scotea cîte un țipăt care trebuia interpretat drept culmea extazului. Dar, după ce a fost învinețită din cap pînă în picioare și părul ei arăta ca spanacu' franțuzesc și după ce a băut din curențu' golfului pînă ce n-a mai putut, n-a mai opus nici o rezistență cînd am tirît-o la mal și apoi am pornit-o, clătînîndu-ne, spre cabinele noastre în valoare de cinci dolari pe săptămînă bucata.

Fără să-i mai cer părerea, m-am dus la recepție să le spun că puteau să-și ia cabinele înapoi.

— E-n regulă, spuse funcționarul și dădu cheile noastre următorului care stătea la coadă.

— Dar restu' de bani nu-i dați înapoi ? am întrebat eu ; însă el aștepta următoru' client.

Din acea zi, am făcut baie numai în cadă. Dar în fiecare dimineață ne înființam, la unșpe jumate, să ne uităm la ceilalți cum se lăsau bumbăciți.

Și, în fiecare zi, la două jumate, ne luam după mulțimea care se îndrepta spre terasa hotelului „Breaker“ și ne puneam pe dansat, Cucoana și cu mine. Pe urmă, înapoi, la hotelu' nostru, uneori șchiopătind, alteori într-un Afromobil și, înainte de masă, o băutură sau două în Grădina cu Palmieri. După-prinz ne odihneam ; sau plăteam unui valet doi-trei dolari, ca să ne plimbe cu una din bicicletele alea pe cărările întortocheate ale junglei care era tot atât de sălbatică precum Institutul de Artă ; alteori traversam cu vaporu' lacu' Worth, pînă la Palm Beach Vest, unde ne uitam la magazinele cu mărfuri aduse de pe Fifth Avenue, timp în care Nevastă-mea suspina după o rochie sau alta, sau mai știu eu ce, la care nici nu s-ar fi uitat, dacă ar fi fost acasă și în toate mințile. Dar întotdeauna, la patru jumate, trebuia să ne conformăm regulamentului și să mergem în Dumbrava de Cocotieri ca să bem ceai și să dansăm puțin foxtrot. Apoi urma schimbatu' pentru cină, luarea cinei, privitu' paradei și încheierea glorioasă a zilei cu încă puțin dans.

Pun pariu pe orice sumă doriți că nici soții Castle¹ n-au dansat atât de mult împreună, cît am dansat eu și Nevastă-mea la Palm Beach. Aș fi dat cinci dolari, dacă măcar unu' dintre chelneri ar fi luat-o din brațele mele pentru un dans. Dar știam eu că dacă aș fi făcut această ofertă publică s-ar fi iscat un scandal zdravăn, în locu' certurilor minore iscate de călcatu' reciproc pe picioare.

Intr-o seară, Cucoana a făcut o descoperire. A aflat că exista un loc care se numea „Beach Club“ și unde lumea adevărată dispărea în fiecare seară după cină. Îmi spuse că trebuia să mergem și noi acolo.

¹ Vernon și Irene Castle, dansatori celebri în anii '20.

— Dar eu nu-s membru, i-am zis.

— Atunci, află cum ai putea ajunge, spuse ea.

M-am dus deci la „Beach Club“ să fac cercetări.

— Trebuie să fiți introdus de unu' care este membru al clubului, îmi spuse portaru'.

— Și cine-i membru ? l-am întrebat.

— Sute de oameni, zise el. Pe cine cunoașteți ?

— Doi chelneri, doi barmani și un liftier.

Tipu' începu să ridă, dar risu' lui nu-mi ținu loc de permis de intrare, așa că, a doua zi, a trebuit să dansez trei dansuri în plus, ca să mă împac cu Nevasta.

Între timp, ea a mai făcut o descoperire, care m-a costat șase dolari. A aflat că, deși mesele zilnice erau incluse în prețu' de nimic al șederii noastre, lumea adevărată lua de cel puțin două ori pe zi masa în grădina unde se afla un grătar și pentru asta plătea o sumă în plus. Am încercat și noi o dată și trebuie să spun că mi-a plăcut — totu' în afara notei de plată.

— Să știi că nu putem ține pasu', i-am spus.

— Am putea, zise ea, dacă tu n-ai cheltui atîția bani pe dulapu' cu băuturi.

— Dulapu' e o chestiune de viață și de moarte. Nu există bărbat pe lumea asta care să danseze atîta cu nevastă-sa, cît dansez eu, fără să aibă un stimulent lichid.

Cam prin a patra zi de la sosirea noastră, Nevastă-mea a intrat în vorbă cu camerista care-și tot făcea de lucru prin holu' hotelului, ajutîndu-le pe doamne să-și pună diversele accesorii. De la fata asta a aflat, Cucoana mea cine era unu' și altu', iar informația îmi era plasată mie, de cîte ori se ivea ocazia. De obicei, cînd stăteam pe verandă, simțeam brusc cîte un cot în coaste. Atunci, eu mă uitam la cel care trecea și mă prefăceam foarte interesat.

— Cine-i ? șopteam eu.

— Asta-i doamna Vandeventer, zicea Nevastă-mea. Bărbatu-său este cel mai mare administrator de tramvaie din Philadelphia.

De cîte ori se așeza cineva lîngă noi pe plajă sau în Grădina de Palmieri, mai întîi mi se ciomăgeau bine coastele și abia apoi Cucoana era în stare să-mi vîndă pontu' respectiv.

— Familia Vincent, zicea ea ; ăia cu conservele de prune.

La început, mi s-a părut cît de cît palpitant să-mi tot frec coatele de atîtea celebrități ; dar, în cele din urmă, ajunseseam în asemenea hal, încît eram în stare să ies din sufragerie în urma lui Scott, cîntărețu' de operă, și să nu uit totuși că mă dor picioarele.

Balu' dat în cinstea zilei lui Washington i-a adunat în același loc pe toți, și Nevastă-mea îmi arăta cîte opt sau nouă deodată și mă zăpăcise așa de tare, încît n-o mai deosebeam pe Maggie Rockefeller de Pat Vanderbilt. Singuru' pe care nu-l puteai confunda era un conte rus, cu un nume imposibil de pronunțat. Venise să cumpere catîri murgi pentru guvernul rus și căzuse într-o am-buscadă.

— Se zice că abia știe o boabă de engleză, zise Nevas-tă-mea.

— Dac-aș ști cum se spune la frizerie pe rusește, l-aș anunța că există una în hotel.

V

A doua zi dimineată, în cutia noastră poștală apăruse o notă în care eram anunțați că prima noastră săptămîină trecuse și nu aveam de plătit decît o sută patruzeci și șase de dolari și cincizeci de cenți. Nota de plată pentru casă și masă era o sută nouășpe dolari. Restu' era pentru călcatu' hainelor și aprovizionarea dulapului.

La micu' dejun îmi pierise complet pofta de mîncare. I-am spus Nevesti-mii că aștept în cameră pînă cînd termină ea. Cînd apăru în cameră, eu aveam discursu' pregătît.

— Uite ce e, i-am spus, asta-i a opta' zi pe care ne-o petrecem în societatea de la Palm Beach. Tu ai reușit să intri în vorbă cu o cameristă, iar eu am cunoscut șase membri ai personalului auxiliar masculin. Ne-a costat în jur de o sută șaiscinci de dolari, în care intră și cabinele de pe plajă, plimbările cu Afromobilu', una, alta. Cunoști din vedere o groază de lume bună, dar nu poți vorbi cu ei. Ar fi la fel de satisfăcător și ar costa câteva sute de dolari mai puțin, dacă ai sta acasă și le-ai căuta numele în cartea de telefon ; apoi le-ai putea da telefon și cînd ei ar răspunde le-ai spune că ai greșit numărul'. În felu' ăsta măcar ai reuși să-i faci să-ți vorbească.

În privința sportului, am continuat eu, noi nu jucăm golf, nici tenis și nici nu înotăm. În fiecare zi urmăm același program de a nu face nimic. Dansăm, dar nu schimbăm niciodată partenerii. La prețu' de douăzeci de dolari aș putea să-mi cumpăr fonograf și am putea țopăi acasă, toată seara, prin salonu' nostru, fără pericolu' ca alte creaturi să ne rupă fluieru' picioarelor. Și am putea consuma de două ori mai multe întăritoare lichide, la un preț de douăzeci de ori mai mic.

Tipu' ăla, Gould, pe care l-am întîlnit în tren venind încoace, era un mincinos mai mare decît mi-am închipuit eu. Mi-a zis că de cîte ori a fost aici lumea intra mereu în vorbă cu el și-l bătea la cap. Noi n-a trebuit să ne ferim de nimeni sau să ne ascundem în spatele vreunui cocotier, ca să rămînem singuri. Mi-a zis că pentru el Palm Beach era prea banal. Dar, de fapt, ar fi trebuit să spună că era prea pustiu. Nu m-aș fi supărat, dacă măcar o singură persoană de culoare albă m-ar fi ascultat ce vorbesc. Nu-i nici o plăcere să-ți înșiri istoriile valeților. Ei rîd chiar dacă-s bune sau nu și pentru asta îți cer apoi zece cenți. În ceea ce privește hainele tale, cred că ar mai rezista încă vreo două zile. Dar damele de pe aici se schimbă întotdeauna pentru dimineață, prînz și seară. Cele două toalete de seară le-ai purtat atît de mult, încît nu trebuie

decît să pocnesc o dată din degete și copcile se și închid singure.

Mesele ar fi grozave, dacă bucătaru' n-ar fi atît de aiurit și n-ar pune mereu sosu' de budincă peste friptură și pe cel de carne peste plăcintă.

Mă bucur că am venit la Palm Beach, n-aș fi ratat asta pentru nimic în lume. Dar miine oceanu' nu va arăta altfel decît ieri și tot așa și programu' nostru zilnic. Nici măcar nu plouă pe aici, ca să ne ofere puțină variație.

Ei, ce spui, am încheiat eu, dacă achităm nota asta de plată și tot ce-am mai consumat pe lingă ea și-o ștergem de aici cît putem de repede ?

O vreme, Nevastă-mea n-a scos o vorbă. Era prea ocupată cu plînsu'. Știa că tot ce spusese eu era adevărat, dar nu vroia să capituleze fără luptă.

— Încă trei zile, spuse ea într-un tîrziu. Dacă în următoarele trei zile nu facem cunoștință cu nici o persoană interesantă, poți să mă duci oriunde vrei.

— Bine, am spus eu. Încă trei zile. Ce mai contează un fleac de șaizeci de dolari.

Ei bine, în acele două zile jumate care au urmat, Nevastă-mea a flirtat cu disperare, dar numai cu femei, așa că n-am fost gelos. Și-a ales cîteva care aparțineau E-litei din Chicago și-a încercat cu ele toate trucurile posibile. Le-a spus că au nasurile lucioase și le-a oferit pudra ei. Le-a călcat pe pantofii lor albi, doar ca să aibe prileju' să se scuze. Le-a spus că aveau rochiile descheiate la spate, după care le descheia ea ca să le poată închide la loc. A încercat să le împrumute trusa ei de manichiură. Cînd a văzut-o pe una din ele că își făcea vînt cu evantaiu', i-a spus : „Doamnă Cutare, scuzați-mă, dar noi avem camera cea mai răcoroasă din tot hotelu' și m-aș bucura să urcați pînă la noi și să nu mai transpirați.“ Dar n-a reușit să enerveze pe nimeni.

Asta pînă în a treia zi de grație. Nu știu dacă se cuvine să povestesc așa ceva... numa' că sînt sigur că tu nu o să sufli nici o vorbă mai departe.

După-prînz, urcaserăm în camera noastră. Eu eram fînt, iar ea era descurajată. Am stat așa cam o oră, fără să spunem sau să facem ceva.

Aș fi vrut să discutăm despre șansa de a o șterge de acolo, în dimineața următoare, dar nu îndrăzneam să aduc vorba.

Cucoana mea se plînsese că era foarte cald și deschise ușa de la intrare, să vină puțin aer. S-a așezat apoi într-un fotoliu lîngă ușă, prefăcîndu-se că citește *Știrile de la Palm Beach*. Deodată sări în sus și scoase un fel de șuielat spre mine.

— Ce s-a întîmplat ? am întrebat-o, sărind din fotoliu.

— Vino-ncoă' ! îmi spuse și ieși pe culoar.

Am alergat cît am putut de repede, gîndindu-mă că o fi fost vreun șobolan sau o fi luat foc ceva. Dar Nevastă-mea îmi arătă doar o doamnă care se îndepărta, la o distanță de vreo șase șapte uși de noi.

— E doamna Potter, zise ea ; doamna Potter, *știi tu, din Chicago !*

— Ah ! am spus, încercînd să-mi pun în glas tot interesu' de care eram în stare,

Teamai dădeam să intru înapoi în cameră, cînd am văzut-o pe doamna Potter că se oprește și se întoarce spre noi. Se opri din nou cam la vreo zece metri distanță de Nevastă-mea și zise :

— Sînteți de pe etajul acesta ?

Nevastă-mea tremura ca o frunză.

— Da, îngăimă ea, dar atît de încet, încît abia o auzai.

— Te rog, ai grijă să se pună prosoape la camera 559, spuse doamna Potter, *știi tu, din Chicago.*

Pe la ora cinci, Nevastă-mea s-a liniștit, iar eu am considerat că de-acum se putea vorbi cu ea.

— Am citit în ghid despre o excursie foarte plăcută, pe râu. Putem lua vaporu' de aici, mâine dimineață. Ajungem la Fort Pierce, unde putem rămîne peste noapte. A doua zi plecăm la Rockledge și, poimîine, de la Rockledge la Daytona. Nu costă decît cinci dolari de căciulă și de la Daytona putem prinde un expres de nord.

— Cum vrei, mie nu-mi pasă, spuse ea.

Am lăsat-o, așadar, singură, am coborît și m-am dus peste drum să-l caut pe domnu' Foster. Întimplarea făcu ca domnu' Foster să fie o fată. Ea mi-a vîndut biletele de vapor și mi-a promis că ne va reține o cameră cu baie la Fort Pierce, unde trebuia să rămînem noaptea următoare. Pun pariu că știa că mai degrabă găsești un nisetru cu degete la picioare decît o cameră cu baie la Fort Pierce.

M-am întors în cameră și am ajutat la împachetat. Nici unu' din noi n-a avut curaju' să se îmbrace pentru cină. Am comandat să ni se trimită ceva sus și pentru asta ne-au mai tapat de încă un dolar. Dar nu ne mai păsa de un fleac ca ăsta.

La ora nouă dimineața, zdravănul vapor „Constituția” a tras în portu' Poinciana și noi ne-am urcat cu tot calabalicu'. Unu' din valeți venise să ne conducă și atenția asta m-a costat un sfert de dolar. Doamna Potter nu reușise probabil să se scoale.

Vaporu' era încărcat pînă la refuz și nu mă laud cînd spun că noi doi eram cele mai elegante persoane de pe punte. Iar în ce privește manierele, păi, în gloata aia, bătrînu' Bill Sykes ar fi putut trece drept Henry Chesterfield ! Fiecare călător ocupa cîte trei scaune pe punte și-și împroșca vecinii din jur cu suc de portocale. Am fi putut vorbi fără probleme cu o groază de lume ; era adunătura

cea mai selectă pe care o văzusem vreodată. Dar mi-a fost teamă că dacă le-aș fi spus ceva ei ar fi trebuit să-mi răspundă ; și cum aveau gurile pline cu suc de portocale, rezultatu' ar fi putut fi fatal costumului meu de culoare deschisă.

După ce am traversat lacu', am intrat pe un canal și apoi pe rîu' Indian. Din minut în minut, vaporu' se agăța de maluri și trebuia mereu desprins. Pe la ora doispe apăru pe punte un individ de culoare, care ne anunță că prînzul' era gata. La ora unu jumate ne-am așezat în cabină, la o masă lungă, de familie. Din partea mea, ar fi putut lăsa mîncarea pe plită. Chiar dacă reușeai să iei o înghițitură de mîncare, privirile comensilor îți tăiau orice poftă.

După festin, am chemat-o pe Nevastă-mea deoparte.

— Ceva-mi spune că nu vom supraviețui trei zile aici. Ce-ai zice, dacă la Fort Pierce am lua trenu' pînă la Jacksonville și de-acolo altu' spre casă ?

— Dar așa ajungem prea repede la Chicago, spuse ea. Am anunțat pe toată lumea cîtă vreme sîntem plecați și dacă ne întorcem înainte de termen or să creadă că s-a întîmplat ceva ciudat.

— Sînt prea mulți ciudați pe vasu' ăsta. Dar, de-acum, n-ai decît să faci ce vrei.

Pe la ora șase, am ajuns la Fort Pierce. Hotelu' era la numa' cîteva străzi distanță, dar cînd se construise această parte a orașului se omisese cîteva elemente de modernizare, printre care și trotuarele. Am pornit-o deci prin nisip, clătîindu-ne sub greutatea bagajelor și am ajuns, într-un tirziu, leșinați de foame, la Hanu' Ye.

— Aveți o cameră rezervată ? am întrebat eu la recepție.

— Da, răspunse omu' și ne conduse personal.

Camera n-avea baie și nici măcar un scaun pe care să stai în timp ce-ți scoți șosetele.

— Unde-î baia ? l-am întrebat.

— Veniți cu mine, a spus el și eu l-am urmat pe coridor, apoi afară din hotel, până la capătu' unei alei.

În cele din urmă, am ajuns la baie, care deținea toate accesoriile necesare, în afară de ușa. M-am întors în cameră, am luat-o pe Nevastă-mea și am coborît la cină. Ei bine, domnule, aș fi vrut să fii de față. Aveai de ales între ficat de vițel cu ceapă și ficat de vițel cu ceapă și pun pariu că-dacă vițeei ăia ar mai fi fost în viață, ar fi putut să ne mărturisească cîteva amintiri personale despre Garfield.¹

Cucoana mea aruncă o privire mesei și apoi, pentru prima dată în ultimele cîteva zile, izbucni în rîs.

— Așa care a botezat tîrgu' ăsta a încurcat primele litere, am zis eu. Ar fi trebuit să spună Port Fierce.²

Văzînd că ea rîde și mai tare, am profitat de ocazie și am adăugat :

— Ce zici de trenu' de mîine spre Jacksonville ?

— Ai cîștigat ! Acum, pentru mine nici un tren nu-l destul de rapid.

VII

Era trecut de ora opt dimineța, cînd am ajuns la Chicago și o pală de vînt venea de peste lac cu viteza de-o milă pe minut. Dar asta nu ne-a deranjat.

— Doamne ! Exclamă Cucoana. Ce minunat e să fii acasă !

— Să știi că ai dreptate ! am zis eu. Dar n-ar fi fost și mai nemaipomenit să nu fi plecat deloc ?

¹ Garfield James Abram (1831—1881), al douăzecilea președinte al Statelor Unite.

² Joc de cuvinte : *Fierce* = fîrios, crînceh, neîndurător.

— Nu știu ce să spun. Poate că a fost o lecție pentru amîndoi.

— Da, și învățătura asta n-a costat decît vreo șapte sute de bătrîne.

— Ah, banii ăștia îi recuperăm ușor !

— Cum ? Speri să-ți vîndă vreun pont doamna Potter, sau altu' din noii tăi prieteni ?

— Nu, spuse Nevastă-mea. Îi vom cîștiga. Îi vom cîștiga jucînd *gin-rummy* cu soții Hatch.

LA TUNS

Mai am un frizer care vine tocma' din Carterville să m-ajute sîmbăta, dar în celelalte zile mă descurc foarte bine și singur. Vedeți și dumneavoastră că ăsta nu-i New York-ul și, pe lângă asta, cei mai mulți dintre băieți lucrează toată ziua și n-are timp să treacă p-aici și să se forchezuiască.

Sînteți nou venit, așa-i ? M-am gîndit eu, că nu v-am mai văzut pe aici niciodată. Sper c-o să vă placă destul de mult, ca să și rămîneți o vreme. Cum spuneam, noi nu sintem New York sau Chicago, da' știu că ne distrăm pe cînte. Deși de cînd a fost omorît Jim Kendall, nu mai e ca înainte. Pe vremuri, el cu Hod Meyers făceau să vuiască tot orașul. Pun pariu că aici s-a rîs mai mult ca-n oricare alt oraș american de mărimea ăstuia.

Jim era mare șmecher, iar Hod aproape că-l egala. De cînd Jim nu mai e, Hod încearcă să-și facă numărul la fel ca mai 'nainte, dar e greu să continui, cînd ai rămas fără partener.

Pe vremuri, sîmbăta era mare distracție aici, în frizerie. De la ora patru, sîmbăta nu mai aveai un' s-arunci un ac aici. De obicei Jim și Hod apăreau imediat după cină, pe la șase. Jim se așeza în scaunul ăla mare, de lângă scuiătoarea albastră. Oricine ar fi stat pîn' atunci în scaunul ăla, cînd intra Jim, se ridica și îl lăsa pe el să se așeze.

Ai fi putut să zici că era un loc rezervat, așa cum se face uneori la teatru. Hod, de obicei stătea în picioare sau se plimba în sus și-n jos sau, firește, se așeza uneori pe scaunu' ăsta, ca să-l tund.

O bună bucată de vreme, Jim nu deschidea gura decât ca să scuîpe, iar în cele din urmă îmi zicea : „Whitey“ — ăsta-i chiar numele meu, numele meu mic e Dick, dar toți de-aici îmi spun Whitey — și Jim îmi zicea : „Whitey, în seara asta nasu' tău arată ca un boboc de trandafir. Cred c-ai băut oo de cologne din aia de-a ta.“

„Nu, Jim, nu-i adevărat, în schimb tu arăți de parc-ai fi băut ceva de felu' ăsta, ba chiar și mai rău“, i-o întorceam eu.

Jim rîdea la replica asta și spunea : „Nu, n-am avut nimic de băut, dar asta nu-nseamnă că n-aș bea ceva. Nu m-aș supăra, nici dac-ar fi alcool metilic.“

La care, Hod Meyers comenta : „Nici nevastă-ta nu s-ar supăra.“ Și toți se puneau pe rîs, fiindcă Jim și nevastă-sa nu se aveau prea bine. Ea ar fi divorțat de el, numa' că n-avea nici o șansă să obțină pensie alimentară și nici alt mijloc de întreținere pentru ea și copii nu avea. N-a fost niciodată în stare să-l înțeleagă pe Jim. Era, nu zic, cam grosolan, dar în sinea lui era băiat bun.

Jim și Hod avea tot felu' de meciuri cu Milt Sheppard. Nu cred că l-ați văzut pe Milt. Are un măru' lu' Adam care arată mai degrabă a pepeș. Cînd îl bărbieream pe Mild și ajungeam aici, în jurul gîtului, Hod începea să urle : „Hei, Whitey, stai puțin ! Înainte de a-l tăia, hai să strîngem niște bani și să punem pariu pe cine ghicește cel mai exact numărul semințelor.“

Iar Jim adăuga : „Dacă Milt n-ar fi fost atît de hămesit, ar fi cerut doar o juma' de cantalup și poate nu i s-ar fi oprit în gît.“

La poanta asta, toți băieții izbucnea în rîs și chiar și Milt se sforța să zîmbească, deși despre el fusese vorba. Jim era mare figură !

Acolo, pe raft, e castronașu' lui de bărbierit, lingă cel al lui Charley Vail. „Charles M. Vail“. Țsta e farmacistu'. Vine regulat, de trei ori pe săptămînă, pentru bărbierit. Și lingă castronașu' lui e cel al lui Jim. „James H. Kendall“. Jim nu mai are nevoie de castronaș, dar îl las acolo, doar așa, în amintirea vremurilor bune. Era un tip ciudat !

Acu' cîțiva ani, Jim făcea drîmuri regulate la Carterville ca angajat al unei întreprinderi de conserve. Țstia vindea conserve. Jim răspundea de toată jumătatea de nord a statului și umbla cinci zile pe săptămînă. Sîmbăta obișnuia să treacă p-aici și să povestească întîmplările din cursul săptămînii. Era amuzant la culme.

Cred că era preocupat mai mult de bancurile lui decît de vînzare. În cele din urmă, întreprinderea l-a concediat, iar el a venit aici și le-a spus tuturor că fusese dat afară, în loc să spună că-și dăduse demisia, așa cum ar fi făcut oricare alt tip din gașcă.

Era într-o sîmbătă, frizeria era plină de lume și Jim s-a dat jos din scaunu' Țla și le-a zis : „Domnilor, trebuie să vă anunț ceva important. Am fost concediat.“

Și atunci ei l-a-ntrebat dacă vorbea serios și el le-a zis că așa era și nici unu' n-a mai scos o vorbă pînă cînd, într-un tîrziu, Jim a spart de unu' singur gheața. „Am vîndut conserve atîta vreme și iată că acum m-am trezit eu însumi pus la murat.“

Știți, întreprinderea pentru care lucra el era o fabrică de conserve. Tocmai în Carterville. Și-acum, Jim zicea că s-a trezit el însuși pus la murat. Ce figură era !

Jim avea o glumă grozavă pe care obișnuia s-o facă în timpu' călătoriilor sale. Mergea, de exemplu, cu trenu' și, cînd ajungea într-un orașel, cum ar fi, să zicem, Benton, se uita pe fereastră și citea firmele magazinelor.

Vedea, să zicem, firma „Henry Smith, băuturi spirtoase“. Atunci își nota numele și orașu' și cînd ajungea acolo unde avea el de ajuns, trimitea o carte poștală lui

Henry Smith din Benton, fără să semneze, dar în care scria ceva de genul ăsta : „Întreabă-ți nevasta despre comisionarul cu care și-a petrecut o după-amiază întreagă săptămîna trecută“ sau : „Întreabă-ți cucoana cine i-a ținut de urît ultima oară cînd ai fost plecat la Carterville.“ În loc de semnătură, „Un prieten“.

Firește că nu afla niciodată ce se alegea din glumele astea, dar își putea imagina *cam* ce se întîmpla și pentru el era destul.

După ce a pierdut postul de la Carterville, Jim n-a mai lucrat decît pe apucate. Tot ce cîștiga el, făcînd una și altă prin oraș, se ducea pe băutură, iar familia lui ar fi murit de foame dacă vînzătorii nu le-ar fi dat pe datorie. Nevasta lui Jim și-a încercat norocul cu croitoria, da' în orașul ăsta n-o să se-mbogățească nimeni din croitorie.

Cum ziceam, ea ar fi divorțat de Jim numa' că-și dădea seama că nu s-ar fi descurcat singură cu doi copii și spera mereu că într-o zi Jim o să se potolească și-o să-i dea mai mult de doi sau trei dolari pe săptămîină.

A fost o vreme în care ea s-a tot dus pe la cei la care lucra Jim și-i ruga să-i dea ei salariul lui, da' după ce-a făcut figura asta o dată sau de două ori, Jim i-a dat lovitura de grație luînd banii înainte, cu titlu de împrumut. S-a lăudat atunci în tot orașul cum o păcălise el pe nevastă-sa. Era într-adevăr un fenomen !

Dar faptu' că fusese mai șmecher decît ea nu l-a mulțumit pe deplin. Era supărat, fiin'că ea încercase să pună mîna pe salariul lui, și s-a hotărît să i-o plătească. A așteptat pînă s-a anunțat că vine în oraș „Circu' Evans“. I-a spus apoi nevastei și celor doi plozi că-i va duce la circ. În ziua reprezentației, le-a zis că se duce să cumpere bilete și le-a dat întîlnire în fața intrării cortului.

Ei bine, nici vorbă să cumpere bilete sau să se ducă la întîlnire. A băut gîh pîn' n-a mai putut și a jucat toată ziua biliard în localul lui Wright. Nevasta și copiii au așteptat și-au tot așteptat, și firește că Jim n-a apărut.

Nevasta n-avea nici un chior la ea și cred eu că nici alt-undeva. În cele din urmă, a trebuit să le spună copiilor că se-ntorc acasă și ei s-a pus pe plîns de ziceai că n-o să se oprească niciodată.

Se pare că-n timp ce plîngea ei, Doc Stair s-a apropiat și i-a întrebat care era problema. Doamna Kendall s-a încăpățînat să nu-i spună, da' i-a spus copiii și el a insistat să-i ducă pe toți trei la spectacol. Jim a aflat mai tîrziu toată istoria și ăsta a fost unu' din motivele pentru care a vrut el să i-o coacă lu' Doc Stair.

Doc Stair a venit aici cam acu' un an jumate. E un tip al naibii de bine și hainele de pe el arată întotdeauna de parcă le-ar fi făcut de comandă. De două sau trei ori pe an se duce la Detroit și are probabil un croitor care, cît stă el acolo, îi ia măsurile și-i face un costum la comandă. Astea costă aproape de două ori mai mult, dar se potrivește mult mai bine decît alea pe care le cumperi de la magazin.

O vreme lumea s-a tot mirat de ce un doctor tînăr ca Stair a venit într-un oraș ca ăsta, unde îi avem deja pe Doc Gamble și Doc Foote, care amîndoi e aici de ani de zile și de cînd lumea clientela orașului era împărțită doar între ei doi.

Apoi s-a vînturat o poveste cum că iubita doctorului, una de undeva din nord, i-ar fi dat papucii și că el ar fi venit aici ca să se ascundă și să uite. El însuși a spus că nu e loc mai potrivit ca orașu' nostru, unde să-ți faci practica, și astfel să poți deveni un doctor bun la toate. Și de-aia a venit el aici.

Oricum, nu peste mult timp a reușit să cîștige binișor, deși am aflat că niciodată n-a bătut lumea la cap cu plata datoriilor față de el, deși toți de pe-aici are obiceiul de-a rămîne datori, chiar și în ceea ce mă privește. Dacă-aș avea eu toată suma care mi se cuvine nîma' de la bărbierit, aș putea merge la Carterville și să trag la „Mercer” pentru o stăptîmină și în fiecare seară să văd cite un alt

film. De pildă, bătrînu' George Purdy... Da' cred că nu se face, să birfesc.

Ei bine, anu' trecut, reprezentantu' Parchetului nostru a murit. A murit de gripă. Ken Beatty, așa îl chema. El era reprezentant. Au fost nevoiți să aleagă pe altu' în locu' lui și l-au ales pe Doc Stair. La început el a rîs și-a zis că nu vrea, da' l-au silit să accepte. Asta nu-i o slujbă după care să te dai în vînt și cîștigu' pe un an abia dacă-ți ajunge să-ți cumperi semințe pentru grădină. Da' doctoru' e genu' ăla care nu poa' să zică nu dacă te ții mai mult timp de capu' lui.

Da' vroiam să vă povestesc de un băiat sărman din orașu' nostru — unu', Paul Dickson. A căzut dintr-un copac pe cînd avea vreo zece ani și nu-ș ce s-a întîmplat, da' nu și-a mai revenit niciodată. Nu și-a rupt nimic, da' s-a tîmpit. Jim Kendall obișnuia să-i spună „cucu“; așa le spunea el celor care nu erau întregi la cap, numa' că el spunea dovreac în loc de cap. Astea ținea tot de poantele lui, să spună capului dovreac și oamenilor nebuni cucu. Numai că bietu' Paul nu-i nebun, e doar tîmpit.

Vă puteți închipui că Jim se distra frecvent pe seama lui Paul. L-a trimis o dată la garajul White Front să ceară o cheie franceză de stînga. Firește că nu există așa ceva.

O dată s-a făcut un fel de tîrg aici și s-a organizat un meci de baseball între grași și slabi și, înainte de începerea jocului, Jim l-a chemat pe Paul și l-a trimis pînă la fierăria lu' Schrader, după o pană de tîrnăcop.¹

Nu exista glumă pe lumea asta pe care Jim să n-o facă, dacă își punea mintea.

Bietu' Paul era mereu bănuitor — poate și din pricină că Jim își tot bătea joc de el. Paul nici nu prea avea de-a face cu nimeni în oraș, în afară de maică-sa, Doc Stair și o fată, de aici, din oraș, pe care-o cheamă Julie

¹ Joc de cuvinte: *pitcher* ≡ tîrnăcop; cel care servește mingea.

Gregg. Adică nu mai e așa de tânăr, are aproape 30 sau peste.

Cînd Doc a apărut în oraș, Paul părea că și-a găsit și el un prieten adevărat, și-și petrecea aproape toată ziua la cabinetu' doctorului; lipsea de acolo numa' cînd se ducea acasă ca să mănînce și să doarmă sau cînd o însoțea pe Julie Gregg la cumpărături.

Se uita pe geamul cabinetului și, cînd o vedea, cobora în fugă și-o pornea alături de ea, spre diferitele magazine. Bietu' băiat era mort după Julie, iar ea se purtase întotdeauna foarte drăguț cu el, făcîndu-l să se simtă bine lîngă ea, deși, firește, nu simțea altceva decît milă față de el.

Doc a făcut tot ce-a putut ca să-l vindece pe Paul și o dată mi-a spus el că băiatu' făcea progrese și că uneori era aproape la fel de deștept și sensibil ca oricare altu'.

Dar începusem să vă spun de Julie Gregg. Bătrînu' Gregg făcuse comerț cu cherestea, dar a căzut apoi la beție, și-a pierdut aproape toată averea și cînd a murit n-a lăsat în urma lui decît casa și banii de pe asigurare, care abia dacă-i ajung fetei să-și ducă zilele.

Mama ei e aproape invalidă și nu prea iese niciodată din casă. După ce bătrînu' a murit, Julie a vrut să vîndă casa și să se mute în altă parte, da' maică-sa i-a zis că ea s-a născut aici și tot aici vrea să și moară. Nu i-a fost ușor lu' Julie, că tinerii din orașu' ăsta... adică ea-i mult prea bună pentru ei.

Ea a învățat la diverse școli pe la Chicago și New York și nu există subiect despre care Julie să nu poată discuta, în vreme ce aici dacă le vorbești tinerilor despre altceva în afară de Gloria Swanson și Tommy Meighan, crede că ai luat-o razna. Ați văzut-o pe Gloria în *Răsplată virtuții*? Să știți c-ați pierdut ceva!

Nu trecuse o săptămînă de la sosirea lu' Doc Stair în oraș cînd, într-o zi, a venit la mine la un bărbierit. L-am

recunoscut, fiindcă îmi fusese arătat, așa c-am început să-i spun de maică-mea. De câțiva ani e cam suferindă și nici Doc Gamble nici Doc Foote n-a reușit s-o vindece. Atunci, el mi-a zis că o să vină s-o vadă, dar dacă ea ar fi fost în stare să iasă din casă, poate că ar fi fost mai bine s-o aduc pînă la cabinetu' lui, unde i-ar fi făcut un control amănunțit.

Așa că am dus-o pînă la el și, în timp ce o așteptam să iasă, a apărut Julie Gregg. Cînd intri în sala de așteptare, în birou' doctorului sună un clopoțel care-l anunță că a venit cineva.

Doctoru' a lăsat-o pe bătrînă la el în birou și-a ieșit, și-asta a fost prima dată cînd cei doi s-au întîlnit, iar eu, unu' zic c-a fost ceea ce se cheamă dragoste la prima vedere. Da' nu era juma' juma'. Doc era cel mai elegant tip pe care Julie îl văzuse vreodată în orașu' ăsta și i-a căzut imediat cu tronc. Pentru el însă ea era doar o tînără care venise la doctor.

Ea venise într-o problemă asemănătoare cu a mea. De ani de zile maică-sa fusese sub îngrijirea lui Doc Gamble și Doc Foote, da' fără nici un rezultat. Auzind că în oraș apăruse un nou doctor, se hotărîse să încerce și cu el. Stair i-a promis că în aceeași zi va trece s-o vadă pe maică-sa.

Acu' un minut am spus că în ceea ce o privea pe ea era dragoste la prima vedere. Eu nu m-am luat după cum s-a comportat ea mai tîrziu, ci după felu' în care s-a uitat la el, atunci, în ziua aceea.

Nu mă pricep să citesc gîndurile oamenilor, da' era scris clar pe fața ei că-i pierdută.

În afară de faptu' că era un șmecher și jumătate și un băutor strașnic, Jim Kendall era și mare crai. Cred că a făcut ravagii în drumurile sale spre Carterville și, pe lîngă asta, a avut și cîteva aventuri amoroase chiar aici, în oraș. Cum vă spuneam, nevastă-sa ar fi divorțat de el, numa' că n-avea cum.

Dar Jim era și el la fel ca toți ceilalți. Vroia să aibe ceea ce nu putea obține. O vroia pe Julie Gregg și ar fi stat și-n cap, numa' s-o cucerească. Doar că-n loc de cap ar fi spus dovleac.

Ei bine, apucăturile lu' Jim și glumele lui n-avea succes la Julie, și-apoi, firește, era bărbat însurat, așa că n-avea nici o șansă în fața ei, nici cât ar fi avut, știu eu, un iepure.

Iar el nu se jena să-și dea pe față sentimentele. Chiar și aici a spus, nu o dată, în fața tuturor, că-i mort după Julie și că ăla care ar fi fost în stare să i-o aducă era binevenit în casa lui, chiar și alături de nevastă și copii. Dar Julie nici nu se gîdea să aibă de-a face cu el ; nici nu-i vorbea pe stradă. În cele din urmă, a văzut că nu face nimic cu vechea lui tactică așa că s-a hotărît să ia tauru' de coarne. Într-o seară, s-a dus direct la ea acasă și cînd Julie a deschis ușa a intrat cu forța în casă și s-a repezit la ea. Fata a reușit să scape și, înainte ca el s-o poată opri, a fugit în camera alăturată, a încuiat ușa, și l-a sunat pe Joe Barnes. Țsta-i șefu' poliției. Jim a auzit cui a telefonat și-a șters-o, înainte ca Joe să ajungă acolo.

Joe fusese prieten bun cu tatăl lui Julie. A doua zi, Joe s-a dus la Jim și i-a spus ce avea să pățească, dacă mai repeta figura.

Nu's cum a răsuflat pîn'la urmă toată afacerea. Se poate ca Joe Barnes să-i fi povestit nevestei sale, iar ea să fi povestit altei neveste și aia să-i fi spus bărbatului ei. Oricum, chestia a răsuflat și Hod Meyers a îndrăznit să-l ia peste picior pe Jim, chiar aici, în frizerie. Jim n-a tăgăduit, ba chiar a rîs bine dispus și ne-a zis la toți să așteptăm ; mulți încercaseră să-și bată joc de el, dar de fiecare dată Jim își scosese pîrleala.

Între timp, tot orașu' știa că Julie e moartă după Doc. Eu, unu', nu cred că avea vreo idee de cum arăta la față cînd era alături de el ; firește că nici n-avea cum, fiin'că, altminteri, ar fi evitat să mai dea ochii cu el. Habar

n-avea că toată lumea băgase de seamă cum găsea ea tot felul de motive ca să urce la el în cabinet sau cum trecea pe trotuaru' celălalt și se uita la fereastra lui ca să vadă dacă era acolo. Mi-era milă de ea și tot așa celor mai mulți din oraș.

Hod Meyers continua să-l zgîndăre pe Jim, zicîndu-i că doctoru' i-a luat-o înainte. Jim nu-i dădea nici o atenție, da se vedea cît-colo că pune la cale una din glumele lui.

Jim se pricepea să-și schimbe vocea și ăsta era unu' din trucurile sale. Putea să vorbească exact ca o fetiță sau putea imita vocea oricărui bărbat. Ca să vă dați seama cît era de bun la asta, o să vă povestesc ce figură mi-a făcut mie o dată.

Știți, aproape în orice oraș cînd un bărbat a murit și trebuie bărbierit, atunci frizerul care face treaba asta îl tapează de cinci dolari; de fapt nu pe el îl tapează, ci pe ăla care l-a rugat să facă asta. Eu cer trei dolari, pentru că pe mine, unu', nu mă deranjează cine știe ce să bărbieresc un mort. Aștia stau de obicei mult mai liniștiți decît clienții în viață. Singuru' lucru e că nu prea îți vine să discuți cu ei și de-aia ți-e cam urît.

Ei, bine, acum doi ani, iarna, într-una din cele mai friguroase zile, eram acasă și luam cina cînd a sunat telefonu', și cînd am răspuns, o voce de femeie mi-a spus că era doamna John Scott și că soțul ei murise și dacă vroiam să vin pîn' acolo să-l bărbieresc.

Bătrînul John fusese întotdeauna un client bun. Numa', că locuiesc la țară, la distanță de vreo șapte mile, pe drumu' Streeter. Și totuși, nu prea știam cum s-o refuz.

I-am spus că vin, da' că eram nevoit să iau un taxi și că s-ar fi putut să coste trei sau patru dolari pe lingă prețu' bărbieritului. Așa că ea, sau vocea, a zis că e-n regulă și atunci l-am luat pe Frank Abbott să mă ducă pîn' acolo cu mașina și cînd am ajuns, nimeni altu' decît John însuși mi-a deschis ușa! Era tot atît de mort ca, să zic, un iepure!

N-aveam nevoie de un detectiv particular ca să ghicesc cine-mi făcuse gluma asta. Numa' Jim Kendall ar fi putut coace una ca asta. Era, într-adevăr, o figură !

V-am povestit asta ca să vă arăt cât de bine își putea schimba vocea și cum te putea face să crezi că vorbești cu altcineva. Aș fi putut jura că mă sunase doamna Scott, sau, oricum, o femeie.

Ei, bine, Jim a așteptat pînă cînd i-a reușit la perfecție vocea lui Doc Stair ; apoi și-a pus la cale răzbunarea.

Intr-o seară, cînd știa că doctorul era plecat la Carterville, a sunat-o pe Julie. Ea n-a bănuț nici o clipă că nu-i vocea lui Stair. Jim i-a spus că trebuia să se întîlnească cu ea în seara aia ; nu mai avea răbdare pîn' a doua zi, trebuia neapărat să-i vorbească. Ea era grozav de emoționată și l-a invitat la ea. Da' el i-a spus că aștepta o legătură telefonică la mare distanță și că o ruga să uite măcar o dată buna-cuvîință și să vină pînă la cabinetu' său. I-a mai spus că nu era nici un pericol și că nici n-o vedea nimeni, și el *trebuia* neapărat să stea de vorbă cu ea. Și biata Julie a căzut în plasă.

Doctoru' ține în permanență lumina aprinsă în cabinetu' său, așa că Julie a fost convinsă că era acolo.

Între timp, Jim se dusese la sala de biliard a lui Wright, unde venise toată gașca să se distreze. Cei mai mulți era zdravăn piliți și trebuie spus că și în stare de trezie tot niște neciopliți era. Se înnebunea după glumele lui Jim și cînd el i-a chemat să vină cu el să vadă ceva nostim, a lăsat biliardu' și-a pornit-o după el.

Cabinetu' doctorului e la etaju' ntîi. Chiar în dreapta ușii sînt niște scări care duc la etaju' următor. Jim și gașca lui s-a ascuns în întineric pe scările alea.

Julie a apărut la ușa doctorului și a sunat, da' n-a răspuns nimeni. A sunat iarăși și iarăși, de vreo șapte, opt ori. Apoi a apăsă pe clanță și a descoperit că-i încuiată. Atunci, Jim a făcut un zgomot și fata l-a auzit,

a așteptat o clipă și a zis : „Ralph, tu ești ?“. Ralph e numele mic al lui Doc.

Cum n-a răspuns nimeni, se pare că Julie, brusc, și-a dat seama că-i o păcăleală. A luat-o la goană pe scări în jos și toată gașca după ea. Au urmărit-o pînă acasă, zbind : „Ralph, tu ești ?“ sau : „Ah, Ralphie, scumpule, tu ești ?“ Jim a zis că el n-a putut să strige, fiindcă rîdea prea tare.

Biata Julie ! După aceea multă vreme nu și-a mai făcut apariția, aici, pe strada mare.

Bineînțeles că Jim și gașca lui au povestit la toată lumea din oraș, în afară de Doc Stair. Le era frică să-i spună și poate că n-ar fi aflat niciodată, dacă nu era Paul Dickson. Bietu' cuc, cum îi zicea Jim, a fost de față aici, într-o seară, cînd Jim încă se mai fălșea cu ce-i făcuse el lu' Julie. Paul a reținut din poveste atît cît a fost el în stare și-a dat fuga să-i spună lui Doc.

Mai mult ca sigur că doctorului i-a sărit țandăra și că a jurat să-l învețe minte pe Jim. Dar treaba era destul de delicată, fiindcă, dacă-l bătea pe Jim, Julie ar fi aflat pînă la urmă și-ar fi înțeles că Doc știa toată povestea și pentru ea ăsta ar fi fost cel mai îngrozitor lucru cu putință. Trebuia să se gîndească bine dacă vroia să facă ceva.

Cîteva zile mai tîrziu, aici, în frizerie, s-a nimerit să vină și Jim și cucu'. Jim vroia să se ducă în ziua următoare la vînătoare de rațe și venise să-l caute pe Hod Meyers ca să-l ia cu el. Întimplător, eu știam că Hod era plecat la Carterville și nu se întorcea pînă la sfîrșitu' săptămînii. Jim a zis că nu-i plăcea să meargă de unu' singur și că va amîna probabil toată treaba. Atunci, bietu' Paul a spus că ar merge el, dacă Jim ar fi de acord. Jim se gîndi o vreme, apoi zise că juma' de minte era mai bine decît nimic.

Cred că avea de gînd să-l ia pe Paul în barcă și să-i facă vreo figură de-a lui, cum ar fi, să-i dea brînci în apă.

Oricum, a fost de acord ca Paul să vină cu el. L-a întrebat dacă mai împușcase vreodată rațe și Paul i-a spus că nu, în viața lui nu mai ținuse o pușcă în mână. Jim i-a zis că putea să stea în barcă și să se uite la el și, dacă avea să se poarte cum trebuie, poate avea să-l lase și pe el să tragă câteva focuri. Și-au dat întâlnire a doua zi dimineată și asta a fost ultima oară când l-am văzut pe Jim în viață.

A doua zi dimineată, abia dacă deschisese de zece minute, când apărură Doc Stair. Părea destul de nervos. M-a întrebat dacă nu-l văzusem pe Paul Dickson. I-am spus că nu, dar că știam că era plecat la vânătoare de rațe cu Jim Kendall. Doc mi-a spus că auzise și el, dar că nu înțelegea cum vine asta, fiindcă Paul îi spusese că în viața lui nu mai vroia să aibe de a face cu Jim.

Mi-a mai spus că Paul i-a povestit cum Jim își bătuse joc de Julie și că apoi l-a întrebat ce părere avea, și Doc i-a răspuns că unu' care e în stare de una ca asta n-ar mai trebui să fie lăsat să trăiască.

I-am zis și eu că fusese o grosolanie, dar că Jim pur și simplu nu putea rezista să nu facă o glumă, oricât de grosolană ar fi fost. Și-am mai zis că în sinea lui nu era băiat rău, numai că afurisenia din el dădea mereu pe afară. Doctoru' s-a întors cu spatele și-a ieșit din frizerie.

La prînz a primit un telefon de la John Scott. Lacu' pe care Jim și Paul se duseseră la vânătoare era pe proprietatea lui. Cîteva minute mai înainte, Paul venise alergînd spre casa lui Scott și-i spusese că se-ntîmplase un accident. Jim împușcase cîteva rațe și apoi i-a dat pușca lui Paul, zicîndu-i să-și încerce norocu'. Paul nu mai ținuse în viața lui o pușcă-n mână și era foarte agitat. Tremura atît de tare, încît n-a putut să țintească. A apăsat pe trăgaci și Jim s-a prăbușit mort, pe fundu' bărcii.

Doc Stair, ca reprezentant al Parchetului ce era, a sărit în rabla lui Frank Abbott și a pornit-o în goană spre

ferma lu' Scott. Paul și bătrînu' John era pe malu' lacului. Paul adusese barca la mal, dar cadavrul îl lăsase în ea, așteptîndu-l pe Doc.

Doc l-a cercetat și le-a zis că-l pot trimite în oraș. Nu mai avea nici un rost să-l lase acolo și să facă anchetă, fiin'că era clar că-l împușcase din imprudență.

Eu, unu', n-aș lăsa pe nimeni să trăgă cu pușca în aceeași barcă cu mine, dacă n-aș fi sigur că știe ce-i aia o armă. Jim a fost un fraier că a dat pușca unui ageamiu care, unde mai pui, nici întreg la minte nu este. Poate c-a avut ce-a meritat. Oricum, i se simte lipsa pe aici. Era într-adevăr mare figură !

.. Doriți cu freză ?

INTÎLNIRE DE FAMILIE

Vreau să vă povestesc acum despre un frate și o soră și despre soțul sorei și soția fratelui. Sora se numea Rita Mason Johnston ; era măritată cu Stuart Johnston, căruia prietenii mai apropiați îi spuneau Stu — dar asta nu era recomandabil decât în ocazii cu totul speciale. Fratele, Bob Mason, originar din Buchanan, Michigan — unde locuia și acum — se numărase, într-o perioadă, printre locuitorii respectabili ai orașului Los Angeles. Soția sa era o femeie pe care o întâlnise în San Bernardino și cu care se însurase, numai el știa de ce.

Rita primise acest nume după o mătușă din Philadelphia. Măguliță, după vreo trei-patru ani, aceasta o convinsese pe mama Ritei s-o aducă în vizită pe fetiță. După aceea, pînă să-l întâlnească pe Stu, Rita și-a petrecut două treimi din timp cu mătușa ei sau în școli pe care ea i le alesese. Bob, fratele ei, avînd o sănătate șubredă, plecase să locuiască în California, la un fel de veri. În decurs de aproape douăzeci de ani, trecuse numai de trei ori pe acasă și niciodată cînd era și Rita acolo. Astfel, am putea spune că el și Rita abia se cunoșteau.

Johnston și Rita s-au cunoscut la o petrecere dată în urma unui meci de fotbal între Cornell și Pennsylvania. Părinții lui erau niște oameni înstăriți și cumsecade și mătușa Ritei a încurajat idila, care s-a concretizat într-o

nuntă și o locuință confortabilă la Sands Point, Long Island.

La început Bob Mason a lucrat pentru un văr, la o agenție imobiliară din Los Angeles, apoi s-a lansat în afaceri pe cont propriu, pentru ca, în cele din urmă, să pună destui bani deoparte, ca să-și poată aduce nevasta în vechea locuință din Michigan, moștenită de la tatăl său.

El și Jennie erau mai mult decît mulțumiți cu viața unui oraș de provincie. Din cînd în cînd, se duceau pînă la Chicago, care era la o distanță de mai puțin de 100 de mile, sau mergeau pe malul lacului, sau spre Indiana, cu mașina lor de 2.000 de dolari. În ultimul an, fuseseră la Chicago de trei ori și văzuseră de fiecare dată reprezentanția cu *Trandafirul irlandez al lui Abie*. Era cea mai bună piesă pe care o văzuseră vreodată ; mai bună chiar decît *Fulgerul*.

— Sincer îți spun, cred că trebuie să facem ceva în legătură cu Rita, îi spuse Jennie lui Bob, într-o zi de iunie. Închipuie-ți că cineva nu și-a văzut propria soră de aproape douăzeci de ani !

— Mi-ar face plăcere să o văd, dar aș vrea să-î scrii tu o scrisoare, răspunse Bob. Mie nu-mi acordă nici o atenție. Am tot rugat-o mereu să vină pe la noi și să stea cît vrea ea, dar nu mi-a răspuns.

— Bine, spuse Jennie, o să-î scriu, deși îmi este datoare cu o scrisoare, încă de la Crăciun.

— Stu, trebuie neapărat să facem ceva cu Bob și cu nevasta lui. Numai Dumnezeu știe de cîte ori ne-au invitat pe la ei, și acum, uite o scrisoare de la Jennie, care ne invită din nou, spuse Rita către soțul ei.

— Păi, de ce nu te duci ? O să-ți facă plăcere să vezi casa părintească și foștii prieteni de joacă. Aș veni și eu, dar nu am timp.

— Timp ! Ai timp să te duci o dată sau de două ori pe lună pînă la Water Gap sau Manchester, numai ca să

joci golf. Și cînd vreau și eu să-mi văd casa părintească... asta-i chiar o prostie !

— Hai să nu ne certăm pentru un fleac, dar să știi, eu n-am de gînd să-mi pierd concediul într-un oraș amărit, unde, probabil, nu au decît un teren de golf cu șase găuri, în care trebuie să marchezi cu un nenorocit de băț. De ce nu vin ei încoace ?

— Nu cred că ar putea, dar dacă vrei o să-i invit.

— Faci cum vrei. E fratele tău.

Familia Bob Mason părăsi statul Michigan luînd trenul din orașul Niles și se dădu jos, vreo 20 de ore mai tîrziu, în Gara Centrală din New York. Din California în Michigan ar fi ajuns dintr-o săritură, pe cînd acum drumul li se păruse o adevărată escaladare a unui *montaigne-russe*.

Rita îi aștepta și îl recunoscuse pe Bob după inițialele de pe valiză. El n-ar fi recunoscut-o. Avea 35 de ani, ca și Jennie, și el se așteptase ca ea să-și arate vîrsta. În schimb, Rita arăta cu 10 ani mai tinărară și era mai drăguță decît ar fi avut dreptul să fie oricare din membrii familiei Buchanan Mason. Și cum era îmbrăcată ! Ca toate fetișcanele acelea din filme, care invadaseră Los Angeles-ul său.

— Surioară, chiar tu ești ?

— M-am schimbat ? întrebă ea rîzînd.

— Nu într-atît cît ar fi trebuit. De asta îmi este atît de greu să te cunosc.

— Ei, bine, tu te-ai schimbat. Ia să vedem... doar au trecut douăzeci de ani, nu-i așa ? Aveai 14 ani și, firește, nu aveai mustața asta. Dar, chiar și fără ea, n-ai semăna deloc cu Bob pe care-l țin eu minte, spuse Rita. Apoi adăugă : Iar ea e Jennie, așa-i ?

— Da, confirmă soția lui Bob, zîbind.

Rita îi remarcă dinții. Majoritatea celor din față erau din aur și lucrarea fusese, în mod evident, făcută de un dentist pe care tocmai îl așteptau cei trei parteneri pentru

o partidă de golf în patru. Rita, Bob și soția acestuia, însoțiți de un hamal, traversară Biltmore, apoi strada 43, pînă unde Gates parcase limuzina Ritei. Gates îi cercetă pe noii veniți, în timp ce îl elibera pe hamal de puținele bagaje. „Încuietori, piele de căprioară“, își spuse în sinea lui, căci el locuise cîndva în Janesville, Wisconsin.

— Ah, am uitat să vedem ce-i cu cuferele voastre ! exclamă Rita, după ce mașina pornise.

— N-avem nici un cufăr, spuse Bob.

— Nu putem sta decît două săptămîni, adăugă apoi și soția sa.

— Asta mi se pare o vizită teribil de scurtă, spuse Rita.

— Știm asta, dar Bob nu se îndură să stea departe de grădina lui, în anotimpul ăsta. L-am lăsat noi pe bătrînul Jimmy Preston să se ocupe de ea, dar nu poți să te bazezi pe nimeni că îți va îngriji grădina la fel de bine cum ai putea s-o faci tu însuși.

— Nu s-a schimbat nimic pe acasă ?

— Ba bine că nu ! Totul era într-o stare de plîns cînd Bob s-a întors în est.

— În est ?

— Adică, la Michigan. Dar Bob a cheltuit... Cam cît ai cheltuit, ca să le pui la punct, Bob ?

— Peste două mii de dolari, răspunse acesta.

— Credeam că aproape 2 100 sau 2 200, spuse nevasta.

— Mda, cam peste două mii.

— Au fost mai mult de două mii, insistă ea.

— Ferește ! țipă Bob și cele două femei săriră ca arse.

Se aflau pe podul de pe strada 59, și Gates se chinuia să se strecoare prin furnicarul de mașini și cortegii funerare care abundă în acea zonă, la orele 11 dimineața.

— Ce s-a întîmplat ? M-ai speriat îngrozitor, spuse Rita.

— Am crezut că ne vom ciocni, explică Bob.

— Bob este teribil de nervos cînd altcineva se află la volan, se scuza Jennie. Am ajuns la concluzia că o persoană care știe să șofeze se poate enerva foarte ușor, atunci cînd altcineva este la volan.

— S-ar putea să ai dreptate, spuse Rita, gîndindu-se că mai auzise undeva teoria asta.

— Și mai cred că Bob este într-adevăr cel mai bun șofer din lume, și asta nu pentru că este soțul meu.

Această ultimă replică îl făcu pe Gates să se întoarcă brusc și să o privească drept în ochi pe cea care vorbise, iar limuzina rată, la un fir de păr, o nouă ciocnire.

Cea mai mare parte a drumului de la New York spre Long Island trece printr-un peisaj tot atît de atrăgător ca un crematoriu de gunoaie. Cu toate acestea, Jennie exclamase tot timpul: „Ce frumos!“ întrebînd-o mereu pe Rita despre proprietarii diverselor terenuri, care arătau de parcă ar fi fost părăsite de ani de zile. Bob era prea nervos pentru a face vreun efort să converseze și Rita răsuflă ușurată, cînd călătoria luă sfîrșit.

— Să vă arăt camera voastră, spuse ea, apoi puteți să vă odihniți pînă la masă. Stu este în oraș și nu vine pînă la cină. Nu se duce decît o dată sau de două ori pe săptămîină și a spus că-și va aranja să nu se ducă deloc, cît timp sînteți voi aici, ca să putem sta cît mai mult timp împreună.

Jennie era foarte impresionată de camera luxoasă în care fuseseră cazați, de vederea spre sud, dar Bob dormise prost în tren, așa că moțai puțin, în timp ce ea se tot minuna.

— Bănuiesc că nu aveți chef să faceți mare lucru în după-amiaza asta, spuse Rita, cînd masa de prînz se sfîrși. Cel mai bine ar fi să lenevim puțin. Cred că ziua de mîine, ca și tot restul săptămînii, vor fi destul de obositoare. Stu are tot felul de planuri.

Așa că leneviră ; Jennie și Rita se culcară puțin, iar Bob se plimbă prin grădină, plănuiind tot felul de schimbări pe care le-ar fi făcut, dacă ar fi fost a lui.

Stu sosi la ora 7 și fu prezentat cumnaților săi, apoi urcă în camera lui, să se schimbe pentru cină. Rita îl urmă.

— Ei, bine ? întrebă el.

— Încă nu sînt prea sigură, spuse Rita, dar mi-e cam teamă... Bob este îngrozitor de tăcut, iar ea am impresia că se simte teribil de jenată. Sper că și-au adus și alte haine, deși nu știu... poate să fie și mai rău, deși nu mi se pare posibil.

— Dar ea ce-o fi crezînd oare, simplul fapt că se trage din Statul Auriu¹ îi dă dreptul să umble prin lume cu gura plină de pepite ? întrebă Stu.

— E foarte normală, cînd nu zîmbește. Nu trebuie să spui ceva ce ar putea-o face să ridă.

— Va fi destul de greu. Doar știi cum fac cînd mă pornesc, răspunse Stu.

— Și mai e ceva, care tocmai mi-a venit în minte, zise Rita. N-a adus nici un fel de bastoane de golf.

— Oh, asta nu contează. Pot să-i dau eu, oricînd.

Gazdele se alăturară musafirilor pe terasă. O servitoare suedeză le servi cocteiluri.

— Astea sînt... Țasta e alcool ? întrebă Jennie.

— Doar „Bacardi“, și este foarte slab, răspunse Rita.

— Dar Bob și cu mine nu bem alcool.

— Dar asta nu-i alcool, ci pur și simplu o băutură ușoară — se grăbi Stu să adauge.

— Știu, dar ar însemna să încălcăm legea — spuse Jennie.

Astfel că băură numai Stu și Rita și apoi intrară cu toții în casă, pentru cină.

La masă, Stu îl întrebă pe Bob :

¹ Porecla statului California.

- Bob, la ce oră te scoli ?
- Pe timp de vară, la ora șase, replică cumnatul.
- Ah, nu e nevoie ! Dar ar fi bine ca miine să putem termina micul dejun, să zicem, la ora nouă. Vreau să te duc pînă la „Piping Rock“. O să petrecem pe cinste.
- Mă bucur, spuse Bob.
- De obicei, tu ce marcă folosești, întrebă cumnatul său.
- Mașina mea e un „Studebaker“ din 1924.
- Nu, nu, mă refer la trusa ta de golf.
- Eu ? N-am nici un fel de trusă de golf. În viața mea n-am jucat golf.
- Stu făcu o asemenea mutră, încît Rita ar fi rîs, dacă nu i s-ar fi făcut milă de el.
- Bob nu găsește nimic atractiv la golf, explică Jennie. Zice că e un joc ridicol. Eu i-am spus că ar trebui să încerce o dată, și poate își schimbă părerea. De ce nu vrei să încerci, cît sîntem aici, Bob ? Poate că Stu îți va arăta părțile interesante ale jocului.
- Gazda nu păru să audă sugestia.
- Au amenajat un teren lîngă Buchanan, între Buchanan și Niles, însă cer o taxă de participare de 50 de dolari și o cotizație anuală de 35 de dolari. Mi se pare exorbitant, spuse Bob.
- „Dar e scandalos !“ era cît pe ce să spună Stu, însă Rita îi făcu semn din cap. În schimb, spuse :
- Ar fi trebuit să-ți dai seama că merită.
- Mulți prieteni de-ai noștri joacă, spuse Jennie. Unii dintre cei mai simpatici oameni, atît din Niles cît și din Buchanan, s-au înscris la club, așa că nu poate fi chiar o prostie, cum crede Bob. Dar cînd îi intră ceva în cap, nu mai poți să-l determini să-și schimbe părerea.
- Ce facem în seara asta ? întrebă Stu, cînd se servi desertul.
- Păi, spuse Rita, m-am gîndit că oamenii or vrea să se culce devreme, după o astfel de călătorie, așa că n-o

să ieșim nicăieri. Am putea să facem un bridge. Jennie, ai chef de bridge ?

— Îmi pare teribil de rău, dar nici Bob nici eu nu jucăm. Știi că trebuie să fie un joc grozav ; cîțiva din prietenii noștri cei mai buni joacă frecvent, dar nu știu cum de nu s-a prins deloc de noi.

Asta însemna o lovitură grea pentru Rita, care considera ziua pierdută, atunci cînd nu făcea 20, 30 de robere.

— Ați avut ce pierde, spuse ea, stăpînindu-se admirabil. Vreți să bem cafeaua pe terasă ? Cred că este mai plăcut.

— Bob, ce fumezi ? Trabuc sau țigări, întrebă Stu.

— Nici una, nici alta, mulțumesc ! Tutunul nu m-a tentat niciodată.

— Ești norocos. Jennie, o țigară, spuse Stu.

— Vai de mine ! M-ar omori ! Pînă și mirosul mă face să amețesc.

Stu și Rita rataseră în mod evident aceste ultime cuvinte, căci își aprinseră țigările.

— E greu de învățat bridge ? întrebă Jennie, după puțin timp.

— Nu prea, răspunse Rita.

— Mă gîndeam dacă tu și Stuart n-ați putea să ne învățați și pe noi. Am putea juca de cîteva ori, cît am sta noi aici.

— Este un joc foarte greu de învățat, adică, să-l joci bine.

— Ai spus că nu e, replică Bob.

— Păi, nu e, atunci cînd îți este indiferent... dar ca să-l joci bine, este aproape imposibil.

— Aveți un radio ? întrebă Bob. Pronunță pe „un“ scurt, ca în Buchanan.

— Îmi pare rău, nu avem, spuse Stu, căruia nu-i părea rău deloc.

— Nu știu cum puteți trăi fără așa ceva, spuse Bob.

— Noi am muri fără radio, adăugă Jennie.

— Ce marcă e, „Atwater-Kent ?“ întrebă Rita, care văzuse numele acela, cu o zi înainte, într-un ziar.

— Nu, este un produs „Neutrodyne“, cu un receptor de tip X, zise Bob.

— Și o antenă „Ethovox“, adăugă soția lui. Într-o seară, am prins „Omaha“.

— Nu, zău ! exclamă Rita.

Urmă o tăcere, pe care Bob o întrerupse întrebînd-o pe sora sa cît de des mergea la New York.

— Numai cînd nu am încotro, cînd îmi trebuie neapărat ceva de acolo.

— Nu mergeți niciodată la teatru ?

— Ba da, numai dacă este ceva deosebit.

— Firește, spuse Jennie. Ați văzut *Trandafirul irlandez* ?

— Dumnezeuule, nu ! Toată lumea spune că-i groaznic.

— Ei, bine, nu-i adevărat ! exclamă indignat Bob. Însă cu condiția să aveți aici o trupă la fel de bună ca aceea din Chicago.

— Mi-ar place să văd montarea de la New York și să-mi dau seama dacă se pot compara, spuse Jennie.

Dorința ei nu fu încurajată de nimeni și din nou se așternu tăcerea. În cele din urmă, Stu spuse :

— Știi, Bob, ar trebui să faci puțină mișcare. Ce-ai zice de puțin tenis, dimineața ?

— Alt joc pe care nu-l practic, răspunse Bob. Cît privește mișcarea, mă învîrt destul prin grădină sau îmi fac de lucru cu mașina.

— Tot ce pot să propun este să ne petrecem ziua pescuind, înotînd sau pur și simplu să ne plimbăm cu salupa.

Bob nu zise nimic, dar, în schimb, vorbi soția lui.

— Știi, Stuart, lui Bob îi este rușine să recunoască, dar plimbatul cu barca îi face îngrozitor de rău, chiar dacă apa este netedă ca oglinda. Și nici nu știe să înoate.

Bob nu părea dispus să guste acest subiect de conversație, astfel că se întoarse către sora lui :

— Ți-aduci aminte de familia Allens din Buchanan, de bătrînul Tom Allen și ai lui ?

— Parcă.

— Ai auzit că Louise Allen a fugit de acasă și s-a măritat ?

— Nu.

— Ei, bine, a fugit cu Doc Marshall și s-a măritat cu el. La început, bătrînul Tom a fost furios nu glumă, dar după ce Doc și Louise s-au întors, într-o zi, Doc mergea pe stradă, iar din direcția opusă venea Tom, atunci Doc l-a strigat pe nume și-a vorbit, și Tom s-a uitat la el și l-a întrebat ce vrea, iar Doc i-a spus că vrea să știe dacă îl iertase. Așa că bătrînul Tom i-a spus : „Să te iert ? Problema e dacă tu m-ai iertat“. Și Doc l-a întrebat de ce să-l fi iertat, și bătrînul Tom a zis pentru că n-a omorît-o, cînd a fost mică. Apoi, Doc a izbucnit în ris și băieții au făcut toți bancuri pe seama lui. Cred că l-ai cunoscut pe Doc.

— Nu l-am cunoscut, răspunse Rita.

— E o figură.

Jennie alesese o carte.

— May Fair, citi ea. E bună ?

— Da, spuse Rita. Sînt povestiri de Michael Arlen ; știi, cel care a scris *Pălăria verde*.

— Poveste polițistă ? întrebă și Bob.

— Nu, e de Michael Arlen. A fost pe aici primăvara trecută și l-am cunoscut. E extrem de simpatic. Un armean adevărat.

— În Buchanan este un armean care vine de două sau trei ori pe an, dar e vînzător de pinzeturi.

Doză sau trei ore mai tîrziu, în camera lor de la etaj, Stu ținu un mic discurs.

— Dumnezeuule ! Nu joacă golf, nu joacă tenis, nici brigde, nu înoată, nu pescuiește, nu bea și nu fumează.

Și mi-am aranjat aceste două săptămîni cu gîndul la o vacanță ! Pe toți dracii !

În camera oaspeților Bob spunea :

— Îmi lipsește foarte mult radioul.

— Da, spuse Jennie, la ora asta prindeam emisiunea „Drake Hotel“.

— Aș vrea să văd *Trandafirul irlandez* în montarea new york-eză, spuse Jennie în dimineața următoare, la micul dejun. Aș vrea să fac o comparație cu trupele din Chicago.

— Ați văzut piesa la Chicago ? întrebă Stu.

— De trei ori.

— Cred că v-ați săturat de ea, adăugă Stu.

— N-aș putea să mă satur de ea, nici dacă aș vedea-o un an întreg, seară de seară, replică Jennie.

După micul dejun, Bob încercă să citească *Herald Tribune*, *The World* și *Times*, dar nu pricepu o iotă. Ar fi dorit să aibă un exemplar din ziarul *Chicago Tribune*, chiar unul vechi, de două, trei zile.

— Mergeți des la cinema ? o întrebă Jennie pe Rita.

— Foarte rar.

— Nouă ne place foarte mult. Știi, am trăit mai mult timp la Los Angeles și Hollywoodul era foarte aproape, așa că, de multe ori, am văzut vedetele în carne și oase. Și niște prieteni de-ai noștri îl știau pe Harold Lloyd și ni l-au prezentat. Nici nu-l recunoști, fără ochelarii ăia ! E chiar un bărbat bine ! Și democrat.

— Pentru cine candidează ? întrebă Stu.

— Habar n-am, spuse Jennie. Bob, candidează el pentru ceva ?

— Nu prea cred, răspunse acesta.

Dimineața se tîrî mai departe și în cele din urmă se făcu ora prînzului, iar Stu depăși orice așteptări bînd la masă șapte pahare de whisky cu sifon.

— O să ți se facă somn, îl avertiză Rita.

— Și ce dacă, spuse el, și se părea că nimeni n-avea să-i răspundă.

Drept urmare, Stu dormi toată după-amiaza în balan-soarul de pe terasă, în timp ce Jennie se luptă cu primul volum din *Țăranii*, iar Rita îl luă pe Bob la o plimbare.

— Îl ții minte pe Tom Allen ? o întrebă Bob.

— Nu prea cred.

— Ba da, trebuie să-ți aduci aminte de familia Allen ! Sînt vecini cu familia Dean. Ei, oricum, Tom avea o fiică, Louise, cam de vîrsta noastră, care a fugit cu Doc Mars-hall și s-a căsătorit cu el. Toată lumea credea că bătrînul Tom îl va împușca pe Doc, cu prima ocazie, dar cînd s-au întîlnit și Doc l-a rugat să-l ierte, Tom a spus că el e cel care ar trebui să-i ceară iertare. Așa că Doc a întreb-bat pentru ce, iar bătrînul a spus pentru că nu a omorît-o pe Louise pe vremea cînd era mică.

Cînd se apropiară de sfîrșitul plimbării, Bob întrebă :

— Nu mergeți niciodată la New York ?

— Foarte rar, și mai ales nu în anotimpul ăsta. Este atît de cald ! Dar bănuiesc că tu și Jennie ați vrea să vedeți cîte ceva. Pînă la plecarea voastră, o să aranjăm să facem o plimbare.

Stu se sculă puțin după ora cinci și, înainte de cină, se aprovizionă cu o nouă încărcătură de whisky.

— Să știi că trebuie neapărat să vă luați un radio ! spuse Bob, cînd ceasul bătuse ora nouă.

La și jumătate, toată lumea merse la culcare.

— Asta ar fi a treia zi de cînd sîntem aici, spuse Bob, în timp ce se schimba. Abia de joi într-o săptămînă plecăm acasă.

— Da, răspunse Jennie, cu un aer absent.

— Măine mi-aș pune celălalt costum, dar e mototolit rău de tot.

— O să-i cer Ritei un fier de călcat și o să ți-l calc. Sau am putea să-l trimitem la un croitor.

— Croitor ! Pe o rază de zeci de mile nu există nici un croitor și nici altceva, din câte pot să-mi dau seama.

Stu nu se sculă pentru micul dejun, dar se alătură grupului pe verandă, puțin înaintea prînzului. Începuse o nouă sticlă.

— Bob, spuse el, ar trebui să te-apuci de băut. Am o sticlă din cel mai strașnic whisky de pe tot Long Island.

— Mulțumesc, s-ar putea să mă tenteze cît de curînd, răspunse cumnatul.

Se și făcuse seară, cînd Bob o întrebă pe Rita :

— Ți-aduci aminte de Tom Allen ?

— Cred că da, n-a fugit fiica lui de acasă cu un doctor ?

— Da, consimți Bob, și...

Dar fu întrerupt de vocea lui Stu, care o chema pe Rita la etaj. Cînd ea își făcu apariția, îi spuse :

— Ascultă-mă, în seara asta sosește o telegramă pentru mine, și voi fi anunțat că bunicul meu este grav bolnav, tocmai la Bennington, în statul Vermont, sau oriunde altundeva și că trebuie să mă duc acolo imediat. Și va fi bolnav cel puțin zece zile, așa de bolnav că nu voi putea pleca de lîngă el.

— Nu, domnul meu, nu-mi faci tu una ca asta ! spuse Rita categoric.

— Atunci, ce zici de asta ? Să spunem că unul din cei mai buni prieteni de-ai noștri e bolnav și trebuie să plecăm amîndoi. Crezi că vor pleca acasă ? Știi, am putea chiar să facem niște bagaje, să dăm o fugă pînă la New York și dacă e nevoie să stăm acolo peste noapte și să ne întorcem după ce au plecat.

— Dacă s-ar afla adevărul, n-aș putea să mi-o iert niciodată.

— N-or să afle. Lasă-mă pe mine să fac planul de bătaie și vom porni după masa de seară. N-aș fi așa de disperat dacă n-aș fi ajuns la 85 de kile și, dacă n-am grijă, fac iarăși 90.

Dar, după cină, cînd Stu și Rita își făceau curaj să aducă vorba, Jennie spuse :

— Oameni buni, să nu credeți că sîntem nebuni, dar Bob nici mult nu mai are. Este îngrijorat la culme de grădina lui. Azi-dimineață a citit în ziar că o secetă obișnuită amenință tot sudul statului Michigan. Ne temusem de asta, cînd am plecat, pentru că nu plouase de mult timp. Iar acum e convins că totul se va strica, dacă nu se duce să se ocupe personal de grădină. L-am lăsat pe bătrînul Jimmy Preston să aibe grijă de grădină, dar nu poți să lași un lucru de-al tău în grija unui străin. Dacă Bob se află acolo, grădina va fi udată cum trebuie, dar dacă nu ajunge, nici nu pot să vă spun ce se va întîmpla. Așa că, dacă ne puteți ierta, ne gîndeam să plecăm cu trenul de după-amiază.

— Așa, deci ! spuse Rita.

— Așa, deci ! spuse Stu.

— Sigur, voi știți cel mai bine, ar fi păcat să vi se strice grădina. Dar, mi se pare... Firește că noi nici nu ne-am fi gîndit că așa de repede... adăugă Rita.

— Pur și simplu, trebuie să plecăm, surioară. Și încă ceva : nu vă obosiți să veniți la New York cu noi. Dacă putem să plecăm cu mașina voastră, înainte de prînz, să zicem, am avea puțin timp să aruncăm o privire prin oraș, înainte să ne suim în tren.

! : : : : : : : : : : : : : : . .

Soții Mason erau în camera lor de la hotelul „Biltmore.”

— O zi fără cele trei mese costă 8 dolari, spuse Bob, dar putem mîncă în oraș, undeva unde nu e prea scump și, în fond, nu stăm decît o săptămînă. În seara asta, continuă el, vedem *Trandafirul irlandez*, miine dimineață urcăm pe blocul Woolworth. Miine după-amiază, Coney

Island. Joi seara, din nou *Trandafirul*. După aceea, mai vedem.

Jennie rîse emoționată.

— O să îngheț de frică, de fiecare dată cînd o să ieșim din hotel, spuse ea. Și dacă ne întîlnim cu ei pe stradă ?

— Nu-i nici un pericol, spuse Bob. Soră-mea nu iese niciodată vara în oraș și Stuart își ia concediu. Mie mi-e teamă să nu dea peste vreun articol cu starea vremii în zona de sud-vest și să vadă că din 1902 n-a mai fost o vară așa ploioasă.

IN TREN

S-au întâlnit pentru prima oară în vagonul restaurant al Expresului de vest, care plecase din Chicago cu o noapte înainte. Fetele se dovediră a fi Hazel Dignan și prietena ei Mildred Orr. Bărbatul era Dan Chapman.

El sparse gheața, întrebându-le dacă nu le deranja să stea cu spatele în direcția mersului. Hazel a fost cea care a răspuns. Călătorise destul de mult la viața ei și știa cum să vorbească cu un străin. Mildred nu fusese mai pe nicăieri și nici atunci când se adresa unui cunoscut nu avea prea multe de spus.

— Nu, nu, deloc, răspunse Hazel la întrebarea lui politicoasă. Sint atât de obișnuită cu trenurile, încît îmi închipui că m-aș simți bine călătorind chiar și pe acoperiș.

— Auzi, să călătorești pe acoperișul unui tren ! interveni Mildred.

— Am făcut asta de mai multe ori ! spuse noua lor cunoștință. Cu marfare însă, nu cu trenuri de persoane. Pe vremea cînd eram copil.

— Nu-mi dau seama cum de-ai avut curajul, zise Mildred.

— Cred că am fost un copil sălbatic și necugetat. Am trecut prin atîtea întîmplări riscante, încît e o minune că am scăpat cu viață. Copiilor le place riscul, vreau să spun, băieților.

— Și fetelor, se grăbi să adauge Hazel. Și lor le place riscul la fel de mult ca și băieților.

— Ba nu, Hazel ! protestă prietena ei, căreia bărbatul îi aruncă o privire aprobatoare.

— Unde mergeți ? întrebă el.

— Întii la Frisco¹ și apoi la Los Angeles, răspuse Hazel.

— Să vă vînd un pont. Să nu spuneți niciodată „Frisco“ în fața unui locuitor al orașului. Nu le place porecla asta.

— Că mie-mi pasă de ce le place lor sau nu ! spuse Hazel, pe un ton cam indignat după părerea lui Mildred.

— E prima voastră călătorie prin părțile astea ? întrebă Chapman.

— Nu, răspuse Hazel, spre surprinderea lui Mildred, căreia i se dăduse de înțeles că scopul acestei călătorii era ca Hazel să cunoască una din puținele părți ale Americii pe care nu le vizitase.

— De cînd n-ați mai fost pe-aici ? întrebă Chapman.

— Păi, să vedem, spuse Hazel, asta a fost... Nu mai știu exact. Am uitat, încheie ea, jenată de privirea mirată a lui Mildred.

— Eu vin cam a cincizecea oară, dacă n-ați mai fost...

— Îmi place mai mult Florida, îl întrerupse Hazel. De obicei, iarna merg acolo.

„De obicei !“ se gîndi Mildred, care știa din surse sigure că prietena ei fusese pentru prima dată în sud iarna trecută.

— Pe vremuri, obișnuiam să merg an de an la Palm Beach, spuse Chapman, dar asta era înainte de a se banaliza. Se pare că acum doar pîrliții mai merg în Florida.

— Cei care merg la Tampa nu sînt pîrliți, spuse Hazel. Iarna trecută am întîlnit niște oameni foarte drăguți, mai ales soții Babcocks. Erau din Racine. Au fost nemaipomenit de drăguți cu mine. Aproape în fiecare seară am jucat

¹ San Francisco.

mah-jongg ¹. M-au invitat la ei, la Racine, pentru vara asta, dar a intervenit ceva. Ah, da : s-a măritat guvernanta copiilor sorei mele. Era suedeză. Perfecțiunea întruchipată ! Și soră-mea avea încredere oarbă în ea.

Intotdeauna am spus că atunci când o suedeză e bună, e bună cu adevărat. Acum are o fetișcană de vreo nouășpe ani, care-i moartă după actorii de cinema, încît soră-mea mpare de frică să nu-i dea cumva juniorului cafea, iar ea să bea laptele. E nebună ! O cheamă Jennie. Așa că n-am mai ajuns la Racine.

— Ai vizitat vreodată Yellowstone ?

— Nu-i așa că-i minunat ! exclamă Hazel. Nu-i așa că „Bătrînul fidel“ ² e absolut fascinant ! Știi, îi explică ea lui Mildred, este unul din gheizerii ăia, iar lumea-i spune „Bătrînul fidel“ pentru că țîșnește la fiecare o oră și zece minute, sau cam așa ceva, exact ca un mecanism de ceas. Minunat ! Și toate cascadele și canioanele ! Minunat ! Și ce privește minunată de pe Inspiration Point !

— Ai fost vreodată la „O mie de Insule“ ! ³

— Minunat ! Am fost pînă acolo vara trecută, cu o prietenă, Bess Eldridge. Era logodită cu un oarecare Harley Bateman. Un tip minunat atunci cînd nu bea, altfel, după cîteva pahare, devenea absolut îngrozitor. Deci, eu și Bess eram în Chicago și ne-am dus la spectacolul cu Eddie Cantor. Și cum ieșeam noi din sala de spectacol, dăm peste nimeni altul decît Harley Bateman. Arăta teribil de încins și era împreună cu o fată din Elkhart, Joan Killian. Așa că Bess a rupt logodna și toamna trecută s-a măritat cu unul pe care-l cheamă Wannop și care se ocupă cu fabricile de morărit în Minneapolis sau cam așa ceva. Și la „O mie de insule“

¹ Joc de origine chinezească, asemănător dominoului.

² *Old Faithful* : cel mai mare gheizer din rezervația Yellowstone.

³ *Thousand Islands* : este vorba de un grup de vreo cinci sute de insule, care se află pe râul St. Lawrence, la granița de nord a Statelor Unite.

n-am mai ajuns. Vreau să zic a doua oară.

Dar mereu mă gîndesc că dacă n-ai făcut călătoria asta, n-ai văzut nimic. Și lui Bess i-ar fi plăcut cu siguranță. Obişnuia să-și roadă unghiile pînă în carne. Dar s-a măritat cu bărbatul ăsta din Minneapolis.

După masa de prînz cei trei s-au mutat în vagonul panoramic și au făcut eforturi lăudabile să pară interesați de ceea ce vrea să fie peisaj în Nebraska. Fără nici un motiv, lui Chapman îi veni în minte Michiganul de nord.

— Ai fost vreodată în Michiganul de nord ?

— Da, firește, răspunse Hazel. Am stat o săptămînă în Petoskey, la niște prieteni pe care-i cheamă Gilbert. Aveau propria lor șalupă. Înă Gilbert — adică soția domnului Gilbert — avea cel mai frumos păr din lume, dar a făcut tifos, sau ceva de felul ăsta, și l-a pierdut aproape pe tot. În fiecare după-amiază și seară jucam mah-jongg.

— Am vrut să zic mai spre nord, zise Chapman. Insula Mackinac și peninsula nordică ¹, Țara aramei.

— Ah, minunat ! exclamă Hazel. Calumet, Houghton și Hancock ! ² Minunat ! Și călătoria cu vaporul e minunată ! Cred că am fost cam singura de părerea asta. Toți ceilalți aveau rău de mare. Căpitanul ne-a zis că fusese cea mai dificilă călătorie din viața lui și doar trăia în zona Marilor Lacuri de vreo patruzeci de ani. Altă dată am traversat de la Chicago la St. Joseph. Atunci n-a mai fost furtună. Am vizitat „Casa lui David“ din Benton Harbor. Pe-acolo toți poartă bărbi lungi. Eu și Marjorie Trumbull intrasem într-un fel de isterie. Dar la Petoskey am fost singură.

¹ În statul Michigan, peninsula care desparte lacul Superior de lacul Michigan.

² Orașe în Illinois și respectiv Michigan.

— În peninsula nordică întâlnești mulți finlandezi, observă Chapman.

— Da, și soră-mea a avut o guvernantă finlandeză. Nu înțelegea boabă de engleză. Era finlandeză. În cele din urmă, soră-mea a trebuit s-o concedieze. Acum a găsit o irlandeză, Jennie, care are grijă de copii. Bietul Dickie, nepotul meu, are aproape șapte ani și bineînțeles că și-a pierdut toți dinții din față. Arată îngrozitor ! Dinții conțeauă atât de mult ! Prietenii mei mereu spun că mă invidiază din pricina dinților.

— Fiindcă veni vorba de dinți, vezi asta ? o întrebă Chapman și își deschise gura, arătând cu degetul spre un loc întunecos unde cândva existase un molar. Mi l-a scos alaltăieri, în Milwaukee. Tipu' mi-a propus să mă amortească, dar am refuzat. Atunci, el a zis : „Înseamnă că ești tare.“ I-am spus că timp de șaispe luni făcusem față bombardamentului german, așa că n-aveam de gând să mă tem de-un cleștișor. Ei, bine, după aceea a zis că de mult nu mai scosese atât de greu un dinte. Rădăcinile erau de mărimea degetului tău mic. Iar dintele propriu-zis era plin de...

— În viața mea nu mi-am scos decît un singur dinte, spuse Hazel. Sufeream de reumatism și cineva mi-a dat ideea că s-ar putea să fie din cauza unui dinte, dar la început n-am putut să cred una ca asta, fiindcă dinții mei sînt atât de perfecți. Însă luni de zile n-am putut dormi din pricina durerilor de la mîini și picioare. În cele din urmă, ca să mă conving, m-am dus la un dentist, bătrînul doctor Platt și el mi-a scos dintele ăsta — și Hazel arată locul — iar reumatismul a dispărut ca prin farmec. Mă chinuisem îngrozitor noaptea, mai ales că de obicei eu dorm ca un buștean. Acum, de cînd mi-a scos dintele, dorm la fel de bine ca înainte.

— Eu nu dorm foarte bine în tren, spuse Chapman.

— Ah ! eu dorm. Poate din pricină că sînt atât de obișnuită cu trenurile. Noaptea trecută am dormit minu-

nat. Mildred a insistat să ia patul de sus. A zis că dacă e într-un loc de unde poate privi pe fereastră, nu reușește deloc să adoarmă. Eu, una, sînt gata să dorm și sus. Nu mă deranjează cituși de puțin. De fapt, chiar îmi place mai mult. Dar pentru Mildred asta e prima călătorie mai lungă și am fost de părere că are dreptul să aleagă. Am încercat să luăm un compartiment sau un salon, dar fuseseră vîndute. Cînd am fost cu soră-mea la New Orleans am luat un compartiment și am dormit în patul de sus.

Mildred ar fi vrut ca prietena ei să plece undeva, pentru ca să poată și ea lua parte la conversație. Probabil, domnul Chapman o credea îngrozitor de proastă.

Nu avea de spus nimic interesant pentru cei din jur și, cînd nu vorbești, este destul de greu să nu adormi, chiar dacă ascuți oameni atît de interesați și de umblați ca domnul Chapman și Hazel. Domnul Chapman era foarte prezentabil și era îngrozitor să fii nevoită să treci de proastă în fața lui.

Dar în fond ea chiar *era* proastă și erudiția lui Hazel o făcea să pară și mai proastă. Nu era de mirare că de la masa de prînz noua lor cunoștință abia dacă se uitase la ea.

— Ați fost vreodată la San Antone ? le întrebă Chapman pe cele două.

— Cît e de minunat ! spuse Hazel. Și Alamo !¹ Nemaipomenit ! Și mexicanii ăia murdari ! Salt Lake City este și el minunat ! Templul acela ! Să înoți în lacul ăla, este una din cele mai fascinante experiențe. Știi, Mildred, apa este atît de sărată, încît nu te poți scufunda. Stai pur și simplu la suprafață, de parcă ai fi întins pe podea. Nu te poți scufunda. Și un alt loc minunat este

¹ Orașe în sudul statului Texas.

Lake Placid. Trebuia să mă duc vara trecută cu Bess Eldridge, dar pe vremea aia era logodită cu Harley Bateman, un băiat extrem de drăguț atunci cînd nu bea, dar absolut îngrozitor după ce ia cîteva pahare. A urmat liceul cu fratele meu, la Michigan. Harley a vrut să intre în echipa de fotbal, dar antrenorul nu-l putea suferi. Tatăl lui era farmacist și fusese primul proprietar de automobil din Berrien County. Așa că nu ne-am mai dus vara trecută la Placid, dar vara viitoare mă duc negreșit. De altfel și iarna, acolo, e la fel de minunat !

— Locul unde a fost dintele îl simt așa de ciudat, zise Chapman.

— Cu excepția unui incident, niciodată n-am avut probleme cu dinții, spuse Hazel. Sufeream de reumatism și cineva mi-a dat ideea că ar putea fi un dinte stricat, dar nu mi-a venit să cred, fiindcă dinții mei sînt atît de perfecți...

— Asta a fost făcut bucățele, adăugă Chapman.

— Dar toți prietenii îmi spun că-mi invidiază dinții ; dinții și tenul. Eu încerc să-mi mențin fața și dinții curați și cred că asta-i secretul. Dar e greu să faci asta cînd mergi cu trenul.

— Unde mergeți ? Pe coastă ?

— Da. Frisco și apoi Los Angeles.

— Să nu spunei „Frisco” în fața celor din California. Nu le place să audă spunîndu-se astfel orașului. E prima voastră călătorie în părțile alea ?

— Nu, am mai fost acolo, acum mulți ani, spuse Hazel și se întoarse spre Mildred.

— N-ai știut asta, nu-i așa ? Dar Mildred adormise. Biata Mildred ! E epuizată. Nu-i obișnuită să călătorească. E o fată drăguță, nu crezi ?

☞ — Foarte drăguță !

— Poate nu tocmai drăguță, dar are un chip drăgălaș ; ca un bebeluș. Ai crede că toți bărbații se înnebunesc

după ea, dar nu-i așa. Multă lume nici măcar nu-i de părere că e drăguță și eu susțin că nu poți fi cu adevărat drăguță, decît dacă ai mai multă expresivitate. Biata Mildred nu prea este avantajată.

— În perioada asta a anului mă duc mai degrabă în Atlantic City decît în San Francisco.

— Ah, așa-i că Atlantic City e minunat ! Doar unul e Atlantic City ! Și mie îmi place mai mult iarna. Vara e cu totul altfel. Nu sînt snoabă, dar îți spun sincer că nu-mi place să mă amestec cu toți oamenii ăștia pe care ești obligat să-i cunoști în astfel de stațiuni. Groaznic ! Acum doi ani am fost în Atlantic City cu Bess Eldridge. Ca o proastă am lăsat în seama ei rezervarea de camere și ea a telegrafiat la „Traymore“, unde, zicea ea, nu avea nimic pentru noi. Am încercat peste tot, la „Ritz“, la „Ambassador“ și n-am găsit nimic, adică un loc unde să-ți faci plăcere să stai. Pe vremea aia, Bess era logodită cu Harley Bateman. Acum e măritată cu unul pe care îl cheamă Wannop și e din Minneapolis. Dar atunci ne-am dus la Philadelphia și am petrecut noaptea la mătușa mea și apoi, la micul dejun, am mîncat șuncă, ficat și jumări. Harley era un tip cuceritor, atunci cînd nu bea. Da, poți să-mi propui Atlantic City în orice anotimp.

— Trebuie să trimit o telegramă la Grand Island !

— Ah, dacă trimit de aici una, cînd ajunge la Elkhart ?

— În seara asta sau mîine dimineață.

— Vreau să-i telegrafiez sorei mele.

— Atunci, telegrafiază-i din Grand Island.

— Cred că o s-aștept pînă în Frisco.

— Dar mai avem două zile pînă la San Francisco.

— Se schimbă și ceasul, nu-i așa ?

— Da, la North Platte.

— Atunci o să-i telegrafiez de la Grand Island.

— Sora ta, ziceai ?

— Da. Sora mea, Lucy. S-a măritat cu Jack Kingston, Kingston, cei care fabrică anvelope.

— Locul unde a fost dintele mi se pare într-adevăr gol, spuse Chapman.

După-amiază, cînd trenul părăsea gara din North Platte, Chapman se alătură din nou celor două fete, în vagonul panoramic.

— Fetelor, acum puteți să vă dați ceasul cu o oră înapoi. În punctul ăsta se schimbă ora. Pînă aici a fost ora centrală și de acum încolo va fi ora montană.¹

— Ora montană, repetă Mildred. Probabil că aici s-a născut expresia „oră de vîrf“.

Hazel și Chapman amuțiră, iar Mildred se înroși toată. Simțea că făcuse o greșală, deși nu spusese mai nimic. Își deschise cartea *Carlyle despre Cromwell și alții*, pe care preotul N. L. Veach i-o dăruise de Crăciun.

— Ai fost vreodată la Washington ? o întrebă Chapman pe Hazel.

— Ah, ce frumusețe ! „Orașul spațiilor magnifice“. Minunat ! Am fost acolo, acum doi ani, cu Bess Eldridge. Ne duceam să-l vedem pe Președinte, dar a intervenit ceva. Ah, da ; Bess a primit o telegramă de la Harley Bateman, că sosea în după-amiaza aceea. Și n-a mai venit niciodată. Era nemaipomenit de drăguț cînd nu bea, dar cînd bea, era pur și simplu îngrozitor. Bess a rupt logodna cu el și s-a măritat cu un oarecare Wannop, proprietar de fabrici de morărit, în Minneapolis. Era o cochetă de felul ei, dar obișnuia să-și roadă unghiile îngrozitor de tare. Așa că n-am mai ajuns să-l vedem pe Președinte, dar am asistat la două sau trei ședințe ale Senatului și Camerei deputaților. Tu pricepi cum lucrează ăștia ? Apoi

¹ Oră care corespunde meridianului 105 Greenwich și care în S.U.A. cuprinde zona Munților Stîncoși.

ne-am dus la Rock Creek Park, la Mount Vernon, la Cimitirul Arlington și la Keith.

Erau acolo Moran și Mack; știi, comicii ăia negri. Moran, sau poate era Mack, în orice caz, ăla mai mic i-a spus celuilalt... dar am uitat cum venea, știu însă că țipau, iar eu și Bess am fost cît pe ce să fim date afară. Începusem să huiduim. În ultima seară l-am văzut pe Thomas Meighan în *O săptămînă în vechea noastră casă*. Minunat! Harley Bateman îl cunoaște personal pe Thomas Meighan. Are o locuință frumoasă în Long Island. Într-o seară l-a invitat pe Harley la cină, dar a intervenit ceva. Ah, da; Harley își pierduse cîndva un dinte din față și avea unul fals în loc și tocmai în acea zi, mîncînd niște caramelle, i-a căzut dintele.

— Uite aici, zise Chapman, deschizînd gura și arătînd ceva înăuntru. Pe ăsta l-am scos în Milwaukee...

— Harley era un scump, cînd nu era băut, dar era îngrozitor cînd...

Lui Mildred i se năzări că prezența ei ar putea fi stînjenoare. În mod evident, aici se întîlniseră două spirite înfrățite, doi oameni care fuseseră peste tot și care văzuseră totul. Dar, firește, de față cu ea nu puteau discuta decît geografie și dentistică.

— Cred că o să mă duc în vagonul nostru, să trag un pui de somn.

— Nu, te rog... începu Chapman, spre surprinderea lui Mildred, dar se opri aici.

Ea plecă și spiritele înfrățite rămaseră singure.

— Bănuiesc că ai fost la Lacul Louise.

— Minunat! răspunse Hazel. Ai mai văzut ceva la fel de frumos, de cînd ești? Lumea vorbește despre lacurile din Irlanda, Scoția și Elveția, dar eu nu cred că se pot compara cu Lacul Louise. Am fost acolo cu Bess Eldridge, chiar înainte de a se logodi cu Harley Bateman. El era...

— Prietena ta este foarte frumoasă.

— Bănuiesc că unii așa o consideră. Este o problemă de gust personal.

— E foarte tăcută, nu-i așa ?

— Biata Mildred, n-are mare lucru de spus ! Știi, de felul ei nu are prea multe calități și nu poate discuta chiar despre nimic. Dar ce spuneam eu ? Ah, da ; despre Harley Bateman...

— Cred că-i o idee bună să tragem un pui de somn. O să încerc și eu.

A doua zi, Hazel și Chapman au luat prânzul în doi.

— Mi-e teamă că Mildred are rău de tren, spuse Hazel. Zice că se simte bine, dar nu-i e foame. Călătoria asta a fost cam mult pentru ea. Știi, asta e prima dată când pleacă și ea undeva.

În realitate, lui Mildred nu-i plăcea să fie privită și în seara precedentă Chapman se holbase la ea tot timpul cinei, de parcă ar fi fost cine știe ce curiozitate sau de parcă s-ar fi îndoit că o făptură atât de năvingă poate exista cu adevărat. Îi plăcea Chapman, dar se gîndea ce bine ar fi fost dacă ar fi semănat și ea mai mult cu Hazel, să poată vorbi nestîngenită despre orice, să fie și ea în stare să întîrețină cu el o conversație.

— Într-o jumătate de oră sîntem la Ogden, spuse Chapman. Stăm acolo douăzeci și cinci de minute. Prietenă ta ar trebui să se dea jos și să se întrezeze puțin. Ar fi bine să se dea jos din tren și să se plimbe la aer.

— Se pare că Mildred te interesează destul de mult, spuse Hazel.

— Este o fată extraordinar de drăguță, replică el. Și apoi îmi pare rău de oricine care...

— De obicei, bărbaților nu li se pare drăguță. E atrăgătoare într-un fel dar are o față de bebeluș.

— Nu sînt deloc de această părere...

— Aici se schimbă din nou ora, nu-i așa ?

— Da, încă o oră înapoi. Pînă acum a fost ora montană, de-acum înainte începe ora Pacificului¹. Unii spun că nu-i bine să dai ceasul înapoi, dar cu al meu n-am avut probleme. Ceasul ăsta...

— Ceasul ăsta l-am cumpărat la New York, spuse Hazel. Asta a fost acum doi ani de zile, ultima oară cînd eu și Bess Eldridge am fost în est. Ia să vedem ; era înainte sau după ce a rupt logodna cu Harley Bateman ? Harley ne-a spus că-l cunoștea pe directorul de la Belmont și că îi va telegrafia ca să ne facă rost de o cameră bună. Dar firește că a uitat și am ajuns la Pennsylvania, camera 1012. Ba nu, 1014. La 1012 era o familie din Pittsburgh, domnul și doamna Bradbury. El era șchiop. Bess vroia s-o vadă pe Jeanne Eagles în *Ploaia*, dar cînd ne-am dus să luăm bilete ni s-a spus că nu mai au decît rîndul cincisprezece. Pînă la urmă, ne-am dus la *Palace*. Pe afiș era Ina Claire. A doua zi dimineată am coborît la micul dejun și acolo dăm peste nimeni altul decît Dave Homan ! Îl cunoscusem în primăvara aceea, la French Lick. Nu-i așa că-i minunat la French Lick ?

Ei, bine, Dave a insistat să ne arate New Yorkul, ca și cum noi nu l-am fi cunoscut. Dar, oricum, am petrecut excelent. Dave ne-a făcut să rîdem cu lacrimi tot timpul. Mi-aduc aminte că ne-a dus la *Aquarium*, unde, firește, era foarte multă lume, iar Dave i-a dat unui supraveghetor un sfert de dolar, ca să-l cheme cu glas tare pe domnul Pește. Am crezut că ne vor da afară, așa de tare am izbucnit în rîs. Dave m-a cerut o dată de nevastă, doar în glumă, și eu i-am răspuns că nici nu mă gîndesc, fiindcă am auzit că risul îngrașă, iar eu, dacă aș fi trăit alături de el, ar fi trebuit foarte curînd să-mi comand hainele la un fabricant de corturi. Dave a zis

¹ Oră care corespunde meridianului 120 Greenwich și cuprinde zona de vest a S.U.A.

că am fi făcut o pereche grozavă, pentru că amîndoi avem un simț al umorului atît de ascuțit. Sinceră să fiu, nu mi-aș da simțul umorului pentru toți banii din lume. Nu înțeleg cum pot trăi oamenii fără simțul umorului. Mildred, de exemplu, nu vede niciodată partea caraghioasă a lucrurilor, decît atunci cînd îi dai mură-n gură și, chiar și așa, se uită la ține, de parcă n-ai fi în toate mințile.

Dar îți povesteam despre Dave Homan. Tot vorbind noi despre una și alta, am pomenit din întîmplare numele lui Harley Bateman și Dave a spus : „Harley Bateman ! Il cunoașteți ?” Noi am zîmbit una la alta și eu am zis că da. Ei, bine, se pare că Dave și Harley fuseseră împreună în Atlantic City, la o întîlnire de afaceri, sau așa ceva și, după ce au băut ei împreună, Dave a avut de furcă cu un polițist care tot vroia să-l aresteze pe Harley. Se schimbă atît de mult, cînd bea ! Dave l-a scos basma curată și după asta s-au mai întîlnit o dată în Chicago. Sau poate la Duluth ? A doua zi era miercuri și Dave ne-a invitat pe amîndouă la matineul cu *Ploaia*, dar Bess avea oră la dentist...

— Vezi asta ? o întrerupse Chapman, deschizînd larg gura.

— Așa că Dave a mers doar cu mine și mi-a spus că de fapt sperase să aibe o astfel de ocazie. Zicea că trei însemna deja prea multă lume. Mă gîndesc că dacă l-aș fi încurajat... Dar bărbatul cu care mă voi căsători nu trebuie să fie numai deștept și spiritual. Îmi plac bărbații care au umblat și au văzut multe, care au studiat sufletul omenesc și au un fond serios. Bineînțeles că trebuie să vadă și partea nostimă a lucrurilor. Asta e problema cu Dave Homan — nu poate fi serios. Harley Bateman ar face cît doi bărbați, dacă n-ar bea. E îngrozitor ! Bess Eldridge a fost logodită cu el, dar a rupt logodna, după ce l-am văzut amîndouă, la Chicago, împreună cu Joan Killian din Elkhart. Acum, Bess e măritată cu unul pe

care-l cheamă Wannop, morar din Minneapolis. Așa că, după matineu, ne-am întâlnit cu Bess. Fusesse la dentist.

— Acum trei zile, în Milwaukee... începu Chapman.

— A doua zi, după-masă, am luat vaporul spre Boston. Firește, mai fusesem la Boston, dar niciodată cu vaporul. Harley Bateman ne spusese că excursia face totți banii, așa că ne-am hotărît să încercăm. Am părăsit, așadar, New Yorkul, la ora cinci și când ne-am urcat pe punte, cineva a venit pe la spatele meu și mi-a pus mâinile pe ochi, zicînd : „Ghici cine e ?“. Ei, bine, n-aș fi ghicit nici într-o sută de ani. Era Client Poole, din South Bend. Imaginează-ți ! Cumnatul lui Harley Bateman !

— Am ajuns la Ogden ! spuse Chapman, cînd trenul micșoră viteza.

— Ah, și eu trebuie să-i trimit sorei mele o telegramă ! Sorei mele, Lucy Kingston.

— Cred că o să cobor să iau puțin aer, spuse Chapman, dar mai întii o porni spre vagonul unde Mildred stătea și citea.

— Domnișoară Mildred, spuse el, ce-ai zice să luăm mîine dimineată micul dejun împreună. Aș vrea să-ți arăt parazăpezile.

— Ar fi minunat ! spuse Mildred. O să-i spun și lui Hazel.

— Nu, zise Chapman, te rog nu-i spune lui Hazel. Aș vrea să-ți le arăt numai ție.

Ei, bine, chiar dacă Mildred ar fi fost obișnuită cu trenurile, aceste cuvinte tot i-ar fi tulburat somnul de noapte.

A doua zi dimineată, pe cînd erau la o oră distanță de Truckee, Mildred îl găsi pe Chapman așteptînd-o în vagonul restaurant.

— Astea sînt parazăpezile de care vorbeai ?

— Da, spuse el. Dar despre ele o să vorbim mai târziu.
Mai întâi, vreau să-ți pun câteva întrebări.

— *Mie ?* exclamă Mildred. Ei, bine, vor trebui să fie foarte simple, căci altfel nu voi fi în stare să răspund.

— Sînt foarte simple. Prima este, îl cunoști pe Harley Bateman ?

— *Am auzit* de el, dar nu-l cunosc.

— O cunoști pe Bess Eldridge ?

— Abia dacă am vorbit de câteva ori cu ea.

— Ce alte călătorii ai mai făcut în afară de asta ?

— Nici una. E într-adevăr prima mea călătorie.

— Prietena ta a fost vreodată logodită ?

— Da. De două ori. De fiecare dată s-au certat.

— Pun pariu că știu de ce. Nu mai rămăsese nici un loc unde să meargă în luna de miere.

— Ce vrei să zici ?

— Nimic. Spune-mi, ți-am vorbit de dintele meu pe care l-am scos în Milwaukee ?

— Nu cred.

— Ei bine, mă durea îngrozitor un dinte. Asta se întimpla acum patru zile. M-am gîndit că n-are rost să-mi pierd vremea cu el, așa că m-am dus la dentist și i-am spus să mi-l scoată. El a vrut să-mi facă anestezie, dar l-am refuzat. Cînd mi l-a scos, am crezut că mor, dar nici n-am clipit. Mi-a zis că n-a mai întîlnit un dinte atît de greu de scos ; rădăcinile erau cît degetul tău mic. Și dintele era plin de otravă.

— Ce îngrozitor ! Cred că ești nemaipomenit de curajos !

— Uite aici, gaura ! zise Chapman, deschizînd gura.

— Vai, domnule Chapman, cred că te-a durut înfiorător.

— Spune-mi Dan.

☞ — Vai, n-aș putea !

— Ascultă-mă, în San Francisco vei fi tot timpul împreună cu Hazel ?

— Nu, spuse Mildred. La un moment dat, Hazel se va duce în vizită la o mătușă din Berkley, iar eu mă voi opri la Fairmont.

— Când pleacă ea la Berkley ?

— Cred că marțea viitoare.

— Pot să-ți telefonez miercurea viitoare ?

— Dar Hazel va fi plecată.

— Da, știu, spuse Chapman și, cu toate astea, dacă n-ai nimic împotriva, îți voi telefona. Și acum, despre parazăpezile astea...

FAPTELE

I

Logodna a fost ruptă înainte de a fi anunțată. Astfel încît numai cîteva sute dintre prietenii intimi și dintre rubedeniile ambelor părți au apucat să afle cîte ceva. Tot ce știau era că fusese o logodnă și că acum nu mai era nici una. Motivul ruperii logodnei abia dacă îl ghiceau, cele mai multe presupuneri fiind, în majoritatea cazurilor, greșite.

Fiecare prieten apropiat și fiecare rudă deținea cîte o bucată de adevăr. Rămînea ca eu să adun laolaltă toate aceste bucăți. A fost o treabă dificilă, dar am făcut-o. Despre o parte din lucruri știu numai din auzite ; însă ele, mentele cele mai importante au fost puse cap la cap. Și nici unul din martorii mei nu ar fi avut nimic de cîștigat prin mărturie falsă.

Așadar, acum sînt convins că am toate faptele adunate pe tavă, și că ar fi în folosul tuturor celor implicați să le fac publice.

Ellen McDonald a locuit în partea de nord a orașului Chicago, timp de 21 de ani. Billy Bowen a locuit, la rîndu-i, vreme de 27 de ani în partea de sud. N-au știut unul de existența celuilalt, pînă cînd s-au întîlnit la New York, în seara dinaintea meciului între echipa armatei și cea a marinei.

Pe cînd stătea cu un amic de afaceri la una din mesele localului „Tonio“, Billy a fost remarcat de un tip din gru-

pul lui Ellen, și el tot din Chicago. Îl chemă pe Billy la masa lor. Acesta veni, și se făcură prezentările. Amicul de afaceri fu și el chemat, prezentat și apoi uitat ; uitat de toată lumea, nu însă și de chelner, care, văzîndu-l că nici nu dansa nici nu spunea povești, își dădu seama că rolul său era de a achita nota de plată. Amicul de afaceri fusese invitatul lui Billy. Acum devenise gazdă, fără să fi cerut această onoare.

• Și asta nu fiindcă Billy și prietenii domnișoarei McDonald ar fi fost niște zgîrciți. Dar, din nefericire pentru licențiatul nostru, notele de plată soseau ca din întîmplare, tocmai cînd toată lumea dansa sau rîdea isteric de glumele lui Billy, care anunța că este un virtual falit.

Billy se afla undeva între al paisprezecelea sau al douăzeci și unulea whisky cu sifon ; cu alte cuvinte, din punct de vedere al publicului, era în forma cea mai bună. Conversa numai prin țipete, iar de dansat dansa pur și simplu dumnezeiește. Era un fel de Frank Tinney care-l dubla pe Vernon Castle.¹ Pe ringul de dans reușea să facă niște pași atît de iuți, care l-ar fi dus la catastrofă, dacă ar fi îndrăznit să-i facă sub al paisprezecelea sau peste al douăzeci și unulea pahar. Și spunea niște lucruri atît de amuzante, — unul după altul.

II

Un bărbat poate să te farmece cu stilul său de dans, dar nu te poți îndrăgosti de el doar fiindcă e amuzant. Dacă totuși te îndrăgostești de el, asta se va întîmpla cînd îl vei prinde într-o dispoziție serioasă.

Domnișoara McDonald l-a prins pe Billy Bowen într-o astfel de dispoziție, a doua zi, la meci. Absolut din întîmplare, sau poate printr-o hotărîre a sorții, grupul ei de prie-

¹ Dansatori celebri din anul '20.

tenî s-a așezat alături de grupul lui. Nu însă din întâmplare s-a așezat domnișoara McDonald pe scaunul cel mai apropiat de Billy. S-a așezat acolo, în primul rând, ca să se distreze ; a rămas acolo, ca să fie cucerită.

Dar Billy de acum nu mai semăna cu cel de la „Tonio“. Billy de acum avea drept țintă inima ta și nu buna ta dispoziție. Era un Billy visător, un Billy romantic.

Cît de calm rămînea el în toată agitația aia ! Cît de indiferent la fazele palpitate ale jocului. Era profund. Era bărbat. Prietenii ei și ceilalți din jurul lor păreau niște copii țipînd de plăcere în fața unor așa-zii eroi și a faptelor lor copilărești. Fotbalul era un sport grozav, dar totuși un sport. Nu era Viață. Se va îndrepta oare lumea în urma loviturii pe care tocmai o trăsese unul ca Elephant sau Oliphant sau cum îl chema ? Ea știa că nu se va îndrepta. Billy știa și el, fiindcă Billy era profund. Gîndea ca un adevărat bărbat. Și acest lucru îl dovedeau tăcerea lui și lipsa lui de interes față de spectacolul din jur. Abia dacă îi venea să creadă că el era același care, cu o seară înainte, făcuse să se cutremure de rîs atît prietenii de la masa lui cît și pe toată lumea de la mesele vecine. Ce caracter complex avea omul ăsta !

În sinea lui, domnul Bowen gîndea ca un adevărat bărbat. Se gîndea că dacă această domnișoară drăguță, McDowell sau Donnelly, n-ar fi fost de față, el ar fi putut să se ducă să se culce. Și dacă și-ar fi putut aduce aminte pe care echipă pariase, și mai ales dacă și-ar fi dat seama care cum jucau, și-ar fi făcut o idee mai clară asupra șanselor pe care le avea de a pierde sau de a cîștiga.

După meci, înainte de a se despărți, Billy merse pînă acolo, încît ceru permisiunea de a o suna la telefon. Ellen păru foarte bucuroasă să i se dea telefon, dar nu-i putu spune exact cînd urma să se înapoieze la Chicago ; mai avea de mers încă în trei locuri din zona de est. N-ar fi putut să-l anunțe ea, cînd ajungea acasă ? Da, sigur, îl va

anunța ; dacă el vroia cu tot dinadinsul, ea îi va scrie un bilet. Bineînțeles că vroia ca ea să-i scrie.

Acesta era cel mai bun aranjament posibil. Ea își va scrie pe bilet numele și adresa scutindu-l astfel să dea telefoane la toți McConell-ii, McDowell-ii sau Donnelly-ii din toată partea de nord. Vroia, într-adevăr, s-o mai vadă ; era drăguță și, dacă se lua după seara trecută, plină de temperament. Și era și moartă după el ; își dăduse seama după cum îl privea.

O urmări cu privirea pînă se pierdu în mulțime. Apoi își căută prietenii și mașina cu care veniseră pînă acolo. În cele din urmă, renunță să-i mai caute și urcă obosit scările înalte. Hotelul său era pe Broadway, lîngă Strada 44. Se dădu jos din trenul de oraș, abia la capătul liniei.

— Cred că ți-ajunge cît ai călătorit, spuse controlorul. Cincisprezece cenți în loc de cinci. Ar trebui să bage vagoane de dormit pe liniile astea.

— Da, așa-i, spuse Billy, așa-i...

Dar sacul cu glume i se golise. Coborî împleticindu-se și se grăbi spre Broadway ca să-l umple la loc.

III

Se pare că cele trei vizite pe care le mai avusese de făcut o plictisiseră de moarte pe Ellen McDonald. Oricum, pe data de 6 decembrie, la numai o săptămînă de la despărțirea lor din New York, Billy Bowen primi biletul așteptat. Află doar că o chema Ellen McDonald, că locuia pe Walton Place, numărul cutare și că se înapoiasă la Chicago.

Dacă țineți minte, era o zi de luni. Părinții domnișoarei Mc Donald aveau bilete la operă. Dar Ellen era cu adevărat ruptă de oboseală și oare se supărau pe ea dacă rămînea acasă și se ducea la culcare ? Nu se supărau. În locul ei o vor lua pe mătușa Mary.

Marți dimineața Paul Potter sună și o întreabă dacă vroia să vină cu el, în seara aceea, la spectacolul *Nebuniile*. Îi părea îngrozitor de rău, dar avea un program. Programul era, firește, să studieze, și subiectul era armonia, sub îndrumarea lui Berlin, Kern și Van Alstyne. Se așează la pian de la șapte și jumătate pînă-la nouă și un sfert, după care se duse la ea în cameră, jurînd că va accepta toate invitațiile pentru seara următoare.

Din fericire, miercuri seara nu sosi nici o invitație, pentru că, la nouă fără un sfert, domnul Bowen își făcu apariția. Într-o formă nou nouă. Era cam timid, mai mult asculta decît vorbea. Dar cînd vorbea, vorbea bine, deși îi lipsea inteligența sclipitoare din seara de la „Tonio“. Îi lipsea și aerul preocupat din ziua meciului de fotbal. Puteai să-î pui în orice fel mintea la încercare și chiar dacă meciul de fotbal între armată și marină s-ar fi desfășurat în camera aceea, el tot ar fi putut spune, dintr-o singură ochire, care era o echipă și care cealaltă. Avea mintea și privirea absolut limpezi. De cînd se întorsese acasă dormea porția lui de opt ore, uneori ajungînd, ca o babă, pînă la nouă sau zece ore, iar în firecare seară reușea să nu pună strop de băutură în gură.

Au discutat despre regiunile din est, despre petrecerea de la „Tonio“ (aici Billy a ascultat cea mai mare parte din timp), despre război, teatre, cărți, despre facultate, automobile și comerț. Au mai discutat și despre familiile lor. Cea a lui Billy care era compusă dintr-o soră măritată, a fost repede epuizată. Aici, în oraș, mai avea doi veri cu care se vedea destul de des, doi veri plus soțiile lor, dar erau genul de oameni care serile pur și simplu nu puteau sta acasă. În ceea ce-l privea, prefera camera sa și o carte bună în locul așa-zisei vieți de petrecere. Ellen își închipuia că un bărbat care dansa atît de bine dorește să facă acest lucru zi și noapte. Era drăguț din partea ei să-i spună că dansa bine, dar o asigura că nu dorea acest lucru. Ba nu, era adevărat. Ea își dăduse imediat seama că îi plăcea să

danseze. Ei, oricum, dansul nu-l ispitea decît atunci cînd, fireşte, era într-o companie deosebit de fermecătoare. Ellen a fost puţin surprinsă de dragostea lui făţiş mărturisită pentru traiul casnic şi liniştit. Cel mai surprins a fost însă domnul Bowen. Numai aseară, îşi aducea el aminte, liniştea de care era atît de dornic îl adusesese în pragul nebuniei ; fusese cît pe ce s-o ia razna, dar îşi luase la timp seama. Jucase Canfield¹ pînă la ora zece, deşi rafturile bibliotecii gemeau de cărţi.

Pentru familia lui Ellen le trebui o oră şi jumătate. Erau nemaipomenit de drăguţi şi ea spera că Billy îi va cunoaşte şi el. În seara asta, mama şi tata erau plecaţi la o partidă de bridge. Mătuşa Mary se dusesse la culcare. Mătuşile Louise şi Harriet locuiau la colţul următor. Surorile ei, Edith şi Wilma, vor veni în vacanţă de la Northampton, în jurul datei de douăzeci. Fratele ei, Bob, şi soţia lui îşi construiseră o casă adorabilă ; în Evanston. Walter, fratele ei mai mic, era un fenomen ! În seara aceea era în oraş, plecase imediat după cină. Ar face bine să se întoarcă înainte de venirea părinţilor. În fiecare săptămînă se îndrăgostea de altă fată şi în august împlinise şaisprezece ani. Părinţilor nu le păsa de numărul fetelor pe care le curta, atîta vreme cît ele îl ţineau departe de colegii ăia nebuni ai lui. Aceştia erau mai mari decît el ; aveau exact vîrsta la care te crezi deştept dacă bei bere şi joci cărţi pe bani. Tatăl a declarat că, dacă va afla vreodată că Walter se ocupă cu astfel de lucruri, îl va lua de la şcoală şi-l va închide undeva.

Mătuşile Louise, Mary şi Harriet se ocupau mult cu operele de binefaceri. Întîlneau tot felul de oameni ciudaţi, oameni care nu ţi-ai fi închipuit niciodată că există. Cele trei mătuşi erau nemăritate.

¹ Joc de cărţi pentru o singură persoană, inventat de Richard A. Canfield.

Sotia lui Bob, fratele ei, era o scumpă, dar nu avea absolut deloc simțul umorului. De când ești n-ai mai văzut doi oameni care se iubesc atât de mult.

Edith juca în echipa de baschet a colegiului și era nemaipomenit de sociabilă. Wilma era îngrozitor de deșteaptă și toată lumea zicea că va fi o studentă eminentă.

Ellen, susținea ea, a fost un nimeni în școală : nici inteligentă, nici sportivă și, firește, nici sociabilă.

— Ah, firește, spuse Billy zîbind.

— Sincer îți spun, minți Ellen.

— N-o să mă faci să cred asta niciodată, spuse Billy.

Pe măsură ce Ellen se îmbujora, creștea și neîncrederea lui Billy.

În acest moment delicat Fenomenul năvăli în cameră, cu pălăria pe cap. O scoase cînd dădu cu ochii de musafir și se apropie, stînjinit, pentru a fi prezentat.

— Mă duc la culcare, anunță el, după încheierea formalităților.

— Speram să ne povestești despre ultima, spuse Ellen. De data asta cine e ? Beth ?

— Nici o Beth ! exclamă Fenomenul. Ne-am despărțit în ziua meciului cu Keewatin.

— Din ce cauză ? întrebă soră-sa.

— Mă duc la culcare, spuse Fenomenul. E aproape miezul nopții.

— Dumnezeuule, așa e ! Nici nu mi-aș fi închipuit că e atât de tîrziu, spuse Billy.

— Așa e, consimți Walter. Asta-i spun și eu mereu lui taică-meu : timpul trece cel mai repede, tocmai atunci cînd te distrezi pe cînte.

Billy și Ellen se uitară sfioși unul la altul și apoi izbucniră în rîs ; lui Walter i se păru că rîseseră mai tare decît merita gluma. De fapt, nici nu intenționase să facă o glumă. Dar dacă era chiar așa de bună, avea să i-o plăseze lui Kathryn, a doua zi dimineată. O s-o facă pur și simplu praf.

Luînd cu sine această ameninţare, Fenomenul se duse la culcare şi o visă pe Kathryn. Un sfert de oră mai târziu, Ellen se retrase să-l viziteze pe Billy. O oră mai târziu, Billy o visa pe Ellen, care devenise dintr-o dată foarte sociabilă cu el, în ciuda faptului că la Northampton nu fusese astfel, lucru de care el nu era convins.

IV

Vineri seara s-au dus să vadă *Nebuniile*. Cea mai mare nebulă ar fi fost dacă s-ar fi apucat să-şi dea cu părerea asupra spectacolului. E puţin probabil că, la zece minute după terminarea piesei, ar mai fi fost în stare să spună la ce teatru fuseseră. Oricum, de acolo, de unde fuseseră ei, se îndreptară spre un local unde se dansa. Ellen era atât de pierdută, încît nu sesiză schimbarea care intervenise în stilul de dans al lui Billy. Oricine ar fi roşit de ruşine în faţa unei asemenea stîngăcii şi lipsă de imaginaţie. Presupunînd că Billy era totuşi un dansator grozav, în seara aceea el n-a reuşit să convingă pe nimeni. Dar el nu vroia să ştie nimic altceva decît că era cu fata care-i plăcea. Iar ea nu ştia decît că era fericită alături de Billy.

În drum spre casă, se schimbară obişnuitele vorbe goale. Ele fură repetate în vestibulul casei McDonald, în timp ce şoferul de taxi se minuna cu glas tare de ce oare fraierii ăia de exploratori băteau atîta cale ca să îngheţe la Pol, cînd aveau la îndemîină locuri ca acestea.

Tatăl lui Ellen era plecat din oraş. Aşa că spuse vestea mamei şi mătuşii Mary, apoi se așeză să le scrie lui Edith şi Wilma. Apoi o sună pe soţia lui Bob, la Evanston, după care dădu o fugă pînă la primul colţ ca să le pună la curent şi pe mătuşile Louise şi Harriet. Se hotărîră să nu-i spună nimic lui Walter. Nu ştia să păstreze un secret. Aşa că Walter n-a ştiut nimic, pînă cînd s-a întors de la şcoală,

I s-a confesat doar lui Kathryn, singura persoană pe care a văzut-o în seara aceea.

Bob și soția lui, mătușile Louise și Harriet veniră la masa de duminică, dar fură trimiși devreme acasă. Domnul McDonald se întorsese acasă și Billy venea să discute cu el. Billy ar fi fost extrem de stînjenit, dacă ar fi dat peste atîta lume în casă. Nu trebuia să le fie teamă, aveau să-l întâlnească în curînd și cînd îl vor cunoaște se vor înnebuni după el. Bob, mătușa Mary și mama îl vor aprecia, fiindcă era atît de deștept și spunea niște lucruri atît de formidabile, iar ceilalți pentru că era atît de cultivat și sensibil și arăta atît de îngrozitor de bine.

Și, cum spuneam, Billy veni să discute cu domnul McDonald. Vorbi însă destul de puțin. Declară scopul vizitei sale, spuse cu ce se ocupa și sublinie faptul că era în stare să întrețină o familie. Apoi își asumă rolul de spectator, în vreme ce tatăl lui Ellen ținu o cuvîntare de o oră. Vorbitorul nu-și exprimă părerea asupra lui Tyrus Cobb sau asupra Kaiserului, dar acestea rămaseră singurele subiecte neatinse. Cumpătare și hărnicie au fost cele mai folosite cuvinte.

— Nu-mi pasă, încheie tatăl, în doi peri, cîți bani câștigă un bărbat dacă el este cumpătat și harnic. Ai urmat colegiul și presupun că ai făcut, la rîndul tău, toate prostiile pe care le face un tînăr student. Unii își revin din această experiență, alții nu. Sper că tu faci parte din prima categorie.

Duminică seara, la cină, unde s-au servit doar resturile reci de la prînz, au participat fericita dar totodata timida pereche, părinții deloc timizi dar care vroiau să pară fericiti și mătușa Mary. Walter, Fenomenul, era în oraș. Stătu acasă, cu o seară înainte.

— Dacă de mîine pînă la sfîrșitul săptămînii o să stea acasă, o să știu care-i cauza, spuse domnul McDonald.

— N-o să stea, și-o să-ți spun eu care-i cauza, zise Ellen.

— E un băiat adevărat, Sam, interveni mama băiatului adevărat, nu te poți aștepta să fie acasă în orice clipă.

— Nu mă pot aștepta la nimic din partea lui, spuse tatăl. Tu, fetele și cu Mary l-ai lăsat să facă ce vrea, și acum nu mai poate fi ținut în friu. Când eram de vîrsta lui, la ora nouă eram în pat.

— Dimineața sau seara ? întrebă Ellen.

Tatăl se încruntă. Era clar că nu putea gusta o glumă, nici măcar una bună.

După ce resturile au fost consumate, domnul McDonald îl luă pe Billy în salon și-i oferi un trabuc. Viitorul ginere fu cît pe ce să-l refuze și să-și exprime preferința pentru țigări, cînd ceva îi spuse să nu facă asta. O clipă mai tîrziu era adînc recunoscător acelui ceva.

— Eu fumez trei trabuce pe zi, rosti profetul, cîte unul după fiecare masă. O asemenea cantitate nu face nimănui nici un rău. Mai mult de atît este prea mult. Pe vremuri, fumam excesiv, patru sau cinci trabuce pe zi și chiar o pipă, două. Am descoperit că îmi dăuna sănătății, așa că le-am redus. Slavă domnului că în familia mea nimeni n-are obiceiul să fumeze țigări ; mai degrabă i-aș spune boală. Nu sînt în stare să înțeleg cum, un om sănătos la minte, poate să se apuce de una ca asta.

— Nici eu, aprobă Billy, luînd cu o mină trabucul oferit, iar cu cealaltă asigurîndu-se că tabachera de argint era ascunsă bine în fundul buzunarului.

— Țigările, jocul de cărți și băutura merg mină-n mină, continuă capul familiei. Nu dau doi bani pe un fumător înrăit.

— Există țigări și la prețul ăsta, spuse Billy.

— Cum adică ? întrebă domnul McDonald dar, înainte ca Billy să schimbe vorba, mătușa Mary intră în cameră și-i aduse aminte cumnatului ei că se apropia ora plecării la biserică.

Domnul McDonald și mătușa Mary plecară la biserică. Doamna McDonald, pretinzând că e obosită, rămase acasă cu copiii. Căuta un prilej să-l cunoască mai bine pe acest tânăr chipeș, care avea să-i răpească una din cele cinci comori ale sale.

Abia se așezară cei trei în fața căminului, că Ellen și aduse, cu abilitate, vorba de bridge, știind că asta îi va ușura lui Billy sarcina de a face conversație.

— Mama e o expertă de mîna întii. Nu-i așa, mamă ?

— Știi că nu-mi place să mă lauzi, răspunse mama.

— A scris două cărți despre bridge și a cîștigat împreună cu tata atîtea premii, încît le-ar trebui o magazie, să le depoziteze. Dacă ar juca pe bani, gîndește-te numai cît de bogați am fi fost cu toții !

— Jocul este fascinant așa cum e și nu-i nevoie să-l transformi într-un joc de noroc, pătimaș și înrăit, spuse doamna McDonald.

— Într-adevăr este fascinant, consimți Billy.

— Este, spuse și doamna McDonald.

Înainte ca tatăl și mătușa Mary să se fi întors de la biserică, domnul Bowen devenise un adept sincer al sistemului de licitație tradițional, fiind definitiv convins că toate regulile pe care le știuse pînă atunci erau greșite. Luțea cu care îi ghicea părerile, entuziasmul cu care îi aproba argumentele au impresionat-o pe expertă și au convins-o că era unul dintre cei mai inteligenți tineri cu care discutase vreodată. Ce păcat că era duminică seara, dar, cît de curînd, Billy trebuia să vină o dată să facă o partidă.

— Grozav mi-ar place să vă citesc cărțile, spuse el.

— Prima nu mai este actuală, de cînd s-au schimbat regulile, spuse doamna McDonald. Dar cred că mai am în casă un exemplar din ultima și mi-ar face plăcere să ți-l ofer.

— N-aș vrea să vă oblig să-mi dați unicul exemplar.

— Cred că mai sînt încă două.

Știa foarte bine că mai avea două duzini.

Mătușa Mary anunță că la biserică îl văzuse pe Walter cu Kathryn. Făcuse în așa fel ca să poată fi văzut. Venise mai devreme împreună cu tinăra doamnă și se așezaseră în rîndul al treilea din spate, lîngă culoarul care ducea spre strana familiei McDonald. O înghiontise cu cotul pe mătușă-sa cînd aceasta trecuse spre locul ei, iar ea s-a întors și a vorbit cu el. Cei doi au șters-o înaintea încheierii slujbei, dar ea n-a observat acest lucru.

După raportul favorabil făcut asupra Fenomenului, mătușa Mary se lansă într-o descriere a slujbei. Au fost în jur de șaptezeci. Muzica a fost bună, dar nu la fel de bună ca cea de dimineață. Domnul Pratt a cîntat „Nu-ți fie teamă, Israel !“ în timp ce se făcea colecta. Dr. Gish era încă bolnav și în locul lui a citit un mirean. Ea auzise de la Allie French că dr. Gish era așteptat să apară pe la mijlocul săptămîinii și cu siguranță că va fi în stare să țină slujba de duminică dimineață. La început a fost frig în biserică, însă spre sfîrșit a fost chiar foarte plăcut.

Ellen se ridică și spuse că merge împreună cu Billy la bucătărie, ca să prepare niște bomboane de ciocolată.

— Mi-era teamă că mătușa Mary te va plictisi îngrozitor, îi spuse ea lui Billy cînd se sărutară întîia oară, de la ora încălci încoace. Trăiește numai pentru biserică și nu-i în stare să vorbească despre nimic altceva.

— N-aș zise că asta-i o vină, spuse Billy cu un aer milostiv.

Bomboanele au fost un eșec, după cum le fusese sortit. Doar Fenomenul, care intră tocmai cînd bomboanele erau servite fiecăruia, se dovedi a fi destul de necioplît ca să și spună acest lucru.

— Asta-i o idee de ultimă oră ? a întrebât el, după ce a gustat.

— Ce fel de idee ? s-a mirat Ellen.

— Să pui brînză în loc de ciocolată.

— Destul, Walter. Poți merge la culcare, spuse tatăl. Walter se ridică și, o porni spre hol. În prag se opri.

—Nu cred că o să mai rămână ceva din bomboane, spuse el. Dar, oricum, dacă rămân, puneți-le mai bine în cursa de șoareci.

Billy comandă un taxi și plecă în scurt timp. Când ieși din cartierul de sud, podeaua mașinii era deja plină de mucuri de țigări stinse de curînd.

În noaptea aceea visă că era președintele ligii împotriva țigărilor ; că dr. Gish era vicepreședinte și că motto-ul organizației era : „Fără atû“.

A doua săptămînă din decembrie afacerile îl obligară pe Billy să părăsească orașul și nu se întoarse pînă pe data de 20. A fost plecat în est și de la Buffalo s-a întors în același tren cu Wilma și Edith McDonald. Dar nici el și nici ele nu știau acest lucru. Nimeni n-ar fi avut pretenția ca ele să-l fi recunoscut după descrierea făcută de Ellen — anume că arăta îngrozitor de bine. Tot așa arăta și supraveghetorul vagonului restaurant.

Ellen le mai scrisese că el (nu supraveghetorul de vagon) era un bărbat cu multe stări de spirit : uneori, drăguț și profund, alteori, nostim la culme sau, în alte cazuri, tăcut și serios și atunci aproape că-i era frică de el.

Fetele erau moarte de curiozitate și călătoria prin Ohio și Indiana nu li s-ar fi părut nici pe jumătate atît de lungă, dacă ar fi fost în compania lui. Edith, sportiva, ar fi fost încîntată de istețimea lui, iar Wilma i-ar fi cercetat bucuroasă adîncimile spiritului. Ce s-ar mai fi mîndrit ele cu un bărbat atît de bine, în fața celorlalte sute de femei din tren. Pierderea lor a fost mai mare decît a lui Billy care s-a bucurat din plin de călătorie, fumînd țigară de la țigară și jucînd bridge într-un mod care ar fi făcut-o pe expertă să plîngă.

Ellen venise împreună cu tatăl ei să le aștepte pe fete la gară. Sosirea lui Billy nu fusese anunțată, fapt care spori imens entuziasmul revederii.

Wilma și Edith îl dojeniră că nu-și dăduse instinctiv seama cine erau ele. El le acuză că îl recunoscuseră și că îl evitaseră cu bună-știință. Discuția, alit pro cât și contra, continuă pe această temă veselă.

În cele din urmă, lui Billy i se dădu voie să pornească spre biroul său. Pe drum, se felicită pentru șansa de a nu fi fost niciodată nevoit să joace baschet împotriva lui Edith. Are, probabil, o condiție fizică de-ți ia piuitul. În vederea meciurilor care se apropiau exista șansa ca, prin antrenamente, să scadă pînă la 195. Cealaltă, Wilma, era o așchie, dacă mai văzuse vreodată așa ceva. Trebuia să caști bine ochii, căci altfel riscai s-o treci complet cu vederea. Cînd își va lua insigna de licențiată, va putea s-o folosească foarte bine drept cataramă.

Cele două erau ca un pachet de cărți greșit împărțite. Trebuia amestecat din nou și tăiat mai pe la mijloc. Lui Billy îi mai veneau în cap multe alte lucruri nostime în legătură cu ele.

Chiar înainte de plecarea lui îl părăsise stenografa ca să se mărire cu un liftier, pe nume Felix Bond. Billy îl sunase la telefon pe unul din verii săi și îl rugase să-i caute o stenografă, dar aceasta să nu fie gata oricînd să sucească capul unui liftier. Și vărul avea deja o propunere.

Și iată că acum îl aștepta pe birou cartea ei de vizită. Nu era o carte de vizită de afaceri, din genul celor care se vînd la trei dolari sută. Jos era tipărit : „Domnișoara Violet Moore“, iar deasupra era scris de mină : „Domnule Bowen, sunați-mă oricînd după ora 7 seara. Calumet 2678.“

Billy puse cartonașul în buzunar și se scufundă într-un vraf de scrisori neinteresante.

În seara de 22 avu loc, în casa McDonald, o masă în familie, la care participă și Billy. La solemnă întrunire făcu cunoștință și cu ceilalți — Bob cu soția, mătușa Harriet și mătușa Louise.

Bob și nevasta lui, în ciuda celui pretins simț al umorului al celui dintîi, se lipeau strîns unul de altul, de cîte

ori li se ivea prilejul. Că erau îndrăgostiți — cum spusese și Ellen — asta se putea vedea foarte ușor. Mai greu de descifrat era cauza.

Deoarece într-unul din momentele pasionale degetele nevestei îi răvășiseră podoaba capilară, Bob se duse pînă sus, înainte de începerea mesei, să efectueze finisările de rigoare. Doamna Bob rămase singură pe canapea. Conștient de îndatoririle sale sociale, Billy se așază lângă ea. Nu s-ar putea spune că a sărit ca arșă, dar groaza sau cine știe ce demon o făcu să amuțească pentru o vreme. Bob reveni cînd Billy încerca, pentru a cincea oară, să înceapă o conversație.

Unui spectator imparțial, scena de pe canapea i s-ar fi părut suficient de neîndurătoare. Există o zonă neutră destul de generoasă între Billy și Flo, asta fiind o prescurtare a numelui doamnei Bob, nume care, după cum puțini ar bănuî, era Florence. Billy se muncea din răspuseri și era roșu la față de atîta concentrare. Probabil că acest lucru i-a dat de bănuît lui Bob. În orice caz, străbătu camera vizibil încruntat, îi aruncă lui Billy o privire care l-ar fi făcut și pe Kaiser să tresară și, oprindu-se majestuos în fața soției sale, îi ceru să-l urmeze pînă în hol.

Billy se înroși și mai tare. Era cît pe ce să se ridice și să ia un scaun și să-l dea de pămînt cînd Ellen îi aruncă o privire care îl făcu să se oprească. Veni lângă el, înainte ca cei doi Bob să iasă din cameră.

— Te rog, nu te supăra, îl imploră ea. E nebun, am uitat să-ți spun că gelozia îi ia mințile.

— Mi se pare mie sau mi-ai spus că are simțul umorului ?

— Nu însă și cînd e vorba de Flo. Cînd o vede că stă de vorbă cu alt bărbat, o ia razna.

— De uimire, probabil, spuse Billy.

— Ești un băiat drăguț, spuse Ellen, fără nici o legătură.

Cina fu anunțată și domnul Bowen observă bucuros că, sub aspect trupesc, ființa lui Flo rămăsese intactă. Se bucură de asemeni când văzu că Bob nu mai fierbea de minie. Abia acum află că la petrecere se aflau Kathryn și Fenomenul. Doamna McDonald dorise să se asigure de prezența lui Walter ; de aici prezența iubitei lui.

Când Billy îi fu prezentat, Kathryn începu să chiclească. Situația părea penibilă și, pentru o clipă, Billy avu impresia că nimerise într-o herghelie. De altfel, descoperi curind că chicotitul era permanent și că făcea parte din Kathryn, la fel cum bucătica aia de nas era tot a ei. Așteptă cu nerăbdare și curiozitate să fie servită supa, dar fu dezamăgit când își dădu seama că fata reușea performanța și în timpul mesei, ba chiar fără să-și compromită toaleta.

Își concentrează apoi atenția asupra Wilmei și a lui Edith. Îl aștepta o nouă dezamăgire. În supa Wilmei se aflau la fel de multe stridii și la fel de mari ca în supa celorlalți. Le mîncă pe toate, dar, după toate aparențele, rămase aceeași Wilma. Se așteptase ca Edith fie să se abțină de la mîncare, fie să se năpustească asupra ei. Dar Edith era la fel de plicticoasă în consumarea hrănilor ca, de pildă, mătușa Louise.

Pentru moment, trebui să se mulțumească cu mătușa Louise. Era așezată exact în fața lui și îi putea admira nestinjenit cărarea, atît de lată cum nu mai văzuse niciodată în părul unei femei.

— Bulevardul Ogden, își spuse în sine a lui.

Mătușa Louise povestea despre experiența ei și a mătușii Harriet în legătură cu necredincioșii din strada Peoria.

— Nici nu-ți poți închipui că există astfel de oameni ! exclamă ea.

— Bănuiesc că majoritatea sînt emigranți, bănuiește fratele ei, care era domnul McDonald.

— De fapt, toți sînt, spuse mătușa Louise.

Billy vroia s-o întrebe dacă activase vreodată ca misionară printre indieni. Se gîndea că încercarea acestora de a o scalpa eşuase probabil în ultima clipă.

Între fiecare fel de mîncare Edith se chinuia din răsuputeri să-i stîrnească umorul său atît de discutat, iar Wilma se chinuia la fel de tare să-i descopere coardele profunde ale sufletului. Dar strădaniile lor se dovedeau zadarnice. Lui Billy nu-i era destul de somn ca să fie profund şi, pe de altă parte, se temea grozav să nu fie ridicol.

Dezgustată probabil de faptul că n-a reuşit să se amuze, jumătatea mai groasă a pachetului de cărţi de joc îşi răsturnă ceaşca cu cacao, chiar înainte de sfîrşitul mesei, obţinînd o încruntătură din partea tatălui, pe care, de altfel, l-ar fi putut trînti la pămînt, cît ai clipi, în orice stil.

— A ratat să mai pună un gram în plus, se gîndi Billy.

Cînd se ridicară de la masă şi o porniră înspre camera de zi, domnul Bowen se trezi că merge alături de mătuşa Harriet, care fusese atît de tăcută în timpul mesei, încît uitase complet de ea.

— Ei, bine, domnişoară McDonald, asta e într-adevăr o familie mare, nu-i aşa ?

— Ei, bine, tinere, n-aş zice că nu e mulţi, spuse mătuşa.

— Nici eu, consimţi Billy.

— Ce zici de gramatica mătuşii Harriet ? întrebă Walter.

Walter şi iubita-i rîzăreaţă îl acostară.

— N-am remarcat-o, minţi Billy.

— „N-aş zice că nu e mulţi“, cre' şi io că n-ai băga' de seamă. Nu-i o mătuşă adevărată ca mătuşa Louise sau Mary. E doar o mătuşă adoptată. Ea a avut grijă de gospodărie pentru tata şi mătuşa Louise, după ce mama lor a murit şi cînd tata s-a însurat, ea a rămas să locuiască împreună cu mătuşa Louise.

— Aha, veni comentariul spontan al lui Billy, aducînd după el chicotitul la fel de spontan al lui Kathryn.

Billy o și informase pe Ellen asupra planurilor sale mișcești. Urma să prindă un tren de noapte pentru St. Louis, acolo avea să stea o zi întreagă, vineri se întorcea și, deși nu va avea timp s-o vadă, o va suna cu siguranță la telefon. Vineri după-masă urma să se ducă la South Bend și să petreacă Crăciunul împreună cu familia sorei lui, deoarece probabil era ultimul Crăciun pe care îl va putea petrece împreună cu ei.

— Dar duminică dimineată mă voi grăbi spre casă, spuse Billy, și nu cumva să îndrăznești să-ți faci vreun program în după-amiaza aceea.

— Tare mult aș vrea să fii cu noi în ajunul Crăciunului. Fără tine n-o să fie nici o distracție la pom.

— Știi că aș vrea să pot veni. Dar vezi care-i situația.

— Sora ta e egoistă.

Billy nu o contrazise.

— Și aici cine o să vină în seara de ajun ?

— Vor fi toți cei din seara asta, cu excepția lui Kathryn și a ta. De ce ?

— Ah, nimic.

— Ascultă, domnule, spuse logodnica. Să nu cumva să faci vreo prostie. Nu trebuie să cumperi cadouri pentru întreaga familie. Dacă vrei tu, ceva micuț pentru mine, dar să nu cheltui prea mult. Și dacă aduci vreun cadou celor din familie, să știi că mă înfurii.

— Aș vrea să te văd furioasă, spuse Billy.

— Să nu-ți dorești cumva, i-o întoarse Ellen.

După ce Billy plecă, Ellen se înapoie în salon și se adresă familiei reunite.

— Ei, acum că l-ați văzut cu toții, care-i verdictul ? întreabă ea.

Verdictul păru să fie în unanimitate în favoarea lui.

— Dar, zise Bob, am avut impresia că ai spus că e ne-
maipomenit de spiritual.

— Da spuse Edith, și mie mi-ai spus la fel.

— Dați-i o șansă, zise Ellen. Așteptați numai să fie într-o dispoziție umoristică. Pur și simplu o să muriți de râs !

V

Faptul că un personaj atât de important ca Tommy Richards apare doar într-un singur capitol înseamnă o încălcare multiplă a regulilor. Dar, aduceți-vă aminte, aceasta nu este o poveste obișnuită, ci o declarație cu privire la faptele care s-au întâmplat când s-au întâmplat. Pe tot parcursul capitolului patru, Tommy s-a întors acasă de pe coasta Pacificului, unde afacerile îl reținuseră toată toamna. Afacerile pe care le-a rezolvat acolo și ceea ce a discutat el în drum spre Chicago sînt elementele colaterale.

Tommy și Billy au fost împreună la același colegiu. Primul venea din Minnesota și aici, în așa-zisa metropolă a vestului mijlociu, Billy a fost cel mai apropiat, de fapt, singurul său prieten. Așa că Tommy, neștiind că Billy plecase la St. Louis, aștepta cu nerăbdare să petreacă câteva ore plăcute împreună, între sosirea trenului de coastă și plecarea celui de Minnesota.

Trenul de coastă ajunsese la Chicago pe la prînz. Era joi pe la prînz, pe 23. Tommy se grăbi spre biroul lui Billy, iar acolo află de plecarea acestuia la St. Louis. Dezamăgit, hoinări o vreme pe străzi și în cele din urmă intră într-o agenție de voiaj unde i se spuse că toate biletele pentru Minnesota erau vîndute. Afacerile astea de Crăciun !

Trenul de coastă a ajuns la Chicago pe la prînz. Era joi pe la prînz, pe 23.

— Dar pentru miine seară aveți bilete ? se interesă Tommy.

— Pot să vă dau un pat de jos, la cel de șase jumătate, răspunse Leslie Painter, acesta fiind numele funcționarului de la ghișeu.

— Îl iau, spuse Tommy.

El luă patul și funcționarul luă zece dolari și cinci cenți.

— Până la urmă, tot o să reușesc să-l văd pe Billy, spuse Tommy.

Leslie Painter nu răspunse.

După masă se duse să vadă un spectacol de vodevil și seara se plimbă prin centrul orașului. Se culcă devreme, deoarece ziua următoare promitea să fie o zi plină.

Billy se întoarse de la St. Louis vineri dimineața, la ora șapte și într-o oră sosi la birou, unde apărură și Tommy. Nu dețin amănunte cu privire la întâlnirea lor.

La ora opt și jumătate, Tommy propuse să iasă în oraș să radă una mică.

— Te mai ții de chestii din astea ? întreabă Billy.

— Ce vrei să spui ?

— Vreau să spun că eu m-am lăsat.

— Dumnezeuule, de cât timp ?

— Din ultima zi a lui noiembrie.

— Prea mult ! Arăți bolnav.

— Mă simt nemaipomenit, insistă Billy.

— Ei, bine, eu nu. Așa că vino cu mine și îmbăiază-te în apă minerală, dacă vrei.

Pe drum, Billy îi spuse lui Tommy de Ellen. Felicitările lui Tommy fură de ordin fizic, acesta scuturându-l pe Billy din cap până-n călcâie.

— Grozavă treabă ! strigă Tommy, atât de tare încît trecătorii se dădură la o parte. Bătrînul Billy a fost îmbrobodit. Și crezi că vei sărbători cu apă momentul ăsta ?

— Cred că așa voi face, veni răspunsul ferm.

— Așa crezi tu ! Și ce preferi în loc ?

— O masă bună.

— E-n regulă ! spuse Tommy. Iar mie, la ora unu, o să-mi fie o foame de lup.

— Da, dar o să fii singur.

— Cum ădică ? Dacă iei masa împreună cu „viitorul“ tău să știi că vin și eu.

— Ba, nu. Mă duc la South Bend cu trenul de 13.40 și între timp n-am altceva de făcut decît să-mi sortez corespondența și să cumpăr o duzină de cadouri de Crăciun.

Cei doi intrară undeva.

— Nu te vezi astăzi cu fata ? întrebă Tommy.

— Astăzi nu. O sun numai la telefon.

— Și atunci, dacă ieși și tu în oraș cu altcineva, ce-i rău în asta ? Numai așa, de dragul zilelor de odinioară.

— Dacă ai nevoie de bani pentru masa de prînz, pot să-ți ofer.

— Nu, nu. Nici nu discutăm.

— Ba, nu. De ce să nu discutăm ?

— Faci cum vrei, spuse Tommy îngăduitor.

La nouă și jumătate se hotărîse oficial că Billy pierduse cauza. La douăsprezece jumătate Billy spuse că era timpul să plătească.

— Nu mi-e îndeajuns de foame, spuse Tommy.

— Foame sau ne-foame, eu îți plătesc prînzul sau nu ți-l plătesc. Înțelegi ? Foame sau ne-foame.

— Care-i graba ? întrebă Tommy.

— Cred că știi care-i graba. Eu... trenul de 13.40, spre South Bend și, mai înainte, trebuie să trec pe la birou. Grabă sau ne-grabă.

— Bill, judecă puțin. Cînd o să ai timp să iei prînzul, să te duci la birou, apoi să cumperi o duzină de cadouri și să prinzi trenul de 13.40 ?

— Cadourile ! Am uita' de ele ! Ce spui de asta ? Am uita' de ele ! N'pte bună !

— Ce-ai de gînd să faci ?

— Să fac ? Ce pot să fac ? Tu m-ai băgat în mizeria asta..Scoate-mă !

— Sigur că te scot, dacă judeci puțin ! spuse Tommy. Ce treabă ai cu trenul de 13.40 ? De ce ești obligat să-l iei tocmai pe ăsta ? Mecanicul de locomotivă e cumva unchiul fetei ?

— Știi foarte bine care-i treaba. Știi că nu sînt logodit cu nici o fată care să aibă un unchi mecanic de locomotivă.

— Păi, atunci, care-i trenul următor ?

— Așa, Tommy, bun băiat ! S-a rezolvat ! Plec cu următoru'.

— Ești sigur că mai există un alt tren ? întrebă Tommy.

— Este ! Păi, ce, unde crezi că-i South Bend ? În Europa ?

— Nu m-ar deranja să fie acolo, spuse Tommy.

— South Bend e la o distanță de numa' două ore. Unde credeaî că era ? În Europa ?

— Nu-mi pasă unde e. Întrebarea e care-i următorul tren după cel de 13.40.

— Poate crezi că eu nu știu, spuse Billy și îl chemă la el pe doînnul cu șorț. Tu ce părere ai, Charley ? Asta-i un vechi amic de-al meu care crede că eu nu știu mersu' trenurilor spre South Bend.

— Se-nșală, nu-i așa ? spuse Charley.

— Se-nșală ? Ia zi, Charley dac-ai ști la fel de bine ca mine mersu' trenurilor spre South Bend, ai mai fi tu aici ?

— Nu, domnule, spuse Charley. Aș fi crainic la gară.

— Cred că-l știi. Dar părerea mea e că n-ar trebui să ai secrete față de un prieten vechi, spuse Tommy.

— Da' nu-i nici un secret, Charley.

— Numele meu e Tommy, îl corectă amicul său.

— Știu. Numele tău îl știu la fel de bine ca p-al meu, ba chiar mai bine ca p-al meu. Numele tău îl știu la fel de bine ca pe mersu' trenurilor.

— Dacă mi-ai spune odată ora trenului ăla, am ști o treabă.

— Îți spun, Tommy. Tie nu-ți ascund nimic, bătrîne. La 5.25.

— Ești sigur ?

— Sigur ! Am mers cu el de o sută de ori sau nici-o dată.

— E-n regulă, spuse Tommy. S-a rezolvat. Mergem să luăm masa și la unu jumătate am terminat. O să ai, astfel, patru ore ca să faci cumpărături, să ajungi la birou și să prinzi trenul.

— Și tu unde te duci, cât timp fac cumpărăturile ?

— Nu-ți fă griji pentru mine.

— Vii cu mine.

— Nici vorbă.

— Ba, nu, vii.

— Nu, nu vin.

Dar în fața domnului Bowen acest ultim argument n-a rezistat. La trei fără zece minute, când au cerut în sfârșit nota de plată, domnul Richards privea expediția cumpărăturilor dintr-o cu totul altă lumină. Cu două ore înainte nu-l ispitise cîtuși de puțin. Acum era de părere că nimic altceva n-ar fi fost mai distractiv. Domnul Richards ajunsese la cel de-al douăzeci și unulea pahar. Billy îl depășise cu mult.

— Ceea ce ar trebui să facem noi, spuse Tommy, este o listă cu toți oamenii, ăia, ca nu cumva să uităm vreunul.

— 'nțeles ! Io-i zic și tu-i scrii, spuse Billy.

Așa că Tommy scoase un creion și începu să scrie după dictare, pe dosul unui meniu.

— Primu', tatăl fetei, Sam'l McDonal'.

— Samuel McDonald, repetă Tommy. Poate ar fi bine să-mi dai cîte o informație despre fiecare și dacă o să fim în criză de timp, o să putem cumpăra fiecare cîte ceva.

— 'n regulă, spuse Billy. Primu', Sam'l McDonal'. Bătrîn strepezit. Are un fix cu țigările.

— Îi plac, adică ?

— Nu poa' să le sufere.

— Sam'l McDonald, țigări, scrisese Tommy. „Bătrîn strepezit“, adăugă el.

După ce punctele preliminare au fost în sfârșit rezolvate, cei doi foști colegi au ieșit în stradă.

— Unde facem cumpărăturile ? întrebă Tommy

— La „Marsh“, spuse Billy. Numa' acolo am cont curent.

— Mai bine să luăm un taxi, ca să economisim timp, propuse Tommy.

Au așteptat cinci minute un taxi, ca să-i ducă pînă la al doilea colț.

— O luăm de la parter și continuăm la etaj, spuse Tommy, care se numise singur pe post de căpitan.

Se treziră în sectorul de bijuterii și obiecte din argint.

— De aici ai putea lua ceva pentru fată, sugeră Tommy.

— Nu-ți fă pro'leme cu ea. Las-o la urmă.

— Pentru ceilalți care-i limita ?

— Or'cît, zise Billy. Un dolar, doi dolari, trei dolari.

— Hai, atunci. Trebuie să-i dăm bice.

Dar Billy nu se hotăra să pornească.

— Știi ceva, bă'rîne, începu el lingușitor. Nu eș' tu prietenu' meu cel mai bun ?

— Ba da, consimți Tommy.

— Știi, bă'rîne, 's cam gata.

— Atunci, du-te acasă, dacă vrei. Pot să rezolv astea și singur.

— Nici vo'bă. Numa' de-aș putea să dorm puțin, zece, cîșpe minute... ș' tu să 'mperi una, alta, ș'p'ormă să vii să mă iei.

— De unde ?

— Etaju' trei, sal' de-așteptare.

— Du-te. Dar, stai puțin. Dă-mi niște cărți de vizită de-ale tale. N-o să am probleme cu cumpărăturile ?

— Deloc. Zi-le că tu ești eu.

Și așa s-a întîmplat de a rămas Tommy Richards singur, într-un mare magazin, avînd la el cecul lui Billy

Bowen, lista lui Billy Bowen și cărțile de vizită ale lui Billy Bowen.

Aruncă o privire asupra listei.

— Samuel McDonald, țigări. „Bătrîn strepezit“... citi el.

Se apropie de un supraveghetor.

— Spune-mi, amice, am de făcut niște cumpărături și mă grăbesc foarte tare. Unde'aș putea găsi un cadou pentru un mare amator de țigări ?

— Tabachere, al doilea stand la stînga, spuse Amicul.

Cu tabachera pe care o luă pentru Samuel McDonald, Tommy ridică limita cadourilor la 3,75.

„O să reduc din altă parte“, gîndi el, „socrul trebuie puțin favorizat“.

— Încasați pe numele William Boven, Bowen & Company, 18 South La Salle. Iată și o carte de vizită. E sigur că ajunge în seara asta ?

Se uită iarăși pe listă.

„Doamna Samuel McDonald, mare amatoare de bridge. Domnișoara Harriet McDonald, engleză regresivă, domnișoara Louise McDonald, părul rar. Domnișoara Carey, activitate bisericească. Bob și soția, «Bărbatul care și-a luat nevastă mută», și care, din motive necunoscute, devine gelos. Walter McDonald, băiat bun. Edith, femeie grasă. Wilma, o așchie.“

Din nou îi ceru sfatul Amicului. Amicul îl sfătui să se ducă la etajul trei și să se uite la cărți. Sfatul se dovedi înțelept. La etajul trei Tommy găsi pentru mama, *Primele noțiuni de bridge*, pentru mătușa Harriet, o gramatică a limbii engleze. Dădu și peste un raft plin de culegeri de imnuri, cărți cu psalmi și *Cartea credinciosului obișnuit*.

— Mătușa Mary ! exclamă el. Cît costă cărțile dumneavoastră de rugăciuni, de calitate medie.

— Din care categorie ? întrebă vînzătoarea, al cărei nume era Freda Swanson.

— Unu' sau doi dolari, spuse Tommy.
— Ce biserică, vroiam să spun, adăugă Freda.
— De unde să știu eu ? întrebă Tommy. Cărțile diferă de la o biserică la alta ?
— Sigur. Catolice, presbiteriene, episcopale, luterane.
— Ia să vedem. McDonald, Carey. Cele catolice cât costă ?

— Iată una la un dolar jumătate. Are și text latin.

— Asta e. O să aibe ceva de lucru la ea.

Tommy se uită pe dosul listei.

„Bună treabă, Tommy !” își spuse. „Patru dolari și jumătate sub limită. Urmează Walter.”

Porni în căutare. Un set frumos de pocher, pe care îl descoperi la etajul patru, îl aduse la cinci dolari. Tommy și-ar fi dorit să-l poată păstra pentru el. De asemeni, și-ar fi dorit ca femeile venite după cumpărături să se fi anfrunat în prealabil în ocolirea obstacolelor. Ieșise de acolo atît de zdravăn bătut, aproape la fel de tare, ca în ziua în care se jucase de-a indienii.

— Au mai rămas trei, plus regina, remarcă el. Ah, Dumnezeule ! l-am uitat pe Bob și pe consoarta lui.

Coborî iarăși la raionul de cărți.

— Aveți *Bărbatul care și-a luat nevastă mută* ? întrebă el.

Anna Henderson căută, dar nu găsi cartea cerută.

— Nu-i nimic ! Iată una care merge, spuse Tommy și comandă *Monstrul cu ochii verzi*, pentru porumbeli îndrăgostiți de la Evanston.

— Acum au mai rămas numai Wilma, Edith și mătușa Louise, numără el. Dădu să plece iarăși de lingă cărți, dar un titlu îi sări în ochi : *Mănîncă și slăbește*.

— Grozav ! Asta-i pentru Edith. Dumnezeule ! Merge pentru amîndouă. „Mănîncă” pentru Wilma și „Slăbește” pentru Edith. Am făcut și ceva economie ! Și acum, mătușa Louise.

Cel mai apropiat supraveghetor, drept răspuns la întrebarea lui Tommy, îi spuse că la etajul doi poate găsi o meșă.

— Nu mi-ar strica și mie una, spuse Tommy, care, de cînd se știa, nu se simțise atît de bine. Dar supraveghetorul nu a ris, probabil pentru că era obosit.

— Aveți o mostră de culoare la care să potrivim meșă ? îl întrebă femeia de la sectorul de meșe.

— Nu, n-ăm.

— Cam despre ce culoare e vorba ?

— Ce culori aveți ? întrebă Tommy.

— Toate culorile. Dacă aveți timp, vi le arăt.

— Nu vă deranjați. Care este culoarea dumneavoastră preferată ?

Fata începu să ridă.

— Aurie, spuse ea.

— Sînteți mulțumită, așa-i ? spuse Tommy, fiindcă ea alesese chiar nuanța părului ei mișos. E-n regulă, aurie să fie. Și, sărbători fericite !

Uitase să întrebe prețul meșei. Făcu suma și descoperi, că totalul era de 16 dolari și 25 de cenți.

— Cam 75 de cenți pentru păr, socoti el. Asta ar însemna fix 17 dolari. Dar știu că mă pricep la cumpărături. Și totul într-o oră și treispe minute.

Îl găsi de Billy dormind în sala de așteptare și îi trebură trei minute prețioase ca să-l scoale.

— Cu excepția fetei, totu-i rezolvat, se laudă Tommy. Pentru cei mai mulți dintre ei am luat cărți.

— Unde-ai fost ? Cît e ceasul ?

— Ai aproape treizeci și trei de minute la dispoziție ca să-î cumperi iubitei tale un cadou și să prinzi trenul. Va trebui să renunți să mai treci pe la birou.

— Cît e ceasul, undè-ai fost ?

— Nu-ți fă probleme. Haide.

În timp ce coborau, Billy se rugă de fiecare persoană din lift să-i spună cât e ceasul, dar nimeni nu părea a fi în stare să-i răspundă. Tommy se grăbi să-l scoată din magazin și îl viră într-un taxi.

— Sînt cîteva magazine pe lingă gară. Acolo poți găsi ceva pentru tipă, îi spuse Tommy.

Dar taxiul înainta chinuitor de încet prin aglomerația străzii, iar cînd ajunseră în cele din urmă în dreptul ceasului gării, acesta arăta 5.17.

— Nu mai ai timp, îi spuse Tommy. Dă-mi niște bani și spune-mi ce să cumpăr.

Billy se scotoci prin toate buzunarele și cu chiu și vai scoase portofelul. În el erau două hîrtii de cinci și una de zece.

— 'mi trebe-un cinci, zise el.

— Bine, o să găsesc eu ceva de cinșpe. Ce să fie ?

— Ceas de mîină.

— Ești sigur că nu mai are unul ?

— Are unu', da' ăsta-i pentru mîna aila'tă.

— Am folosit și ultima ta carte de vizită. Mai ai vreuna ?

— Vezi în buzunar.

Tommy căută grăbit și găsi o carte de vizită. Îl împinse pe Billy spre intrarea gării.

— La revedere și sărbători fericite, îi spuse Tommy.

— 'vedere și s'trăiești, răspunse Billy, care nimerise față în față cu un polițist solid.

— Unde doriți să mergeți ? îl întrebă acesta.

— Souse Ben', spuse Billy.

— Grăbiți-vă. Nu mai aveți decît un minut.

Minutul acela și încă alte șase s-au dus cu cumpărarea biletului. Cînd Billy ajunse la intrarea pe peron, trenul de 5.25 plecase,* iar cel de 5.30 se pregătea s-o pornească și el.

— Încotro ? întrebă un controlor de peron.

— Souse Ben', zise Billy.

— Luați-o la goană după el, îi spuse controlorul.

Billy o luă la goană. Ajunse în dreptul primei uși deschise de la trenul cu destinația St. Joe, Missouri.

— Încotro ? îl întrebă un hamal.

— Souse', spuse Billy.

— Văd eu că-n sud, dar unde anume ?

Trenul se puse în mișcare și odată cu el și Billy care încă își mai țira un picior pe peron. Cu o mișcare expertă, hamalul îi făcu vînt în vagon. Și astfel i s-a permis lui Billy să călătorească spre Englewood.

Cum mergea pe strada Van Buren, genialului domn Richards îi trecu prin cap că ar fi fost cazul să se ducă să-și ridice bagajul și să prindă trenul de nord-vest, de la 6,30. Ideea îi venise prin dreptul magazinului de bijuterii „Van Buren“. Se opri și intră înăuntru.

Trei sferturi de oră mai târziu un curier ducea la locuința familiei McDonald un ceas de mînă ieftin și din cale-afară de urît. Pachetul era adresat domnișoarei McDonald și era însoțit de o carte de vizită pe care scria : „Domnule Bowen : Sunați-mă oricînd după ora șapte seara. Calumet 2678. Domnișoara Violet Moore“.

În acea seară de Crăciun nici unul din membrii familiei McDonald nu a nutrit vreun sentiment de simpatie față de bărbăți. Ellen a rămas tot restul zilei în pat și indicațiile au fost ca ea să nu fie deranjată.

În salon, o singură persoană zîmbea. Era Walter. Zîmbea, în ciuda faptului că tatăl său îi aruncase în focul din cămin setul nou nouț de pocher, care costase cinci dolari. Zîmbea, în ciuda faptului că nu i se dădea voie să iasă din casă, nici măcar ca s-o ducă pe Kathryn la biserică.

„Oho ! Da' știu că Billy e dat dracului !“ se gîndea el zîmbind.

Bob se plimba prin casă, printre rudele sale, încercînd să risipească mohoreala cu o remarcă, după părerea lui, inteligentă și nimerită.

— Fiți recunoscători că și-a dovedit umbrul său atît de grozav, înainte de a fi prea tîrziu.

Dar, în afară de Bob, nimeni n-a fost preă încîntat de remarcă și nici n-au părut recunoscători.

Acestea sînt faptele și am muncit serios ca să le scoț la iveală. Dar am reușit.

LADY PERKINS

La începutul lui mai au fost cîteva zile fierbînți, iar Katie nu poate suporta arșița. De altfel, nici frigul, sau temperatura potrivită. Întotdeauna, cînd e cald, spune : „Pur și simplu mă sufoc.“ Iar cînd e frig : „Pur și simplu îngheț.“ Și cînd nu e nici cald, nici rece : „Aș vrea ca vremea să se hotărască într-un fel sau altul. „Da' eu nu cred că știe ce vorbește în nici unul din cazuri, fiindcă e genul ăla de femeie, care nu suportă să vadă cum lîncezește o conversație și crede că e rîndul ei să plaseze cîte-o poantă isteată, de fiecare dată cînd se ivește o pauză.

Așadar, într-una din aceste zile fierbînți, luam cîna cu un tip, pe nume Gene Buck, care știa New Yorkul ca la carte — numai că ăsta nu citise la viața lui nici una — cînd Katie a declarat că pur și simplu se sufocă.

— Dacă-ți închipui că asta-i zăpușeală, spuse prietenul nostru, așteaptă numai să vină vara. Bătrînul oraș pur și simplu începe să clocotească.

Kate se interesă cum de oamenii puteau suporta.

— Păi nici nu suportă. Toți cei care au ceva parale se ascund într-un loc unde pot lua o gură de aer.

— Unde se duc ? întrebă Katie.

— Ei bine, spuse el, cei mai mulți dintre prietenii mei se duc la Newport, sau Maine, sau urcă pînă în Adi-

rondacks. Da', firește că locurile astea nu-s la îndemîna orîșicui. Fraților, dacă aș fi în locul vostru, m-aș duce undeva pe Long Island și aș închiria o vilă, sau aș sta într-unul din hotelurile alea grozave.

— Ca de pildă ? întrebă doamna mea.

— Păi, unii închiriază vile, dar chiriile sînt de spaimă și pe deasupra, cele mai bune sînt de mult luate la ora asta. Dar sînt multe hoteluri de calitate, unde serviciul este bun, mîncarea a-nîia și unde poți întîlni oameni de soi. Nu primesc ei pe oricine. Și, dacă stai mai mult, îți fac o reducere bunicică.

Ella îl întrebă dacă ne putea recomanda unul anume.

— Stai să mă gîndesc, spuse el.

— De ce să ne obosim acum cu lucruri de astea, am spus eu.

— Nu fă pe istețul ! mă repezi nevastă-mea. Vrem o informație serioasă și domnul Buck ne poate oferi una.

— Cîți bani sînteți dispuși să plătiți ? întrebă Buck.

Era rîndul Ellei să facă pe deșteapta.

— Nu mai mult decît trebuie.

— Între patru ochi vă spun că eu și sora mea avem în jur de opt mii de dolari pe an, spuse Katie, deși anul ăsta o mie s-a pierdut din pricina unuia care ne-a tras pe sfoară, pe Riverside Drive.

— Ceva în legătură cu o închiriere. Dar tăticu ne-a lăsat destul de mulți bani ; peste o sută cincizeci de mii de dolari.

— De ce atîtea secrete față de domnul Buck, am spus eu. Îl știm aproape de o săptămînă. Spuneți-i și despre ciorapii de patru dolari pe care i-ați cumpărat de pe Fifth Avenue și cum din prima clipă de cînd i-ați încălțat li s-au dus ochiurile cît-colo.

— Părerea mea e că veți găsi fără nici o problemă camere confortabile, la un hotel bun, la prețul de șapte mii de dolari. Să fiu în locul vostru, aș încerca Hotelul Decker. Este proprietatea unuia care se numește Decker.

— De ce nu i-a dat numele de Grifith ? întrebai eu.

— Se află în zona Tracy Estates, spuse Buck, și e una din grădinile de pe Long Island. Este amplasat pe un spațiu imens și tot ce-ți oferă este de prima calitate. La nici o milă de hotel se află terenuri de golf foarte bune.

Fetele îi spuseră că nu știau să joace golf.

— Nici nu știți ce-ați pierdut.

— Ba eu am jucat o dată și am pierdut chiar foarte mult, am răspuns eu.

— Au ringuri de dans ? întreabă Katie.

— O mulțime, spuse Buck, și clienții sînt oamenii cei mai drăguți pe care ți-ai dori vreodată să-i cunoști. În afară de asta, mesele sînt incluse în preț și să știți că nu-s de lepădat.

— Mie mi se pare că sună grozav, spuse doamna mea. Cum se ajunge acolo ?

— Vă duceți la gara Pennsylvania și luați trenul de Long Island, pînă la stația Jamaica. Apoi schimbați cu trenul de Haverton. Una peste alta nu durează mai mult de o jumătate de oră.

— Hai să mergem mîine dimineată și să vedem dacă găsim camere, spuse Katie.

Ella mă întrebă dacă sînt de acórd.

— Duceți-vă cît vreți voi de devreme, le-am spus. Eu, unul, am o întînire la *Aquarium* și vreau să văd restul de pești.

— Nu faceți nici o greșeală, ducîndu-vă la Decker, ne asigură Buck.

Așa că fetele îi mulțumiră, iar eu am achitat nota de plată pentru ca lui să-i rămînă mai mulți bani de cheltuială la întîlnirea cu prietenii săi din Newport.

Cînd a doua zi după masă Ella și Kate se întoarseră, fără ca ele să-mi spună, mi-am dat seama că totul se aranjase. Rînjeau amîndouă așa cum obișnuiesc de fiecare dată cînd pun la cale o prostie.

— Ce bine că l-am întâlnit pe domnul Buck, spuse nevastă-mea, căci altfel n-am fi auzit niciodată de locul ăsta. E pur și simplu minunat. Un apartament de două camere cu baie pentru noi doi și o cameră cu baie pentru Katie. Mesele intră în preț și putem sta vara întreagă.

— Cît costă ? am întrebat-o.

— Două sute pe săptămână. Dar nu trebuie să uiți că-i pentru toți trei plus mesele.

— Și presupun că ne mai pun la dispoziție și clante pentru ușile de la dormitor, am adăugat.

— Am fost teribil de norocoase, spuse nevastă-mea. Au fost ultimele camere și nici pe astea nu le-ar mai fi avut, dacă doamna care le reținuse nu ar fi renunțat la ele.

— Ce păcat că n-am cunoscut-o înainte de a mă căsători.

— Și mie îmi pare rău, spuse Ella.

— Ascultați, știți la cît se ridică două sute pe săptămână ? La peste zece mii pe an și venitul nostru este de șapte mii.

— Da, recunosc Katie, dar noi nu vom sta acolo decît douăzeci de săptămîni și asta înseamnă doar patru mii.

— Da, și ne mai rămîn trei mii pentru celelalte treizeci și două de săptămîni, din care trebuie să plătim casa, masă, hainele, biletele de spectacol și un coafat permanent, din două-n două zile.

— Uiți că mai avem pe lingă asta și capitalul fix, din care putem cheltui o parte, fără să pierdem nimic, spuse Katie.

— Și de asemenea uiți că banii sînt ai mei și ai lui Kate, și nu ai tăi.

— N-am nici o șansă să uit. Mi se scot ochii cu asta de trei ori pe zi. Aud acest lucru, ori de cîte ori aud că una din voi și-a pierdut poșeta nouă de mătase.

— Ei, oricum, totul e aranjat, spuse Ella, așa că ne mutăm miine dimineață. Va trebui deci să-ți faci bagajul în seara asta.

N-am chef să vă descriu ceremonia plecării din ziua următoare. În afară de cufere, fetele mai aveau fiecare câte un geamantan și o valiză, iar eu aveam o valiză. Deci mie îmi reveneau de cărat cinci tipuri de bagaje, pentru că, firește, fetele trebuiau să-și ducă umbrela de soare într-o mină și ceasul brățară la cealaltă. Un hamal ne-a ajutat să le urcăm în tren, dar din nenorocire trebuia să schimbăm la stația Jamaica. Când ne-am dat jos la Tracy Estates, am văzut că hotelul nu era mai departe de câteva străzi, așa că doamnele au propus să mergem pe jos, ca să economisim banii de taxi.

Nu știu cum am reușit să parcurg distanța, dar știu că, atunci când am intrat clătînindu-mă în hotel, palmele și brațele îmi erau atît de țepene, încît Ella a fost cea care care a completat în registru.

Ați fost vreodată acolo ? Ei, bine, eu cred că ăsta-i ceea ce se poate numi un hotel familial, și mulți dintre oaspeți aparțin familiei canine. Cei cițiva, care nu-și pot permite să țină un cîine, au copii, astfel încît mereu te împiedici de unul sau altul. Există o sufragerie pentru adulți și una pentru copii, în schimb cîinii și însoțitoarele lor mănîncă *à la carte* în încăperea unde este grătarul. Într-una din aripile hotelului sînt garsonierele pentru burlaci. Imediat după ele urmează dormitoarele pentru cîini și noaptea se iscă o concurență serioasă între bețivi și cîini, cu privire la cine face mai mult scandal. De asemeni, mai există o sală de bal, cîteva saloane de jucat cărți și un fel de pavilion de vară, unde seara se adună lumea să asculte o orchestră formată din trei membri, care habar n-au că s-a mai compus ceva nou în ultimii ani. Dimineața, bărbații se scoală pe la ora opt și se duc la New York pentru afaceri. Nu se duc niciodată la lucru. Pe la ora nouă încep să coboare, șonticăind, doamnele, care,

ori se duc să-și viziteze cîinii, ori îi iau la plimbare în grădina din față. Este o grădină mare, cu o mulțime de bănci, dar în timpul zilei nu poți să te așezi pe nici una din ele, fiindcă doamnele sau îngrijitoarele le ocupă, ca să citească copiilor sau cîinilor, iar seara ai fi nevoit să stai alături de chelnerițele, de care pînă la acea oră ești, oricum, sătul.

După micul dejun, format din patru feluri, femeile se pregătesc pentru o zi grea și monotonă, șezînd pe terasă și discutînd marile probleme ale zilei, cum ar fi știrea despre ultimul cadavru găsit într-un cufăr, sau problema dacă un Airdale este mai frumos decît un Bantam Auriu. Din cînd în cînd, vine cîte una și spune că se anunță o mare scădere a prețurilor și că, deci, se va isca o stare de panică în populație. Toate astea nu fac decît să arate cît sînt ele de deschise la minte și cît de mult se ocupă de temeile actuale. Din cînd în cînd, cîte una din ele exclamă : „Situația de față nu poate să țină mult !” Ba bine că nu !

În jurul orei unu acest exercițiu mental le-a atîțat într-atît pofta de mîncare, încît se năpustesc asupra unei porții de supă și a unei rațe, tip Long Island — despre care își închipuie că a fost prinsă în aceeași zi — și termină cu salată, plăcintă cu mere *à la mode* și o stacană de cafea. După care, pornesc clătînîndu-se spre camerele lor, să tragă un pui de somn, înainte ca dragii lor să se întoarcă de la Afaceri.

Simbătă seara, fiecare își pune hainele de seară, de parcă ar urma să se întîmple ceva. Dar nu se întîmplă nimic. Duminică dimineața, soții și burlacii se scoală mai devreme decît de obicei, ca să se ducă la adevărata lor îndeletnicire — golful. Populația feminină va stăpîni hotelul pînă la cină, iar soții nu-și vor vedea soțiile cît e ziua de lungă, deși lor li s-ar părea mai lungă, dacă le-ar vedea.* Cei mai mulți se apropie de sărbătorirea nunții de aur și nu prea mai au ce să-și comunice în

materie de noutăți. Duminică seara, soțul s-ar putea să facă observația că ar fi putut să obțină 120 de puncte în tura de după-amiază, dacă băiatul, care duce bețele, nu i-ar fi înmănat un băț de care n-avea nevoie iar soția, în schimb, îl va anunța, probabil, că într-una din zilele următoare trebuie să se ducă la pedichiurist. Restul seriei îl vor petrece jucând bridge, sau ascultând ultimul șlagăr din *Fata din Boemia*.

Hotelul este dotat cu cele mai moderne instalații, cum ar fi lumină electrică și dop la cada de baie. Au chiar și un valet-bărbier, dar, fiindcă nu te poate bărbieri și în același timp să-ți calce și hainele, nu reușești nici-odată să arăți bine sută la sută.

Ei, bine, a doua zi după sosirea noastră acolo, mi-am cumpărat un set de cărți de joc și am devenit atât de solitar, încât în scurt timp am reușit să joc cincizeci de partide între micul dejun și prânz și încă o sută pînă la masa de seară. În prima săptămînă, Ella și Kate s-au împrietenit cu o mulțime de persoane, cum ar fi șeful de sală, chelnerița de la masa noastră, vreo cîțiva funcționari și administratorul și cele două fete de la centrala telefonică. Faptul că n-au cunoscut și alt fel de lume n-a fost din cauza lipsei lor de inițiativă. Aproape în fiecare zi încercau să încropească o conversație cu unul sau altul, dar, de obicei, totul se reducea la un scurt monolog.

Intr-o zi, Ella îmi spuse :

— Nu știi dacă vom rămîne aici. În toate celelalte hoteluri, în care am mai fost, era destul de ușor, să-ți faci o mulțime de prieteni, dar aici poți să proptești o sticlă de frișcă lîngă acești indivizi și fii sigur că va rămîne proaspătă o săptămînă. Cu condiția ca ei să-i arunce doar o privire. M-am săturat să tot vorbesc cu tine, cu soră-mea și cu personalul hotelului și, apoi, Kate se simte atât de singură, încît noaptea, înainte de culcare, plinge.

Ei bine, dacă aş fi avut destul fler, ca să insist să rămânem, atunci imediat am fi strâns bagajele şi am fi luat primul tren spre New York. Dar eu, în schimb, am spus :

— Ce ne împiedică să ne întoarcem acasă ?

— Nu fi prost ! veni replica. Am venit aici să petrecem toată vara şi aici o vom petrece.

— În regulă, am spus, iar în septembrie voi fi destul de pregătit să pot scrie o carte despre jocurile de cărţi de unul singur.

— Ai putea crede că unele din femeile astea sînt de rang nobil, după felul în care te reped, atunci cînd vrei să te împrieteneşti cu ele. Dar nu e decît una singură, care are un titlu adăugat la nume : Lady Perkins.

Am întrebat-o care era.

— Ştii, ţi-am arătat-o în sufragerie. E o femeie frumoasă, la vreo treizeci şi cinci de ani, care stă lângă masa noastră şi umblă cu un baston.

— Dacă mîncă la fel de mult ca celelalte, să ştii că are mare noroc că încă nu-i în cărucior cu roţile.

— E englezoaică, spuse Ella. Abia a sosit, soţul ei are nişte afaceri în Texas şi a lăsat-o pe ea aici. Ea e stăpîna aceluia cîine.

— Acel cîine ! am exclamat. La fel de bine poţi să-mi zici că nu ştie să cînte la muzicuţă. Aici toţi au cîini.

— Ea are doi, dar cel de care vorbesc e dogul ăla german, de care mi-e îngrozitor de frică. N-ai văzut-o niciodată, plimbîndu-se cu el şi cu micuţul *chow* ?

— Da, acum ştiu. Întotdeauna m-am întrebat în armată ce vroiau să spună băieţii cînd ziceau că mîncă *chow* ¹.

¹ a) *Chow* — rasă de cîine chinezesc ; b) haleală (în engleza americană, colocvial).

— Se refereau probabil la „chow-chow“¹ și în nici un caz la *chow*, în primul rînd, cină să mănînce cîini, iar în al doilea, această rasă costă mult prea mult.

— Ei bine, am spus, nu mă interesează prețurile ciinilor, dar dacă vrei să faci cunoștință cu Lady Perkins, cred că pot să-ți aranjez eu.

— Poți să-mi aranjezi ! exclamă Ella. Încep să cred că dacă te-am fi pus la păstrare pe timp de vară, cei din jur nu ne-ar ocoli atît, de parcă am fi niște leoparzi, care au scăpat de la un azil de ciumați. Aș vrea ca din cînd în cînd să te îmbraci și tu ca lumea și să nu arăți mereu de parcă tocmai te duci să lucrezi cu ziua. Atunci, poate eu și soră-mea am fi în altă situație.

Bineînțeles că atunci cînd îi spuseseam că pot să-i aranjez întîlnirea cu Lady Perkins nu vorbisem serios. Dar, a doua zi dimineață, eram hotărît să-mi țin promisiunea. M-am sculat și, după ce m-am îmbrăcat, pe la opt jumate, am coborît și, cum fetele nu erau încă gata pentru micul dejun, am ieșit pe terasă. Era pustiu, dar nu peste mult timp am văzut-o pe Lady Perkins venind pe alee, însoțită de cele două odrasle. Cînd ajunse în dreptul scărilor, din colțul servitorilor apăru îngrijitoarea, care îi luă pe cei doi și-i duse să le servească micul dejun. Bănuiesc că cel mare a comandat *Sauerkraut* și *kalter Aufschnitt*, iar cel mic a consumat ceai și ouă *fo yung*. În fine, madam Perkins a urcat pe terasă și s-a trîntit pe un scaun lîngă mine.

Peste cîteva minute apăru Ed Wurz, directorul hotelului, într-un costum șmecheros și cu un sac plin de scule pentru golf. Se uită la mine și mă întrebă dacă nu vroiam să merg să joc cu el.

— Nu, i-am răspuns, am jucat o singură dată în viața mea.

¹ *Chow-chow* — marinată.

— N-are a face, spuse el. Și eu sînt ageamiu. Joc un fel de hochei pentru copii.

— Ei, oricum, nu pot din pricina javrelor ăstora. Îmi dau mult de furcă.

Mă referisem, firește, la picioarele mele, dar el se și îndepărtase, în schimb Lady Perkins se smuci spre mine :

— Nu știam că aveți ciîni. Unde îi țineți ?

Am fost tentat să-i răspund : „În pantofi“, dar mi-am zis că n-ar strica să mă distrez puțin și i-am spus :

— Sînt tocmai la spitalul de ciîni din Haverton.

— Ce boală au ? mă întrebă ea.

Ei, bine, în materie de boli canine nu auzisem decît de hidrofobie, dar asta nu apare decît după luna august, și așa că a trebuit să inventez ceva.

— Au *blanny*.

— *Blanny* ! N-am auzit încă de boala asta.

— N-aveați cum. La noi în țară a fost descoperită abia anul acesta. A fost adusă din Peru, nu se știe pe ce cale.

— Ah, deci e contagioasă ! exclamă Lady Perkins.

— E mai rea decît pojarul sau tetanosul. E destul ca un ciîne să stea în aceeași locuință cu altul, care are *blanny*, pentru ca apoi el să dea boala la toți cei din jur.

Ea se interesă dacă fusesem cu ciîinii mei prin hotel.

— Numai o zi, prima în care am sosit, cam acum o săptămîină. Imediat cum mi-am dat seama de ce se întîmplă, i-am transportat cu o salvare la Haverton.

— Dar aici s-au amestecat printre ceilalți ciîni ?

— Doar în acea primă zi, o asigurai eu.

— Cerule ! exclamă ea, și care sînt simptomele ?

— Păi, mai întîi observi că își țin mereu limba afară și că le e foame aproape tot timpul, iar în cele din urmă fac o erupție.

— Și apoi ce se întîmplă ?

— Ei, bine, dacă nu beneficiază de cel mai bun tratament, încep să se cam dezmembreze.

Atunci ea mă întrebă după cît timp de la expunerea cîinelui încep să apară simptomele. Răspunsul meu a fost : oricînd, în intervalul de o săptămînă, pînă la patru luni.

— În ultima vreme cîinii mei au fost îngrozitor de infometați și stau aproape mereu cu limba scoasă. Dar erupție n-au făcut.

— Atunci e bine, i-am răspuns. Dacă îi tratați înainte de apariția erupției, sînt în afară de pericol.

— Și care e tratamentul ? mă întrebă ea.

— Trebuie să le frecăți gîtul cu un fel de loțiune. Am uîtat cum îi zice, dar dacă vreți pot să vă fac rost de un flaçon în după-amiaza asta, cînd mă duc pe la spital.

— V-aș fi foarte recunoscătoare și sper să-i găsiți pe scumpii de ei într-o stare mult mai bună.

— Bine zis, scumpii de ei, i-am spus. Costă o grămadă de bani și sora, pe care am mituit-o, mi-a spus că ar trebui să-i asigur, dar n-am făcut asta. Așa că, dacă li se întîmplă ceva, am pierdut toți banii ăștia.

După aceea, ea mă întrebă ce fel de cîini erau.

— Știți, s-ar putea să nu fi auzit niciodată de rasa asta, deoarece ea nu există decît într-un singur loc : Dakota. Se numesc *iaphunzi*, dar nu știu de ce ; poate din pricina scandalului pe care îl fac. Dar fiți sigură că sînt foarte arătoși, iar prețul lor e destul de piperat.

Ea a mai zăbovit puțin, după aceea s-a ridicat și a intrat în hotel, ducîndu-se probabil în salonul de cîini, pentru a depista semne de erupție.

Firește că nu am spus nimic nevastei și cumnatei mele despre acest incident. Nu m-ar fi crezut și apoi puteam să le dau lovitura de grație, dacă lucrurile aveau să decurgă normal și Lady Perkins ar fi venit să-mi vorbească de față cu ele, lucru care de altfel s-a și întîmplat.

În cursul după-amiezii, m-am dus pînă la farmacie și am făcut rost de o sticlă de jumătate de litru. M-am dus în cameră și am umplut-o cu apă și săpun de ras. N-am mai ieșit pînă seara, pentru ca Perk să creadă că m-am dus la Haverton.

Eu, Ella și Kate am năvălit în sufragerie destul de tirziu și abia făcusem comanda, cînd am văzut-o pe Lady ridicîndu-se și luînd-o din loc. Trebuia să treacă pe lîngă noi și, cînd m-am uitat la ea, a zîmbit și s-a oprit.

— Ei, spuse ea, ce mai fac cîinii duminică ?

— Mult mai bine, am răspuns, ridicîndu-mă de la masă, pentru ca să fac prezentările.

— Lady Perkins, faceți cunoștință cu soția și cumnata mea.

Cele două fete se ridicară clătînîndu-se cu ochii ieșiți din orbite. Lady Perkins se înclină și le rugă să ia loc. Dacă ea nu le-ar fi spus asta, ar fi căzut pe spate, cît erau de lungi.

— Am o sticlă pentru dumneavoastră, i-am zis. Am lăsat-o sus și o să v-o aduc după cină.

— Mă găsiți în salonul unde se joacă cărți, spuse Perk și dusă a fost.

Mărita să le fi văzut pe cele două. Pentru prima oară în viața lor n-au putut scoate o vorbă timp de un minut. Rămăseseră așa, cu gurile deschise, ca niște pui de mierlă. La un moment dat, au izbucnit amîndouă cu o grămadă de întrebări, care năvăleau însă atît de repede, încît n-am înțeles nimic, dar ideea generală era, cum dracu'... !

— Nu e nici un secret, le-am spus. Azi-dimineață, Lady Perkins stătea pe terasă și, fiindcă voi două întîrziati la masă, m-am dus să fac o plimbare, iar cînd m-am întors, ea a observat că schiopătam și m-a întrebat ce am la picioare. I-am spus că vara mereu mi se umflă și ea a zis că are aceeași problemă și m-a întrebat dacă nu

știu un leac care să le dezumfle. Și atunci i-am spus că am un fel de loțiune și că îi voi da o sticlă.

— Dar, spuse Kate, nu înțeleg cum o femeie vorbește cu un bărbat pe care nu-l cunoaște.

— De-o săptămână se tot uită după mine. Bănuiesc că n-a putut să-și ia inima în dinți și azi-dimineață a mînat-o curajul disperării.

— Cam așa ceva, spuse Ella.

— Aș dori ca atunci cînd mă prezinți unor oameni, să le spui și numele meu, adăugă Kate.

— Îmi pare rău, dar pe moment nu mi-a venit în minte numele, deși figura ta mi-e cunoscută.

— Știi ce, spuse nevastă-mea, poanta cu picioarele nu ține. Niciodată n-ai avut picioarele umflate și nici vreun medicament pentru asta.

— Ei bine, n-o să-i facă nici un rău, ceea ce-i dau eu. E doar o sticlă cu apă și săpun și aproape toată lumea folosește așa ceva din cînd în cînd, fără nici un efect secundar.

Mărturisesc că, de cînd sosisem la Decker, mîncasem toți trei chiar foarte bine, mai ales după ce în Marele Oraș trăisem timp de șase luni *à la carte*. Dar în seara cu pricina, fetele nu numai că abia ciuguleau, dar se grăbeau atît de tare să termine, încît, molarii mei aproape că nu mai aveau timp să identifice tot ce li se arunca în goană. În cele din urmă, Ella a devenit atît de nervoasă, încît a trebuit să-mi scot legătura de la gît, fără să-mi fi înmuiat pliscul în compotul de rabarber.

— Lady Perkins s-o fi săturat de atîta așteptat, spuse ea. Și apoi n-o să-i placă să dăm buzna acolo și să-i deranjăm, după ce-au început jocul.

— Să dăm buzna ! am exclamat eu. De cîți oameni crezi că e nevoie să ducă sticla asta ?

— Doar nu vrei să spui că nu putem veni și noi cu tine ! adăugă Kate.

— Firește că nu puteți ! Eu și nobilimea nu vom permite ca mica noastră idilă să fie întreruptă de două țărăncuțe care nu sînt în stare să poarte o conversație decît cu cameristele.

— Dar or să fie și alți oameni acolo, spuse Kate. Nu poate juca cărți de una singură.

— Cine ți-a spus că o să joace cărți ? A ales salonul roșu, pentru că acolo avem mai multe șanse să nu fim deranjați. Cit despre jucatul de unul singur, ce altceva am făcut eu toată săptămîna asta ? Dar cînd mă voi duce la ea, nu va mai trebui să joace de una singură. Va fi un joc de cupă-n doi ; pe cînd, dacă v-ați înghesui voi două, n-ar fi altceva decît o partidă de remi.

În cele din urmă, fetele m-au tîrit de la masă, după care s-au instalat în holul hotelului, iar eu m-am dus să iau medicamentul din cameră. Dar abia pusesem mîna pe sticlă, cînd Ella intră în cameră.

— Ascultă, aici e o șmecherie la mijloc. N-are rost să încerci să mă convingi că o femeie ca Lady Perkins are de gînd să flirteze cu un prostănac. Hai, să auzim varianta adevărată.

— Ți-am spus o dată. Femeia e înnebunită după mine și tu ar trebui să fii ultima care să-i critici gusturile.

Ella tăcu o bucată de vreme, după care spuse :

— Ei bine, dacă ai de gînd să uiți că ești însurat și să curtezi o baborniță ca asta, atunci cred că pot intra și eu în joc. Sînt cîțiva bărbați în hotelul ăsta, care-mi plac, și tot ce așteaptă este un semn de încurajare din parte-mi.

— Mai mult decît un semn, căci altfel s-ar fi declarat de-acum satisfăcuți cu ceea ce tu și Kate le-ați oferit. Nu puteți pretinde că toată săptămîna ați luptat în defensivă, și că motivul pentru care n-ați obținut încă nici o victimă este faptul că acest loc este un hotel și nu un azil pentru orbi.

Am înfășurat sticla într-o bucată de hîrtie și am pornit-o spre ușă. Dar, deodată, am auzit smiorcăieli și m-am oprit.

— Ascultă, i-am zis. Am glumit. N-ai nici un motiv să te superi și să dai apă la șoareci. O să-ți povestesc cum s-a întîmplat, dacă ești în stare să guști o glumă.

După ce i-am spus adevărul, am adăugat :

— Tu și Kate o să aveți destul timp ca să faceți cunoștință cu dama, dar în seara asta nu vreau să vă țineți după mine. I s-ar părea că sîntem mult prea prietenoși. Mîine dimineață, dacă reușiți să vă sculați, vom ieși toți trei pe terasă și-o vom aștepta să se întoarcă cu potăile de la plimbare. Mai mult ca sigur că se va opri să se intereseze de cîinii mei. Și nu uita că avem doi cîini *iaphunzi* care suferă de *blanny* și, dacă întreabă ceva, lasă-mă pe mine să răspund, fiindcă sînt mult mai iute la minte. Mai bine spune-i și lui Kate secretul, înainte ca ea să încurce totul, conform obiceiului.

Am coborît împreună, apoi fetele s-au dus să asculte muzică, iar eu am pornit-o spre salonul roșu. I-am dat lui Perkie loțiunea contra erupțiilor, ea mi-a mulțumit și a zis că dimineață o va ruga pe îngrijitoare să-i ungă cu o parte din ea. Juca bridge cu încă o fătucă și doi filfizoni. După mutrele lor se vedea că nu joacă pe nasturi. Am avut destul bun-simț să tac din gură, dar am stat cîteva minute și i-am urmărit.

La pauză, Perk mi-a făcut cunoștință cu restul jucătorilor. Mai întîi, a trebuit să mă întreb cum mă cheamă. Cealaltă tipă era o oarecare doamnă Snell, iar unul din filfizoni se numea doctor Platt. N-am reținut numele partenerului doamnei Perkins.

— Domnul Finch, spuse Perk, este și dînsul pasionat de cîini. Dar cîinii dumnealui s-au molipsit de o boală care se cheamă *blanny* și i-a internat la spitalul veterinar din Haverton.

— Ce fel de cîini ? întrebă Platt.

— O rasă de care n-am mai auzit, spuse Perk. Se cheamă *iaphund*.

— Provine din Dakota de Sud, am adăugat.

Platt mă privi cu interes și spuse :

— Am fost în Dakota de Sud de cîteva ori și n-am auzit nici de *iaphunzi* și nici de o boală cu numele de *blanny*.

— Vă cred, i-am spus. Nu sînteți singurul doctor care a început să se ramolească imediat după terminarea facultății. Pun pariu că nu veți admite niciodată că apendicita există cu adevărat.

Ei bine, asta i-a făcut să rîdă pe Lady Perkins și partenerul ei, în schimb, pe doctor și pe doamna Snell, nu prea i-a dat gata. În vreme 'ce dom' doctor se chinua să găsească o replică, i-am anunțat că trebuia să plece în căutarea tovarășelor mele. Am mai adăugat că eram încîntat de cunoștință — și am plecat.

Le-am găsit pe Ella și pe Katie în salonul de vară și de data asta nu erau singure. Un individ prezentabil — care se numea Codd — se așezase lingă ele și, după ce mi-a fost prezentat, Ella s-a aplecat înspre mine și mi-a șoptit că era vorba de Bob Codd, celebrul aviator. Pînă la urmă a reieșit că el inventase un nou tip de avion și că venise să facă o demonstrație firmei „Williams”. Această companie — știți, Palmer Williams și fratele său — avea pistele de zbor la cîteva mile depărtare de hotel. Ei bine, un tip care are destul curaj să se urce într-o drăcie din aia, cu siguranță că nu va șovăi să intre în vorbă cu o fetișcană, care îi e pe plac. Așa că acest puștan, Codd, s-a prezentat de unul singur nevestei și cumnatei mele și bănuiesc că ele nu și-au scrîntit picioarele, fugind din calea lui.

Bineînțeles că Ella a vrut să știe cum rezolvasem cu Lady Perkins. I-am spus că nu putusem vorbi prea mult, deoarece tocmai juca o partidă de bridge cu alte trei

persoane, dar că le-am fost prezentat și că le-am lăsat tuturor o impresie grozavă. Ella mai vroia să știe și cine erau, așa că i-am spus numele lor, în afara celui pe care nu-l reținusem. Când am pomenit-o pe doamna Snell, Ella a strigat :

— Ai auzit-o pe asta, soră-mea ? Tom a întâlnit-o pe doamna Snell. Asta-i femeia aia care se îmbracă așa ciudat și are ciinii ăia doi.

— Așa arată toate femeile din hotelul ăsta, i-am spus.

— Dar e vorba chiar de *acea* doamnă Snell. Soțul ei e tipul care face afaceri cu zahăr, iar ea e fiica bancherului George Henkel. Se spune că e o jucătoare grozavă de bridge și că nu joacă decît pe sume mari. Mor de nerăbdare s-o cunosc.

— Da, i-am zis, dacă există vreo persoană pe care trebuie s-o cunoști neapărat, asta e o jucătoare grozavă de bridge, care joacă numai pe sume mari, mai ales în condițiile în care cheltuielile ne distrug complet venitul, iar tu nu ești în stare să faci deosebirea între un șlem mare și un zar.

— N-am pretenția să joc cu ea, spuse Ella. Dar este exact genul de om pe care vrem să-l cunoaștem.

Am stat, așadar, acolo, toți patru, și am trîncănit despre una și alta, iar Codd mi-a spus că n-a avut încă timp să-și monteze aparatul, dar, după ce îl va aranja și îl va verifica de cîteva ori, mă va lua și pe mine să facem un zbor.

— Nu ți-ai găsit omul, i-am răspuns. Nu sînt aerian, de felul meu.

— Ah, mie mi-ar place grozav, spuse Kate.

— Nimeni nu vă interzice, doar că nu vreau să iau pasageri, pînă nu sînt sigur că avionul merge perfect, adăugă Codd.

Cînd am ajuns în cameră, Ella îmi spuse că aviatorul le povestise că se aștepta să vîndă invenția sa firmei

„Williams“, pentru suma de un milion de dolari, bani gheață. Și că i se cam aprinseseră călcâiele după Kate.

— Ei bine, se spune că un adevărat aviator trebuie să fie necugetat, așa că, dacă se însoară cu Kate, va deveni cel mai bun. Adică nu va mai valora nici o para chioară.

— Întotdeauna, cînd vorbești despre soră-mea, trebuie să spui ceva neplăcut ; dar știu că de fapt te ascuți numai pe tine însuși. Dacă aș fi convinsă că vorbești serios, te-aș părăsi.

— Mi-ar pare tare rău să te pierd, dar, dacă ai lua-o și pe ea cu tine, n-aș mai putea zice că pierderea-i totală.

A doua zi dis-de-dimineată, eu și fetele eram pe terasă, cînd, peste cîteva minute, Lady Perkins se întoarse cu menajeria de la paradă. După ce lăsă animalele în seama servitoarei, veni lîngă noi. Îmi spuse că Martha, îngrijitoarea, aplicase loțiunea împotriva erupțiilor, care produsese un fel de spumă pe gîtul cîinilor, iar ea n-a știut dacă să o spele sau nu, dar pînă la urmă aceasta s-a uscat la soare. Mă întrebă de cîte ori pe zi trebuiau cîinii frecați cu acest medicament, iar eu i-am spus că înainte de fiecare masă și înainte de culcare.

— Dar cel mai bine ar fi să nu-i scoateți imediat la soare, ca spuma să nu se usuce imediat. Microbul bolii nu rezistă în spuma asta, deci cu cît se menține mai mult timp umedă cu atît mai bine, am adăugat eu.

Apoi ea mă întrebă dacă mă mai duceam și în ziua aceea să-mi vizitez animalele la Haverton și, cînd i-am răspuns că da, mi-a spus că spera să-i găsească într-o stare mai bună. Ella interveni însă, spunînd că auzise că Lady Perkins era mare amatoare de brigde.

— Da, sînt, spuse Perk. Voi jucați ?

— Nu, zise Ella, dar ne-ar place să învățăm.

— Durează foarte mult pînă reușești să joci bine, spuse Perk. Dar tare aș fi vrut să mai fie în hotelul ăsta

încă în jucător adevărat, ca să nu mai fiu nevoită să-l iau pe doctorul Platt. Știe să joace, dar nu știe să-și țină gura. N-am nimic împotriva să se vorbească în timp ce se împart cărțile, dar, o dată luate în mână, trebuie să fie o liniște deplină. Aseară am pierdut aproape 370 de dolari, numai pentru că a vorbit, cînd nu era cazul.

— 370 de dolari ! exclamă Kate. Jucați, probabil, pe sume foarte mari.

— Da, așa e, spuse Lady Perkins ; și, cînd cineva joacă pe asemenea sume, nu mai ai timp de fleacuri, mai ales cînd ai ca adversar o expertă, ca doamna Snell.

— Jocul este probabil teribil de palpitant, spuse și Ella. Aș vrea să pot urmări unul, o dată.

— Nu cred că ar deranja pe nimeni, răspunse Perkie, dar numai să nu vorbiți. Poate o să-mi aduceți noroc.

— În seara asta jucați ? se interesă Kate.

— Nu, spuse Lady. În seara asta se va organiza un dans și domnul Snell este nebun după dans, așa că a insistat să-și împrumute nevasta pentru o astfel de ocazie. Și doctorului Platt îi place să danseze.

— Ah, și noi toți sîntem morți după dans, spuse Kate. Este și cu invitați din afară ?

— Nu, spuse Perk, doar pentru clienții hotelului. Apoi ne spuse la revedere și intră în sufragerie. Toată ziua nu s-a mai discutat despre altceva decît despre dans și cu ce-o să ne îmbrăcăm și ce drăguță și populară era Lady Perkins, că, dacă te luai după cum vorbește, n-ai fi zis niciodată că are un titlu. Pesemne că în mintea lor ar fi trebuit să se oprească la fiecare doi, trei pași și să se prezinte.

Pe la ora prînzului am anunțat că nu aveam de gînd să iau parte la marele bal. Alibiul meu era că aveam o bătătură. N-a fost însă chip să scap. A trebuit să mă îmbrac festiv și să le însoțesc pe cele două în sala mare de bal.

Seara de dans se anunța a fi o mare bombă. În afară de Ella și Kate, aviatorul și cu mine, mai erau acolo doar trei perechi. Soții Snell și doctorul Platt, însoțit de o tipă care ar fi putut fi maică-sa, îmbrăcată în hainele surioarei lui mai mici. Apoi mai era un cuplu de dansatori de *shimmy*, cărora ar fi trebuit să li se dea lăpticul și să fie băgați în pat, încă de la ora șase seara. Oricum, o băutură nu i-ar fi deranjat la stilul lor de dans ; picioarele nu le erau implicate în afacere.

Eu, nevastă-mea și Kate eram singurii în haine de seară. Ceilalți mai participaseră la astfel de serate și știau că n-or să se adune destui fraieri, ca să mai conteze dacă pui pe tine un costum a-ntiia, sau un șorțuleț de grădiniță. Și, pe deasupra, nu era nici simbătă seara.

Muzica era asigurată de o orchestră formată din trei membri, care de obicei comiteau această crimă în salonul de vară.

Ella se aștepta să le fac cunoștință cu doamna Snell, dar atît ea cît și bărbatul ei erau atît de inebuniți să danseze, încît la jumătatea melodiei a doua s-au lăsat păgubași și-au pornit-o spre camera lor. Apoi Ella a spus că n-ar avea nimic împotrivă să-l cunoască pe Platt, dar, cînd acesta a trecut pe lingă noi și eu am dat să-i vorbesc, mi-a aruncat o privire de plătică trasă pe sfoară.

Așa că sărmanul Codd a dansat un dans cu Kate, apoi altul cu Ella și tot așa, pînă cînd, în cele din urmă, s-a făcut destul de tîrziu, zece fără un sfert adică, noi fiind ultimii petrecăreți rămași pe baricade. Muzicanții se uitau la noi, să vadă cît timp mai puteam suporta supliciul. Apoi doamnele m-au rugat să le spun să mai cînte cîteva melodii de dans, înainte de închidere. Au făcut cum le-am cerut.

A doua zi, l-am întrebat pe Würz, directorul, cît de des se organizau astfel de seri dansante.

— Ah, spuse el, o dată, sau de două ori pe lună.

I-am zis că nu pricepeam cum de-și puteau permite.

După masa de seară, Kate s-a dus cu Codd să facă o plimbare cu mașina. După ce-am stat puțin în salonul de vară, Ella mi-a propus să mergem să ne uităm la jocul de bridge. N-am fost prea încântat de idee, dar când îi spui nevestei că nu vrei să faci ceva anume, ea îți răspunde mereu cu „De ce nu ?” și, chiar dacă ai un motiv serios, ea tot îți face o scenă.

Am bătut, așadar, la ușa salonului și Lady Perkins ne-a spus „Intrați”. Partenerii erau iarăși cei doi filfizoni și doamna Snell, dar Perk fu singura care vorbi.

— Luați loc, și să vedem dacă o să-mi purtați noroc, spuse ea.

Așa că ne-am tras câteva scaune și ne-am așezat la o oarecare distanță, în spatele ei. Ea și filfizonul fără nume jucau împotriva doctorului și a doamnei Snell și toată seara au rămas în formația asta. N-am jucat multe partide la viața mea, dar mă pricep puțin la bridge și pot spune că niciodată nu mai văzusem cărți așa de grozave ca alea care-i veneau lui Perk. Aproape de fiecare dată nimerea asul, regele și încă patru sau cinci cărți de o culoare, la care se mai adăugau alte câteva separate și cițiva ași. Când ea nu putea licita, atunci îi contra pe ceilalți, lăsându-i cu buzele umflate. Nu știu cât plăteau punctul dar, când au terminat, Lady Perkins și filfizonul ajunseseră la șapte sutare pe puțin.

Eu și Ella ne-am dus la culcare, lăsându-i să-și facă lichidarea, dar, dis-de-dimineată, ne-am întâlnit cu Lady pe terasă. Ne-a zîmbit spunîndu-ne :

— Voi doi sînteți niște mascote grozave ! Sper că și în seara asta o să puteți veni să stați lîngă mine. Încă nu mi-am luat revanșa, dar încă o seară norocoasă asemeni celei de ieri și voi ieși învingătoare. Bănuiesc că va trebui să fac o cinste mascotelor mele, mai adăugă ea.

Ella era să leșine de plăcere și abia a așteptat să-i plaseze vestea soră-sii. Cu o seară înainte, Kate se întorsese tîrziu așa că dormise mai mult dimineata, și își făcu

apariția abia cînd noi eram pe la jumătatea micului dejun. Doamna mea îi povesti despre partida mareață și cum se părea că ne împrietenisem cu aristocrația, iar Kate ne spuse că avea și ea niște vești bune : Codd aproape că îi dăduse de înțeles că o plăcea.

— Și își va vinde invenția pentru un milion, adăugă Ella. Așa că presupun că n-am fost chiar atît de nebune venind aici — în ciuda altor păreri.

— Așteaptă să termine mai întîi mașinăria, i-am spus.

— E gata, spuse Kate. Ierî s-a urcat în ea și a funcționat perfect și mi-a zis că cei de la firma „Williams“ au fost nemaipomenit de încîntați. Și ce credeți că o să se întîmple mîine dimineată ? Mă va lua cu el în avion.

— Ah, nu ! Și dacă se întîmplă ceva ! exclamă Ella.

— Nici o șansă, i-am zis.

— Da, chiar dacă se întîmplă ceva, spuse Katie, ce-mi pasă, atîta vreme cît noi doi sîntem împreună !

Am rugat-o pe chelneriță să-mi mai aducă o porție de budincă.

— În seara asta, spuse Kate, Bob se duce în oraș cu niște foști colegi de școală la un spectacol de teatru. Așa că pot să vă ajut și eu să-i aduceți noroc lui Lady Perkins.

Ceva îmi spunea că ar fi trebuit să descurajez această propunere, ceea ce am și făcut, dar se și trecuse peste veto-ul meu. Astfel că n-am avut altceva mai bun de făcut, decît să-i reamintesc — chiar înainte de a intra în birlogul jucătorilor — să-și țină gura pe tot parcursul partidei.

Perk ne zîmbi în semn de bun venit. Partenerul ei zîmbi și el.

Timp de o oră jocul se desfășură cam la egalitate. Kate dădea semne de plictiseală. Într-una din pauze, îi anunță că a doua zi de dimineată urma să zboare cu un avion, după care nu mai găsi de cuviință să zică nimic. În cele din urmă, echipa noastră începu să piardă, și tot așa, din ce în ce mai mult. La un moment dat, se ajunsese la

aproape o mie șase sute de puncte în defavoarea lor. Lady Perkins nu părea să se distreze prea grozav și cînd Ella îngăimă ceva, scorpia nu-i dădu nici o atenție.

Dar norocul se inversă din nou și Lady Perk aproape că recuperase totul, cînd sosi lovitura de grație.

Ajunseseră la rober și scorul era de zero la zero. Doctorul împărți cărțile. Eu mă așezasem într-un loc de unde puteam vedea atît cărțile lui, cît și pe cele ale lui Perk. Platt avea rege, valet și un zece de cupă și încă alte cinci cupe. Lady Perkins deținea asul și dama de cupă plus ceilalți trei ași și tot ce se mai putea găsi.

Doctorul licită două cupe. Filfizonul și doamna Snell ziseră pas.

— Două fără, spuse Lady Perkins.

— Trei cupe, adăugă Platt.

Ceilalți doi ziseră iarăși pas și Perk continuă :

— Trei fără.

Katie se apropiase încet de Lady Perkins și acum ajunsese în spatele ei.

— Ei, bine, spuse doctorul, asta pare să fie...

Dar n-am aflat ce părea să fie pentru că, în aceeași clipă, Kate izbucni :

— Dumnezeu! Patru ași ! N-ar fi fost mai bine să jucați *penny ante*¹ ?

Lui Perkie nu i-a trebuit mult timp ca să uite că purta un titlu.

— Proasto ! țipă ea, întorcîndu-se către Kate. Ieși afară de-aici, dar repede, și să nu te mai apropii vreodată de mine ! Sper ca avionul ăla să se prăbușească de la un milion de metri. Prostănaco !

Nu știu cum s-a încheiat jocul. N-am mai fost acolo ca să vedem finalul.

☞ Dorința lui Perkins s-a îndeplinit pe jumătate. Avionul a căzut într-adevăr, dar nu de la un milion de metri înăl-

¹ Joc de pocher, la care miza este limitată la un penny.

time, ci doar numai de la cîteva mii. Lumea a zis că fusese o defectiune la motorul bietului Codd. Oricum, picajul a fost efectuat involuntar. Atît el cît şi invenţia lui s-au pulverizat deasupra întregului Long Island.

Katie o ţinuse toată noaptea într-o isterie şi Ella nu reuşise s-o culce decît pe la nouă dimineata. În ziua precedentă, cînd Codd o căutase, Ella îi spusese că soră-sa va merge cu el într-una din zilele următoare. Ce ziceţi de asta ?

În timp ce eu şi Ella ne pregăteam pentru cină, i-am spus că, probabil, următoarele zile aveam să ni le petrecem într-un şuvoi de lacrimi.

— Ba nu, spuse nevastă-mea. S-a comportat destul de calm. E o persoană cu scaun la cap. Mi-a zis că dacă s-a putut întîmpla una ca asta înseamnă că invenţia n-a fost bună de nimic. Şi, deci, firma „Williams“ nu i-ar mai fi dat nici o para chioară pe ea.

Lady Perkins nu mi-a mai vorbit nici o singură dată. Într-o zi am văzut-o stînd pe terasă citind o cartă. M-am apropiat de ea şi i-am spus :

— Bună.

Neprimind nici un răspuns, mi-am zis să fac apel la slăbiciunile ei.

— În caz că mai sînteţi interesată de soarta ciinilor mei, aflaţi că erau pe ducă, rău de tot, aşa că doctorul veterinar a trebuit să dea ordin să-i împuşte.

— Asta-i bine, răspunse Perk şi continuă să citească.

IN ȘEDINȚĂ

Harver Hester a intrat în anticamera biroului „Kramer & Company, Experti în eficiența muncii“. S-a apropiat de fata de la birou.

— Aș dori să-l văd pe domnul Lansing, a spus el.

— A.M. sau A.T. ?, a întrebat fata.

— Domnul A.T. Lansing, răspunse el.

— Cum vă numiți ?

— Harvey Hester.

Fata a apăsat pe un buton și a scris ceva pe o bucată de hîrtie. A apărut un băiat. Fata i-a dat biletul.

— Pentru domnul A.T. Lansing, i-a spus.

Băiatul a ieșit. Imediat a apărut o tînără îmbrăcată într-un costum cu linie bărbătească.

— Sînt secretara domnului Lansing. Ați dorit să-l vedeți personal ?

— Am dorit și mai doresc, spuse Hester.

— Știți, tocmai este într-o ședință, spuse secretara. Poate vreți să așteptați.

— Ascultați-mă, este ceva foarte important...

— Îmi pare rău, dar regulamentul interzice deranjarea participanților la ședință.

— Cît va dura ședința ?

— E greu de spus. Tocmai au terminat una și au început alta. Poate dura zece minute, sau poate dura o oră.

— Dar, ascultați-mă...

— Îmi pare rău, dar nu puteți face altceva decât să reveniți mai târziu, sau să așteptați.

— Voi aștepta, dar nu prea mult ! se răsti Hester.

Participanții ședeau în jurul mesei mari din sala de ședințe. În capul mesei era J.H. Carlisle, președintele firmei.

— Unde este L.M. ? întrebă el supărat. Asta este a cincea ședință la care întârzie, pe ziua de azi. Și n-am avut decât șase.

— Știți, J.H.C., spuse R.L. Jamieson, unul din vicepreședinți, nu cred că ar trebui să-l așteptăm. Dacă ne tirim în felul ăsta, n-o să facem nici o duzină de ședințe pe zi. Și mai puțin de atât nu s-a acceptat.

— Ai dreptate, R. L., spuse K.M. Dewey, un alt vicepreședinte, dar întâmplarea face ca tocmai L.M. să fi convocat această ședință, el fiind singurul care știe despre ce este vorba. Așa că mai bine...

În acea clipă se deschise ușa și cel întârziat intră. Era L.M. Croft, unul din vicepreședinți.

— Îmi cer scuze pentru întârziere, se adresă el lui J.H.C., dar vorbeam la telefon cu J.P. Am convocat ședința pentru ca să vă dați cu părerea asupra unei probleme, care a apărut acum douăzeci de minute. Pe adresa firmei a sosit o carte poștală. Este trimisă de oficiul poștal central. Ne anunță că dețin pentru noi o scrisoare, care a ajuns la ei netimbrată. Dacă semnăm cartea poștală și le-o trimitem înapoi împreună cu un timbru de doi cenți, ne vor expedia scrisoarea. În caz contrar, o vor trimite la depozitul oficiului. Întrebarea este dacă scrisoarea merită timpul și banii pierduți ?

— De unde vine scrisoarea L.M. ? întrebă S.P. Daniels, unul dintre vicepreședinți.

— Nu scrie nimic despre asta, S.P., răspunse Croft.

— Domnilor, părerea mea este, spuse A.M. Lansing, vicepreședinte, să scriem directorului oficiului respectiv

și să-l autorizăm să deschidă scrisoarea, să vadă de la cine e și ce conține și dacă i se pare că e ceva important să ne dea de veste și atunci noi le vom trimite timbrul cerut.

— Domnilor, este o problemă extrem de delicată, riscă vicepreședintele T.W. Havers. Eu am un frate, G.K. Havers. Lucrează ca farmacist pe Broadway. A primit și el o astfel de carte poștală de la un oficiu poștal secundar. A semnat-o și a trimis timbrul, dar s-a dovedit a nu fi altceva decît reclama unei agenții de vânzări imobiliare.

— T.W., nu ne-ai spus niciodată că ai un frate, spuse A.T. Lansing.

— Ah, da, răspunse Havers. Mai am încă doi frați, în afară de G.K. Unul din ei este lucrător la pompe funebre, iar celălalt este gunoier practicant, în Harrisburg.

— Eu sînt dintr-o familie cu șapte băieți, interveni vicepreședintele B.B. Nordyke.

— Eu m-am născut în Michigan, spuse secretarul firmei, H.J. Milton, într-un mic orașel pe nume Watervliet.

— Și eu sînt tot iancheu, spuse S.P. Daniles, m-am născut și am crescut în Hingham, Massachusetts.

— Cît de departe e asta de Attleboro de Nord, se interesă K.M. Dewey.

— E chiar lingă Boston, K.M., răspunse S.P. Este o suburbie a Bostonului.

— Philadelphia are niște suburbii foarte drăguțe, spuse A.M. Lansing. Nu ești de aceeași părere, R.L. ?

— N-am mai fost acolo de 15 ani, A.M., răspunse R.L. Jamieson. Cînd am fost ultima oară era prin 1909.

— Asta înseamnă că acum 15 ani, remarcă T.W. Havers.

— Asta am spus și eu, T.W., 15 ani, spuse Jamieson.

— Am crezut că ai spus 14 ani, continuă Havers.

— Ia să vedem, interveni C.T. Miller, administratorul firmei. Unde eram eu acum 15 ani ? Ah, da, eram librar

bibliofil în sudul statului Ohio. Vindeam Balzac, *Opere complete*, pentru 26 de dolari.

— Z.H., ai citit poezia lui Jimmie Montague, din ziarul de dimineață ? îi întreabă F. X. Murphy pe Z.H. Holt.

— Nu, F.X., nu citesc chestii din astea intelectuale și, oricum, la sfârșitul zilei mele de lucru sint prea obosit, ca să mai citesc.

— Z.H., tu ce faci de obicei seara ? întreabă A.T., fraatele mai tinăr al lui A.M. Lansing.

— Uneori cînt la pianul mecanic, alteori merg la vreo film, sau mă duc la culcare, spuse Holt.

— Pun pariu că nici unul din voi nu-și petrece serile ca mine, zise tinărul Lansing. Imediat după cină, eu și soția mea stăm în salon și eu îi povestesc tot ce am făcut la servicii în ziua respectivă.

— Și nu se plictisește ? întreabă S.P. Daniels.

— Nici vorbă, S.P. ! Îi place Grozav !

— Sora mea — Minnie — e măritată cu L.F. Wilcox, ăia care se ocupă de afaceri cu cauciucuri — a venit pe la noi seara trecută, anunță L.M. Croft. Ne-a citit un poem de Amy Leslie, femeia asta care a introdus versul alb. N-am prea înțeles mare lucru.

— Domnilor, îi întrerupse J.H.C., mai aveți și alte propuneri cu privire la scrisoarea netimbrată ? Z.H., tu ce zici ? adăugă el întorcîndu-se spre Holt.

— Știi, ce, J.H.C., într-o chestiune ca asta trebuie umblat cu foarte mare grijă. Poate să iasă foarte bine, sau poate să fie o farsă, sau la fel de bine un șantaj. Mi-aduc aminte de un caz oarecum asemănător, care s-a întîmplat în orașul meu natal, Marengo, din Illinois.

— Cunoști familia Lundgrens, de acolo ? întreabă L.M. Croft.

— Bineînțeles, L.M. Obişnuiam să merg la Chicago, să-l văd pe Carl jucînd crichet. Era și un foarte bun jucător de cărți. Dar în cazul despre care vă vorbeam, unul,

S.W. Kline — tundea iarbă în orașul ăla — a primit o carte poștală anonimă, care nu avea nici o semnătură pe ea. Nici măcar nu spunea de la cine era. Tot ce scria era că, dacă într-o anumită zi și la o anumită oră va fi la un anume colț, va afla ceva care-l va interesa.

— Ce-ai zis ? îl întrerupse vîrstnicul Lansing.

— Ziceam, spuse Holt, că în orașul meu natal, Marengo, din Illinois era unul pe care chema S.W. Kline, care a primit o carte poștală anonimă, care nu purta nici o semnătură și în care scria că, dacă va fi într-o anumită zi și la o anumită oră la un anume colț, va afla un lucru care-l va interesa.

— Ce ? repetă vîrstnicul Lansing.

— Nu-l lua în seamă, Z.H., zise J.H.C., spune-ne ce s-a întîmplat.

— Asta-mi amintește de o întîmplare ciudată, care a avut loc în St. Louis, interveni K.M. Dewey. Pe vremea aia lucram în domeniul reclamelor. Într-o după-masă, poștaşul ne-a adus corespondența și soția mea a găsit o scrisoare adresată unui oarecare Jennings, sau Golt, sau ceva de genul ăsta. Nu era în nici un caz pentru noi. A doua zi a dat scrisoarea înapoi poștaşului, zicîndu-i : „Uite, asta-i o scrisoare, care nu ne aparține.“ Am uitat pe ce nume era. Oricum, poștaşul a luat scrisoarea și bănuiesc că a dat-o cui trebuie.

— Am făcut rost de niște whisky la patruzeci și cinci de dolari sticla, spuse S.P. Daniels. Este „James Buchanan“, din cel vechi.

— S.P., de unde-ai făcut rost ? întrebă Paul Sickles.

— Am acasă numărul de telefon, răspunse Daniels.
❖ Miine ți-l aduc.

Sickles era singurul din asociație, care nu era funcționar și de aceea nu-l chemau cu inițialele ci pe nume.

— Prohibiția e o glumă ! spuse T.W. Havers.

— Lumea bea în ziua de azi, cum n-a mai băut niciodată, adăugă S.P. Daniels.

— Pînă și femeile frumoase beau, interveni L.M. Croft.

— Sper că o să vă îngrijiți de vinuri ușoare și de bere, înainte să se termine, spuse K.M. Dewey.

J.H.C. îi întrerupse din nou.

— Cum rămîne cu scrisoarea asta ?

— Mi se pare ciudat că cei de la poștă n-o deschid, să vadă despre ce-i vorba, spuse A.T. Lansing. Soția mea îmi deschide corespondența personală, iar eu, cînd sînt acasă, o deschid pe a ei.

— Nu se supără ? se interesă S.P. Daniels.

— Nu, răspunse tînărul Lansing, ea e convinsă că tot ce fac eu e bine.

— Săptămîna trecută nevastă-mea a primit o scrisoare fără nici un fel de timbru, spuse Sickles, probabil timbrul căzuse. Nu era decît o reclamă pentru jocul de *mah jongg*.

— Nu fi naiv, Paul ! îl apostrofă K.M. Dewey.

— Păi...

În anticameră Harvey Hester se uita la ceas pentru a douăzecea oară ; se sculă apoi și se duse la fata de la birou.

— Vreți s-o chemați din nou pe secretara domnului Lansing ?

— A.M. sau A.T. ? întrebă fata.

— A.T., răspunse Hester.

Secretara apărui.

— Ascultați-mă, dacă nu-l văd pe domnul Lansing în minutul acesta, va fi prea tîrziu.

— Îmi pare rău, dar nu pot să-l deranjez în ședință.

— Bine. Vreți să-i transmiteți un mesaj din partea mea ? Știți numele meu. Eu și domnul Lansing am fost colegi de școală și am fost mai mult sau mai puțin prieteni.

Ei bine, azi-dimineață am aflat — nu pot să vă spun pe ce căi — am aflat că doamna Lansing pleacă spre Chicago, cu trenul de 12.05. Și nu pleacă singură. Fuge cu cineva. M-am gândit că domnul Lansing s-ar putea să vrea s-o oprească.

— Cît e ceasul ?

— Douăsprezece fără șapte minute, spuse Hester. Ar mai avea timp s-o facă.

— Dar e încă în ședință, spuse secretara.

CURĂ DE SOARE

C.L. Walters și Ernie Fretts locuiau amîndoi în New York. S-au cunoscut în tren mergînd spre Florida. Fretts lucra în Brooklyn, la o societate de asigurări.

— Lucrez în Brooklyn, spuse Fretts. Mă ocup cu tot felul de asigurări. Am intrat în afaceri încă de foarte tînr, acum douăzeci de ani, și mi-am făcut o situație încît acum n-am de ce să-mi fac griji. Totul merge de la sine. Tocmai asta-i problema. Adică am prea mult timp la dispoziție și îmi cam fac de cap. În stilul în care am dus-o, să știi că-i o minune că încă n-am murit. Pun pariu că-n ultimele șase luni nu m-am culcat înainte de ora două sau trei noaptea. Nu poți s-o ții în ritmul ăsta, fără să nu simți urmările pe propria ta piele.

— Vine o vreme cînd omul... Eu, de pildă,... spuse Walters.

— Așa că sînt cam la pămînt, spuse Fretts. Dar partea nostimă e că nici nu mi-am dat seama. Nici nu mi-ar fi trecut prin cap una ca asta, dacă n-ar fi fost fata aia, secretara mea. De fapt, nu prea merge să-i zici fată ; e o femeie de vreo patrușcinci și arată ca o înotătoare de performanță. Într-un birou, așa ceva îți trebuie. Am avut cîndva o adevărată miss America, chiar la începutul carierei mele, dar eram atît de preocupați să ne giugiulim, încît nu puteam nici măcar să răspundem la telefon. Aînul ăla n-am

făcut asigurări nici cît s-o pot plăti ca dactilografă. Cea mai bună idee din viața mea a fost să scap de ea.

Femeia asta de-acum... ei bine, mai degrabă te-ai gândi să faci dragoste cu un cal. E deșteaptă ca un bărbat; nu trebuie să-i spui nimic. Și unde crezi că am găsit-o? Într-un birou de plasare.

— Eu, de pildă... spuse Walters.

— Cum îți spuneam, săptămîna trecută, intru pe la prînz în birou — nu dormisem de treizeci și șase de ore — și domnișoara Clancy — asta-i femeia pe care am angajat-o — îmi aruncă o privire și-mi zice: „Domnule Fretts, să nu credeți că mă bag în afacerile dumneavoastră particulare, dar ați putea să aveți mai multă grijă de dumneavoastră, căci altfel vă omorîți singur. Dacă mi-ați asculta sfatul, zise ea, ați pleca o lună sau două în Florida, sau în altă parte, ca să vă odihniți. Renunțați pentru o vreme la prietenii ăștia ai dumneavoastră.”

„Știți doar că-mi puteți lăsa afacerile pe mîna, adăugă ea, și dacă vă luați o vacanță de o lună, două, vă veți simți ca nou. Pe vremuri, jucați golf și tenis și vă permiteați o mulțime de alte lucruri, iar acum, uitați-vă cum arătați! Pun pariu că-n ultimii patru ani n-ați făcut nici un fel de sport. Și-apoi, nu dormiți deloc și nici nu mîncăți. Faceți-vă bagajele și duceți-vă la Palm Beach sau la Miami sau oriunde altundeva, mișcați-vă puțin, stați la plajă, citiți sau, pur și simplu, stați culcat și relaxați-vă. N-aveți nici un motiv de îngrijorare pe lumea asta și dacă cumva se ivește ceva important, o să vă anunț. Dar n-o să vă deranjez decît dacă este neapărată nevoie.”

Mă cunoaște atît de bine încît a văzut imediat în ce hal eram. Îți spun că eram o epavă, dar nu mi-ar fi trecut așa ceva prin cap, dacă ea nu mi-ar fi atras atenția. Îți spun că eram o epavă.

— La fel ca și mine, spuse Walters. În cazul meu...

— Așa că i-am promis că o să mă gîndesc la asta și în aceeași seară m-am dus la o altă petrecere — reține, fără să

fi închis un ochi — și i-am spus lui Ben Drew — un prieten de-al meu care se ocupă cu comerțul de mobilă în Brooklyn, împreună cu fratele lui care e și el amic bun cu mine — i-am spus ce-mi zisese domnișoara Clancy și mai erau și cîteva fete cu noi, acolo ; Bonnie Werner, fata cu care eram eu și una pe care o chema Stevens și pe care Ben o culesese nu știu de pe unde ; amîndouă erau cu noi la petrecere.

Bonnie Werner crede că o voi lua de nevastă. Asta da baftă !

Oricum, m-a auzit cînd îi spuneam lui Ben despre ideea cu Florida și era numai ochi și urechi. A făcut o aluzie, spunînd că Palm Beach e un loc grozav pentru o lună de miere. Nu eram atît de pilit pe cît își închipuise ea. Eu am discutat cu Ben, care căscase ochii și se înfierbîntase tot la ideea mea și mi-a zis apoi că ar veni și el cu mine. Dacă fratele lui nu s-ar fi îmbolnăvit ar fi fost și el acum în trenul ăsta. Dar, săptămîna viitoare, vine și el.

— Am încercat să conving un prieten...

— Am scăpat de fete și-am jucat toată noaptea pocher, eu eram pe jumătate adormit și, în starea asta, de obicei cîștig peste șapte sute de dolari. La un moment dat, ei aveau o mîină și eu aveam trei de doi, iar cînd am luat de jos, am prins un cinci și un nouă de treflă. Ei bine, eu și încă un tip, Garvey, am licitat în continuare, pînă cînd el a pus jos un doi și trei de zece. Eram așa de terminat, încît n-am mai putut scoate o vorbă și am pus doar cărțile cu fața în sus, iar unul din ei a spus : „Dumnezeule ! Ce cacialma !” Și eu care crezusem că avusesem patru de nouă. Asta dovedea că...

— Mie nu-mi place să joc pocher, spuse Walters. Care-i...

— Pe la prînz, am ajuns în sfîrșit acasă, am sunat la birou și-apoi am dormit cinci sau șase ore, și cînd m-am trezit eram gata pentru o nouă petrecere. Dar cînd am apărut miercuri la birou, domnișoara Clancy a țipat

iarăși la mine și i-am promis că-i voi urma sfatul. Ei bine, n-am mai jucat golf sau tenis, de ani de zile și, între timp, m-am mutat de vreo trei sau patru ori, iar cînd mi-am căutat bețele de golf și racheta de tenis, ia-le de unde nu-s. Nici măcar costumul de baie sau undița nu le-am putut găsi. Așa că, toate lucrurile pe care le-am luat cu mine, sînt noi. A trebuit să-mi cumpăr un echipament întreg. Șaptezeci și ceva de dolari un set de bețe de golf cu sacul respectiv, paisprezece dolari o rachetă de tenis și vreo treizeci de dolari, undița. Iar pe lingă toate astea, un costum de baie pe care am dat treizeci și doi de dolari, dar cu care-i fac praf pe toți.

Nici nu știu cum o să mă descurc la golf, după o pauză atît de lungă ; dar cred că după cîteva zile o să-mi revin. Ultima oară am jucat pe Long Island, la Clubul inginerilor ; cred că era acum patru sau cinci ani. Mi-aduc aminte c-am tras un optzeci și șapte și am cîștigat peste o sută de dolari. Cu toate astea, tot la tenis sînt cel mai bun și-abia aștept să joc din nou. Am de gînd să mă scol dis-de-dimineată, să iau micul dejun, să joc două sau trei seturi de tenis, apoi să înot puțin sau poate să fac vreo oră de plajă ; după aceea, masa de prînz, puțin golf și iar puțin înot ; apoi cinez, la mine în cameră probabil și mă culc pe la nouă sau zece seara. În trei săptămîni, o să fiu ca nou născut.

— Eu, de exemplu... și ... spuse Walters.

— Da, continuă Fretts, tu poate ești însurat sau poate ai concepțiile tale proprii și nu...

— Nu, nu sînt...

— Nu cred că mai există vreun alt individ care să fi trăit în ritmul în care am trăit eu și care să supraviețuiască. Ben Drew — un amic de-al meu — zice că sînt un fenomen. Mi-a zis : „Ernie, tu ești un fenomen !“. Stai să vezi ; uite ce-am făcut acum trei săptămîni, numai ca exemplu : Era imediat după Anul nou. Firește că zilele alea o dusesem tot într-o petrecere, care începuse în seara

de ajun și ținuse pînă luni, peste două zile. În ziua aia am dormit puțin, înainte de prînz și pe la ora trei am apărut la birou. Domnișoara Clancy — secretara — mi-a transmis să-l sun pe un amic de-al meu, Ben Drew.

L-am sunat și el avea întîlnire cu una pe care-o chema Stevens și pe care-o culesese nu știu de pe unde și mă invita și pe mine cu prietena mea. Pe prietena mea o cheamă Bonnie Werner. Crede că am de gînd s-o iau de nevastă, dar și eu zic că fiecare are dreptul la opinie. Oricum, nu-l puteam lăsa baltă pe Ben, așa că ne-am întîlnit amîndoi la ora cinci, am luat la bord cîteva coc-teiluri, după care ne-am întîlnit cu fetele și după turul obișnuit ne-am oprit la „Black & Tan“.

• În cele din urmă, Bob și cu mine ne-am făcut zdravăn, așa că am trimis fetele acasă și ne-am alăturat unei partide de *craps*¹, la care am cîștigat trei sute de dolari. Jocul s-a sfîrșit abia a doua zi pe la prînz.

M-am dus direct la birou și domnișoara Clancy mi-a transmis să o sun pe domnișoara Werner : asta era fata cu care fusesem cu o seară înainte, adică luni. Era supă-rată, fiindcă nu o condusesem acasă și mi-a spus că dacă nu ieșeam împreună în seara aia — adică marți — ei bine, totul se termina între noi. Marți seara avem întotdeauna partidă importantă de pocher, așa că i-am spus că nu puteam să le stric jocul și să lăsăm pe miercuri seara. În sinea mea, mă rugam să rămînă supărată și să-și pună în aplicare amenințarea și să scap de pisălogeala ei, pe vecie. Dar nu ; a bătut în retragere și a zis că miercuri ar fi în regulă. Așa că m-am dus la partida de pocher, care n-a durat numai seara de marți și toată ziua de miercuri ci și toată seara de miercuri. Am golit cinci, șase sticle din whisky-ul lui Ben Drew și-am cîștigat o sută șaptezeci de dolari. Joi, la prînz, am apucat să dorm cîteva ceasuri și am apărut la birou, unde mă aștepta domnișoara Werner.

¹ Joc de noroc cu două zaruri.

Ca să evit o scenă din partea ei, a trebuit să-i promit că îi dedic tot restul săptămînii, inclusiv cele trei seri, așa că am făcut turul tuturor localurilor, am dansat și-am băut tot feluri de mizerii. Și asta n-a fost doar o săptămînă, toate celelalte au fost la fel. Nu-i de mirare că domnișoara Clancy mi-a zis că arăt îngrozitor.

— Nimeni nu poate să reziste la ritmul ăsta și să nu se resimtă. În cazul meu...

— Nu-mi trebuie decît o astfel de vacanță... acolo unde nu cunosc pe nimeni, unde nici o fată nu mă bate la cap, unde să stau toată ziua în aer liber, să fac sport și să respir aerul proaspăt dat de la Dumnezeu. Trei, patru săptămîni de acest fel, și băieții din Brooklyn și New York nu mă vor mai recunoaște. În afară de asta, n-am mai fost niciodată în Florida și sînt curios să văd dacă-i chiar așa cum se spune. Mi s-a zis că poți face un chilipir acolo și dacă găsesc ceva să-mi placă, poate cumpăr un loc, nu ca să-l speculez, ci poate ca să-mi construiesc o casuță unde să-mi pot petrece lunile de iarnă. Urăsc vremea rece și nu văd de ce unul cu poziția mea să-și piardă vremea prin New York și să înghețe acolo, cînd aș putea foarte bine să stau într-un loc însorit și curat.

— Uite, eu de pildă...

— Probabil tu ești, genul de om care are propriile lui principii, mănîncă regulat sau poate că ai nevastă și familie, care te țin în frîu. Dar eu n-am pe nimeni în afara prietenilor mei, cu toate că, probabil, am mai mulți decît oricine altcineva din Brooklyn. Țasta-i necazul meu, am prea mulți prieteni, dar dacă n-ar fi existat ei, nici eu n-aș fi fost aici, adică în afaceri. Un om de afaceri trebuie să aibă prieteni, altfel nu face nici o brînză.

♣ — Și eu mă ocup de afaceri. Sint...

— Cred că am ajuns în Fayetteville, spuse Fretts. Trebuie să trimit o telegramă unui amic de-al meu, Ben Drew. E în Brooklyn, dar săptămîna viitoare vine și el după mine la Miami.

Se pare că, o lună mai târziu, cei doi newyorkezi s-au întâlnit în același tren care venea din Jacksonville și se îndrepta spre nord.

— Bună. Ce faci ? spuse Walters.

— Bine, replică Fretts, uitându-se la celălalt ușor nedumerit.

— Acum o lună am venit împreună în același tren, zise Walters.

— Așa e, răspunse Fretts. Am venit împreună în același tren.

— Ei, ce părere ai de Florida ?

— Nu mai există nimic asemănător pe lume, se încălzi Fretts. Să știi că aş putea scrie o carte. Aş fi vrut să țin un jurnal pe tot timpul. acestei luni. Numai că nimeni nu m-ar crede.

— Unde-ai fost ? La Palm Beach ?

— Nu, Miami. Adică mi se pare că într-o seară am fost cu mașina și la Palm Beach. Nu știu exact.

— Unde te-ai instalat la Miami ?

— În zona plajei, la „Fleming”.

— Cît te-a costat ?

— Habar n-am. Le-am plătit cu cec, spuse Fretts.

— Ai avut cazarea și masa aranjate dinainte, nu-i așa ?

— Nu. Ba da, așa e.

— Și mîncarea cum a fost ?

— Mîncarea ? Nu știu. N-am auzit pe nimeni vorbind despre asta.

— Credeam că...

— De-acum înainte, am de gînd să-mi iau concediul numai pe timpul iernii și să-l petrec aici. Asta-i cu adevărat un colț rupt din rai.

— Deci, ți-ai cumpărat un loc ?

— Nu, n-am cumpărat nimic, adică nici un teren. A doua zi de la sosire am întâlnit un tip care vorbea despre

un chilipir grozav în legătură cu un șantier și i-am promis că o să mă duc să-l văd. M-a sunat apoi de câteva ori ca să-mi amintească și, ca să nu mă mai bată la cap, m-am dus în cele din urmă dar, nefiind lună pe cer, n-am văzut prea mare lucru.

— Credeam că...

— Stai să-ți spun ceva nostim. Când am ajuns la hotel, mi-au spus că încă nu mi se eliberase camera, dar respectivul tocmai pleca și într-o oră am putut să mă instalez. L-au cam grăbit cu împachetatul bagajelor, încît tipul a uitat în cameră două sticle de gin „Plymouth”. Cele două sticle îmi făceau cu ochiul și cum mi-era teamă să nu vină după ele, am dat telefon unuia care venise de la gară în același taxi cu mine, și am dat pe gît zece unșpe pahare, cît am putut noi de repede.

Am umplut apoi sticlele cu apă și le-am astupat, de parcă nu fuseseră niciodată deschise și, firește, individul s-a întors să-și recupereze comoara. Ne-a zis că ajunsese aproape de gară, cînd și-a adus aminte de gin și că avea destul timp să se întoarcă să-l ia și să prindă și trenul. Așa e întotdeauna în Florida cu trenurile — n-ai cum să le pierzi, indiferent de ora la care ajungi la gară. A mai zis că avusese noroc că în locul lui venise un om cîstit. Mi-ar place să aflu ce-a zis cînd a tras prima dușcă din sticlele alea.

— Ei bine, eu și cu tipul celălalt, care împărțise ginul cu mine — îl cheamă Leo Hargrave și e din Cleveland unde are o turnătorie sau așa ceva — ne-am dus la el în cameră și am ras o sticlă de whisky, după care a trebuit să ne îmbrăcăm pentru cină. În ceea ce privește cina, asta-i tot ce-am făcut luna asta — m-am îmbrăcat pentru ea, dar n-am ajuns s-o iau niciodată. Hargrave mi-a zis că știa un loc nemaipomenit, undeva lângă Hialeah, așa

că am închiriat o mașină și ne-am dus acolo, unde poți să iei masa și să dansezi, dar nouă nu ne era foame și nici de dansat n-aveam cu cine. Am comandat doar ceva de băut.

— Ați avut probleme cu procurarea băuturilor ?

— Da. Trebuia să chemi chelnerul. Am stat, așadar, pînă aproape de miezul nopții, după care ne-am întors spre plajă și ne-am oprit la o altă bombă, unde se juca ruletă. Asta-i un joc după care am fost întotdeauna înnebunit și aș fi fost cel mai fericit, dacă mi-aș fi luat bagajele și m-aș fi instalat acolo pentru toată luna. Dar Hargrave era mort după dans și a zis că vrea să găsească niște fete cu care să petreacă împreună. Zicea că știe el o fată și că o va suna dimineața și poate avea și ea o prietenă.

I-am spus să renunțe la ideea cu prietena, pentru că știu din proprie experiență că dacă rogi o prietenă să vină cu încă o prietenă de-a ei, cea de-a doua arată întotdeauna de parcă ar fi lenjereasă la un hotel de mîna doua. Așa că am așteptat să se deschidă biroul de telegraf și am trimis un mesaj la New York, unei fete cu care am tot umblat, una pe nume Bonnie Werner, zicîndu-i să se arunce într-un avion și să vină într-acolo.

— Și-a venit ?

— Sigur că a venit. Crede că o să mă însor cu ea. Dar n-a putut să ajungă decît peste două trei zile și, între timp, am ieșit cu Hargrave și tipa lui. Cu toate astea, nu m-am simțit singur ; atîta vreme cît era whisky la discreție și ruletă, am mai descoperit și un joc de pocher, ca să nu mai pomenesc de grupul de filfizoni cărora le plăcea pur și simplu să bea și să asculte cum cîntă celebrii Jim Allison și Jess Andrew.

Cu toate astea, pînă la sosirea domnișoarei Werner, nu avusesem randamentul maxim. Dar, după aceea am intrat într-un ritm drăcesc ! Și, firește, cînd a apărut Bob Drew, situația s-a agravat și mai tare. E amic cu mine și se ocupă, împreună cu fratele său, de afaceri cu mobilă, în Bro-

oklyn. Trebuia să vină și el odată cu mine, dar fratele lui s-a îmbolnăvit și Ben a întârziat cu o săptămână. A adus cu el o fată pe care o chema Stevens și pe care o culesese el de pe undeva, astfel încît, acest grup de șase — domnișoara Werner și cu mine, Ben Drew și Stevens, Hargrave și prietena lui — a devenit de nedespărțit; vreau să spun, în primele seri. Mai încolo, fetele oboseau pe la ora unu, două și noi le trimiteam acasă, după care eu, Ben și Hargrave ne duceam să jucăm ruletă sau ne așezam la o partidă de pocher.

Și asta a fost programul zi de zi, pe tot timpul șederii mele. De obicei petrecerea începea pe la șapte sau opt seara și de fiecare dată ne duceam în alt loc decît în seara dinainte. Dansam, să spunem pînă pe la ora unu, după care urma izgonirea femeilor acasă, pentru ca în sfîrșit să ne apucăm și noi serios de jucat. Pocherul dura, de obicei, pînă aproape de prînz. Astfel ne rămînea toată după-amiaza de dormit, în timp ce fetele se duceau după cumpărături sau la vreun meci de polo pe iarbă sau își pierdeau timpul în vreun fel sau altul. Pe la ora șase mă sculam, chemam bărbierul și apoi mă îmbrăcam să fiu gata la apel.

— Dar eu credeam că...

— Din prima zi n-am purtat altceva decît costum de seară. Și adusesem cu mine un geamantan plin de pantaloni albi și pantaloni de golf, pe care nici măcar nu i-am despachetat.

Ar trebui s-o pui pe domnișoara Werner sau pe celelalte fete să-ți spună locurile pe unde am umblat. Mie, toate mi se păreau la fel — niște bombe cu mese, chelneri și orchestră.

— Dar vremea a fost frumoasă.

— Am auzit și eu pe cineva zicînd asta. Cred că aici este o climă grozavă, dacă asta-i ceea ce cauți. Se spune că un alt colț din rai este California și din totdeauna mi-am dorit să ajung și acolo. Dar firește că e mai departe.

— Clima din California este probabil la fel de bună...
— Întotdeauna mi-am dorit să mă duc acolo. Dar, firește, e mai departe. Patru, cinci zile pe tren e prea mult. N-ai pic de soare sau de aer. În tren mă simt de parcă aș fi sechestrat.

— Cum a fost la golf ?
— N-am apucat să joc golf. Nici măcar nu mi-am scos bețele din sac. Dar cineva îi spunea lui Ben Drew că existau prin preajmă patru sau cinci terenuri bune.

— Tenis ai jucat ?
— Nu, n-am avut timp pentru tenis. Aveau niște terenuri grozave, lângă hotel, dar chiar și așa, pentru ca să-ți pui costumul de tenis și să joci patru, cinci seturi, apoi să faci o baie și să te schimbi din nou, ei bine, asta înseamnă două ore pierdute.

— La pescuit ai fost ?
— Pescuit ! Asta-ți ia o zi întreagă ! Iar în privința băii se pare că era un regulament ca să nu se facă baie decît în jurul prînzului, tocmai atunci cînd omul vrea să ajungă în pat.

— Cît de departe era oceanul de hotelul la care ai tras ?

— Habar n-am ! N-am ajuns pînă la ocean. Vezi, într-un loc ca ăsta, nu le poți face pe toate. Ai fi un om terminat. Am treizeci și opt de ani, și cînd ajungi la vîrsta asta, trebuie să fii prudent. Nu mai poți face atîta sport, ca în copilărie. Eu mă ocup de asigurări în Brooklyn și unul din lucrurile pe care le-am învățat în meseria asta este că, după o anumită vîrstă, e riscant să faci prea mult sport. Nu poți rămîne un tinerel toată viața.

— Prietenii tăi au plecat înaintea ta ?

— Te referi la Ben Drew și domnișoarele Werner și Stevens ? Nu, Ben e aici, într-un compartiment, mort de oboseală și-a zis că omoară pe oricine l-ar scula, înainte

să ajungem în Manhattan Transfer. Iar fetele arată de parcă acum au fost scoase dintr-un canal.

— Tu arăți foarte bine, chiar mai bine decît ultima dată cînd te-am văzut.

— Așa și trebuie ! O excursie ca asta era exact ce-mi trebuia... să scap de serviciu o lună de zile și să nu mă gîndesc la afaceri nici o clipă. Foarte mulți aici greșesc — că nu-și iau vacanță — sau chiar dacă-și iau, țin în continuare legătura cu biroul și își strică tot concediul, făcîndu-și mereu griji. Eu am o fată care se ocupă de afacerile mele și se pricepe la fel de bine ca mine — de fapt nu e o fată ; o femeie de vreo cincizeci și trei de ani : o anume domnișoară Clancy. Ea a fost cea care și-a dat seama în ce hal eram și a insistat să plec în excursie. Și cum o să i se mai lumineze fața, cînd voi intra în birou, luni dimineța — sau poate luni după-masa — și cînd va vedea ce mult mi-a priit !

ACUM ȘI ATUNCI

Nassau, Bahamas, 3 febr.

Scumpa mea Esther,

Bob a adormit, iar eu o să profit de aceste câteva minute ca să-ți scriu o scrisoare, deși nu știu cât de lungă va fi, deoarece s-ar putea scula dintr-o clipă în alta și să mă roage insistent să termin cu scrisul, ca „să-i acord și lui puțină atenție“. Bob este sincer gelos pe prietenia noastră și pe faptul că, în afară de el, țin și la alte persoane destul de mult încît să le scriu din cînd în cînd. Nu-i așa că pare o prostie, dar acest fel de a fi mă emoționează totuși și îmi dovedește că într-adevăr eu sînt totul în viața lui. Se comportă ca un copil, atunci cînd e vorba de mine și nu suportă nici măcar să aduc vorba de prietenii mei sau de lucruri care s-au întîmplat înainte ca el să mă cunoască.

Esther, acum îmi pare grozav de bine că nu am plecat în luna de miere imediat după căsătorie și în schimb am așteptat aceste șapte luni ca Bob să obțină o vacanță adevărată și să nu fie obligat să se ocupe mereu de afaceri. Închipuie-ți că n-am fi văzut niciodată locul ăsta dacă nu ne-am fi hotărît să așteptăm și, Esther, este raiul pe pămînt, atît de frumos și de pitoresc, parcă ești pe altă lume.

Ei, o să încep cu începutul și, așa cum ți-am promis, o să-ți povestesc pe îndelete călătoria, deși mi-e teamă că

n-o să fie deosebit de interesantă, deoarece tot drumul am avut rău de mare și, s-ar putea să îți se pară caraghios, am fost sincer bucuroasă fiindcă Bob a fost absolut adorabil, nu m-a lăsat nici o clipă singură, cu toate că el este un marinar înăscut și răul meu de mare i-a stricat pur și simplu toată călătoria. Două zile și trei nopți am fost la pământ, dar luni, imediat ce vaporul s-a oprit, mi-am revenit și am putut admira priveliștea.

Vasul a trebuit să ancoreze în afara portului, din pricină că apa era prea mică lângă țărm, iar noi am fost imbarcați pe un ponton plutitor și duși în port, unde am fost nevoiți să așteptăm pînă ne-au controlat bagajele, fiindcă asta e port englezesc, cu toate că n-au deschis nici o valiză, ci numai le-au făcut un semn cu cretă, și Bob zice că în vremurile noastre vameșii nu caută decît băuturi alcoolice și ei știu că a încerca să faci aici contrabandă cu alcool e ca și cum ai vrea să aduci cărbune la New Castle.

Apoi am luat un taxi și ne-am dus la hotel, iar Bob a vorbit cu șoferul, care era negru, pentru că, firește, aici toți șoferii și oamenii de genul ăsta sînt negri, dar nu ca cei de pe la noi, ăștia vorbesc cu un fel de accent englezesc, de-abia dacă înțelegi jumătate din ce spun. Camera noastră e minunată, e cu vederea spre apă, ceea ce e minunat, toate nuanțele de verde, albastru și violet, parcă îți pare rău că nu ești pictor, atît e de minunat coloritul.

La ora prînzului, Bob i-a spus chelnerului să ne pună masa cît mai departe de ceilalți. Bob zice că pe vremuri fusese foarte sociabil, dar de cînd s-a însurat, nu vrea să mai aibe de a face cu nimeni; cu cît reușim să fim mai mult împreună, cu atît el este mai mulțumit. Șeful de sală ne-a dat o masă într-un colț, lângă fereastră, și cînd un alt cuplu a venit și s-a așezat la masa de alături, Bob pur și simplu a turbat, ca și cum nimeni n-ar avea voie să stea în aceeași sală de mese cu noi.

După prinz am despachetat sau mai degrabă l-am supravegheat pe Bob care a făcut toată treaba, fiindcă nu m-a lăsat să fac absolut nimic, zicînd că nu și-ar ierta-o, dacă m-aș speti. La ora cincei orchestra hotelului a început să cînte afară, pe pajiște, unde este amenajat un ring de dans și se servește ceai și băuturi, iar noi am băut ceai, am mincat prăjituri și am dansat patru dansuri.

Cei mai mulți din jurul nostru beau whisky cu sifon și gheață sau alte băuturi și Bob mi-a zis că nu-i condamnă, căci dacă ar fi fost nevoit să danseze cu vreuna din femeile de acolo, ar fi vrut mai întîi să bea destul ca să nu mai vadă bine. Dar, în schimb, vroia să aibă ochiul limpede ca să mă poată privi pe mine, iar în ceea ce privește alcoolul, de orice fel, îi era de-ajuns să fie curmine și să mă atingă, ca să se îmbete. Spune într-adevăr lucrurile cele mai drăguțe din lume și face asta într-un mod atît de original.

Începe să se trezească, așa că va trebui să continui „în numărul următor“.

Cu dragoste,

Irma

Nassau, Bahamas, 6 febr.

Scumpa mea Esther,

Ne simțim cu adevărat în al nouălea cer și poate pare curios că nu le împărtășim și altora acest lucru, dar motivul fericirii noastre este tocmai faptul că sîntem aici numai noi doi. Este pur și simplu divin și nu înțeleg cum lumea se duce în alte locuri, cînd ar putea să vină aici și îmi zic că probabil n-au habar de locul ăsta, sau poate oă mi se pare doar mie atît de minunat, din cauză că sînt cu Bob, și asta face totul atît de grozav. Oricum, n-am

mai fost niciodată așa de fericită și mă și gîndesc cu tristețe la vremea cînd va trebui să plecăm spre casă.

În ziua în care am sosit, seara, o pereche tînără a făcut cunoștință cu Bob și l-au întrebat dacă vrem să jucăm bridge cu ei. După cum știi, eu nu joc bridge și Bob zice că n-are nici un chef să joace fără mine, așa că le-a spus celor doi că mergem să facem o plimbare cu barca dar, după ce-am rămas singuri, mi-a declarat că are oroare de minciuni și că va trebui să facem o plimbare cu barca, pentru ca ceea ce le-a spus el să nu fie o minciună; am închiriat, așadar, o barcă cu pînze și a fost pur și simplu divin, sub razele lunii, doar noi doi și omul care conducea barca și care nu s-a uitat nici o singură clipă la noi.

În locurile astea luna este divină și nu cred că mai poate fi la fel în altă parte și a fost nemaipomenit cînd am rîs amîndoi la gîndul de a juca cărți într-un hotel îmbîcsit, în loc să te plimbi cu barca cu pînze la lumina lunii, deși bănuiesc că unora li s-ar părea plictisitor.

A doua zi dimineată ne-am dus cu vaporul hotelului pînă la plajă și am înotat, și apa era minunată, numai că la început lui Bob nu i-a plăcut, fiindcă era prea multă lume în jur și nu putea suporta ca alți bărbați să mă vadă în costum de baie, așa că ne-am plimbat de-a lungul plajei, pînă am ajuns într-un loc pustiu unde am intrat în apă. Erau destul de multe alge și nu era la fel de bine ca în zona de plajă obișnuită, mai erau tot felul de pietre și mi-am tăiat călcîiul în una din ele, dar Bob a zis că mai degrabă să mă tai la călcîi decît să mă las privită de atîția bărbați, și apoi a fost teribil de drăguț cu mine, tot întrebîndu-mă cum mă mai simțeam cu călcîiul.

Bob e un înotător grozav și am încercat să-l conving să mergem în larg ca să putem înota în voie, dar nu m-a lăsat, zicînd că nu și-ar ierta niciodată dacă mi s-ar întîmpla ceva. I-am spus atunci că o să stau lîngă mal,

dar mi-a zis că auzise de rechinii și peștii răpitori, baracudas care vin uneori pînă la plajă și atacă femeile singure.

Ne-am întors la hotel pentru prînz și după masă am făcut o plimbare cu vaporul cu fundul de sticlă pînă la grădina de mare. Este un vapor cu fund de sticlă și poți vedea prin el și ne-am dus pînă într-un loc unde fundul mării arată exact ca o grădină cu tot felul de plante și pești. Era pur și simplu divin, dar Bob s-a cam enervat, fiindcă un bărbat a vorbit cu mine, fără nici o intenție de altfel, dar Bob i-a aruncat o privire fîroasă și acest incident ne-a cam stricat plimbarea.

Am luat cîna în cameră, pentru că Bob era de părere că restaurantul era prea aglomerat. Ne-am dus la culcare devreme și orchestra cînta afară, pe pajiște și era divin să stai întins și să-i ascuți, și pînă la urmă au cîntat niște cîntece populare din Bahamas; lui Bob i-au plăcut la nebunie și vrea să facă rost de cîteva să le luăm acasă.

A terminat cu bărbieritul și îmbrăcățul, așa că voi continua „în numărul următor“, fiindcă devine nerăbdător dacă se întîmplă ca eu să nu fiu gata atunci cînd el e pregătit să facă un lucru.

A, ta,
Irma

Nassau, Bahamas, 10 febr.

Scumpa mea Esther,

Ce crezi că am făcut azi? Ei, bine, n-o să ghicești, așa că pot să-ți spun eu. Am jucat golf. Cred că n-ar trebui să spun că am jucat, ci mai degrabă m-am jucat, deși Bob zice că dau lovituri foarte bune și a fost uimit cît de repede am prins.

Bineînțeles că Bob este un jucător minunat și și-a adus cu el și bețelile de golf, dar pînă astăzi nu l-am putut convinge să joace, fiindcă, zice el, n-are nici un haz să

facă un lucru dacă nu sînt și eu cu el ; ieri am făcut o plimbare cu trăsura și trecînd pe lîngă terenurile de golf Bob a spus că ar juca, și eu am zis că de ce nu încearcă, și-atunci el mi-a zis că va juca, numai dacă voi merge și eu cu el. Ei, bine, la început am zis că glumea, dar el era foarte sincer și mi-a spus că nu vedea de ce n-aș învăța să joc, și apoi, vara, vom putea juca împreună, și el nu va mai fi nevoit să joace cu tot felul de bărbați proști, care mereu vor să parieze și apoi se supără cînd el îi bate.

Ei, bine, în cele din urmă am fost de acord să încerc, și Bob a împrumutat niște bețe de la Jack Hutchinson, care e profesor de golf aici, și ne-am dus pe teren, și prima dată cînd am vrut să lovesc mingea am ratat-o cîmpet, dar a doua oară am nimerit-o și după aia am mers tot mai bine, am jucat 9 găuri, și Bob a spus că scorul meu era de nouăzeci și doi, ceea ce nu-i rău pentru un începător. Avem de gînd să jucăm și mîine, și în fiecare zi pînă la plecare. E un exercițiu minunat, și atîta vreme cît Bob nu vrea să joace fără mine, simt că e de datoria mea să joc, fiindcă, într-adevăr, îi place foarte mult.

Ne-a trebuit o oră pînă am ajuns acolo și încă o oră la întors, am fi putut face doar zece minute, dacă am fi luat o mașină, dar Bob refuză orice automobil, pe motiv că trăsurile se potrivesc mult mai bine cu locurile astea, sînt atît de pitorești încît ar fi un sacrilegiu să folosești o mașină. Esther, nu-i așa că o să fii mîndră de mine cînd o să ajung o adevărată jucătoare de golf, și poate o să am ocazia să te învăț și pe tine, odată, cînd Bob va fi plecat după afaceri.

Cînd am ajuns la hotel, am scăpat ca prin urechile acului de o întîlnire. Tocmai cînd intram pe ușă, un bărbat s-a dat jos dintr-o mașină și norocul a făcut ca să nu-l vadă pe Bob. Este din Chicago și Bob spune că e un om extrem de drăguț, cu care el uneori face afaceri, dar,

după părerea lui, toată călătoria noastră ar fi stricată, dacă n-am reuși să rămînem singuri pe toată perioada, să nu vedem pe nimeni, adică să nu vorbim cu nimeni. Așa că din nou luăm cina în cameră, pentru ca nu cumva să dăm de acest bărbat care, probabil, este aici și cu soția și ar trebui să petrecem cu ei o seară, sau ceva de genul ăsta. Sper să plece repede și să nu ne mai dea de furcă.

A doua zi de la sosirea noastră am fost fotografiată de un individ care face poze tuturor oaspeților hotelului, și-apoi, dacă îți plac, poți să cumperi cîteva. Astăzi au fost gata pozele și omul ni le-a arătat, iar eu am vrut să cumpăr două, trei din fiecare, pentru că erau nemaipomenit de bune, dar Bob a zis că nu pot cumpăra decît una din fiecare, și asta pentru el, fiindcă nu vrea să mă apuc să-mi trimit pozele la tot felul de oameni, așa că va trebui să-ți amintești cum arăt și să te descurci fără poza mea.

Seara trecută orchestra a cîntat afară, pe pajiște, iar noi doi am dansat de cîteva ori, apoi ne-am așezat să-i privim pe ceilalți, și era acolo și directorul adjunct al hotelului, care a venit la masa noastră și m-a invitat la dans, și aproape că mă ridicasem cînd Bob i-a răspuns în locul meu că îi părea foarte rău, dar îmi scrîntisem glezna la înot.

Știu că omul mă văzuse dansînd doar cu cîteva minute mai înainte și nu-mi dau seama ce-o fi gîndit, dar a fost nemaipomenit de drăguț și a zis că poate vom putea dansa cu altă ocazie.

După plecarea lui, Bob mi-a interzis să-i mai vorbesc, dacă se va ivi ocazia, ca nu cumva s-o ia drept o încurajare și să mă invite iarăși la dans.

Trebuie să închei acum, fiindcă Bob a terminat de scris scrisorile lui și acum vrea să i-o citesc pe a mea cu glas tare. Nu mă prea pricep să citesc cu glas tare, dar el

zice că adoră să mă vadă citind, fiindcă, în tot acest timp, poate sta să mă privească, și nu contează dacă citesc bine sau nu, el e prea ocupat să se uite la mine, ca să mai acorde vreo atenție conținutului.

Cu drag,
Irma

Nassau, Bahamas, 13 febr.

Scumpa mea Esther,

Știu că ți-am promis să-ți scriu o dată la două zile, dar mi-e teamă că va trebui să te rog să-mi dai voie să nu-mi țin promisiunea. Aș fi putut să trîntesc o minciună spunîndu-ți că n-am timp dar asta n-ar fi decît o minciună, iar adevăratul motiv pentru care nu mai pot să-ți scriu este faptul că asta îl supără pe Bob, iar eu n-aș putea face nimic pe ascuns, așa că știu că vei înțelege, în caz că nu vei mai primi nici o veste de la mine, dar imediat cum ajungem acasă, și vacanța lui Bob ia sfîrșit, voi veni să te văd și să-ți povestesc despre restul călătoriei, adică ceea ce merită povestit.

Lui Bob nu-i place ca eu să scriu, din două motive, în primul rînd pentru că e gelos pe toți prietenii mei vechi și spune că acum sînt soția lui și tot timpul meu lui îi aparține, așa că n-are chef să mă vadă cum îl pierd corespondînd cu alte persoane, iar în al doilea rînd, nu-i place ideea ca lumea să afle ce facem noi aici; pentru că, zice el, această lună de miere amînată este pentru noi doi sacră și nimeni n-are voie să afle ce facem aici.

Te rog, încearcă și-l înțelege, Esther, și iartă-mă, tu știi că te iubesc și n-aș face nimic pe lume ca să-ți rănesc sentimentele, dar acum sînt soția lui Bob și trebuie să țin seama de sentimentele lui, înainte de orice. Ne

simțim atât de bine aici, încât pur și simplu n-am dreptul să stric cu nimic această fericire.

A ta prietenă,
Irma

Nassau, Bahamas, 5 febr.

Scumpa mea Esther,

Ei, bine, draga mea, sîntem din nou în „luna de miere“ și nu prea-mi vine să cred că au trecut trei ani de cînd am fost prima oară la Nassau ; nu-i așa că a fost o idee minunată să revenim la locul în care ne-am simțit atât de grozav în iarna de după căsătoria noastră, și de atunci asta e prima vacanță adevărată pentru Bob și o merită cu siguranță, așa că știu că se va bucura de fiecare clipă, chiar dacă sîntem numai noi doi, se va odihni și va „lenevi“.

Mă simt din nou bine, după ce mi-a fost groaznic de rău pe vapor, tot drumul de la New York înapoi. Mie mi s-a părut destul de agitată marea, dar Bob a spus că era netedă ca o masă de biliard, iar boala mea l-a iritat atât de tare, încît m-a amenințat că, de acum încolo, mă va lăsa acasă cînd va mai fi vorba de mers undeva cu vaporul. Zice că nu pricepe cum de am rezistat într-una din seri, la o petrecere, cînd lui i se păruse că pînă și valurile din vasul cu apă de spălat pe mîini îmi vor face rău. Așa-i place lui să mă necăjească.

Astăzi, cînd am intrat în sala de mese, am întîlnit același șef de sală ca data trecută și el ne-a recunoscut, după trei ani de zile, și ne-a condus la aceeași masă din colț. După trei ani, închipuie-ți că ne-a recunoscut, dar, după prînz, Bob s-a dus la el și i-a spus să ne dea o altă masă, în mijlocul sălii, și nu atât de izolată, fiindcă, zice el, parcă nici n-am fi într-un hotel atât de mare, dacă

stăm așa retrași. Așa că, în seara asta, ne va da o altă masă.

Toată după-masa am fost destul de ocupată cu des-pachetatul și aranjatul lucrurilor. Bob s-a dus să joace golf cu niște bărbați pe care i-a întâlnit pe vapor și de care zice că n-a putut scăpa și pe lângă asta, s-a gândit că voi fi prea obosită după răul de mare, ca să mai joc cu el. Mi-e teamă că o să se plictisească de moarte cu toți indivizii ăștia pe care i-a cunoscut pe vapor și de care n-a mai scăpat, deoarece eu nu puteam părăsi cabina ca să mă duc la masă, iar ei l-au așezat la o masă mare cu tot felul de persoane străine, dar Bob a știut întotdeauna să-și descurajeze noile cunoștințe, atunci când acestea deveneau obositoare.

Trebuie să închei, fiindcă Bob a promis că vine la timp ca să mai prindem câteva dansuri, înainte de a merge să ne schimbăm pentru cină, dar e trecut de șase și în curînd orchestra se va opri din cîntat; cred că, fiind prima zi, au început mai tîrziu partida de golf sau poate că nu i-a fost așa de ușor să scape de ceilalți.

Cu dragoste,
Irma

Nassau, Bahamas, 7 febr.

Scumpa mea Esther,

Este aproape ora de culcare, dar n-am chef să mă bag în pat pînă nu vine și Bob, care este invitat la o partidă de bridge, de o doamnă, soțul și sora acestuia, pe care i-a întâlnit pe vapor. Abia dacă l-am văzut pe ziua de azi, fiindcă dimineată nu s-a simțit bine și a refuzat să meargă la plajă, pe motiv că și-a stricat stomacul înghițind apă sărată, în schimb a insistat ca eu să mă duc fără el și mi-a făcut cunoștință cu un prieten de-al lui din Chicago,

domnul Granville, care fusese și acum trei ani aici cu soția, dar, între timp, soția lui a murit. Bob mi-a zis că domnul Granville este un înotător grozav, așa că o să aibă grijă de mine să nu mă înec și o să mă învețe să înot.

Ei, bine, nu l-aș fi lăsat în nici un caz să mă învețe, am vreoare să fiu urmărită de un om străin în timp ce înot. dar el a fost extrem de drăguț cu mine; n-am stat însă prea mult, fiindcă nu-mi place să mă distrez, atunci cînd Bob este bolnav.

Am luat prînzul împreună cu Bob, care se simțea mai bine, de vreme ce își aranjase o partidă de golf cu niște cunoștințe de pe vapor. L-am întrebat dacă era neapărată nevoie să joace în starea lui, dar el mi-a răspuns că nu. golful îi făcuse rău ci înotul. Atunci l-am întrebat dacă mai avea vreodată de gînd să joace golf cu mine și el mi-a zis că o să joace într-o bună zi, dar că nu e prea distractiv, pentru că joc atît de groznic, încît nu se poate ține scorul, iar lui îi place să joace cu parteneri cu care poate paria, și a mai zis că mă mișc atît de stîngaci, încît i-e teamă ca lumea să nu ridă de mine.

Ieri l-am întrebat dacă nu vrea să ne plimbăm cu vaporul cu fundul de sticlă și să vedem grădina marină, așa cum făcusem data trecută, și a zis că vom merge mîine, adică azi, dar cînd i-am reamintit, mi-a zis să mă duc singură sau să găsesc pe altcineva, fiindcă pe el nu-l înnebunea ideea de a privi cîteva smocuri de alge murdare. Și-a ținut totuși promisiunea să luăm ceaiul pe pajiște lingă ringul de dans.

Partida de golf îl obosise destul de tare și a refuzat să danseze, dar n-a recunoscut nicicum că era obosit, ci a motivat că nu-i plăcea muzica și că ar fi vrut ca orchestra să cînte și ceva modern, nu numai cîntecele vechi compuse de negrii de prin părțile locului. Adevărul e că

n-au cîntat o singură melodie autohtonă, dar Bob n-are pic de ureche și nu deosebește o notă de cealaltă. A insistat, în schimb, să danseze cu domnul Granville, pe care l-a invitat la masa noastră.

Am comandat ceai, doar Bob a spus că simțea nevoia de ceva mai tare, așa că a băut patru whisky-uri cu gheață și sifon, iar eu mi-am dat seama că mințise cînd spusese că golful nu-l obosise.

Și eu eram, la rîndu-mi, foarte obosită și i-am propus să luăm cina în cameră, după aceea să mergem la culcare, iar eu să-i citesc. Mi-a zis că nimic altceva nu i-ar fi plăcut mai mult — cu toate că abia mă înțelege cînd citesc, așa de tare mestec cuvintele — dar invitase niște cunoștințe de pe vapor la un cocteil, erau persoane care l-ar putea ajuta într-o afacere, așa că n-avea încotro, dar dacă mi-i prezenta și mie, ar fi însemnat să-i avem pe cap tot restul vacanței, și de aceea s-a gîndit că n-ar fi rău să iau cină singură și să mă culc cînd voi avea chef.

După cină, a sunat să spună că se încurcase la o partidă de bridge cu oamenii ăia și că nu mai era cazul să-l aștept. Dar eu știu că va avea ce să-mi povestească despre noii lui prieteni și are un fel atît de amuzant de a povesti, înștit nu vreau să ratez ocazia, iar miine dimineață s-ar putea să nu-și mai amintească nici jumătate din lucrurile care s-au întîmplat.

Vremea este divină și noi ne simțim pur și simplu mirunat și sper ca o dată să poți veni și tu să petreci o săptămînă sau două, fiindcă este atît de divin și nu cred să mai existe pe lume un loc ca ăsta.

Nu mai am hîrtie, așa că voi continua „în numărul următor”.

Cu dragoste,
Irma

Scumpa mea Esther,

Din nou am luat cina în cameră, din cauză că n-aveam chef să mă îmbrac și să cobor la masă. Bob era de asemeni obosit și a vrut să stea cu mine, dar cunoștințele lui de pe vapor au insistat să vină cu ei la un cocteil și, dacă tot se îmbrăcase, s-a gândit că poate lua masa în restaurant, și acum joacă iarăși bridge cu ei, fiindcă n-au mai putut găsi o a patra persoană. Se numesc domnul și doamna Griffin și sora doamnei Griffin, domnișoara Cutts; i-a întâlnit pe toți trei pe vapor, venind încoace. Domnul Griffin are posibilitatea să-l ajute pe Bob într-o afacere și asta-i motivul pentru care Bob nu vrea să-i refuze invitațiile.

Azi-dimineață am fost la plajă cu domnul Granville, în timp ce Bob a jucat golf cu alți cunoscuți de pe vapor. Când veneam de la plajă, un individ care făcea fotografii a vrut să ne facă una, mie și domnului Granville, dar nu mi s-a părut că se cădea, așa că l-am lăsat să-mi facă doar mie și, tocmai când mă fotografia, a apărut Bob de la partida de golf și când m-a văzut, a glumit pe seama mea zicând că mă cred probabil vreo vedetă de cinema, sau ceva de genul ăsta, de-mă las mereu fotografiată.

Eu i-am spus că vroiam să i-o dăruiesc lui, dar el mi-a atras atenția că nu era cazul să cheltuiasc banii pe astfel de lucruri, căci el și așa avea destule și că mai bine să le trimit prietenilor mei, care mereu îmi tot cer fotografii. Așa că, dacă o să iasă bine, o să-ți trimit și ție una și citeva celorlalte fete.

În după-amiaza asta, Bob s-a dus să joace golf, iar eu am citit pe terasă; domnul Granville a apărut și m-a invitat la o plimbare cu trăsura și fiindcă mă plictisiseam de atîta citit, am acceptat și am luat o trăsură, deși Bob

zice că-i o prostie să mergi cu trăsurile astea stricate pe care le au ăștia, când poți lua o mașină și să ajungi de zece ori mai repede în orice loc ; dar cum noi nu ne grăbeam, am luat o trăsură și am trecut prin dreptul clubului de golf, unde au și o plajă amenajată și ne-am oprit să ne uităm la cei care fac baie și l-am văzut pe Bob înotînd cu domnișoara Cutts, pe care o întîlnise pe vapor.

Ei, bine, el nu ne-a văzut și nici eu nu i-am spus nimic, cînd s-a întors la hotel, fiindcă, Esther, el e ca un copil, știe că nu sînt de acord să înoate, apa sărată îi face atît de rău, și de aceea s-a dus să facă baie într-un loc unde a crezut că nu-l voi vedea, deci nu pot decît să sper că nu i se va face iarăși rău.

Îmi promisese că în seara asta facem o plimbare cu barca, la lumina lunii, dar îmi dau seama că golful și înotul l-au epuizat, și în plus, după ce s-a întors de la club, familia Griffin l-a obligat să mai stea pe pajiște, el n-a vrut să-i jignească și a luat cîteva whisky-uri ca să-și mai vină în fire, după care domnișoara Cutts l-a silit pur și simplu să danseze cu ea de două ori, cu toate că și fără dans, era destul de frînt, iar Bob nu mi-ar fi mărturisit toate aceste lucruri, pe care a fost obligat să le facă, și poate că ar fi mers cu mine cu barca, dacă i-aș fi adus aminte, dar eu îl văzusem dansînd, de la fereastra care dădea spre pajiște și, dîndu-mi seama de ce era în sufletul lui, m-am făcut că uitasem de plimbarea noastră.

Săracul Bob, cînd a ajuns în cameră îi pierise orice urmă din obișnuita-i veselie și ar fi dat orice ca să scape de întîlnirea de diseară ; era atît de furios, încît, atunci cînd am încercat să-l conving să rămînă cu mine, făcînd aluzie că începusem să mă plictisesc, tot stînd așa, de una singură, mi-a zis : „Ce te-ai face tu în locul meu ?

Nu faci altceva decît să citești sau să scrii scrisori. De ce nu-i scrii prietenei tale, Esther, să-i povestești toate necazurile ?“

Dar eu n-am luat toate astea în serios, deși uneori mă simt cu adevărat singură și îmi doresc ca Bob să scape odată de oamenii ăștia pe care i-a întîlnit pe vas. Totul e minunat, locul este divin și cît de bine am putea să ne simțim, dacă n-ar fi familia Griffin ! Nu-i așa că-i o rușine ca un om să nu poată scăpa de afacerile lui nici măcar pe timpul vacanței, mai ales cînd n-a avut una, de trei ani de zile ?

Cu drag,
Irma.

Miami, Flo. 11 febr.

Scumpa mea Esther,

Vei fi, probabil, surprinsă că-ți scriu dintr-un astfel de loc. Am venit azi-dimineață de la Nassau cu vaporul și mi-a fost rău tot drumul, iar acum aștept sosirea trenului. Plec în noaptea asta spre casă și voi ajunge acolo joi, înainte de prînz. Mor de nerăbdare să te văd și îți scriu ca să știu dacă mă poți vizita pentru cîteva zile, săptămîna viitoare. Vom merge în fiecare seară la spectacole sau vom face orice vei dori. Vreau să vii pe la mine și să petrecem împreună.

Bob mai stă la Nassau încă două săptămîni, fiindcă îi place foarte mult acolo. Și mie îmi place și cred că este cel mai minunat loc pe care l-am văzut, dar sînt atîtea de făcut acolo, încît pur și simplu te extenuezi și am fost de acord amîndoi că nu sînt destul de rezistentă ca să fac față și că mai bine o pornesc spre casă.

Aștept să-mi trimiți o telegramă, imediat după ce primești scrisoarea. Dă-mi de veste, și voi încerca să fac rost de bilete la tot ce știu că te-ar putea interesa. Te rog, Ester, vino. Poți veni în orice zi și, cu atât mai repede, cu atât mai bine, dar nu mă dezamăgi.

Prietena ta,
Irma.

VOIAJUL NUNȚII DE AUR

Mama spune că atunci cînd mă pun pe vorbit, nîciodată nu știu unde să mă opresc. Dar eu îi răspund că prilejul se ivește numai cînd ea nu este prin preajmă și atunci vreau să profit cît mai mult de situație. De fapt, cred că nici unul din noi doi n-ar fi bine venit într-o adunare de quakeri, dar — îi tot spun eu Mamei — de ce ne-a dat Dumnezeu limbă, dacă nu să vorbim cu ea ? Numai că ea zice că nu ne-a dat-o ca să spunem mereu același lucru, cum fac eu cînd mă tot repet. Și atunci eu îi spun :

— Bine, Mamă, cînd oamenii sînt ca tine și ca mine și sînt căsătoriți de cincizeci de ani, mai ai pretenția ca eu să spun numai lucruri pe care nu le-ai mai auzit nîciodată ? Poate pentru alții lucrurile astea sînt noi, căci nimeni n-a mai trăit alături de mine atîta timp cît ai trăit tu.

Și răspunsul vine :

— Poți să fii sigur de asta, nimeni altcineva n-ar fi putut să te suporte atîta vreme.

— Ei, bine, arăți destul de înfloritoare.

— Tot ce se poate, va spune ea, dar arătam mult mai înfloritoare, înainte de a mă mărita cu tine.

Pe Mama n-o poate întrece nimeni.

Da, așa e, ne-am căsătorit exact acum cincizeci de ani, pe 17 decembrie, și fiica mea și cu soțul ei au venit tocmai din Trenton ca să ne ajute la sărbătorirea nunții de aur. Ginerile meu este John H. Kramer, marele proprietar. Într-un singur an a câștigat 12.000 de dolari și se bucură de o reputație foarte bună în Trenton; un om serios, care muncește bine și din greu. Multă vreme, cei de la „Rotary Club“¹, l-au tot rugat să se înscrie, dar el le răspundea că pentru el adevăratul club este familia. În cele din urmă, Edie l-a convins să se înscrie. Edie este fiica mea.

Ei bine, au venit la noi să ne ajute să sărbătorim nunta de aur și vremea a fost destul de zburlită, iar lemnele parcă n-au mai încălzit ca pe vremuri și Mama a spus că speră să nu mai avem o iarnă la fel de friguroasă ca ultima, adică cea de anul trecut. Și atunci, Edie ne-a spus că dacă ar fi în locul nostru, fără obligația de a sta acasă, sub nici un motiv n-ar mai sta iernile aici, și că de ce nu oprim apa, sigilăm casa și plecăm pur și simplu în Florida, la Tampa? Știți, acum patru ierni am fost acolo și am stat cinci săptămîni, dar numai nota de la hotel ne-a costat peste trei sute cinci zeci de dolari. Așa că Mama a declarat că nu plecăm nicăieri ca să fim jefuiți. Atunci a intervenit ginerele meu și a spus că Tampa nu era singura stațiune din sud și, în plus, nu eram obligați să tragem la un hotel de lux, ci puteam închiria cîteva camere și să stăm undeva în pensiune. Auzise că St. Petersburg—Florida era un loc indicat și că, dacă ne hotărăm, el putea să facă cercetări și să scrie celor de acolo.

Ce să măi lungesc povestea, ne-am hotărît să plecăm într-acolo, și Edie a spus că asta avea să fie pentru noi voiajul nunții de aur, iar ginerele meu, drept cadou,

¹ Club afiliat la Uniunea Internațională a Oamenilor de Afaceri.

ne-a plătit diferența pînă la prețul de cușetă, ca să putem călători în liniște. Într-o cușetă există, la fel ca la vagonul de dormit, un pat jos și unul sus, numai că ele se află într-o cabină separată care are și chiuvetă. Trenul cu care am călătorit avea numai cușete. Vagon de dormit nu avea. Era tot numai cușete.

Cu o seară înainte, ne-am dus la Trenton și am stat la fiica și ginerele meu. Am plecat din Trenton a doua zi, la ora 3,23 după-amiaza.

Asta se întîmplă pe 12 ianuarie. Mama stătea cu fața spre locomotivă, fiindcă ametește dacă merge cu spatele. Eu m-am așezat în fața ei, lueru care nu mă deranjează. Am trecut prin gara de nord Philadelphia, la ora 4,03 după-amiaza, prin cea de vest, la 4,14, dar n-am trecut prin Broad Street. La 6,30 am fost la Baltimore, și la Washington la 7,25. Trenul a stat în Washington două ore, pînă cînd un alt tren a venit să ne ia și, între timp, m-am plimbat pe peron și prin gară. Cînd m-am întors, vagonul nostru era tras pe altă linie, dar mi-am amintit numele lui — La Belle — pentru că vizitasem cîndva o mătușă din Oconomowoc, Wisconsin, unde se afla un lac cu numele ăsta, așa că l-am găsit fără nici o greutate. Dar Mama se îmbolnăvisese numai la gîndul că mă pierdusem:

— Ei, bine, i-am spus, aș fi venit după tine cu următorul tren.

— Vezi să nu, zise Mama, făcîndu-mi semn că banii erau la ea.

— Ne aflăm în Washington și aș fi putut împrumuta de la trezoreria națională. M-aș fi dat drept englez.

Mama a prins poanta și a ris din toată inima.

Trenul a părăsit gara Washington, la 9,40 seara, iar Mama și cu mine ne-am culcat devreme. Eu am luat patul de sus. În timpul nopții am trecut prin cîmpiile înverzite ale bătrînei Virginii, deși era prea întuneric ca să pot

spune dacă erau verzi sau de altă culoare. Dimineata, cînd ne-am sculat, eram în Fayetteville, Carolina de Nord. Am luat micul dejun la vagonul restaurant și, după aceea, am intrat în vorbă cu un bărbat din compartimentul vecin. Era din Lebanon, New Hampshire și avea în jur de optzeci de ani. Era împreună cu soția și două fete nemăritate și am întrebat dacă nu se simt prea înghesuiți, toți patru într-un compartiment, dar el mi-a spus că de cincisprezece ani făceau călătoria asta în fiecare iarnă și că știau cum să se ferească unul din calea celuilalt. Mi-a spus că se duceau la Tarpon Springs.

La 12,50, după-amiaza, am fost la Charleston, Carolina de Sud și la 4,20, la Savannah, Georgia. Am ajuns la Jacksonville, Florida, la 8,45 și a trebuit să stăm acolo o oră și un sfert, dar mama a făcut atîta caz cu datul meu jos din tren încît, pînă la urmă, ne-am făcut paturile și ne-am culcat, înainte de a părăsi Jacksonville. N-am dormit bine, căci trenul s-a tot opintit și nici Mama n-a dormit — zice ea — de teamă că aș fi putut să cad din pat. S-a oferit să ocupe ea patul de sus ca să nu mai aibe de ce să-și facă griji, dar i-am spus că nu vreau să risc să-mi iasă vorbe că mi-am lăsat soția să doarmă în patul de sus. Ar fi dat naștere la prea multe discuții.

Dimineata ne-am sculat la timp, să-i vedem pe prietenii noștri din New Hampshire cum se dau jos la Tarpon Springs, unde am ajuns la orele 6,53.

Alți tovarăși de călătorie s-au dat jos la Clearwater, și alți cîțiva la Bellair, unde trenul oprește chiar în ușa uriașului hotel. Bellair este, în timpul iernii, cartierul general al tuturor filfizonilor care joacă golf și nu era unul, din cei care au coborît acolo, să nu aibe sacul lui, cu cel puțin zece sau douăsprezece bețe. Mai erau și femei, și tot tacîmul. Cînd eram tînăr, jocului ăștia i se spunea *shinny*¹ și nu aveai nevoie decît de un singur

¹ O formă simplificată de hochei, jucată mai ales de copii.

băţ, ca să poţi juca. La stilul la care jucam noi, un singur tur ar fi fost mai mult decît destul pentru filfizonii ăştia.

Trenul ajunsese în St. Petersburg, la ora 8.20 dimineata, şi cînd ne-am dat jos, ai fi putut crede că s-a iscat o răzmeriţă, cu toţi negroteii ăia care făceau reclamă la tot felul de hoteluri.

I-am spus atunci Mamei :

— Bine că avem cameră rezervată şi că nu sîntem nevoiţi să alegem un hotel, altfel ar fi destul de greu să ne hotărîm, atîta vreme cît fiecare este cel mai bun.

Ea a rîs.

Am găsit un taxi şi i-am dat adresa camerei pe care ginerele meu o închiriasse pentru noi, astfel că, în scurt timp, am ajuns acolo şi ne-am prezentat proprietăresei, o tînără văduvă în jur de patruzeci şi opt de ani. Ne-a arătat camera, era luminoasă şi aerisită, cu un pat confortabil, un scrin şi un lăvoar. Costa doisprezece dolari pe săptămînă, dar amplasarea era bună, la numai trei străzi de Williams Park.

Oamenii de aici îi spun oraşului St. Pete sau Oraşul Soarelui, fiindcă, susţin ei, nu există un alt loc în toată ţara peste care bătrînul Sol să zîmbească mai des planetei mamă, iar în zilele fără soare unul din ziarele locale îşi oferă exemplarele gratis. Se spune că în ultimii unsprezece ani li s-a întîmplat asta numai de vreo şaizeci de ori. O altă poreclă a oraşului este „Palm Beach a săracilor“, dar părerea mea e că şi aici sînt unii care ar putea să scoată de la bancă la fel de mulţi bani, ca înfumuraţii ăia care se duc la Palm Beach.

În timpul şederii noastre am vizitat oraşul-camping Lewis, care este cartierul general al „turiştilor conserve“. Dar poate n-aţi auzit de ei pînă acum. Fac parte dintr-o organizaţie, îşi petrec concediile cu maşina, luînd cu ei tot ce le trebuie. Adică îşi iau corturi pentru dormit, îşi gătesc singuri mîncarea şi nu frecventează hoteluri sau

restaurante, căci dacă nu se dovedesc niște turiști *bona fide*, nu pot face parte din organizație.

Mi-au spus că sînt peste două sute de mii de membri și se autointitulează „conserviștii“, din pricina hranei lor care provine din conserve. În orașul-camping am văzut o pereche din Brady, Texas, pe nume domnul și doamna Pence. El avea peste optzeci de ani și veniseră cu mașina tocmai de la o distanță de 1 641 de mile.

Conserviștii se adună din fiecare colț al Statelor Unite ; în timpul verii vizitează locuri ca Noua Anglie sau Marile Lacuri și iarna majoritatea vin în Florida și se împrăștie în toată zona. Cît am stat acolo, au organizat o întrunire națională la Gainesville, Florida și au ales ca președinte pe unul din Fredonia, statul New York. Titlul său era „Regele deschizătorilor de conserve“. Au scris și un cîntec, pe care fiecare trebuia să-l învețe, înainte de a deveni membru în organizație.

„Trăiască conservele ! Ura, băieți ! Ura !

Sus conserva ! Jos cu dușmanii săi !

Încă o dată în jurul focului să ne-adunăm,

Strigînd trăiască auto-campingul !“

Ceva de genul ăsta. Iar toți membrii trebuiau să aibe o conservă prinsă de botul mașinii.

Am întrebat-o pe Mama dacă i-ar place să călătorească în acest fel, și ea mi-a răspuns :

— De acord, dar nu cu un bătrîn aiurit ca tine la volan.

— Păi eu sînt cu opt ani mai tînăr decît acest domn Pence, care a condus din Texas pînă aici.

— Da, zise ea, dar el e destul de bătrîn, ca să nu mai fie neastîmpărat.

Pe Mama n-o poate întrece nimeni.

Unul din primele lucruri pe care le-am făcut la St. Petersburg a fost să mergem la Camera de Comerț și să ne înregistrăm numele și orașul din care veneam, căci

era o întrcăgă rivalitate între state, privitor la numărul cetățenilor aflați acolo în vizită și, firește, micuțul nostru stat nu era prea bine reprezentat, dar, vorba ceea, picătură cu picătură se face lacul mare. Funcționarul de acolo ne-a spus că în total erau înregistrate 11.000 de nume, Ohio fiind în frunte, cu 1.500, urmat de New York, cu vreo 1.200. Apoi veneau Michigan, Pennsylvania și așa mai departe, până la Cuba și Nevada, fiecare reprezentate de o persoană.

În prima seară s-a organizat o întâlnire a Societății New York—New Jersey, la Biserica Independentă, și unul din Ogdensburg, statul New York, a ținut o cuvîntare cu titlul „Vînătoarea curcubeului”. Cu toate că vorbitorul era membru al „Clubului Rotary” și avea multă putere de convingere, i-am uitat numele.

Firește că prima noastră grijă a fost să găsim un loc unde să mîncăm și, după ce am încercat în cîteva locuri, ne-am oprit la un bufet cu autoservire, care ne-a convenit din toate punctele de vedere. Am mîncat acolo aproape în fiecare zi și am cheltuit aproximativ doi dolari pe zi pentru amîndoi, dar mîncarea era bine gătită și totul în jur era drăguț și curat. Nimeni nu se uită la preț, dacă se gătește curat și bine.

În a treia zi din februarie, adică de ziua Mamei, ne-am permis să luăm cina la „Poinsettia Hotel” și ne-au luat 75 de cenți pe o friptură care abia de ajungea unei persoane.

I-am spus Mamei :

— Bine că nu e în fiecare zi ziua ta, căci am fi ajuns la azilul de săraci.

— Nu-i adevărat, a răspuns Mama, dacă ar fi fost în fiecare zi ziua mea, acum aș fi fost mult prea bătrîna, ca să nu fi murit de mult.

Pe Mama nimeni n-o poate întrece.

În hotel exista un saloan pentru jocul de cărți, unde se aflau cîțiva domni și doamne care jucau „cinci sute”¹ și whist, care era foarte la modă. Am mai văzut și un ring de dans și am întreat-o pe Mama dacă n-ar vrea să facem un dans, dar ea m-a refuzat spunînd că era prea bătrîna ca să se mai zbîntuie, cum fac ăștia din ziua de azi. Ne-am uitat un timp la niște tineri, pînă cînd Mama s-a scîrbit și mi-a spus că ar trebui să vedem un film bun, ca să ne mai piară gustul ăsta amar din gură. Mama se dă în vînt după filme, și acasă mergem de două ori pe săptămîna.

Dar acum vreau să vă povestesc despre Parc. A doua zi am vizitat Parcul, care aduce mult cu cel din Tampa, numai că e mai mare și de fiecare dată sînt mai multe distracții decît ai fi în stare să vezi. În mijloc se află o scenă mare, și scaune pentru cei ce vor să stea și să asculte concertele care se țin acolo și care sînt de la Dixie pînă la bucăți clasice sentimentale.

Mai sînt apoi terenuri amenajate pentru tot felul de sporturi, și jocuri — șah, dame, domino pentru cei cărora le plac astfel de jocuri, și roque² și potcoava pentru cei mai sprinteni. Pe vremuri, fusesem destul de bun, dar în ultimii douăzeci de ani nu prea m-am mai ocupat cu așa ceva.

Ei, oricum, am cumpărat un permis de membru al clubului care costa un dolar pe toată perioada și am aflat că, pînă nu de mult, prețul fusese de 50 de cenți, dar au fost nevoiți să-l ridice, ca să țină departe vagabonzii.

Într-o bună zi, eu și Mama ne-am așezat să urmărim jocul cu potcoava, iar ea a vrut ca eu să intru în joc, dar i-am spus că îmi pierdusem antrenamentul și m-aș fi făcut de rîs, deși îi văzusem pe cîțiva aruncînd și credeam că i-aș fi întrecut, fără nici un antrenament. Cu toate astea,

¹ Variantă de whist, la care cîștigă cel care a adunat cinci sute de puncte.

² Un fel de cricket ce se joacă pe un teren dur, înconjurat de un gard scund, dincolo de care trebuie trimise mingile.

erau cîțiva aruncători buni, mai ales un băiat din Akron, Ohio, care se pricepea binișor la aruncatul potcoavei. Lumea spunea că avea toate șansele să cîștige campionatul Statelor Unite, în turneul din februarie. Am plecat cu cîteva zile înainte de începerea campionatului și n-am mai putut afla dacă l-a cîștigat într-adevăr. Am uitat cum îl chema, dar era un băiat dintr-o bucată și avea un frate în Cleveland, care era membru al „Clubului Rotary”.

Timp de două, trei zile am stat doar și am urmărit cîteva din jocurile astea și, în cele din urmă, m-am instalat la o partidă de dame, cu un tip pe nume Weaver, care era de loc din Danville, Illinois. Era un jucător destul de bun, dar nici vorbă să se compare cu mine și sper ca asta să nu sune a laudă. Întotdeauna am știut să mă mențin pe poziții, la un joc de dame și toată lumea de pe aici poate să vă confirme acest fapt. Am jucat cu Weaver cîteva dimineți la rînd și m-a bătut o singură dată, fiindcă, a doua oară, cînd i se ivise ocazia, a sunat de prînz și a trebuit să ne oprim și să mergem la masă.

În timp ce jucam dame, Mama se așeza și asculta orchestra, fiindcă e mare amatoare de muzică, clasică sau de orice fel ; și cum stătea ea așa, într-o zi, într-una din pauze, vecina de alături intră cu ea în vorbă. Era o femeie cam de o vîrstă cu Mama, șaptezeci sau șaptezeci și unu și, în cele din urmă, a întreat-o cum o cheamă, și Mama i-a spus numele și unde locuiește, și apoi a întreat-o și ea același lucru, și cine credeți că era femeia ?

Ei, bine, domnilor, era soția lui Frank M. Hartsell, bărbatul care a fost logodit cu Mama, pînă cînd am apărut eu și l-am dat la o parte, acum cincizeci și doi de ani !

Da, domnilor !

Puteți să vă închipuiți cît de surprinsă a fost Mama ! Și doamna Hartsell s-a arătat foarte mirată cînd Mama i-a spus că ea și soțul ei au fost prieteni — deși n-a menționat cît de strînsă fusese relația și nici faptul că Mama

și cu mine fusesem motivul plecării lui Hartsell în vest. Dar chiar așa a fost. O lună după desfacerea logodnei, Hartsell și-a părăsit orașul natal și nu s-a mai întors niciodată. S-a dus în statul Michigan și s-a făcut veterinar și tot acolo s-a și stabilit, în Hillsdale, unde, pînă la urmă, s-a căsătorit cu actuala soție.

Ei, bine, Mama și-a luat inima în dinți și a întrebat-o dacă Frank mai era în viață și atunci doamna Hartsell a dus-o pînă la terenul unde se juca aruncarea potcoavei și acolo era bătrînul Frank, așteptînd să-i vină rîndul. Și, cu toate că trecuseră peste cincizeci de ani, a recunoscut-o imediat. El a zis că a recunoscut-o după ochi.

— Uite-o pe Lucy Frost ! a strigat el și, aruncînd potcoavele, a părăsit jocul.

Apoi au pornit toți trei în căutarea mea și trebuie să mărturisesc că nu l-aș fi recunoscut. Sîntem născuți în același an și aceeași lună, dar el parcă își arată mai mult vîrsta. În primul rînd, e mai chel. Apoi, barba lui e complet albă, în vreme ce a mea mai are cîteva șuvițe negre. Primul lucru pe care i l-am spus a fost :

— Ei bine, Frank, barba ta mă face să mă simt iarăși în nord. Parcă ar fi venit viscolul.

— Cred că și a ta ar fi la fel de albă, dacă ia-i fi scos petele.

Dar Mama n-a putut suporta una ca asta.

— Nu mai spune ! I-a spus ea lui Frank. Află că Charley n-a pus tutun în gură de peste zece ani.

Și chiar așa este !

Apoi am cerut scuze partenerilor de la jocul de dame și fiindcă prînzul era aproape ne-am hotărît să luăm masa împreună. Ei ne-au recomandat expresul de pe Third Avenue. Părerea mea e că era puțin mai scump ca al nostru și nu tot atît de bun. Eu și Mama am mîncat aproape aceleași feluri ca de obicei și ne-a costat un dolar și zece cenți. Frank a plătit pentru el și soția lui un dolar două-

zeci. Același prînz, la localul nostru, nu i-ar fi costat mai mult de un dolar.

După masă i-am convins să vină pînă la noi și ne-am instalat cu toții în salonul în care tînăra gazdă ne dăduse voie să primim musafiri. Am început să vorbim despre vremurile trecute și Mama a spus că se temea ca amintirile noastre să n-o plictisească pe doamna Hartsell, dar, după cum s-a și dovedit în scurt timp, nu prea a avut cineva vreo șansă să converseze în prezența ei. Am ascultat multe femei la viața mea, dar nevasta lui Hartsell le bate de la distanță pe toate. Ne-a povestit istoria de familie a fiecărui individ din Michigan, apoi, timp de jumătate de ceas, s-a grozăvit cu fiul ei, care — după spusele ei — se ocupă cu comerțul de medicamente în Grand Rapids și este membru al „Clubului Rotary“.

Cînd Hartsell și cu mine am reușit să strecurăm și noi o vorbă, am glumit unul pe seama celuilalt, iar eu i-am luat peste picior, fiindcă era doctor de cai.

— Știi, Frank, arăți foarte prosper, bănuiesc că sînt o mulțime de cai răpciugoși pe la voi.

— Da, am reușit să-mi asigur o existență onorabilă, dar am muncit din greu.

— Da, am adăugat eu, și cred că te-au chemat la orice oră din zi și din noapte, ca să ajuți la nașteri și tot soiul de boli.

În cele din urmă, Mama a reușit să mă facă să tac.

Începusem să mă tem că nu vor mai pleca niciodată; amîndoi făceam eforturi disperate să nu adormim, fiind obișnuiți ca după-prînz să tragem un pui de somn. În cele din urmă, au plecat, după ce am stabilit să ne întîlnim toți patru, a doua zi dimineața, în Parc, iar doamna Hartsell ne-a invitat la ei pentru seara următoare, la o partidă de „cinci sate“. Dar ea uitase că trebuiau să participe la o întrunire a „Societății Michigan“, așa că abia peste două seri aveam să jucăm prima noastră partidă.

Hartsell și soția lui locuiau pe Third Avenue și în afară de dormitor aveau și un salon. Doamna Hartsell atîta l-a lăudat, de parcă ar fi fost nu știu ce minunăție. Am jucat cărți: Mama l-a avut partener pe Hartsell, eu pe nevasta lui. Ea joacă mizerabil și bineînțeles că am pierdut în grozitor.

După partidă a apărut cu o farfurie cu portocale și a trebuit să ne prefacem că erau exact ceea ce ne doream, deși portocalele, prin părțile alea, sînt ca și tinerii cu perciuni: mai întîi îți plac, dar pînă la urmă devin ai naibii de plictisitori.

În seara următoare am jucat din nou cărți, la noi în aceeași formație, iar eu și doamna Hartsell am fost din nou bătuți. Mama și cu Hartsell se întreceau în complimente unul față de celălalt, cu privire la echipa grozavă pe care o făceau, dar amîndoi știau foarte bine care era cauza succesului lor. Una peste alta, cred că am jucat vreo zece seri și numai o singură dată, eu și doamna Hartsell, le-am luat-o înainte. Și asta, în nici un caz datorită ei.

La vreo două săptămîni de la sosirea noastră acolo, ne-au invitat la Biserica Congregației, la o seară de binefacere, organizată de „Societatea Michigan.“ Un oarecare Bitting, din Detroit, a ținut o cuvîntare intitulată „Cum m-am lecut de spus povești“. Era un tip cu funcții importante la „Clubul Rotary“ și s-a dovedit a fi chiar spiritual.

O doamnă, pe nume Oxford, ne-a oferit niște selecțiuni despre care doamna Hartsell spunea că sînt muzică de operă de prima calitate dar, indiferent de ce ar fi fost, fiica mea Edie i-ar fi dat clasă și în nici un caz nu s-ar fi lălat în halul ăla.

Apoi a apărut un ventriloc din Grand Rapids și o tînară de vreo patruzeci și cinci de ani, care a imitat mai multe feluri de păsări. I-am șoptit Mamei că toate

semănau cu puii de găină, dar ea mi-a dat un cot, să tac din gură.

După spectacol, ne-am oprit la un bar, eu am comandat băuturile și pînă am ajuns acasă se făcuse aproape ora zecă. Nouă ne-ar fi plăcut să vedem mai degrabă un film, dar Mama a spus să nu-l jignim pe domnul Hartsell, iar eu am întrebato dacă venisem în Florida ca să ne simțim bine sau doar ca să nu jignim un flecar bătrîn din Michigan.

Într-o dimineață mi s-a făcut milă de Hartsell. Cele două aveau oră la pedichiurist, așa că noi ne-am întîlnit în Parc, și el a făcut prostia să mă invite la o partidă de dame.

A fost ideea lui, nu a mea și cred că i-a părut rău, după primul joc. Dar era prea încăpățînat ca să renunțe și a rămas ca să-l bat joc după joc, însă partea cea mai neplăcută a fost că o mulțime de lume, care se obișnuise să vină să-mi urmărească evoluția, se adunase să privească și în cele din urmă au văzut cum Frank se făcea singur de ris și au început să comenteze și să-și bată joc de el. De pildă, unul din ei a spus :

— Cine ți-a spus că știi să joci dame ?

Sau :

— S-ar putea să te pricepi la tiddly-wink¹ dar nu la dame !

Am fost cît pe ce să-l las să mă bată de cîteva ori. Dar cei din jur și-ar fi dat seama că era un aranjament.

Pînă la urmă, doamnele au venit după noi în Parc și eu n-aș fi fost în stare să spun nimic despre partida noastră, dar Hartsell a povestit singur totul și a recunoscut că el nu putea fi un partener pe măsura mea.

— Ei, bine, a spus doamna Hartsell, dame nici nu e un joc adevărat. E mai mult pentru copii, nu-i așa ? Cel puțin, copii, fiului meu obișnuiau să-l joace mereu.

¹ În acest joc, participanții încearcă să arunce niște discuri de plastic într-un fel de cupă.

— Da, doamnă, este un joc de copii, așa cum îl joacă soțul dumneavoastră.

Mama a vrut să liniștească lucrurile :

— Poate că sînt alte jocuri la care Frank te poate bate. Pun pariu că te-ar bate la aruncarea potcoavei.

— Ei, bine, i-aș da ocazia să încerce, numai că n-am mai aruncat o potcoavă de peste șaisprezece ani.

— Nici eu n-am mai jucat dame de douăzeci de ani, a spus Harstell.

— N-ai jucat niciodată cu adevărat, i-am răspuns.

— Oricum, zise Frank, eu și cu Lucy vă dăm lecții la „cinci sute“.

Ei, bine, aș fi putut să-i spun care era adevărata cauză a acestei situații, dar am avut destul bun-simț să-mi țin gura.

Ajunsesem în asemenea situație, încît el vroia să jucăm cărți în fiecare seară și cînd eu și cu Mama vroiam să mergem la un film, trebuia să pretindem că ne doare capul și apoi să ne rugăm la Dumnezeu să nu ne vadă cum ne furișăm în cinematograful. Nu-mi displace să joc cărți, atunci cînd partenerul se concentrează asupra jocului, dar cînd ai de a face cu o femeie ca doamna Hartsell și cînd amîndoi se opresc la fiecare minut ca să bată cîmpii despre fiul lor din Grand Rapids, cum să mai joci ?

Ei bine, „Societatea New York-New Jersey“ au anunțat că organizau și ei o seară de binefacere, și atunci i-am spus Mamei :

— Iată o seară în care va trebui să ne seuzăm că nu putem juca.

— Da, dar va trebui să-i invităm pe amîndoi, pentru că și ei ne-au invitat la seara organizată de Michigan.

— Atunci, mai bine stau acasă, decît să-l car pe palavrăgiul ăla peste tot pe unde mergem.

— Prea te enervezi, mi-a zis Mama. Poate că ea într-adevăr vorbește prea mult, dar are un suflet bun. Iar Frank e întotdeauna o companie agreabilă.

— Și atunci, dacă este o companie atât de agreabilă, probabil că îți pare rău că nu te-ai măritat cu el.

Mama a ris și a zis că asta suna de parcă aș fi fost gelos. Gelos, pe un doctor de vară!

Oricum, a trebuit să-i luăm cu noi la seara de binefacere și pot spune că le-am oferit o distracție mult mai bună decât cea pe care ne-o dăduseră ei.

Judecătorul Lane, din Paterson, a ținut o frumoasă conferință despre situația afacerilor și o oarecare doamnă Newell, din Westfield, a imitat păsări, numai că, de data asta, după felul în care le reproducea, chiar puteai să le recunoști. Două tinere din Red Bank ne-au oferit o selecție corală și fiindcă le-am bisat, au mai cântat „Acasă, în munții noștri” și Mama și doamna Hartsell aveau amindouă lacrimi în ochi. Hartsell, de asemenea.

Nu știu cum s-a făcut că președintele organizației a aflat că mă aflam acolo și m-a rugat să iau cuvântul, iar eu nici măcar n-aș fi avut de gând să mă ridic în picioare, dacă Mama nu m-ar fi obligat, așa că m-am ridicat și am spus :

„Doamnelor și domnilor ! Nu m-am așteptat să fiu rugat să vorbesc într-o astfel de ocazie, ca de altfel în nici o altă ocazie, pentru că nu mă consider un vorbitor, așa că va trebui să fac tot ce pot și, în general, aș zice că nu pot mai puțin decât pot alții.”

Apoi le-am spus povestea cu Pat și motocicletă, folosind accentul provincial și se pare că i-am amuzat puțin, apoi le-am mai spus încă vreo două istorisiri dar, una peste alta, n-am stat în picioare mai mult de 20 sau 25 de minute și ar fi trebuit să auziți aplauzele și uralele, după ce m-am așezat. Până și doamna Hartsell a recunoscut că eram un adevărat orator și mi-a spus că dacă mă duc vreodată la Grand Rapid, fiul ei mă va convinge să vorbesc celor de la „Clubul Rotary”.

Cînd întrunirea s-a încheiat, Hartsell a vrut să mergem la ei și să jucăm cărți, dar soția lui i-a amintit că era

trecut de nouă jumate, o oră destul de înaintată ca să mai începi un joc de cărți, dar el o tot lua razna pe tema asta, probabil fiindcă altfel era nevoit să joace cu nevastă-sa.

A doua zi dimineată, când ne-am întâlnit în Parc, doamna Hartsell s-a plîns că nu face deloc mișcare și atunci eu i-am sugerat să ia parte la jocul de roque.

Atunci, ea a spus că nu mai jucase roque de douăzeci de ani, dar ar fi jucat, cu condiția ca să joace și Mama. La început, Mama nici n-a vrut să audă, dar în cele din urmă a acceptat, mai mult ca să-i facă plăcere.

Ei, bine, au jucat o partidă cu o doamnă Ryan din Eagle, Nebraska, și o tină ră doamnă Morse, din Rutland, Vermont, pe care Mama o întâlnise la pedichiurist. Mama n-a reușit în nici un chip să marcheze și toți s-au distrat pe seama ei și nici măcar eu n-am putut să mă stăpînesc să nu rîd și pînă la urmă s-a lăsat păgubașă, spunînd că spatele ei era prea șubrezit ca să se mai aplece. Au făcut rost de o altă doamnă și au continuat jocul și nu peste mult timp doamna Hartsell deveni și ea prilej de amuzament pentru cei din jur, căci dădu o lovitură puternică, vrînd să lovească mingea neagră și, din cauza efortului, dinții îi căzură pe teren. În viața mea nu mai văzusem o femeie atît de enervată. Și nici atîtea rîsete nu mai auzisem, doar doamna Hartsell nu participa, fiind înnebunită de furie, și nici n-a mai vrut să joace, așa că jocul s-a întrerupt.

În drum spre casă, doamna Hartsell n-a scos o vorbă, dar ne-a ținut soțul ei companie și, la un moment, dat mi-a spus :

— Am jucat cu tine dame și m-ai bătut rău de tot, dar ce-ai spune să te invit la o partidă de aruncarea potcoavei ?

— I-am răspuns că nu mai jucasem de șaisprezece ani, dar Mama a intervenit :

— Du-te și joacă. Pe vremuri erai destul de bun, poate o să-ți revii.

Ei bine, pe scurt, am cedat. N-ar fi trebuit să încerc, căci de șaisprezece ani nu mai aruncasem o potcoavă, dar am acceptat numai ca să-i fac plăcere lui Hartsell.

Înainte de jocul, Mama m-a bătut pe spate și mi-a spus să-mi dau toată silința, așa că i-am dat drumul, dar imediat am văzut că o încurcasem — doar nu mai jucasem de șaisprezece ani — căci nu puteam aprecia distanța. Și, pe lângă asta, stratul de metal de pe potcoavă se tocise și rămăseseră tot felul de asperități care mă înțepau în degetul mare, și n-a fost nevoie să arunc mai mult de două sau trei ori, pentru ca durerea să mă omoare, și numai când țineam potcoava, ca să nu mai vorbesc de aruncat.

Ei, bine, Hartsell are un mod foarte ciudat de a arunca și când îl vezi cum face acest lucru, n-ai crede că o să atingă ținta, dar, cu toate astea, este cel mai norocos aruncător pe care l-am văzut vreodată, căci a aruncat potcoava de cîteva ori la o înălțime de cinci, șase picioare, pentru ca apoi aceasta să cadă și să marcheze punctul. N-are nici un rost să te lupți cu un noroc ca ăsta.

Se adunase destul de multă lume în jurul nostru, printre care Mama și alte patru sau cinci doamne și, de cîte ori îi venea rîndul, Hartsell făcea fițe, prefăcîndu-se că nici nu se uită în ce direcție aruncă, numai ca să stîrnească interesul doamnelor.

Te-ai fi așteptat ca un om la vîrsta lui să fie mai binecrescut.

Ei, ce să mai lungim vorba, tocmai când începusem și eu să apreciez distanța, a trebuit să renunț, din pricina

degetului pe care i l-am arătat lui Hartsell și el însuși a văzut că nu mai pot juca, fiindcă era tot ros și sîngera. Chiar dacă aş fi vrut să continui, Mama m-ar fi oprit imediat. M-am retras, aşadar, și Hartsell m-a anunțat că scorul era de 19 la 6, dar eu n-am știut cît era și nici nu mi-a păsat.

Cînd eu și Mama am ajuns acasă, i-am spus că sperăm să se termine cu familia Hartsell, căci mă săturasem pînă peste cap de ei, dar mi-am dat seama că ea le promisese să mergem iarăși la ei, pentru una din interminabilele partide de cărți.

Degetul mă durea destul de rău și nu eram într-o dispoziție prea bună încît, spre sfîrșitul jocului, m-a luat gura pe dinainte cînd Hartsell a spus că dacă ar juca mereu cu Mama n-ar mai pierde niciodată. Atunci, eu i-am zis :

— Ei bine, acum cincizeci de ani ai avut ocazia să-i devii partener pe viață, dar n-ai fost destul de bărbat pentru asta.

Imediat după aceea mi-a părut rău, Hartsell n-a știut ce să spună și pentru prima dată nevastă-sa a amuțit. Mama a încercat să atenueze situația remarcînd că probabil băusem altceva mai tare decît ceai, de vreme ce spuneam asemenea prostii. Doamna Hartsell înțepenisise însă ca un sloi și abia dacă ne-a spus noapte bună. Pun pariu că au avut ce discuta după plecarea noastră.

La despărțire, Mama i-a spus :

— Frank, nu lua în seamă prostiile lui Charley. E pur și simplu supărat că l-ai bătut atît de tare la cărți și la aruncarea potcoavei.

Cu asta a vrut, pe de-o parte să-mi scuze ieșirea, dar pe de alta să mă enerveze. Am încercat să mă abțin, dar cînd am ieșit din casă, ea a adus vorba și a început să mă certe pentru gafa pe care-o făcusem.

Ei, bine, nu eram în dispoziția de a mi se face reproșuri. I-am zis :

— Cred că este un jucător atât de grozav, încît îți pare rău că nu l-ai luat de bărbat.

— Măcar nu este atât de infantil încît să renunțe la un joc, numai fiindcă degetul lui are cîteva zgîrieturi.

— Dar tu ? Te-ai făcut de rîs pe terenul de roque și apoi ai pretins că spatele tău este prea șubred ca să mai poți juca.

— Da, dar cînd tu ți-ai rănit degetul, eu n-am rîs de tine, așa cum ai rîs tu cînd mi-am scrîntit spinarea.

— Cine n-ar fi rîs ? Am spus eu.

— Ei, bine, Frank Hartsell n-a rîs.

— Ei, bine, atunci de ce nu te-ai măritat cu el ?

— Află că aproape îmi pare rău că n-am făcut-o !

— Și mie la fel !

— Asta o s-o țin minte ! A zis ea și astea au fost ultimele ei cuvinte pe care mi le-a mai spus pentru următoarele două zile.

A doua zi, i-am văzut pe cei doi Hartsell în parc și am vrut să mă scuz, dar ei ne-au salutat dînd numai din cap. Și, cîteva zile mai tîrziu, am auzit că plecaseră la Orlando, unde aveau niște rude.

Aș fi vrut să se fi dus acolo de la început.

Mama și cu mine ne-am împăcat, stînd pe o bancă.

— Ascultă, Charley, asta este voiajul nunții noastre de aur, de ce să ni-l stricăm din pricina unei cerți prostesti ?

— Păi, nu ai vorbit serios cînd ai spus că ai fi vrut să te măriți cu Hartsell ? am întrebat eu.

— Bineînțeles că nu, asta numai dacă nici tu n-ai spus serios că ai fi vrut s-o fac.

Așa că i-am spus :

— Eram doar obosit și nervos. Slavă Domnului că m-ai ales pe mine în locul lui, că n-aș fi putut trăi cu nici o altă femeie atîția ani de zile.

— Dar cum rămîne cu doamna Hartsell ? întrebă Mama.

— Dumnezeuule ! Imaginează-ți să fii însurat cu o femeie care joacă „cinci sute“, așa cum joacă ea și care-și scapă dinții pe terenul de roque.

— Ei, n-ar fi mai rău decît să fii măritată cu un bărbat care scuipă în fața doamnelor și e așa de prost la jocul de dame.

Așa că am cuprins-o pe după umeri, iar ea mi-a mîngîiat mîna și cred că eram din nou amorezați.

Mai aveam de stat două zile în St. Petersburg și Mama mi-a făcut cunoștință cu doamna Kendall, din Kingston, Rhode Island, pe care o întîlnise la pedichiurist.

Doamna Kendall ni l-a prezentat pe soțul ei, care lucra în comerțul alimentar. Au doi fii și cinci nepoți, și un strănepot. Unul din fiii lor locuiește în Providence și este membru al „Clubului Rotary.“

Ni s-au părut a fi niște oameni pe placul nostru și am jucat împreună cărți, ultimele două seri cît am mai stat acolo. Amîndoi jucau foarte bine și mi-ar fi plăcut să-i fi întîlnit mai devreme, decît să fi dat peste familia Hartsell. Dar iarna viitoare soții Kendall vor veni în același loc și vom putea sta mai mult împreună, firește, dacă ne hotărîm să facem din nou călătoria asta.

Pe 11 februarie am părăsit Orașul Soarelui, la ora 11 dimineața. Am călătorit ziua și am putut vedea tot statul Florida, prin care, la venire, trecusem noaptea.

③ Am ajuns la Jacksonville, la 7 seara și am plecat la 8,10. A doua zi dimineața eram la Fayetteville, Carolina de Nord, și la ora 6,30 am ajuns la Washington, unde am stat jumătate de oră.

La 11,01 am fost la Trenton și am telegrafiat fiicei mele și ginerelui care ne-au așteptat la tren și ne-au dus la ei acasă, unde am înnoptat. John ne-ar fi ținut toată noaptea ca să-i povestim despre călătorie, dar Edie a spus că sintem probabil obosiți și ne-a obligat să mergem la culcare. Așa este fiica mea.

A doua zi, am luat trenul spre casă și am ajuns cu bine, după o absență doar de o lună și o zi.

Văd că se apropie Mama, așa că mai bine închei.

CINE-A DAT CĂRȚILE ?

Știți, de cînd ne-am căsătorit, este pentru prima oară cînd eu și Tom ne întîlnim cu niște prieteni adevărați. Cred că vi se pare ciudat să vă declar prietenii *mei* cînd ne vedem pentru prima dată, dar Tom mi-a vorbit de atîtea ori despre voi, despre cît vă apreciază și cît e de dornic să vă vadă... încît, știți, mi se pare și mie că vă cunosc din totdeauna.

Avem și noi acolo micul nostru grup cu care jucăm bridge, dansăm ; dar, firește, locuim acolo numai de trei luni, cel puțin eu, și e cu totul altceva cînd cunoști pe cineva de-o viață, cum sînteți voi și Tom, nu-i așa ? De cîte ori nu l-am auzit pe Tom spunînd că ar da o grămadă de bani, numai să fie cu Arthur și Helen și cît de plictisit se simțea acolo doar cu noii săi prieteni și nenorocita de mine !

Arthur și Helen, Arthur și Helen... atîta vorbește de voi, încît e o minune că nu sînt geloasă, mai ales pe tine, Helen. Cînd erați mici, tu ai fost, probabil, adevăratul lui prieten.

Aproape toate cărțile lui din copilărie au semnătura ta — „Lui Thomas Cannon de la Helen Bird Strong“. Pentru el e o mare cinste să te vadă. Și pentru mine, la

fel. Gîndește-te numai, i-am întîlnit în fine pe minunații Helen și Arthur ! Iertați-mă că vă spun pe numele mic, dar așa m-am obișnuit să mă gîndesc la voi și, pur și simplu, nu pot să vă spun domnul și doamna Gratz.

Nu, mulțumesc, Arthur, nu mai pune. Limita mea e de două și am și exagerat bînd două cocteiluri înainte de cină și unul acum. Dar e vorba de o ocazie specială, întîlnirea cu cei mai buni prieteni ai lui Tom. Pun pariu că și Tom ar vrea să poată sărbători, nu-i așa, dragule ? Firește că ar putea, dacă ar vrea, dar el cînd își pune o dată ceva în cap, nu-l mai poți clinti pentru nimic în lume. N-am mai văzut la nimeni o astfel de voință ca a lui.

Eu, una, cred că e grozav că a reușit să se abțină de la băutură atîta vreme, el care obișnuia... dar asta o știți și voi la fel de bine ca mine ; poate chiar mult mai bine fiindcă, pe vremuri, ați petrecut atîta timp împreună, iar eu știu toate astea doar din povestirile lui. Mi-a povestit cum o dată, în Pittsburg... în regulă, Tommie, nu mai spun o vorbă. Dar, slavă Domnului, acum s-a terminat ! Nici un strop, de cînd ne-am căsătorit ; trei luni de zile ! Iar el zice că-i pentru totdeauna, nu-i așa, scumpule ? Cu toate că cei care beau nu mă deranjează, cu condiția s-o facă cu măsură. Dar îl știți pe Tom ! În orice face, merge pînă la capăt. Și cînd făcea atletism, tot așa...

Bine, dragule, nu vreau să te fac să roșești. Știu că-ți displace să fii centrul atenției. Oricum, e groaznic să nu poți să te lauzi cu propriul tău bărbat. Tot ce face și tot ce a făcut cîndva pare atît de minunat. Asta o fi doar din cauză că sîntem căsătoriți de puțin timp ? Helen, și tu simți același lucru, în legătură cu Arthur ? Chiar ? Și v-ați căsătorit acum patru ani, așa-i ? Ai fugit de-aesă cu el, nu ? Vezi că știu totul despre voi.

Ah, pe mine mă așteptați ? Tăiem cărțile pentru parteneri ? N-am putea juca pe familii ? Când joc cu Tom și fac o prostie nu mă simt chiar atât de penibil. Nu mă ceartă niciodată, deși îmi aruncă uneori niște priviri fioroase. Dar nu prea des în ultima vreme ; nu mai fac atâtea greșeli prostesti ca înainte. Joc destul de bine acum, nu-i așa, Tom ? Ai face bine să zici că da, fiindcă dacă nu joc bine, numai tu ești de vină. Știți, Tom a trebuit să mă învețe să joc. Până la logodnă nu jucasem niciodată. Inchipuiți-vă ! Și cred că la început am fost groaznică, dar Tom a fost un scump, atât de răbdător ! Știu că a crezut că nu voi învăța niciodată, dar te-am păcălit, nu-i așa, Tommie ?

Zău, sincer, prefer să joc cărți, decît să fac orice altceva. Dar, Helen, o să ne cînti puțin ? Vreau să spun, mai tîrziu. Tom ți-a lăudat grozav vocea și mor să te aud.

Pe ce jucăm ? Da, un penny este foarte bine. Acasă jucăm, de obicei, pe jumătate de cent bucata, un penny familia. Dar un penny bucata, e foarte bine. Cred că acum ne putem permite, nu-i așa, dragule ? Tom nu v-a spus de avansarea lui. A fost... Bine, Tommie, tac din gură. Știu că urăști să se vorbească despre tine, dar nevasta ta nu se poate abține să nu fie măcar un picuț mîndră de tine. Și cred că și pe prietenii tăi cei mai buni îi interesează afacerile tale, n-am dreptate ?

Dar Tom este persoana cea mai discretă pe care o cunosc. Cred că îmi ascunde chiar și mie unele lucruri ; ce-i drept, nu prea multe. De obicei, îmi dau seama cînd îmi ascunde ceva și mă țin de capul lui, pînă mărturisește. Mereu zice că ar fi trebuit să mă fac avocat sau detectiv, așa de bine mă pricep să descos oamenii. Nu-i așa, Tom ?

De exemplu, n-aș fi aflat niciodată despre întîmplarea cu fotbaliștii ăia îngrozitori de la Yale, dacă nu l-aș fi obligat pur și simplu să-mi spună. Nu știati nimic despre

asta ? Nu, Tom, îi voi spune lui Arthur, chiar dacă ție nu-ți place. Știu că pe tine, Arthur, te interesează, nu numai fiindcă ești prietenul lui Tom, dar și din cauză că tu însuși ai fost un atlet celebru. Stai să mă gîndesc, Tom, cum a fost ? Trebuie să mă ajuți. Ei, bine, dacă nu-mi amintesc întocmai, o să mă corectezi.

La Yale, prietenii lui Tom auziseră ce jucător nemai-pomenit fusese în liceu, așa că l-au convins să încerce să obțină un loc în echipa universității. Tom jucase întotdeauna mijlocaș¹. Trebuie să alergi foarte repede, ca să fii un mijlocaș, iar Tom era un alergător formidabil de rapid. Și mai este încă. Cînd eram logodiți, obișnuiam să ne luăm la întrecere și premiul era... Bine, Tommie, n-o să dezvălui secretele noastre. Oricum, mă făcea praf.

Ei, bine, a vrut să joace ca mijlocaș în echipa de la Yale, totul a mers bine, coechipierii lui au spus că va face minuni, pînă cînd, într-o zi, în timp ce se antrenau cu Tex Jones, ba nu, Ted Jones — ăsta e antrenorul principal — acesta l-a certat pe Tom, pentru că ar fi înțeles greșit semnalul și atunci Tom i-a dovedit că nu el greșise, ci Jones, așa că Jones nu i-a iertat-o niciodată. L-a scos de pe poziția de mijlocaș și l-a pus, în schimb, atacant sau fundaș, ceva de felul ăsta, o poziție de pe care nu poți să faci nimic și unde nu contează dacă ești sau nu bun alergător. N-a fost așa, Tom ? Ei, oricum, ceva s-a întîmplat.

Oh, pe mine mă așteptați ? Îmi pare rău. Helen, tu ce-ai licitat ? Și tu, Tom ? Ai dublat ? Și Arthur a pasat ? Ei, atunci să vedem. Aș vrea să-mi pot aminti ce înseamnă asta. Știu că, uneori, cînd Tom contrează, înseamnă ceva, iar alteori, altceva. Dar mereu uit care-i într-un fel și care într-altul. Ia să vedem, a contrat două pici, așa-i ? Asta înseamnă să-l lăs așa, sînt sigură. Ei, bine, pasez atunci.

¹ E vorba de fotbalul american.

Ah, Tommie, îmi pare rău. Știam eu că greșesc. Iartă-mă, te rog. Dar poate că reparăm noi cumva. Cine conduce ?

Acuma tac din gură și mă concentrez la joc. Nu-i nevoie să te uiți așa la mine, Tommie. Dacă mă străduiesc, pot să tac din gură. Deși e destul de greu să te concentrezi când ești, știți voi, emoționat. Nu e numai din pricina întâlnirii cu voi, dar, în general, călătoriile îmi dau o stare de agitație. În timpul lunii de miere am fost pur și simplu îngrozitoare, dar, în fond, cine e cu-adevărat calm în luna de miere ? N-am să uit niciodată ziua când am intrat în hotelul ăla din Chicago... bine, Tommie, nu spun. Dar pot să spun despre întâlnirea cu soții Baker.

Amîndoi sînt cam de vîrsta noastră și îi cunosc dintotdeauna. Erau ultimele persoane de pe lume pe care aș fi vrut să le întîlnesc, dar pur și simplu ne-am ciocnit de ei pe State Street și-au insistat să luăm cina împreună la hotelul lor, iar înainte de cină ne-am dus la ei în cameră și Ken — adică domnul Baker — a făcut niște cocteiluri, deși eu n-aveam nici un chef, iar Tom era deja abstinent. Luna de miere este o perioadă minunată pentru asta ! a spus Ken.

„Nu-l ispiti, Ken, i-am spus. Tom nu e un băutor ca tine și Gertie, sau ca toți ceilalți. Când începe să bea, nu se mai poate opri“. Gertie este doamna Baker.

Atunci, Ken m-a întrebat de ce ar trebui să se oprească, iar eu i-am răspuns că avea un motiv foarte serios și anume pentru că îmi promisese mie că n-o să mai bea și fiindcă, în ziua nunții, mi-a declarat că dacă îl voi mai vedea vreodată bînd, atunci să știu că...

Este levată hotărîtoare ? Dumnezeuule, ce joc mai e și ăsta ? Numai fiindcă Tom a contractat, iar eu am pasat. Așa-i că-i o nebunie ? Ah, scumpule, iartă-mă, te rog, și-ți promit că de-acum înainte o să fiu atentă. Și cu astea ce să fac ? Ah, da, le fac pentru Arthur.

Vă povesteam de soții Baker. Până la urmă, Ken și-a dat seama că nu-l poate face pe Tom să bea și, dezgustat, s-a lăsat păgubaș. Dar închipuiți-vă, să-i întâlnim în luna de miere, când nu vroiam să vedem pe nimeni ! Cred că așa este și firesc, doar dacă soții s-au și plictisit unul de celălalt, dar noi nici vorbă să ne fi plictisit, nu-i așa, Tommie ? Și nici chiar după atîta timp. Și niciodată nu ne vom plictisi. Dar cred că-i mai bine să vorbesc doar în numele meu.

Poftim ! Iarăși vorbesc ! Dar, vedeți voi, este pentru prima dată cînd sîntem împreună cu niște oameni la care ținem cu adevărat ; vreau să spun că voi sînteți cei mai buni prieteni ai lui Tom și ce bine mă simt să vorbesc cu cineva care-l cunoaște de atîta timp. Acolo, cei cu care ne tot întîlnim sînt pentru noi aproape niște străini și n-au alt subiect de discuție decît propria lor persoană și cîți bani cîștigă unul și altul. Nu poți vorbi despre alte lucruri mai interesante, cum ar fi cărțile. Eu sînt înnebunită după cărți, dar, sinceră să fiu, cred că jumătate din femeile de acolo nu știu să citească. Sau, cel puțin nu obișnuiesc. Dacă aduci vorba de vreun roman valoros, cum ar fi *Nenorocirile*, ei își închipuie că vrei să-ți dai aere.

Ai spus fără atîu, nu-i așa, Tom ? Și Arthur a pasat. Stai să văd. De-aș ști ce să fac ! N-am nici un cinci... e îngrozitor ! Numai o clipă. Aș vrea ca cineva să poată... știu că ar trebui să iau... dar... ei bine, pasez. Ah, Tom, nici n-ai mai văzut o asemenea prostie, dar nu știu ce altceva aș fi putut face.

Adevărul e că am cele mai groaznice cărți ! Cred sincer în zicala : „Fără noroc la cărți, cu noroc în dragoste“. Ala care a inventat-o s-a gîndit probabil la mine. Îmi displace profund că trebuie să le pun jos, dragule. Știu că vei spune că era mai bine să găsesc o soluție. Ei, bine, iată cărțile ! Să vedem cărțile tale, Helen. Ah, Tom... dar

n-am voie să spun nimic, așa-i ? Oricum, eu sînt acum mîna moartă. Asta e o ușurare. Nu pot face nici o greșală, cînd sînt mîna moartă. Bănuiesc că Tom va continua să liciteze, iar eu voi rămîne mîna moartă, fără să mai pot face vreo prostie. La asta sînt mult mai bună decît înainte, așa-i, dragule ?

Helen, te superi dacă te întreb de unde ai rochia asta ? „Crandall și Nelson“ ? Am auzit de ei, dar am auzit că și prețurile sînt îngrozitor de piperate. Firește, nimeni nu poate avea pretenția să obțină o astfel de rochie pe gratis. Trebuie să-mi cumpăr unele lucruri, cît mai stăm aici și mă duc și la ei, dar cu condiția ca mărfurile să nu fie oribil de scumpe. De cînd m-am măritat, nu mi-am cumpărat nimic nou și rochia asta am purtat-o atîta încît m-am săturat de ea.

Tom mă bate mereu la cap să-mi cumpăr rochii, dar se pare că nu mă pot obișnui să cheltuiesc banii altuia, deși, înainte de-a cheltui banii lui Tom, îi cheltuiam pe-ai tatei, dar era altceva, nu credeți ? Și, firește, la început nici n-am avut prea mulți bani de cheltuit, nu-i așa, scumpule ? Dar acum, că am fost avansați... bine, Tommie, nu mai spun o vorbă.

Ah, știți că au încercat să-l convingă pe Tom să candideze pentru postul de primar ? Tom îmi face semne să tac din gură, dar ce rău fac dacă spun asta prietenilor lui cei mai buni ? Doar ei știu că noi nu sîntem lăudăroși de felul nostru. Părerea mea e că i s-a făcut într-adevăr o onoare ; Tom locuia acolo doar de un an și ceva. Totul a început într-o seară, cînd soții Guthrie au venit la noi, la o partidă de bridge. Domnul Guthrie — e vorba de A. L. Guthrie — e un mare om de afaceri din zonă, care se ocupă cu comerțul de cherestea. Are o avere de... cam cît are, Tom ? Scuză-mă, te rog ! Oricum, are milioane sau cel puțin mii.

El și soția lui erau la noi, la o partidă de bridge. Ea este cea mai ciudată femeie pe care am văzut-o vreodată ! Numai dacă ați vedea-o, ați zice că e vreo îngrijitoare sau ceva de genul ăsta ; poartă cele mai oribile rochii cu puțință. Vai, în seara aia avea o... sinceră să fiu, ai fi jurat că-i o rochie pentru gravide, deși n-avea nici un motiv s-o poarte. Iar cînd am cunoscut-o prima dată... ei, bine, nici nu pot să vă descriu. Și cînd te gîndești că a absolvit „Bryn Mawr“ și se trage din una din cele mai vechi familii din Philadelphia ! Nici nu v-ar veni să credeți !

Și ea și soțul ei au idei foarte ciudate despre bridge. El e de părere că nu trebuie să te stabilești la o convenție, fiindcă zice el, atunci poți foarte bine să le spui celorlalți ce cărți ai în mînă. Așa că nu trebuie să mai dea nici o atenție la ceea ce voi numiți contra de apel, și tot restul. Ea, în schimb, joacă toate convențiile, așa că vă puteți închipui cum se înțelege. Ce luptă ! Adică ceartă, vreau să spun, nu luptă adevărată. El, mai ales. Pentru cei care joacă cu ei, este de-a dreptul penibil. Sinceră să fiu, dacă Tom mi-ar vorbi vreodată așa cum vorbește domnul Guthrie cu soția lui... sînt groaznici, nu-i așa, Tom ? Ah, iartă-mă !

Ea a fost prima femeie care a venit să mă viziteze la Portland și mi-am zis că era nemaipomenit de drăguț din partea ei, deși, cînd am văzut-o la ușă, aș fi putut jura că este vreun comis-voiajor sau poate vreo bucătăreasă în căutare de lucru. Purta... ah, dar nici nu vă pot descrie. Dar, oricum, a fost o drăguță că a venit, ea fiind una din persoanele cu adevărat... dar asta a fost înainte ca Tom să fie făcut vicepreședinte. Cum ? Ah, nici nu mi-aș fi închipuit că nu v-a scris despre asta !

Dar doamna Guthrie se comporta de parcă ar fi fost o onoare pentru ea să mă întîlnească și mie îmi plac

oamenii care se poartă astfel, chiar dacă știu că totul nu e decît apă de ploaie ; o expresie comică, nu-i așa ? Luni seara, înainte de a pleca, am auzit-o, într-un spectacol de vodevil, la Portland. O spunea un actor de comedie... unul, Jack Brooks, sau Ned Frawley, sau cam așa ceva. Și vrea să însemne... nu știu să spun exact. Dar, după primele minute a început chinul. Ea este cea mai tăcută persoană pe care am cunoscut-o vreodată, iar eu, la rîndu-mi, sînt timidă cu străinii. De ce rînjești, Tommie ? Da, și eu sînt timidă, cînd nu-i cunosc pe cei din jur. Poate nu tocmai timidă, ei bine, oricum timidă.

A fost una din experiențele cele mai penibile din viața mea. Nici una din noi nu putea scoate o vorbă, iar eu abia mă puteam abține să nu rîd de felul în care era îmbrăcată. Dar, după ce ajungi să o cunoști, nu te mai deranjează hainele ei, deși ești mereu tentat să-i spui ce bine i-ar sta dacă... ah, și părul ei ! În schimb, este o jucătoare de bridge de mare clasă, mult mai bună decît soțul ei. Știți, el nu joacă cu convenții. Zice că asta înseamnă, de fapt, că fiecare jucător spune ce cărți are în mînă. Și se ceartă groaznic în timpul jocului. Adică el. Ea e liniștită și binevoitoare și e aproape un mister cum de au reușit să se îndrăgostească unul de altul. Dar există și un proverb sau o zicală : „Asemenea cu asemenea adesea se adună“. Sau poate că e invers ?

Dar începusem să vă spun cum au vrut ei să-l facă pe Tom primar. Ah, Tom, numai două cărți jos ? Mi se pare că te-ai descurcat splendid ! Cărțile mele au fost mizerabile și Helen a avut... Helen, ce n-ai avut tu ? Ai avut asul și regele de treflă. Nu, Tom a avut regele. Ba nu, Tom a avut dama. Sau era de pică ? Iar tu ai avut asul de cupă. Nu, Tom l-a avut. Ba nu, nu l-a avut. Tom, ce-ai avut tu ? Nu-mi dau prea bine seama

pe ce-ai licitat. Firește că am fost absolut groaznică... dar ce importanță mai are ?

Ce spuneam ? Ah, da, despre doamna și domnul Guthrie. E ciudată o astfel de căsătorie între doi oameni care se deosebesc în toate privințele atât de mult. N-am mai văzut niciodată gusturi atât de diferite ca ale lor. Lui, de pildă, îi place automobilismul, iar ea îl urăște. Pur și simplu, suferă când merge cu mașina. Lui îi place să petreacă, să danseze, să joace golf, să pescuiască sau să meargă la spectacole, lucruri de genul ăsta. Pe ea n-o interesează nimic altceva în afară de treburile bisericii și jocul de brigde. Jocul în sine, vreau să spun. E curios, nu ? Și totuși se înțeleg nemaipomenit de bine, dar asta se întâmplă doar când nu joacă cărți sau atunci când nu fac altceva împreună. Pare într-adevăr ciudat că s-au ales unul pe altul. De fapt, cred că arareori se nimerește ca doi soți să fie de acord asupra unui lucru.

De pildă, Tom și cu mine, ați zice că am fost făcuți unul pentru altul. S-ar putea crede că avem întotdeauna aceleași păreri. Sau aproape întotdeauna. Lucrurile asupra cărora nu ne înțelegem sînt minore, fără importanță. Muzica, de pildă. Tom este nebun după jazz, blues și muzică de dans. Îi adoră pe Irving Berlin, pe Gershwin și Jack Kearns. Întotdeauna caută la radio astfel de muzică, iar mie îmi plac bucățile serioase, clasice, cum ar fi *Humorcsque* și *Cîntece indiene de dragoste*. Apoi spectacolele. Lui Tom îi place la nebunie Ed Wynn, iar mie mi se pare complet neînteressant. Felul în care ride de propriile sale glume, îmi e de-ajuns să mi-l facă antipatic. Dacă tot îmi pierd banii și timpul pe teatru, vreau să văd ceva care merită, cum ar fi *Nebunul* sau *Fulgerul*.

Și mîncarea. Tom este, sau mai bine zis era, pentru un mic dejun consistent : fructe, fulgi din cereale, ouă, pîine prăjită și cafea. Mie nu-mi trebuie decît un fruct,

pline prăjită și cafea. Sînt de părere că e cu mult mai indicat. Deci, unul din obiceiurile de care l-am dezbărat a fost micul dejun. La începutul căsniciei, Tom mai obișnuia să-și scoată pantofii imediat cum intra în casă și să-și pună papucii. Sînt de părere că nu trebuie să fii șleampăt, numai fiindcă de-acum ești căsătorit.

Însă cel mai greu a fost cu pijamaua. Dar ce contează, Tommie ? Hellen și Arthur nu se supără. Mie mi se pare nostim că ești așa demodat. Aflați că Tom a purtat întotdeauna cămașă de noapte, pînă cînd eu l-am făcut să renunțe la ea. A fost o luptă în toată regula, credeți-mă ! A trebuit să-l ameninț că îl părăsesc, dacă nu-și cumpără pijamale. Pur și simplu, le ura. Și-acum s-a supărat pe mine, fiindcă v-am spus asta, așa-i, Tommie ? Dar nu m-am putut abține. În ziua de azi, mi se pare foarte comic. Sper că Arthur nu poartă ; cămași de noapte, vreau să spun. Nu porți, nu-i așa ? Știam eu că nu porți.

Ah, pe mine mă așteptați ? Ce-ai spus, Arthur ? Două de caro ? Hai să vedem ce-i asta. Cînd Tom deschide licitația, asta înseamnă că n-are cărți grozave. Mă întreb dacă... dar firește că nu poți avea... cerule ! Ce tot spun eu ! Cred că-i mai bine să stau cuminte și să pasez.

Dar ce vă spuneam ? Ceva despre... ah, v-am spus că Tom scrie ? Habar n-am avut că are un astfel de talent, pînă după căsătorie, cînd, într-o zi, strîngînd niște hîrtii vechi de-ale lui, am dat peste un poem atît de trist și de lacrimogen ! Firește că îl scrisese cu mult timp înainte ; era datat cu patru ani înainte de a mă cunoaște, așa că n-am fost prea geloasă, deși era vorba despre o altă fată. Tommie, nu știai că l-am găsit ?

⚭ Dar nu asta vroiam să vă povestesc. A scris și o povestire pe care a trimis-o la patru reviste diferite și toate i-au trimis-o înapoi. Dar eu i-am spus că asta nu înseamnă nimic. Cînd te uiți ce publică unele reviste,

păi, faptul că nu le-a plăcut ce-ai scris tu, ți se pare o onoare. Numai că Tom a lucrat atît de mult la ea, a stat nopțile să scrie și să rescrie și, într-un fel, a fost descurajant că i-au trimis-o înapoi.

Este o povestire despre o fată și doi tineri care au copilărit împreună și unul din tineri era bogat, foarte simpatic și chipeș, un sportiv grozav... unul așa ca Arthur. Ei, Arthur ? Ce zici, te-am făcut praf ? Celălalt era un tînăr obișnuit, fără prea mulți bani, dar se pare că fata pe el îl plăcea mai mult și lui i-a promis că îl va aștepta. Apoi, acesta a muncit din greu și a strîns destui bani ca să poată urma cursurile universității din Yale.

Cel înstărit s-a dus la Princeton, s-a remarcat ca un foarte bun sportiv și a terminat studiile înaintea prietenului său, care fusese nevoit să muncească pentru a strînge banii de școală. Așa că cel bogat s-a ținut de capul fetei să se mărite cu el. Nu știa că ea îi promisese celuilalt să îl aștepte. În cele din urmă, fata s-a plictisit să-și tot aștepte logodnicul și a fugit de acasă cu celălalt. Povestea se termină, cînd cel părăsit îi întîmpină pe tinerii căsătoriți la întoarcerea lor acasă, prefăcîndu-se că nimic nu s-a întîmplat, deși inima lui era zdrobită.

De ce te-ai înroșit, Tommie ? N-ai de ce să te rușinezi. Mie mi s-a părut că povestirea era foarte bine scrisă și dacă cei de la revistă s-ar fi priceput cît de cît, ar fi acceptat-o.

Eu, una, cred că un redactor nu citește nici jumătate din scrierile pe care le primește. De fapt, știu sigur că e așa. Ca să poți publica, trebuie să ai fie un nume, fie o proptea. Sau dacă nu, să plătești tu revistei ca să-ți publice povestirea. Firește, dacă ești Robert Chambers sau Irving R. Cobb, îți vor publica orice, chiar dacă-i bine scris sau nu. Dar n-ai nici o șansă dacă ești un necunoscut ca Tom. Îți țin povestirea mai multă vreme, în

asa fel ca tu să-ți închipui că ei o analizează și apoi ți-o trimit înapoi cu o scrisoare formular, în care te anunță că nu corespunde revistei lor și nici măcar nu-ți spun din ce motiv.

Tom, ți-l amintești pe domnul acela, Hastings, pe care l-am întâlnit la familia Hamond. E scriitor și se pricepe la toate astea. Mi-a povestit de o experiență pe care a avut-o cu una din reviste, am uitat cum se chema, dar era una din cele mari. A scris o proză și le-a trimis-o, ei i-au expediat-o înapoi, spunându-i că nu o pot publica.

Ei, bine, la o vreme după această întâmplare, domnul Hastings era la Chicago, într-un hotel, când un băiat de la telefon l-a chemat pe domnul... am uitat cum îi zicea, dar era numele editorului revistei care-i respinsese povestirea, Runkle sau Byers, cam așa ceva. Editorul era într-adevăr acolo și a răspuns la apel, iar după aceea Hastings s-a dus la el și s-a prezentat, spunându-i de povestirea pe care o trimisese la revistă; acesta i-a spus că nu-și amintește deloc de ea. Și doar era editorul! Bineînțeles că nu o văzuse în viața lui. Nu-i de mirare că povestirea lui Tom e mereu trimisă înapoi.

El zice că s-a săturat să o tot trimită și chiar ieri a fost cît pe ce să o rupă, dar l-am convins să o păstreze pentru că s-ar putea să dăm o dată peste cineva care cunoaște sforăria internă și ne poate prezenta unui editor. Sînt convinsă că e numai o problemă de proptea. Unele lucruri care apar prin reviste sună de parcă ar fi fost scrise de rudele sau prietenii editorului sau de cineva pe care n-a îndrăznit să-l jignească. Și Tom poate, într-adevăr, să scrie!

Aș vrea să-mi pot aminti poemul pe care l-am găsit atunci. Cîndva îl știam pe dinafară, dar... ia stați! Cred că încă îl mai știu! Taci, Tommie! Nu fac nimănui nici un rău! Să vedem, zice așa:

Această pasăre mi se părea
Că numai pentru mine va cînta
Și-n sinea mea eu am sperat
C-a mea va fi cu-adevărat !
Dar iată că un jurămint
Nu-i spus ea să rămînă sfînt,
Rămas-am singur, eu cu dorul
Și pasărea, vai, și-a luat zborul !

E drăguț, nu-i așa ? L-a scris acum patru ani. Helen,
n-ai dat la culoare ! Tom, îți dai seama că ce bei tu e
whisky ? Ai spus că... *Vai, Tom !*

CRĂCIUN CU BĂTRÎNII

În ajunul Crăciunului, Tom și Grace Carter stăteau în salonul lor, ba discutind, ba prefăcându-se că citesc, dar de fapt gîndindu-se la lucruri la care n-ar fi vrut să se gîndească. Cei doi copii ai lor, Junior, nouăsprezece ani și Grace, cu doi ani mai tînără, veniseră în acea zi acasă de la școlile lor, pentru vacanța de Crăciun. Junior era în primul an la universitate, iar Grace urma cursurile unei școli cu internat care avea s-o pregătească pentru colegiu.

De acum înainte nu le voi mai spune Grace și Junior deși ei au fost botezați astfel. Junior și-a schimbat numele în Ted iar Grace a devenit Caroline și insistau chiar față de părinții lor să li se spună astfel. Acesta era unul din lucrurile la care Tom și Grace se gîndeau în timp ce stăteau în salon, în seara de ajun.

Alți studenți boboci de prin partea locului veniseră acasă de pe 21, data oficială de începere a vacanței. Ted telegrafiasse că va întîrzia încă trei zile din pricina unui examen special, pe care, dacă îl lua, materia enormă de pe trimăstrul următor se reducea simțitor. Cînd a ajuns acasă arăta atît de palid și încercănat încît maică-sa declarase că nu fusese înțelept din partea lui să-și supună mintea la un astfel de efort, în timp ce taică-său spera în sinea lui ca materialul cu pricina să nu fi fost otrăvit

sau cu efecte de lungă durată. Caroline își întârziase și ea sosirea explicînd că rufele pe care le dăduse la spălat i se rătăciseră și nu îndrăznise să roage pe alții să i le recupereze.

Grace și Tom și-au ascuns cu destul succes dezamăgirea cu privire la această sosire întârziată și au continuat pregătirile de Crăciun, care aveau să-i emoționeze grozav pe copii și drept urmare și pe ei doi. Cumpăraseră o cantitate impresionantă de cadouri, care valorau de două sau trei ori mai mult decît venitul anual al tatălui lui Tom, pe vremea cînd Tom avea vîrsta lui Ted, sau chiar venitul lui Tom cu un an în urmă, înainte ca General Motors să fi acceptat noua lui vopsea rezistentă la intemperii, care i-a permis să-și cumpere această casă la marginea orașului și tot felul de lucruri scumpe la care părinții lui și ai lui Grace nici n-ar fi visat, oferindu-le astfel copiilor săi avantaje de care, vrînd nevrînd, Tom și Grace se lipsiseră în tinerețe.

În salonul de muzică, în spatele ușii închise, se afla bradul împodobit cu mult dichis. Pianul, taburetul și podeaua din jurul bradului erau acoperite cu pachete de toate mărimile și formele, legate cu panglici, dintre care unul era adresat lui Tom, altul lui Grace, cîteva servitorilor, iar restul lui Ted și Caroline. O cutie imensă conținea o blană de focă pentru Caroline, haină care costase cît chiria pe un an de zile a fostei lor locuințe. Mai scump decît asta era însă „setul” de bijuterii format dintr-o broșă de opal, o brățară din opal și aur filigranat și un inel cu un opal înconjurat de diamante.

Întotdeauna Grace preferase opalul oricărei alte pietre prețioase, dar acum, cînd și le-ar fi putut permite, un fel de inhibiție o împiedica să le cumpere pentru ea; îi făcea mai mare plăcere să-și vadă fiica împodobită cu ele. Mai erau cutii cu ciorapi de mătase, lenjerie, mănuși și batiste. Pentru Ted, un ceas de trei sute de dolari, o

ediție de lux Balzac, o trusă scumpă de golf cu bețe de oțel și ultimul răcnet în materie de patefon portabil.

Dar surpriza cea mare pentru Ted era închisă în garaj ; o limuzină Gorham, neagră, un model mai nou și mai arătos decît mașina lui Tom, veche de un an de zile, care se afla și ea alături. Ted putea s-o folosească în timpul vacanței, dacă vremea rămînea caldută, și apoi să aștepte nerăbdător vacanța de primăvară și vară, deoarece la universitate exista un regulament care interzicea studenților să posede sau să folosească automobile particulare.

De șaisprezece ani, de pe vremea cînd Ted avea trei ani și Caroline unu, în familia Carter se instaurase tradiția ca în ajunul Crăciunului ciorapii copiilor să fie agățați și umpluți cu jucării ieftine. Tom și Grace s-au gîndit că ar fi amuzant să continue tradiția și anul acesta ; conținutul ciorapilor — o păpușă mecanică reprezentînd un dansator negru, cutii muzicale, un piseu care mieuna cînd îl apăsai pe spate etc. — îi va face pe copii să rîdă. De cum îi văzu, Grace își anunță progeniturile că trebuie să se ducă devreme la culcare ca să nu-l sperie pe Moș Crăciun.

Dar se pare că n-au fost în stare să promită că se vor culca devreme. Amîndoi au stat mult timp în oraș. Caroline a luat masa și apoi s-a dus la teatru împreună cu Beatrice Murdock și fratele ei de nouăsprezece ani, Paul. Acesta din urmă a venit s-o ia cu mașina la ora șase și jumătate. Ted acceptase invitația să vadă un meci de hochei cu doi colegi de școală, Herb Castle și Bernard King. A vrut să ia mașina tatălui, dar Tom l-a mințit că frîna de picior era stricată. Pînă a doua zi dimineată Ted trebuia ținut departe de garaj.

După ce dormiseră puțin la prînz, Ted și Caroline plecaseră împreună în eleganta mașină sport a lui Paul Murdock, jurînd că vor fi înapoi pe la miezul nopții sau puțin mai tîrziu și că în seara următoare vor sta acasă.

Acum tatăl și mama stăteau trezi în așteptarea lor, pentru că ciorapii nu puteau fi umpluți și agățați decât după ce copiii se băgau în pat și, de asemeni, pentru că e chinuitor și inutil să încerci să adormi când ești într-o stare de agitație.

— Cît e ceasul ? întrebă Grace, ridicîndu-și ochii de pe a treia pagină a unei cărți pe care începuse s-o „citească” imediat după cină.

— Două jumătate, spuse Tom. (Începînd de la miezul nopții răspunsese la aceeași întrebare din sfert în sfert de oră.)

— Doar nu-ți închipui că s-a întîmplat ceva ?

— Am fi aflat, atunci, răspunse Tom.

— Firește că e puțin probabil, dar s-ar putea să fi avut un accident într-un loc pustiu, de unde nu se poate telefona sau unde nu e nimeni prin preajmă. Nu știi ce fel de șofer e tinărul Murdock.

— E de-o seamă cu Ted. Băieții la vîrsta asta au tendința să conducă prea repede dar se descurcă foarte bine.

— De unde știi ?

— M-am uitat la unii dintre ei cum conduc.

— Da, dar nu la toți.

— Mă-ndoiesc că există cineva pe lume care a văzut cum conduce fiecare puști de nouășpe ani.

— Băieții din ziua de azi mi se par atît de inconștienți.

— Nu te îngrijora ! S-au întîlnit probabil cu niște prieteni și s-au oprit undeva să mănînce, ceva în genul ăsta. Tom se ridică și se îndreptă spre fereastră cu prefăcută nepăsare. E o noapte frumoasă. Poți vedea fiecare stea de pe cer, a adăugat el.

Dar Tom nu se uita la stele. Căuta lumina farurilor pe drum. În zare nu se vedea însă nimic și peste cîteva clipe se întoarse la locul său.

— Cît e ceasul ? întrebă Grace.

— Fără 22.

- Cit fără 22 ?
- Trei.
- Ți s-a oprit probabil ceasul. Acum aproape o oră mi-ai spus că e două jumătate.
- Ceasul n-are nimic. Poate ai ațipit.
- N-am dormit o clipă.
- Ei bine, atunci ar fi timpul. De ce nu te duci la culcare ?
- Dar tu, de ce nu te duci ?
- Nu mi-e somn.
- Nici mie. Dar, zău, Tom, e o prostie să stai treaz. Eu stau ca să pot aranja ciorapii și fiindcă mă simt atît de vioaie. Dar n-are nici un sens ca tu să-ți strici somnul.
- De cînd au venit acasă n-am închis un ochi.
- Asta-i o prostie ! N-ai nici un motiv de îngrijorare. Pur și simplu, se distrează și ei. Și tu ai fost tînăr odată.
- Păi, asta e ! Cînd am fost tînăr, am fost tînăr, spuse Tom și luă ziarul încercînd să se concentreze asupra știrilor din navigație.
- Cît e ceasul ? întrebă Grace.
- Trei fără cinci.
- Poate rămîn toată noaptea la familia Murdock.
- Ar fi trebuit să ne anunțe.
- Le-a fost teamă să nu ne scoale din somn cu telefonul.
- La trei și douăzeci o mașină opri în fața porții.
- Iată-i !
- Ți-am spus că n-aveai de ce să te îngrijorezi.
- Tom se duse la fereastră. Abia reuși să distingă silueta mașinii lui Murdock, ale cărei faruri se pare că se stricaseră.
- N-are lumini, spuse Tom. Poate ar trebui să ies și să văd dacă pot să i le repar.
- Nu, nu te duce ! spuse Grace cu glas tăios. Le repară el singur. Face economie cît timp stă pe loc.
- De ce nu intră în casă ?

— Plănuiesc probabil o nouă ieșire.
— Asta pot să facă și aici. Mă duc afară să le spun că sîntem încă trezi.

— Nu, nu te duce ! repetă Grace și Tom rămase cu minte lîngă fereastră.

Era aproape ora patru cînd farurile se aprinseră din nou și mașina o luă din loc. Caroline intră în casă și rămase holbîndu-se la părinții ei.

— Dumnezeuule ! Ce faceți aici ?

Tom era cît pe ce să spună ceva dar Grace i-o luă înaintea.

Discutam despre cum se petrecea pe vremuri de Crăciun. E foarte tîrziu ?

— Habar n-am, spuse Caroline.

— Unde-i Ted ?

— Nu-i acasă ? Nu l-am văzut de cînd l-am lăsat la terenul de hochei.

— Du-te imediat în pat, spuse mama. Cred că ești moartă de oboseală.

— Cam sînt. După teatru am dansat. La ce oră e micul dejun ?

— La ora opt.

— Ah, mamă, nu se poate la nouă ?

— Cred că da. De obicei, de Crăciun, îți plăcea să te scoli devreme.

— Știu, dar...

— Cine te-a adus acasă ? întrebă Tom.

— Păi, Paul Murdock și... Beatrice.

— Arăți cam mototolită.

— M-au pus să stau în spate.

Le ură noapte bună rîzînd și urcă scările. Nu se apropiase de părinții ei nici măcar la o distanță de jumătate de metru.

— Frații Murdock sînt grozav de manierati dacă-și lasă musafira să călătorească pe locul ăla înghesuit.

Grace nu scoase o vorbă.

— Du-te și tu la culcare, spuse Tom. Îl aștept eu pe pe Ted.

— Nu ești în stare să aranjezi ciorapii.

— Nici n-am să încerc. O să avem destul timp dimineața. Vreau să spun dimineața mai spre prînz.

— Nu mă duc la culcare pînă nu vîi și tu, spuse Grace.

— Bine, mergem amîndoi. Ted n-o să mai întîrzie mult. Probabil îl vor aduce acasă prietenii lui. Îl vom auzi cînd intră.

Ar fi fost imposibil să nu-l audă cînd, la ora șase fără zece, și-a făcut apariția. Pesemne făcuse cumpărături de Crăciun pînă seara tîrziu, căci adusese cu el un pachet.

La șapte și jumătate Grace a coborît și a spus servitorilor că micul dejun se amîna pentru ora nouă. A agățat ciorapii lingă șemineu, apoi s-a dus în salonul de muzică să vadă dacă totul era în ordine și a luat haina și pălăria pe care Ted le agățase cu grijă pe podeaua din hol.

Tom apăru cu puțin timp înainte de nouă și fu de părere că cei doi ar trebui sculați.

— Îi scol eu, spuse Grace și urcă scările. Deschise ușa la camera lui Ted, privi înăuntru și apoi o închise încet. Intră în camera fetei pe care o găsi pe jumătate trează.

— Trebuie să mă scol deja ? Sinceră să fiu nu pot mînca nimic. Dacă ai putea s-o pui pe Molla să-mi aducă o cafea. Ted și cu mine sîntem invitați la familia Murdock, la micul dejun, pentru ora douăsprezece jumătate și aș mai putea dormi o oră, două.

— Dar, scumpa mea, nu știi că masa de Crăciun e la ora unu ?

— Mi-e tare rușine, dar am crezut că masa festivă va fi seara.

— Nu vrei să vezi cadourile ?

— Firește că vreau, dar nu mai pot să aștepte ?

Grace era cît pe ce să se ducă la bucătărie și să-i spună bucătăresei că vor servi masa la ora șapte în loc de

unu, dar își aminti că îi promisese lui Signe o după-amiază și seară libere, gîndindu-se că seara, după o masă de prînz atît de bogată, nimeni n-ar mai fi vrut la cină decît ceva ușor și rece.

Tom și Grace luară micul dejun în doi, apoi se așezară iarăși în sufragerie, vorbind din cînd în cînd, făcîndu-și tot felul de gînduri sau prefăcîndu-se că citesc.

— Ar trebui să vorbești cu Caroline, spuse Tom.

— Da, dar nu acum. Azi e Crăciunul.

— Și eu am de gînd să-i spun cîteva cuvinte lui Ted.

— Da, dragul meu, trebuie. Dar nu azi.

— Bănuiesc că diseară vor ieși din nou.

— Nu, au promis că vor sta acasă. Vom petrece o seară plăcută și liniștită.

— În locul tău n-aș pune pariu, zise Tom.

La prînz „copiii” își făcură apariția și răspunseră la îmbrățișările părinților aproape cu căldura cuvenită. Ted refuză ceașca de cafea și amîndoi își cerură scuze pentru faptul că acceptaseră invitația celor doi Murdock la „micul dejun”.

— Amîndoi am crezut că vom lua masa, ca de obicei, la ora șapte, spuse Ted.

— De Crăciun întotdeauna am luat masa la ora unu, zise Tom.

— Am uitat că azi e Crăciunul, răspunse Ted.

— Atunci, măcar ciorapii ăștia ar trebui să vă amintească.

Ted și Caroline se uitară la ciorapii plini ochi.

— Dar brad nu există ? întrebă Caroline.

— Firește că există, dar mai întîi vin ciorapii.

— Nu prea avem timp, spuse Caroline. Și-așa am întîrziat foarte mult. N-am putea vedea bradul acum ?

— Ba da, zise Grace, și o porni spre salonul de muzică.

Chemară și servitorii și toată lumea se adună să admire bradul.

— Trebuie să te uiți la cadouri, îi spuse Grace fiicei sale.

— Nu pot să le desfac acum pe toate. Spune-mi care-i mai deosebit.

Învelișul de pe cutia imensă fu dat la o parte și Grace îi arătă haina.

— Ah, mamă ! o haină de focă ! exclamă Caroline.

— Îmbrac-o, îi zise tatăl.

— Nu acum. N-avem timp.

— Atunci uită-te la asta ! zise Grace și deschise cutia cu bijuterii.

— Vai, mamă ! opal !

— Pietrele mele favorite, șopti Grace.

— Dacă nimeni n-are nimic împotriva eu îmi voi amîna cercetările pentru mai târziu. Sînt convins că-mi vor place toate cadourile. Dar dacă mașina e stricată va trebui să chem un taxi ca să ajungem la tren.

— Poți lua mașina, spuse tatăl.

— Ai reparat frîna ?

— Cred că s-a aranjat. Vin-o în garaj și-o să vedem.

Ted își luă haina și pălăria și-și sărută mama la plecare.

— Mamă, spuse el, știu că o să mă ierți că nu v-am adus nici un cadou, ție și tatei. În ultimele trei zile de școală am fost mereu pe fugă. Mi-am închipuit că o să am timp ieri să fac ceva cumpărături, dar m-am grăbit prea tare să vin acasă. Aseară totul era închis.

— Nu-ți fă griji. Crăciunul este pentru cei tineri. Tata și cu mine avem tot ce ne trebuie.

Servitorii își găsiră și ei cadourile, apoi plecară exprîmîndu-și mulțumirile pline de efuziunea tipic scandinavă.

Caroline și Grace rămaseră singure.

— Mamă, de unde ai luat haina ?

— De la „Lloyd și Henry“.

— Au tot felul de blănuri, așa-i ?

— Da.

— Te-ai supăra prea tare pe mine dacă aş schimba-o ?
— Fireşte că nu, draga mea. Îţi alegi orice altceva şi, dacă e puţin mai scump, nu are nici o importanţă. Putem merge mâine în oraş sau poimîine. Dar nu vrei să-ţi pui se-
tul de opal la familia Murdock ?

— Nu, n-aş vrea. S-ar putea pierde sau mai ştiu eu ce. Iar eu... ştii... nu mă înnebunesc după...

— Cred că pot fi schimbate şi ele, spuse Grace. Acum fugi şi pregăteşte-te de plecare.

Caroline se grăbi să o asculte şi Grace rămase singură un moment, de care simţea că are mare nevoie.

Tom deschise uşa garajului.

— Păi ai două maşini ! se miră Ted.

— Cea nouă nu-i a mea, spuse Tom.

— A cui e ?

— A ta. E ultimul model.

— Tată, asta-i minunat ! Dar arată exact la fel ca cea veche.

— Da, nici cea veche nu-i rea. Însă a ta e mai bună. O să-ţi dai seama cînd o să mergi cu ea. Urcă-te şi porneş-te-o. I-am făcut plinul.

— Cred că mai degrabă aş merge cu cea veche.

— De ce ?

— Ştii, tată, eu de fapt îmi doream un model „Barnes” cu două locuri, ca al lui Paul Murdock, numai o altă culoare. N-aş vrea s-o folosesc pe asta, poate ai s-o poţi în-
poia sau să tratezi într-un fel cu firma „Barnes”.

Tom vorbi abia cînd simţi că-şi poate stăpîni glasul.

— E-n regulă, fiule, ia maşina mea, iar eu o să văd ce pot face cu a ta.

În timp ce-l aştepta pe Ted, Caroline îşi aminti ceva şi o chemă pe Grace.

— Uite ce am pentru voi doi. Două bilete la *Jolly Jane*, spectacolul pe care l-am văzut noi aseară. O să vă placă !

— Pentru cînd sînt ? întrebă Grace.
— Pentru seara asta, spuse Caroline.
— Dar, scumpa mea, nu vrem să ieșim în seara asta, doar ați promis că stați și voi acasă.

— O să ne ținem de cuvînt, zise Caroline, dar frații Murdock s-ar putea să treacă pe aici și-or să aducă cîțiva prieteni și-o să dansăm, o să punem muzică. Eu și cu Ted ne-am gîndit că poate e mai bine să ieșiți undeva, pentru ca zgomotul nostru să nu vă deranjeze...

— E foarte drăguț din partea voastră că v-ați gîndit la asta, dar nici eu și nici tatăl vostru n-avem nimic împotriva zgomotului, atîta vreme cît voi vă simțiți bine.

— Oricum, ar cam fi timpul ca tu și tata să vă distrați puțin.

— Adevărata plăcere ar fi fost să petrecem o seară liniștită, doar noi patru.

— Frații Murdock s-au invitat de fapt singuri și n-am putut să-i refuz, după ce-au fost atît de drăguți cu mine. Și zău, mamă, o să vă placă mult piesa !

— O să fiți acasă la cină ?

— Aproape sigur, dar dacă o să întîrziem puțin să nu ne așteptați. Luați trenul de șapte și douăzeci ca să nu pierdeți nimic din piesă. Primul act e într-adevăr cel mai bun ! Nu cred c-o să ne fie foame, dar pune-o pe Signe să ne lase ceva de mîncare pentru orice eventualitate.

Tom și Grace se așezară, fără prea mare entuziasm, la masa aranjată festiv. Chiar dacă ar fi avut poftă de mîncare și-ar fi mîncat pe săturate, curcanul de opt kilograme ar fi arătat, oricum, după aceea, aproape neînceput. Au discutat puțin, mai ales despre mîncarea excelentă pregătită de Signe și despre vremea care era atît de blîndă. Despre Crăciun și copii abia dacă au vorbit.

Tom făcu timid propunerea să ia trenul de șase și zece și să ia cina la „Metropole“, dat fiind faptul că era vacanță și aveau bilete la teatru. Soția sa refuză. Ted și Ca-

roline ar putea să vină și ar fi dezamăgiți dacă nu i-ar găsi acasă. Tom fu cît pe ce să zică ceva, dar se răzgîndi.

După-amiaza aceasta i se păru lui Grace cea mai lungă din viața ei. La ora șapte copiii tot nu veniseră, așa că au luat un taxi spre gară. Nici unul din ei nu vorbi prea mult în drum spre oraș. În privința piesei — Grace era sigură că o să-i placă — se dovedi a fi o prelucrare după *Să-ți iei nevastă tină* și *Sex*, luînd de la fiecare tot ce era mai prost.

La sfîrșitul spectacolului, Tom spuse :

— Acum te invit la „Cove Club“. N-ai mîncat nimic nici dimineața, nici la prînz, nici seara și n-am de gînd să te las să mori de foame într-o zi ca asta. Și-apoi, mi-e și foame și sete.

Au comandat *table d'hôte*, meniu special, și s-au chinuit din răspuțeri să-l dea gata. Tom a băut șase whisky-uri cu sifon, dar de astă dată nu avură darul să-l bine dispună. Grace bău și ea unul și un fel de lichior care-i dădu pe moment o senzație de căldură și mulțumire. Aceasta dispăru însă înainte ca trenul să ajungă la jumătatea drumului spre casă.

Salonul arăta de parcă armata lui Von Kleck tocmai trecuse pe acolo. Ted și Caroline se ținuseră de cuvînt pînă la un anumit punct. Petrecuseră o parte din seară acasă și frații Murdock aduseseră probabil toți prietenii lor și chiar pe-ai altora, dacă te luai după urmări. Mesele, podeaua erau toate pline de pahare, scrum și mucuri de țigări. Cio-rapeii fuseseră smulși din cuiele lor și rămășițele cadourilor răspîndite care-ncotro. În covorul preferat al lui Grace apăruseră două găuri vizibile.

Tom își luă nevasta de braț și o conduse înspre camera de muzică.

— Nici măcar nu te-ai obosit să-ți desfăci cadoul, îi spuse.

— Am impresia că este unul și pentru tine. N-au intrat aici, bănuiesc că n-au dansat cine știe ce, adăugă Grace.

Tom găsi cadoul de la Grace, un set de butoni cu diamante pentru costumul de seară. Cadoul lui pentru ea era un inel cu opal.

— Vai, Tom ! exclamă ea. .

— Va trebui să ieșim mâine-seară undeva ca să inaugurez astea.

— Atunci, am face bine să dormim în noaptea asta ca lumea.

— Vin și eu sus imediat, spuse Tom.

EX PARTE

Aproape întotdeauna cînd un bărbat își părăsește nevasta, pentru el nu mai există nici un fel de scuză. Ea n-are decît să facă harcea-parcea cele zece porunci, dar dacă el este cel care își manifestă dezaprobarea prin abandon, atunci el va deveni un străin pentru toți prietenii, cu excepția a doi sau trei bețivani care vor da iama alături de el prin barurile de noapte, atîta vreme cît va ține morțiș să facă el cinste.

Cînd femeia își părăsește soțul, ea are desigur motive suficiente și bine întemeiate. Ori bea întruna, ori umblă creanga, ori nu-i dă nici un ban, ori o transformă într-un sac de antrenament pentru box. Fostii săi prieteni nu-l mai invită la cină sau la bridge. Devine un proscris, de parcă el ar fi părăsit-o. În ambele situații, vina este a lui. N-are decît să-și apere cauza, dacă are chef, dar nimeni nu-l va asculta.

Dar eu am pretenția că am puțină mîndrie și cavalerism ; așa că, în ciuda faptului că Florence și-a difuzat nemulțumirile pe toate căile de emisie, eu am de gînd să le țin pe ale mele pînă la moarte.

Însă, după ce nu voi mai fi, vreau ca cei cîțiva prieteni vechi să știe că balanța nu era înclinată într-o singură

parte, cum susținuse ea, așa că voi scrie adevărata poveste, o voi pune într-un plic alături de testamentul meu și îl voi numi executor pe Ed Osborne. Pe vremuri el era cel mai bun prieten al meu și ar mai fi și acum, dacă nevasta lui l-ar lăsa. El va trebui să citească toate hîrtille mele, inclusiv povestea de față, și o va istorisi tuturor și poate că le va părea puțin rău că m-au tratat ca pe un gunoi.

(Ed, te rog nu considera asta drept o încercare literară. Știi că n-am mai scris pentru a publica încă din vremurile cînd lucram împreună la „Alb și stacojiu“, și pe atunci nu eram atît de înfierbîntat. Privește-o doar ca pe o înșiruire de fapte. Dacă aș mai fi în viață, aș jura cu mîna pe Biblie că nimic din ce am scris nu este exagerat. Și oricare ar fi defectele mele, niciodată nu am mințit decît ca să apăr o femeie sau pe mine însumi.)

Ei bine, anul trecut, în mai, a trebuit să mă duc la New York. L-am sunat pe Joe Paxton și m-a invitat să luăm masa în oraș. M-am dus și am întînit-o pe Florence. Ea și Marjorie Paxton au fost colege de școală și venise la ei în vizită. Ne-am îndrăgostit unul de celălalt și ne-am logodit. În drum spre casă, ne-am oprit la Chicago ca să-i cunosc familia. M-au plăcut imediat, dar le era groază ca Florence să se mărite cu un bărbat care locuia atît de departe. Vroiau să amîne acest moment cît mai mult cu putință și ne-au făcut să așteptăm pînă în aprilie, anul acesta.

Eu aveam o cameră la Belden și amîndoi ne-am hotărît ca după căsătorie să locuim acolo o vreme, pentru a putea alege o casă, fără să ne grăbim. Dar în ultima zi din martie, cu două săptămîni înaintea nunții, m-am întîlnit cu Jeff Cooper, care m-a anunțat că „Standard Oil“ îl trimitea în China pe un post important, ce părea să fie definitiv.

— Sînt absolut de acord să mă duc. Și Bess la fel, îmi spuse el. E vorba de foarte mulți bani și va fi și o expe-

riență interesantă. Dar uite că tocmai ne luasem o casă nouă pe care am dat patruzeci și cinci de mii de dolari, incluzînd mobila și n-am nici o șansă să o vînd atît de repede decît în pierdere. Abia începusem să ne simțim și noi la casa noastră. Pe de altă parte, nu ne pare rău că părăsim orașul. Bess nu are prieteni adevărați, iar pentru mine tu ai fi singurul.

— Cît ceri pentru casă, mobilă și tot restul, l-am întrebat ?

— Aș accepta o pierdere de cinci mii, zise el. Aș cere patruzeci de mii, cu condiția ca cel care o ia să-și asume ipoteca de cincisprezece mii pe care o deține „Trustul Phillips” și „Compania de ipotecări din Seattle”.

L-am întrebat dacă putea să-mi arate casa. Nu locuiau în ea decît de o lună și nu avusesem timp să-i vizitez. El m-a întrebat de ce mă interesa și eu i-am spus că eram dispus s-o cumpăr, dacă mi s-ar fi părut că are tot ce-i trebuie. Apoi i-am mărturisit că urma să mă căsătoresc ; știi doar că nu spusese nimic celor de pe aici.

Atunci m-a dus la ei și împreună cu Bess mi-au arătat casa ; totul era nou și strălucitor, iar ca preț un chilipir, dacă știi ce-i aia. În primul rînd, este așezată pe strada cea mai bună din oraș, foarte aproape de biroul meu, are și o bucată de pămînt și un strat de *canna* pe care Bess le plantase în grădina din față, toamna trecută, cînd cumpăraseră proprietatea. Cît despre casă, întotdeauna mi-au plăcut stucaturile, dar asta le are chiar încastrate ! Poți să fii sigur că bătrînul Jeff avusese grijă de asta.

Dar ceea ce m-a făcut să mă decid a fost mobila. Jeff a făcut o treabă deșteaptă că a comandat toate piesele la „Wolfe Brothers” și i-a consultat în privința mărfii, căci nici el nici Bess nu se prea pricepeau la așa ceva. Prețul

total pentru covoare, paturi, mese, scaune și tot restul era de numai 8 500 de dolari, incluzînd și pianul mecanic din mahon: pe care îl comandaseră de la Seattle. Eu aveam în posesia mea pianul vechi de mahon al mamei și speram într-un fel că Jeff n-o să vrea să-l vîndă pe al lui, dar era vorba ca să iau totul sau nimic și avînd în față un chilipir ca ăsta n-am mai stat la tocmeală, mai ales cînd m-am uitat la restul mobilei și mi-am dat seama pe ce puneam mîna.

Salonul avea, și încă mai are, trei fotolii mari și o canapea, toate foarte bine tapițate ca să nu mai vorbim de covorul oriental care costase numai el cinci sute de dolari. În spatele sofalei era o masă lungă de mahon, cu lămpi la ambele capete, în caz că ai fi vrut să stai întins și să citești. Mobila de sufragerie era din mahon masiv, o masă și opt scaune care îl costaseră pe Jeff o mie de dolari.

Podeaua, în camerele de jos, era din stejar. De asemeni, Jeff se aruncase la o consolă de stejar și lemnărie tot din stejar care trebuie să-l fi costat destule parale. De altfel, el mi-a spus ce l-a costat în plus, dar nu-mi mai amintesc suma.

Soții Cooper erau adepții mahonului și ar fi vrut și dormitorul mobilat la fel, dar Jack Wolfe le-a spus că ar fi monoton în cantități prea mari. Așa că le-a vîndut cinci piese — un pat, două scaune, un dulap și o masă de toaletă — dintr-un lemn verzui pictat cu flori. N-ai văzut în viața ta un pat atît de drăguț, mai ales dacă așterneai pe el și cuvertura de dantelă.

Ei bine, am aranjat tîrgul și la început mi-am zis să nu-i spun nimic Florencei, să o las să creadă că vom locui la Belden și apoi să-i fac o surpriză ducînd-o direct de la gară la noua locuință. Dar, cînd am ajuns la Chicago, n-am

putut să-mi țin gura. I-am spus însă surpriză a fost de partea mea.

În loc să leșine de plăcere — așa cum mă așteptam — s-a uitat la mine într-un fel ciudat și mi-a spus că spera să dau dovadă și la case de același bun gust cum dovedisem la îmbrăcăminte. A încercat să mă determine să-i descriu casa și mobila, dar nu m-am lăsat. Ca să poți aprecia un astfel de aranjament trebuie să-l vezi cu ochii tăi.

După nuntă, în drum spre casă ne-am oprit în Yellowstone, unde am stat o săptămână. Aceasta a fost singura săptămână cu adevărat fericită pe care am petrecut-o împreună. Din momentul în care am ajuns acasă și pînă cînd m-a părăsit definitiv, ea s-a dovedit a fi o femeie complet diferită de cea pe care o știusem. N-a mai zîmbit niciodată și de cîteva ori am surprins-o plîngînd. A refuzat să-mi spună ce o făcea să sufere și, cînd am întrebat-o dacă îi era dor de casa părintească, cu glas înecat mi-a răspuns că nu — și s-a pus iarăși pe plîns.

Poți să-ți închipui că lucrurile nu stăteau chiar așa cum m-aș fi așteptat. În New York, Chicago sau Yellowstone avusese mai multă viață în ea decît oricare altă fată pe care o știam. Acum însă se comporta tot timpul de parcă juca rolul văduvei la o înmormîntare.

Într-o noapte, pe la sfîrșitul lui mai, sună telefonul. Era doamna Dwan, care dorea cu Florence. Dacă aș fi știut ce avea să însemne asta, i-aș fi trîntit receptorul în furcă și aș fi lăsat-o să aștepte.

Îl întîlnisem pe Dwan de cîteva ori și auzisem de locuința lor de la Turnpike. Dar nu fusesem pe la ei și nici pe soția lui nu o știam.

Ei bine, a reieșit că Mildred Dwan fusese colegă de școală cu Florence și Marjorie Paxton și că tocmai aflase

de la Marjorie că Florence devenise soția mea și putea fi găsită la acest număr de telefon. Ne-a anunțat că ea și soțul ei vor sosi în oraș duminică după-masă, și ne vor vizita.

Florence n-a părut prea încântată de idee și a încercat să o descurajeze. I-a spus că vom ieși noi doi cu mașina și le vom face o vizită. Dar doamna Dwan a protestat spunând că Florence era cea nou sosită și că era de datoria ei (a doamnei Dwan) să facă prima mișcare. Așa că Florence a cedat.

Au venit așadar la noi și nu trecuse mai mult de un minut de la sosirea lor când Florence a început să plângă. Doamna Dwan a început și ea să plângă, iar eu și domnul Dwan am rămas în picioare legănându-ne de pe un picior pe altul și încercînd să pretindem că nu observăm nimic. În cele din urmă, ca să destind atmosfera, l-am invitat să-i arăt restul casei. L-am dus peste tot și el s-a arătat foarte entuziasmat. Când ne-am întors în salon, fetele își șterseseră lacrimile și se întorseseră din nou la anii de școală.

Florence acceptă invitația la prînz pentru duminică următoare. După ce au plecat i-am spus că eram de acord să merg, cu condiția ca atît ea cît și gazda să-și controleze canalele lacrimale. Eram prea obișnuit cu solo-urile de smiorcăit ca să-mi mai pese, dar n-aș fi putut suporta un duet, fie el în armonie sau unison.

Ei bine, am ajuns acolo, și cînd am intrat cu mașina pe aleea lor și am întrezărit printre copaci casa despre care toată lumea din împrejurimi spunea că este ceva nemaipomenit, am început să rid în hohote, cum nu mai riseseam din burlăcie. Arăta exact a ceea ce și era, un grajd reamenajat. Florence m-a întrebat ce mi se părea atît de amuzant și cînd i-am spus s-a bosumflat și mai mult ca de obicei.

— Eu cred că e minunat, zise ea.

Mai spune ceva !

Am insistat să urce mai întâi ea scările. Mi-era teamă că veranda n-ar fi putut suporta greutatea amîndurora și s-ar fi rupt sub noi, oîogîndu-ne chiar înainte de sosirea primului ajutor. Am avertizat-o să nu izbească prea tare cu inelul de pe ușa, ca nu cumva aceasta să se dărîme și să sperie caii.

— Dacă ai de gînd să faci astfel de glume în fața soților Dwan, nu mai vorbesc niciodată cu tine, spuse ea.

— Am și uitat că ai vorbit vreodată, i-am răspuns.

Mă așteptasem să ne deschidă ușa un rîndaș, dar a apărut doamna Dwan în persoană.

— Am întîrziat ? întrebă Florence.

— Puțin, spuse ea, dar și noi cu pregătirea mesei. Helga s-a întors de la biserică abia pe la douăsprezece și jumătate.

— Asta mă bucură, replică Florence, pentru că vreau să-mi arătați chiar acum locuința, care mi se pare absolut nemaipomenită.

Doamna Dwan îl chemă pe soțul ei și îl rugă să întreprună prepararea unui cocteil, pentru a ne însoți în vizitarea acestei locuințe absolut nemaipomenite.

— Nici n-o să ghiciți, spuse doamna Dwan, dar inițial a fost un grajd.

A fost cît pe ce să spun că-mi dădusem seama. Florence mi-a aruncat o privire care m-a făcut să mă răzgîndesc.

— Cînd Jim și cu mine am venit prima oară aici, locuiam într-un oribil apartament cu chirie, de pe Olivér Street. Firește, doar temporar ; stăteam acolo pînă aveam să găsim exact ceea ce ne doream. Simbăta după-masa și duminica obișnuiam să mergem cu mașina prin sate, sperînd să dăm peste ceva potrivit. Abia pe la sfîrșitul toamnei am văzut locul ăsta. Copacii erau desfrunziți și îl puteai

zări tocmai de la Turnpike. „Ah, Jim ! am strigat eu, uită-te la grajdul ăla vechi, ce formidabil e ! Și pietroaiele alea mari ! Pun pariu că are grinzi cioplite de mină, acolo, în partea de mijloc.“ Jim a pus pariu că mă înșel, așa că ne-am dat jos și am luat-o pe jos pe alee și găsim ușa deschisă am intrat cu nerușinare. După cum puteți vedea, am câștigat pariul.

Zicînd asta privi înspre niște grinzi vechi și putrezite care traversau tavanul salonului, arătînd de parcă cinci sau șase generații de șobolani le folosiseră ca material didactic la ora de ronțăit.

— Ce frumoase sînt ! spuse Florence.

— În clipa în care le-am văzut, spuse doamna Dwan, am știut că acesta va fi căminul nostru.

— Pot să-mi închipui ! adăugă nevastă-mea.

— Am făcut cercetări și am aflat că locul era proprietatea unei familii cu numele de Taylor. Casa arsese și ei se mutaseră de acolo. Se bănuia că ei înșiși dăduseră foc casei, pentru că sărăciseră și aveau nevoie de banii de pe asigurare. Jim i-a scris bătrînului Taylor în Seattle, rugîndu-l să fixeze un preț pe grajd și pe terenul din jur care are vreo patru acri. După un schimb de cîteva scrisori, în cele din urmă, domnul Taylor a acceptat oferta lui Jim. Am luat-o pe un preț de nimic.

— Minunat ! exclamă Florence.

— Și apoi, firește, continuă doamna Dwan, am angajat o companie de demolări care a dărîmat celelalte părți ale grajdului, staulul, magazia cu unelte și tot restul, le-au luat de aici și ne-au lăsat numai acest corp. Am tocmit un om din Seattle care a venit și ne-a pus pereții ăștia de brad și dușumeaua și ne-a tencuit tavanul. Ne-a fost recomandat de un prieten de-al lui Jim și era într-adevăr un om de meserie.

— Asta se vede, spuse Florence.

— Tot el ne-a făcut și podul cu fin, iar un om tocnit cu ziua a construit aripile, sub supravegherea mea și a lui Jim. A fost atât de distractiv încât mi-a părut, sincer, rău când s-a terminat.

— Cred și eu ! spuse Florence.

Ei bine, nu mă prea pricep la „American timpuriu“, termen pe care îl aplicau aproape fiecărui obiect din jur, dar pentru a-i lămuri pe cei care nu întrețin relații cu soții Dwan, voi încerca să descriu din memorie acele *objets d'art* cu care se tot făceau și care o făceau pe Florence să scoată țipete de încântare.

Pereții salonului erau din lemn natur, fără nici un tablou sau vreo bucatică de tapet. Pe podea erau așternute niște carpete țesute în casă, ce-o mai fi însemnând și asta, dar le-ar mai fi trebuit încă vreo cinci sau șase, sau unul singur dar mare, care să acopere toate nodurile din dușumea. Se mai afla o canapeleuță din lemn de arțar ; o masă-planșetă „de frământat aluat“, care nu mai încăpuse în bucătărie ; o masă extensibilă de brad ale cărei picioare erau unite prin niște stîngii în așa fel încît nu-ți puteai pune niciunde picioarele ; un scrin „olandez“ care parcă fusese comandat la un antreprenor de pompe funebre de către unul din piticii de la „Cercul Singer“ ; și cîteva scaune „Windsor“ în cazul cărora singura poziție comodă era să stai în spatele lor și să te rezemi cu coatele de spătar.

Nici o piesă nu se potrivea cu cealaltă și nici urmă de mahon în toată casa. Iar tavanul fusese tencuit de un cîrpaci care nu se lăsase nici el mai prejos.

— Sper ca în curînd să avem un pian, spuse doamna Dwan. Nu mai pot suporta să n-avem așa ceva. Dar pînă acum n-am fost în stare să găsesc unul care să se potrivească.

— Știi ce, i-am spus, am un pian în magazie care a aparținut mamei mele. Este o pianină din mahon și nici nu e prea mare ca să nu încapă aici, mai ales dacă scoți afară masa-planșetă. Eu n-am ce face cu el și ți-l vînd cu 250 de dolari. Mama a dat pe el 1 250.

— Nici nu mă gîndesc să-l iau, spuse doamna Dwan.

— Îl las la 200, tocmai pentru că ești prietenă cu Florence.

— Crede-mă, nu pot !

— Nu trebuie să plătești totul o dată, adăugai.

— Tu nu vezi, spuse Florence, că o pianină din mahon ar arăta oribil aici ? Mildred nu l-ar lua nici pe degeaba, ce să mai vorbim de cumpărat. Nu-i din aceeași epocă.

— Asta se poate aranja.

Răspunsul la replica mea a fost :

— Să vă arăt etajul, că la sufragerie ne putem întoarce după aceea.

Am fost conduși în camera musafirilor. Patul era din arțar, cu patru stâlpi din lemn de ananas și un baldachin, care e un fel de acoperiș așezat deasupra patului în eventualitatea că tavanul e spart și ploaia se prelinge înăuntru. Mai era și o cuvertură făcută în 1850 de străbunica doamnei Dwan, doamna Anthony Adams din Lowell, Mass. Ce zici de o astfel de amintire ?

— Aici fusese podul cu fin, ne spuse doamna Dwan.

— Ar fi trebuit să lăsați puțin fin, ca să ghicească oaspeții, i-am zis eu.

Toaletele, scrinurile, scaunele, toate erau din arțar. Tot așa și în dormitorul lor ; peste tot arțar.

— Dacă ați fi pus arțar într-o cameră și mahon în cealaltă musafirii ar ști despre ce este vorba, cînd le-ați

spune că aia sau ailaltă se află în „camera arțarului”, am spus eu.

Dwan a rîs, dar doamnele nu.

Fata în casă strigă de jos că masa era gata.

— Cocteilurile nu sînt gata, spuse Dwan.

— Trebuie să renunțăm la ele. Se răcește supa, adăugă doamna.

Asta mi-a oferit ocazia să admir masa tip „capră de tăiat lemne” și scaunele cu speteze drepte, care în mod evident erau niște *chef-d'oeuvres* și *pièce de résistance* de la chez Dwan.

— Le-am adus tocmai din Pennsylvania, ne lămuri Mildred, după ce exclamațiile admirative ale Florencei încetară. Mama le-a descoperit într-o localitate mică lângă Stroudsburg și mi le-a trimis. Masa a costat numai 550 iar scaunele 45 bucata.

— Ce convenabil ! exclamă Florence.

Asta a spus-o înainte de a se așeza pe unul din ele. Un singur lucru era și mai puțin convenabil decît scaunele și anume masa, care consta în scînduri late de lemn prinse în cuie una de alta și așezate pe o traversă de cale ferată, totul sprijinindu-se pe o adevărată pădure de stîngii și birne. Suprafața era la fel de netedă ca insula Catalina, iar marginile fuseseră scobite cu un instrument tocit, probabil o baionetă. Florence s-a arătat încîntată de petele și urmele de arsuri, dar cînd am încercat să contribui și eu la aspectul general așezîndu-mi țigara aprinsă lângă farfuria cu supă, și ea și soții Dwan au strigat la mine că fac o crimă și m-au silit s-o iau de acolo.

M-au pus în capul mesei, un loc foarte potrivit pentru un om care s-a așezat pe calea ferată și trenul i-a tăiat picioarele din șold. Dar cum eu nu pățisem una ca asta, a

trebuit să stau la o asemenea distanță de masă încît foarte puține îmbucături au trecut mai departe de jumătatea drumului spre țintă.

După cină eram hotărît să plec acasă și să mănînc ceva, dar între timp afară se înnorase și izbucnise o asemenea furtună încît ar fi fost inutil s-o conving pe Florence să plecăm.

— Hăi să jucăm bridge, spuse Dwan și, spre uimirea mea, scoase o masă de jucat cărți, care nu era deloc de epocă.

Acasă aveam un candelabru mare în mijlocul tavanului ce lumina masa de bridge indiferent de colțul în care o așezai. Dar aici a trebuit să pierdem patruzeci de minute tot mutînd fire, lămpi și suporturi și, după ce totul a fost aranjat, puteai să deosebești cărțile roșii de cele negre dar în nici un caz o treflă de o pică. În afară de asta și de scaunele „Windsor“ cu fundul lor de granit, precum și de faptul că am jucat „pe familii“, pe un cent punctul, iar eu și Florence am cîștigat doisprezece dolari care nu ne-au fost plătiți, a fost una din cele mai plăcute după-amieze pe care mi-am petrecut-o jucînd cărți.

Ploaia s-a oprit la ora cinci și după ce am trecut prin bălțile de pe aleea familiei Dwan, i-am spus lui Florence că nu știusem pînă atunci cît de ipocrită putea fi.

— Ce vrei să spui ? m-a întrebant.

— Că ai reușit să te prefaci că admiri toate vechiturile alea, i-am răspuns.

— Vechituri ! Este una din casele cele mai frumos mobilate pe care le-am văzut vreodată.

• Și, dacă țin bine minte, astea au fost ultimele ei cuvinte pe care mi le-a adresat în următoarele cinci zile și șase nopți.

Simbătă la prînz i-am spus :

— Știi că îmi place drama mută o seară pe săptămînă, dar nu douăzeci și patru de ore pe zi. Ce e cu tine ? Dacă ai cumva laringită, poți să-mi scrii.

— O să-ți spun ce e cu mine ! a izbucnit ea. Urăsc casa asta și tot ce se află în ea ! Totul e mult prea nou ! Totul strălucește ! Mi-e scîrbă de lucrurile noi ! Vreau o casă ca a lui Mildred, cu lucruri pe care să le pot privi fără să roșesc de rușine. Nu pot invita pe nimeni aici. Locuința este mult prea hidoasă. Și, cit voi trăi, n-am să fiu fericită aici o singură clipă.

Ei bine, n-aș putea spune că asta nu m-a scos din sările. Ca și cum eu nu intenționasem să-i fac o surpriză plăcută ! Ca și cum frații Wolfe, care se ocupă cu asta de treizeci de ani, nu știau cum să mobilizeze o casă. Eram foarte jignit, dar am înghițit-o și pe asta și i-am spus cît am putut de calm :

— Dacă ai avea puțină răbdare aș încerca să vînd casa și tot ce e în ea, la prețul la care am luat-o. Nu cred că-i o problemă ; sînt destui prin preajmă care știu ce-i aia un chilipir. Dar mai trist e că nu mi-ai mărturisit slăbiciunea ta față de grajduri. Abia în februarie trecut bătrînul Ken Garrett a trebuit să-și vîndă acareturile și cei care le-au luat le-au transformat în garaj. Era acolo un grajd pe care l-aș fi luat pe o nimica toată și n-ar fi trebuit să cheltuim nici un ban ca să-l facem să arate la fel de plăcut și confortabil ca magazia prietenei tale Mildred.

Înainte ca eu să fi terminat de vorbit, Florence o por-nise în sus pe scări.

M-am dus în oraș, la Earl Benham, să văd dacă noul meu costum era gata. Era într-adevăr gata, l-am îmbrăcat și l-am lăsat pe cel vechi să mi-l curețe și să mi-l calce.

Pe stradă l-am întîlnit pe Harry Cross.

— Hai pe la mine la birou. Am ceva în dulap, care te-ar putea interesa.

Am acceptat invitația și el a scos din trei sertare trei sticle diferite cu whisky din cel vechi.

Chiar înainte de ora șase am intrat în magazinul lui Kane și mi-am cumpărat o pereche de foarfeci, o lampă de gaz și un topor. Am pornit-o spre casă, dar în fața porții m-am ascuns după niște copaci și mi-am ciopârțit cu foarfecele haina și pantalonii. Lângă aleea ce ducea spre casă era o băltoacă mare cu noroi. M-am bălăcit bine, apoi am înmuiat în ea pălăria gri de fetru.

Florence ședea în salon și citea. Înfățișarea mea păru să o neliniștească puțin.

— Dumnezeule! Ce s-a întâmplat?

— Nimic deosebit. Am vrut doar să nu mai arăt atît de nou.

— Ce-s lucrurile alea din mîna ta?

— Doar o simplă pereche de foarfeci, o lampă de gaz și un topor. Am de gînd să dau casei un aer mai „antic“ și cred că o să încep cu masa din sufragerie.

Florence scoase un țipăt, o luă la goană pe scări și se încuie în camera ei. M-am pus pe treabă și am reușit să fac ca masa să arate destul de „timpurie“, dar fata din casă a simțit mirosul de lemn ars și a dat buzna în cameră. A ieșit alergînd și s-a întors cu o găleată plină cu apă. Dar, între timp, folosind vesta mea ca stingător, reușisem să înăbuș flăcările, așa că ei nu i-a mai rămas nimic de făcut.

— O s-o cioplesc puțin cu toporul și, pînă termin, cina trebuie să fie gata, i-am spus.

— Nu va fi niciodată gata, în ceea ce mă privește. Îmi fac bagajele și plec imediat, spuse ea.

Și Florence avusese aceeași idee — demonstrînd încă o dată că spiritele mari se întîlnesc

Am auzit trîntindu-se uşa din faţă, apoi cea din spate şi m-am simţit deodată obosit, aşa că am lăsat totul baltă şi m-am dus la culcare.

Eddie, asta-i toată povestea în versiunea mea, şi îţi jur că e adevărat. Şi, tot în legătură cu asta, omul care i-a vîndul băutura lui Harry vine o dată pe săptămînă în oraş sau cel puţin venea cînd am scris rîndurile astea. Se află la Belden, în fiecare marţi, de la nouă la şase şi îl cheamă Mike Farrel.

SERATA

Harry Barton era în vîrstă de treizeci și trei de ani, necăsătorit și prezentabil. Tinerele doamne îl agreau, folosindu-l ca om de umplură la seratele lor, deși el, în schimb, ura aceste serate, cu excepția celor care îi ofereau posibilitatea unei partide de bridge. Astfel că a fost surprins neplăcut să audă la telefon vocea Gracei Halpern.

— Trebuie să faci asta pentru mine! Știu că urăști astfel de lucruri. Nici o șansă de bridge. Frank m-a refuzat în ultima clipă și nu pot să fac rost de nimeni altcineva. Îți spun sincer că am încercat. Am încercat și cu Bill; pînă și cu Lester Graham am încercat, dar nu vrea nici unul să vină. Iar mie îmi trebuie neapărat doi burlaci, pentru că vor veni niște foste colege de școală deale mele, care nu sînt din orașul nostru. Sînt într-adevăr drăguțe și nu pot să le dezamăgesc. Te rog, spune..

Harry nu știa să mintă și, unde mai pui, Grace îi era simpatică. Petrecuse ore plăcute în casa ei. Așadar, a spus da, pentru ca apoi să-i pară rău tot restul zilei.

A ajuns tîrziu la familia Halpern, prea tîrziu ca să mai apuce un cocteil. Cunoștea pe toată lumea, în afara

cele două drăguțe : domnișoara Coakley și domnișoara Rell. Erau surprinzător de frumoasele ; prima, o brunetă micuță, iar a doua, o blondină zveltă și înaltă. Harry se gîndi că, la urma urmei, poate nu avea să fie prea rău.

Înainte de a se servi cina, gazda îl luă deoparte.

— Pentru asta te voi răsplăti. Te voi așeza la masă între cele două. Și nu uita, amîndouă sînt libere.

— Cum adică, libere ?

— Adică nu sînt logodite, sau ceva de genul ăsta. Și cred că a sosit vremea să te așezi și tu la casa ta.

Celălalt burlac se așază în stînga domnișoarei Coakley, iar Harry, conform promisiunii, se așază între domnișoara Coakley și domnișoara Rell.

— Grace spune că ești un mare jucător de bridge, zise aceasta din urmă.

— Nu tocmai, dar îmi place...

— Cine crezi că e cea mai mare autoritate, Lenz sau poate Whitehall ? Eu nu mă pricep deloc, dar acasă — vreau să spun în Chicago — îi aud pe cei din jurul meu comentînd. Fac parte dintr-un club de bridge și ajunsesem să joc cît să nu mă fac de ris, cînd cineva a introdus acest oribil bridge contract și m-am lăsat pur și simplu păgubașă. Știi, ăsta e un joc în care nu licitezi decît șlemuri și eu pur și simplu n-am curaj, la bridge, vreau să spun. Să nu crezi că în rest sînt o lașă.

— Eu...

— Pentru că nu sînt, am zburat la Washington cu Lindbergh. A fost o treabă aranjată prin senatorul Burleigh. E prieten foarte bun cu tatăl meu. Știi, Burleigh din Chicago, cel care se ocupă cu comerțul de vopsele. Ah, nici nu pot să-ți pun ce palpitant a fost ! Dar m-am simțit în siguranță, ca într-o mașină, chiar mai în sigu-

ranță, pentru că o dată, la Lake Forest, am avut un accident îngrozitor încît doctorul a spus că am avut mare noroc că am scăpat teafără, fără să-mi rup măcar o coastă.

La început, cînd am pornit, mi-a fost puțin frică, dar apoi mi-am spus că ăsta e omul care a zburat de la Detroit la Paris, așa că de ce m-aș teme să zbor douăzeci de minute deasupra Washingtonului, într-un avion condus de el ? Ai fost vreodată în aer ?

— Da, eu...

— Atunci, nu știi ce captivant e. Ți se taie pur și simplu respirația, de parcă ai plonja pentru prima dată în lacul Michigan. Știi să plonjezi și să înot foarte bine și unii bărbați spun, că înot teribil de bine pentru o fată. Un tip din Chicago, Lee Roberts — el și soția lui sînt cei mai buni prieteni ai noștri, adică ai mei și ai fratelui meu — îmi spune Gertrude Ederle ; știi, fata care a traversat înot, dus și întors, Canalul Mîneei. Firește că glumește, fiindcă nu semănăm deloc. Ea e destul de grasă, nu-i așa ? Sau n-ai văzut-o niciodată ? În poze arată grasă. Bine, dar nu întotdeauna te poți baza pe fotografii. Mi-a apărut, o dată, fotografia într-un ziar și arătam pur și simplu respingătoare.

Domnul Halpern, care stătea în dreapta domnișoarei Rell, i se adresa acesteia, iar Harry se trezi atacat de domnișoara Coakley:

— Domnule Burton, tocmai îi spuneam domnului Walters despre... nu știu dacă v-ar interesa și pe dumneavoastră... poate că nu... dar totuși, cei cărora le-am spus... cred că... e probabil...

— Vă asigur că aș vrea să aflu despre ce-i vorba, spuse Harry.

— Nu-mi place să plictisesc lumea... știți cum e... sînteți mult prea politici ca să... și e atît de oribil... știți, nu este un lucru care... e chiar interesant, dacă nu cumva... cei din Baltimore... deși am locuit aici doar cîțiva...

„Dacă în următoarele două minute nu spune o propoziție pînă la capăt am să-i cer lui Grace un whisky cu sifon“, își spuse Harry în sinea lui.

— ...erau niște oameni care locuiau... știți, apartamentul nostru era la o distanță de numai două clădiri... erau genul acela, pe care n-ai fi vrut să... într-o zonă izolată... cu puține apartamente... exact ca... și băiețelul sorei mele merge la aceeași școală cu...

— Grace, spuse Harry, sînt un client destul de vechi, ca să pot cere ceva de băut, nu-i așa ?

— Orice-ți dorești, veni răspunsul.

— Un whisky cu sifon. Am avut o zi destul de grea.

În acel moment, domnișoara Rell se întoarse și îl întrebă :

— Lucrezi cumva pe *Street* ? Nu se spune așa la *Wall Street*¹ ? Eu aș zice că e foarte captivant ! Dar cred că este și multă muncă de făcut. Stai acolo toată ziua și strigi la alți oameni, apoi țipă ei la tine, nu-i așa ? Cred că îți distrugi vocea. Îmi amintesc că toamna trecută am fost la un meci Illinois—Chicago și m-am agitat și am țipat atît de tare, încît n-am putut să vorbesc o săptămînă întreagă.

— Asta trebuie să fie...

— Aici, în est, se joacă fotbal ? Ah, dar bineînțeles că jucați... am uitat de Yale și Harvard. Și „Uriașii“ cine

¹ Centru bancar al New Yorkului, în contextul de față nume generic pentru bursa newyorkeză.

sînt ? Niciodată nu-i pot ține minte. Tatăl meu și cu Lou — ăsta e fratele meu, sîntem buni amici noi doi — și el și tata citesc cu pasiune, în fiecare zi, pagina de sport. Eu îi sîcîi mereu pe tema asta, iar ei, la rîndul lor, se leagă de mine că citesc pagina de știri mondene și cinema. Ne cîndănim adesea pe astfel de teme, firește, ca să ne distrăm.

Tatăl meu este un mare jucător de golf, vorbesc serios. Are cincizeci și patru de ani și partidele de Onwent-sia le face de 60, sau poate de 160? Cum o fi corect ? El ar fi vrut ca să învăț și eu să joc și atîta s-a rugat de mine că pînă la urmă, într-o zi, m-am dus și am jucat cu el șase găuri. Am dat cîteva lovituri grozave, să știi, și tata mi-a spus că mișcarea a fost perfectă și că, dacă aș lua cîteva lecții, aș putea în scurt timp să particip la concursuri ; firește, la cele pentru femei. Nu-i așa că ar fi nêmaipomenit ? ! Dar eu, una, n-aș rezista ; pur și simplu, cred că aș muri ! Și pe lîngă asta, am impresia că fetele care fac carieră sportivă sînt puțin cam ciudate, sau măcar cele mai multe dintre ele, și apoi, ce șanse ar putea fi... adică cine a mai auzit să... oricum, eu nu cred că aș putea deveni vreodată campioană la vreun sport. Joci golf ?

— Da.

— Ar trebui să încerci. E foarte distractiv, mai ales pentru un bărbat. Vreau să spun că bărbații par să se simtă foarte bine împreună, cînd joacă o partidă de 19, sau mai știu eu de care. Și sînt de părere că pentru tine ar fi o relaxare nêmaipomenită, mai ales la sfîrșit de săptămînă, după munca plicticoasă de pe *Wall Street*.

— Nu lucrez pe *Wall Street*.

— Ah, acum, că am întilnit un expert, aş vrea să-mi explici şi mie ce sînt ăia „tauri“¹ şi ce sînt „urşii“² ? Tata a încercat să-mi explice, dar nu prea m-am lămurit.

— Păi, un „taur“ este...

— Ai văzut vreodată o luptă cu tauri, în Spania sau în Mexic, vreau să spun ? Se zice că sînt grozav de captivante, dar şi îngrozitor de sălbatice. La cai mă refer. Doar ştii ce li se întîmplă, nu ?

— Nu, habar n-am.

— Ei, bine, sînt aduşi în arenă trei sau patru cai mai bătrîni, apoi vin unii care îşi înfig lăncile în taur, ca să-l întărite împotriva cailor, el se năpusteşte atunci asupra lor şi îi omoară, iar cînd, la vederea sîngelui, taurul înnebuneşte de-a binelea, apare un bărbat şi îl ucide. Astora li se spune toreadori.

— Cine ?

— Cel care se luptă cu taurul. N-ai auzit de *Carmen*, opera,* vreau să spun ? Acolo apare un toreador. Cîntă şi un cîntec, care sună cam așa : *Toreador, en garde*. Asta-i pe franţuzeşte. Este o operă franceză. *Carmen* este o fată care lucrează într-o fabrică de ţigări. Mai întîi, ea se îndrăgosteşte de un soldat, dar vine apoi toreadorul şi i-o răpeşte. Însă în final, soldatul vine şi o omoară pe *Carmen* şi apoi se sinucide. N-am ascultat-o de ani de zile. Îmi place să mă duc la spectacole pe care nu le-am mai văzut. La Chicago avem o operă pur şi simplu fantastică. Toată lumea spune că e mai bună decît Metropolitan. Iar Rosa Raisa este cea mai bună soprană dramatică pe care am auzit-o vreodată. Este soţia lui

¹ Bull — taur ; speculant la bursă.

² Bear — urs ; speculant, jucător la bursă.

Ruffo. Ba, nu, acum cred că e a lui Rimini. Oricum, și unul și celălalt sînt baritoni.

Din nou interveni domnul Halpern și Harry intră într-o nouă repriză cu domnișoara Coakley.

— Toemai vorbeam cu domnul Walters... Nu vă place Nassau mai mult decît... vreau să spun clima de acolo... și apa care are atîtea culori... un loc ideal de baie... nu se practică surful... firește, multora le place surful... dar pentru cei ca mine, care nu pot... și cred că lumea care merge acolo... și tenisul. Și apoi, mai este grădina aia drăguță și orchestra... Eram cu două prietene... cred că acum patru ierni... nu, acum trei ierni. Într-o seară, ne-am dus... cîntau Holly Rollers... vă spun sincer, sînt absolut demențiali... ne-a spus nouă cineva că sînt... dar nu l-am crezut că erau chiar așa... cred că... Ați fost vreodată acolo, domnule Burton ?

— Nu.

— Ne-am dus cu trenul pînă la... iar de la Miami... cînd te scoli... este nemaipomenit... soarele răsărind deasupra insulelor... este dumnezeiesc... pur și simplu... Ah, nici nu vă puteți închipui...

„Ba da, îmi închipui“, își spuse Harry în sinea lui, iar apoi, cu voce tare :

— Grace, aș vrea un whisky cu sifon. Am avut o zi grea.

— Zilele se scurtează, îi răspunse repede gazda.

— Voi, ăștia de pe *Wall Street*, cred că munciți destul de greu în fiecare zi.

— Eu nu lucrez pe *Wall Street*, spuse Harry.

— Știu eu ce secretoși sînteți voi, ăștia de pe *Wall Street*, adăugă domnișoara Bell, dar mă întreb dacă ai putea să-mi faci un serviciu. Chiar înainte de a pleca

de acasă, l-am auzit pe taică-meu referindu-se la niște acțiuni despre care mi se pare că a primit ceva informații — are o mulțime de prieteni influenți care-i spun astfel de lucruri, dar, firește, nu are pe nimeni pe *Wall Street*. Ar fi absolut minunat, în caz că ai putea să-mi spui dacă acțiunile lui sînt bune de ceva, iar cînd ajung acasă, o să-i transmit tatei părerea ta și o să-i spun cine ești, iar el o să-și dea seama că, la urma urmei, fiică-sa nu-i chiar o prostănacă. Ce zici ?

— Care sînt acțiunile ?

— Nu-i așa că-i nemaipomenit că mi-amintesc numele ? E vorba de General Motors.

— General Motors ! Ei, bine, ascultă-mă, dar nu cumva să suflî o vorbă...

— Ah, am uitat să-ți spun ! Astăzi, la paradă, l-am văzut pe Jimmy Walker, primarul vostru și i-am spus lui Grace că sînt de părere că el e singurul bărbat din lume care ar putea purta joben, fără să pară tîmpit. Îl cunoști ? Pun pariu că este un tip fascinant ! Aș fi vrut să avem și noi un primar adorabil. Cred că voi, newyorkezii, vă imaginați că orașul nostru arată ca dintr-un film cu vestul sălbatic. De fapt, nu e chiar atît de rău. Lou — ăsta e fratele meu — a făcut un banc atît de nostim, în seara de dinaintea plecării mele. Ba nu, asta a spus-o miercuri, iar eu n-am plecat decît vineri la prînz. Dar despre ce era vorba ? Ah, da, tata, Lou și cu mine tocmai așteptam să fie servită cina — știi, noi locuim în zona de nord, la cîteva case distanță de parc — cînd, deodată, s-au auzit pe stradă niște zgomote, de parcă s-ar fi tras cu pistolul. Tata s-a repezit la fereastră și, după ce s-a uitat, ne-a spus că nu fuseseră decît niște rateuri de la un camion. Iar Lou a spus : „Ei, îmi pare bine că au început și ei să se

apere trăgînd“. Vezi, Doamne, camioanele ar fi tras în niște așa-zisi atacatori. Sau corect e atacanți ? Niciodată n-am știut exact. Dar Lou este al naibii de spiritual, sincer vorbesc. I-au apărut cîteva glume în revista de umor a colegiului. Ce colegiu ai urmat ?

— Colegiul Electoral.

— Ah, ești inginer ! Și-atunci, ce cauți pe *Wall Street* ? Bănuiesc că te-ai lăsat de meserie pentru „o mină de aur“. Ar trebui să-ți fie rușine de ce-ai făcut ! Ai fi putut realiza lucruri mari, cum ar fi construcția unui pod. Că veni vorba, știi să joci bridge ? ¹

— Da.

— Zău că ar trebui să înveți. Nu mă pricep prea grozav, dar e foarte distractiv. Fac parte dintr-un club și ultima oară ne-am distrat de minune. Celelalte fete rîdeau de mine că eram tufă, dar, din iarna trecută, am început să mă pricep ; adică nû joc rău deloc. Și tocmai cînd mă pusesem și eu la punct, s-au hotărît să joace tipul ăsta de bridge contract. iar eu nu pricep o iotă din el. Nu se licitează altceva decît șlemuri, iar eu pur și simplu nu pot face asta. Nu-mi pot lua inima în dinți.

— Ai zburat vreodată cu Lindbergh ? o întrebă Harry.

— Da ! Nu glumesc. Vorbesc serios. Asta s-a întîmplat în perioada în care el s-a aflat la Washington. Tatăl meu a aranjat totul prin senatorul Burleigh. ăsta e Burleigh cel cu compania de vopsele din Chicago. Este senator și unul dintre cei mai apropiați prieteni ai tatălui meu. A fost experiența cea mai captivantă din viața mea. Și nu mi-a fost frică deloc, numai foarte puțin, ca atunci cînd înoți sau plonjezi pentru prima dată.

— Știi să plonjezi ?

¹ *Bridge* — pod ; jocul de bridge.

— Ar trebui să mă vezi ! Nu mă laud, să știi, dar sînt o adevărată Gertrude Ederle. Asta e fata care a traversat de atîtea ori Canalul Minecii. Și totuși n-aș vrea să traversez canalul ăsta. E destul de greu s-o faci și cu barca. Am umblat destul de mult pe mare, dar ultima oară cînd am traversat cu fratele meu de la Calais la Dover, ei, bine... „se întîmplă doar și la case mult mai mari“, cum spune Briggs, sau poate Mutt și Jeff ? Citești rubricile de umor din ziare ? Poate n-ar trebui să-ți mărturisesc asta, dar eu, una, le citesc cu sfîințenie. Tata rîde adeseori de mine, spunînd că studiile mele la colegiu n-au fost altceva decît bani aruncați în vînt și că eu nu m-am ales de pe urma lor decît cu înclinația pentru lucrurile „nostime“. Și eu, în schimb, îi răspund că el, deși a urmat colegiul, singurul lucru de care îi mai pasă acum e golful. Firește, glumim doar. Eu și cu tata sîntem cei mai buni prieteni și camarazi. Ce colegiu ziceai că ai urmat ?

— Colegiul de război.

— Ah, West Point ! Mi-ar place să merg o dată acolo să asist la o instrucție militară. Colegiul l-am văzut din tren, era dincolo de râu și arăta încîntător. Acum două toamne am fost cu tata și cu Lou la un meci de fotbal între West Point și trupele de marină Annapolis. Știi doar, s-a ținut pe stadionul armatei din Chicago, în parcul Grant. Este un teren imens, unde foarte mulți dintre spectatori n-au văzut mai nimic din meci, dar locurile noastre au fost grozave. Tata le procurase prin senatorul Burleigh.

— Burleigh, cel cu compania de vopsele din Chicago ?

— Îl cunoști ?

— Am cumpărat o dată de la el o cutie de vopsea, cînd mi-am zugrăvit garajul.

— Păi e unul din cei mai buni prieteni ai tatălui meu. E senator. Ce nostim că și tu îl cunoști !

— Poți oricînd să cunoști un senator, dacă știi unde să-l cauți.

Domnișoara Coakley vorbește, la rîndul ei.

— Ah, domnule Buckley, vrei să... ? Domnul Walsh și cu mine... Despre ce vorbești, domnule... ?

— Nu mi-aduc aminte să fi spus ceva, răspunse Dave Wallace, din stînga ei.

— Dar cum să nu... Și dînsul, de asemeni, domnul... a spus că Mauritania a fost... iar eu am spus că Parisul, sau Majestic, sau Berengaria... acum vrem să ne spuneti sincer...

— Nu obișnuiesc să jur decît pe Santa Maria, răspunse Harry.

— Ah, Italia, o iubesc atît de mult ! Aș fi în stare să... În nici o altă țară... pur și simplu parcă... Dacă n-ar fi sora mea din Baltimore... poate într-o zi... Dar o tinără e destul de inconștientă...

— Grace, cum mai stai cu whisky-ul ?

— Se pare că toată săptămîna a fost grea, veni răspunsul.

— Nici nu știu cum voi, bărbații, puteți suporta o astfel de viață, stînd cît e ziua de lungă în biroul ăla de schimb și țipînd unii la alții. Ah, eu pur și simplu simt că mor dacă aștept cinci minute într-un magazin. Aș muri dacă aș fi nevoită să fac asta o zi întreagă. Cum poți suporta ?

— Păi, știi scăunelele alea pe care spectatorii de golf le cară peste tot cu ei ? Întotdeauna iau unul cu mine la birou.

— Tatăl meu este cel mai mare amator de golf din lume ; vreau să spun că sînt absolut convinsă de acest lucru. Joacă cel puțin de patru ori pe săptămîină și partida

de Onwentsia o face de o sută douăzeci. Se poate una ca asta ?

— E foarte ușor.

Cînd cina luă sfîrșit, trecură în saloan. Harry și Dave Wallace rămaseră singuri pentru o clipă.

— Am observat că n-ai vorbit prea mult, spuse Dave.

— În schimb, tot ce-am spus a făcut o impresie grozavă.

— Mai curînd aș fi preferat-o pe a ta, lui Coakley. Ea măcar vorbește întruna, de parcă ar fi în fața unui microfon, pe cînd domnișoara Coakley se luptă încontinuu să-și găsească cuvintele și, inevitabil, în fiecare clipă te simți obligat să ghicești cuvintele lipsă.

— Mi-a spus cînd Burton, cînd Buckley.

— Mie mi-a spus în toate felurile, începînd cu Welling și terminînd cu Wolheim.

Harry încercă să se ascundă în spatele pianului, dar domnișoara Rell îl găsi imediat.

— Dacă am mai putea face rost de încă doi, crezi că Grace ne-ar lăsa să jucăm o partidă de bridge ?

— Nu știi să joc, spuse Harry.

— Dar mi-ar place să te învăț. Pot să-ți explic licitația obișnuită, nu însă și contractul ăsta nou unde licitezi iar și iar, pînă te apucă amețeala.

— Nu am nici o înclinație pentru cărțile de joc și, pe deasupra, cred că băutura pe care mi-a dat-o Grace a fost stricăta.

— Adevărat ?

— Mă duc s-o întreb de unde a cumpărat-o.

— Știu un tip, mai degrabă tatăl meu îl știe, care își cumpără băutura de calitate tocmai din Canada. Numai că el e din Chicago.

Pe un ton autoritar, Harry o chemă pe Grace în hol.

— Grace, whisky-ul tău a fost îngrozitor. O asemenea durere de cap n-am mai avut de ani de zile.

— Înțeleg, o să le spun că ți s-a făcut rău și că a trebuit să te duci acasă. Ai fost un scump că ai venit și n-o să uit asta.

— Nici eu, spuse Harry și adăugă din prag :

— Și ține minte, draga mea, ți-am lăsat colegele de școală la fel cum le-am găsit. Sînt în continuare libere.

DOAMNA ȘI DOMNUL LA FIX

Se vede treaba că în orașul ăsta sînt cîteva găști foarte active. Abia am sosit aici de trei zile și am primit cîteva vizite de la reprezentanții a patru organizații diferite — Camera de comerț, Clubul Kiwanis¹ și alții pe care i-am uitat. Vroiau să afle dacă ne instalasem confortabil, dacă ne plăcea orașul și dacă puteau să facă ceva pentru noi.

Și toți întrebau cum de se-ntîmplase să venim tocmai aici, în loc să ne ducem în altă parte. Bănuiesc că țin o evidență a motivelor fiecărui nou sosit, pentru a descoperi punctele de atracție turistică și pentru ca în anul următor să știe ce să speculeze în reclame.

Ei, bine, le-am spus că ne simțeam excelent, că ne plăcea orașul și că momentan nu trebuiau să ne ajute cu nimic și că vom avea grijă să vedem toate lucrurile care meritau să fie văzute. Dar cînd ne-au întrebat cum de ajunseseam acolo, le-am spus că printr-un fel de întîmplare, fiindcă adevăratul motiv ar fi cerut o poveste mult prea lungă.

De cînd ne-am căsătorit, nevastă-mea face mereu bancuri pe seama prietenilor mei. Zice că dacă s-ar lua

¹ Un club internațional al oamenilor de afaceri.

după cei pe care i-a cunoscut ea, ar fi de părere că nu mai există nicăieri pe lume o gașcă de amici ca ăștia. Sînt de acord că cei mai mulți dintre ei nu sînt ceea ce s-ar putea chema „dați naibii“; s-au schimbat, într-un fel, față de vremurile în care eram și eu cu ei. Nu prea mai au aerul ăla de siguranță, dar sînt bătrînii mei prieteni și firește că nu pot să le dau papucii.

Din cînd în cînd, îi invităm la cină cu nevestele lor și ceea ce o supără pe doamna mea este faptul că nici unul din ei nu joacă bridge sau mah-jongg, nu fac cuvinte încrucișate, nu cîntă, nu dansează, nici măcar nu discută, ci pur și simplu stau și așteaptă ca cineva să le umple din nou paharul.

Cum vă spuneam, nevastă-mea face bancuri pe seama lor și chiar n-am cu ce să vin în apărarea lor. Deși asta nu înseamnă că și-a tras toată spuza pe turta ei. Să zicem că cei mai mulți dintre prietenii ei nu sînt atît de timpîți ca ai mei dar, în schimb, a cules cîtiva cu care, eu unul, n-aș face cunoștință în stare de trezie.

Ca de pildă soții Crandall. Doamna Crandall provine din același oraș ca nevastă-mea, dar acolo abia dacă se cunoscuseră; în schimb, s-au reîntîlnit mai tîrziu, într-un magazin din Chicago și tot așa, din rău în mai rău, pînă cînd, în cele din urmă, Ada a invitat-o la noi împreună cu soțul ei.

În ceea ce-l privește pe acesta, se pare că el e tipul care a cîștigat războiul, iar ea se pare că a fost o singură dată în Atlantic City, dar a nimerit tocmai cînd se turna o scenă de film, în care lumea bună trecea în sus și-n jos pe bulevard și doamna Crandall a apărut și ea în film, iar cei care l-au văzut mai tîrziu au spus că ieșise atît de bine, încît putea face carieră în cinematografie, că pe lîngă ea pînă și Gloria Swanson nu mai făcea două parale.

Nu mi-au trebuit mai mult de cîteva cuvinte ca să vă înşir toate astea, dar cînd soţii Crandall se pun pe povestit, la miezul nopţii sînt abia la început şi nici o şansă să plece acasă pînă nu termină, chiar dacă le dai de-nţeles că-ţi servesc aceeaşi istorie pentru a o suta doispea oară.

Aştia-s Crandall-ii, iar alţi prieteni de-ai nevesti-mii sînt soţii Thayer. El este ceea ce s-ar putea chema un individ bun la toate. Poate imita aproape toate păsările, animalele şi peştii, poate cînta iodlere, poate cînta la ocarină sau poate recita din Kipling şi Robert H. Service sau poate face scamatorii cu cărţile de joc, aprinde focul fără chibrit sau desface orice fel de noduri.

În afară de asta, poate să construiască şi să monteze o instalaţie de radio şi să facă fotografii la fel de bune ca ale celor mai mari profesionişti, ba chiar mai grozave. Face colecţie de autografe şi în viaţa lui n-a fost bolnav o singură dată.

Pe doamna Thayer o apucă durerile de cap cînd joacă bridge, la fel şi la mah-jongg sau gin-rummy. La viaţa ei a fost profesoară de elocuţiune şi dacă-i faci compimente — sau chiar dacă nu-i faci — se apucă să-ţi citească, iar părul îi creează atîtea probleme, încît l-ar tunde imediat, dacă prietenii ei nu iar spune mereu că ar fi o crimă să strice aşa o frumuseţe de podoabă. Cînd i se adresează soţului ei, se maimuţăreşte, de parcă ar vorbi unui copil, asta poate fiindcă cineva i-a spus că, dacă el n-ar fi fost infantil, ea ar fi rămas nemăritată.

Apoi Ada mai are o prietenă, o doamnă pe nume Peggy Flood, care e înnebunită după spitale şi nu e fericită decît atunci cînd intră sub cuţit sau tocmai a ieşit de sub el. Doctorii au scos din ea toate organele cu nume cunoscute de ei, iar acum caută să depisteze noi tipuri de măruntaie.

Ei, bine, nu m-aş supăra, dacă ar tăia-o sub formă de tăiţei, numai să facă treabă bună şi să n-o mai poată

aduna nimeni la loc, fiindcă ea mereu supraviețuiește și vine să se refacă la noi, explicându-ne tot ce i-au făcut și ce au de gând să-i facă data viitoare.

Dar culmea culmilor sînt Tom Stevens și nevastă-sa: O echipă cu care poți câștiga Jocurile Olimpice. Și sînt echipa Adei, nu a mea.

Ada a cunoscut-o pe Belle Stevens în trenul de oraș. Fusese invitată la o petrecere, tocmai în partea de nord a orașului și nu știa unde să coboare; doamna Stevens, văzînd-o că discută cu controlorul, a tras cu urechea și a întrebato despre ce era vorba și, după ce Ada i-a spus, doamna Stevens a zis că și ea se dădea jos în aceeași stație, așa că au coborît împreună.

Doamna Stevens a insistat să o însoțească pe Ada pînă la adresa cu pricina pentru că, zicea ea, Ada se putea rătăci pe străzile alea necunoscute.

Și, firește, Ada s-a gîndit că era foarte drăguț din partea ei că se purta astfel cu o străină. Doamna Stevens a zis că a făcut acest lucru din toată inima, deoarece nici nu vroia să-și închipuie ce s-ar fi întîmplat cu ea, de atîtea ori, dacă oamenii străini n-ar fi fost amabili cu ea și n-ar fi ajutat-o.

A întrebato pe Ada unde locuia și cînd i-a spus că în partea de sud, doamna Stevens a zis că e convinsă că ne-ar place mai mult în partea de nord, numai s-o lăsăm pe ea să ne găsească un loc și atunci Ada i-a spus că aveam un contract pe un an, pe care tocmai îl semnaserăm și nu puteam să-l anulăm, dar doamna Stevens a zis că bărbatul ei studiasse dreptul și pretindea că nu există contract care să nu poată fi anulat și că într-o zi va veni cu el la noi, ca să ne explice cum putem anula contractul.

Ada i-a spus că, firește, puteau să vină la noi, chiar dacă eram mulțumiți de apartamentul nostru și că doream să rupem contractul, la fel de mult cum doream să ne

rupem unul altuia gîtul. Poate totuși nu la fel de mult. Oricum, chiar în seara următoare și-au făcut apariția, Belle și Tom și, după ce au plecat, i-am poreclit domnul și doamna La Fix.

După ce am făcut prezentările, soțul a remarcat că aveam o locuință foarte plăcută și apoi m-a întrebat dacă nu mă deranja să-i spun cît costă chiria. I-am spus că 125 pe lună. Firește, el a zis că era prea mult, și nu se miră că vroiam să anulăm contractul. La care, eu i-am zis că eram mulțumit și că nu aveam de gînd să fac acest lucru, iar el mi-a zis că, probabil, glumeam și că, dacă i-aș fi arătat contractul, ar fi găsit el niște fisuri.

Ei, bine, contractul se afla chiar acolo, într-un sertar, dar i-am spus că era în seif-ul meu de la bancă. Eu n-am nici un fel de seif și nici n-am nevoie de așa ceva, cum n-are nevoie judecătorul Landis de alfabetul pentru surdo-muți.

Stevens fu de părere că probabil contractul de închiriere era unul absolut obișnuit și, dacă el avea dreptate, n-avea să fie nici o problemă ca să-l desființăm, iar între timp el și soția lui urmau să ne caute un apartament în aceeași clădire cu a lor.

Era foarte sigur că vor reuși, chiar dacă proprietarul lor ar fi fost nevoit să dea papucii unui alt chiriaș, pentru că el, proprietarul, era gata să facă orice pentru Stevens.

I-am zis că n-aveam nimic împotriva, dar ce eră de făcut în caz că noi nu doream să ne mutăm. Atunci el mi-a zis că nu păream să fiu chiar atît de prost și că, dacă mă las în seama lui, va aranja totul la fix, în așa fel, încît într-o lună să ne putem muta. Iar eu rîzînd mînzește, mi-am zis în sinea mea că se potolise.

Stevens a vrut să vadă tot apartamentul, astfel că i l-am arătat ; cînd am intrat în baie, a observat, pe o poliță, aparatul meu de ras.

— Folosești, deci, chestii din astea, îmi zise.

După ce i-am răspuns că da, m-a întrebat dacă îmi plăcea și eu i-am spus că desigur, iar atunci a remarcat că probabil îmi plăcea, din cauză că nu folosisem niciodată un brici obișnuit.

Un brici obișnuit era singurul lucru pe care trebuia să-l folosească un bărbat care vroia să arate bine.

L-am întrebat dacă folosea briciul obișnuit și el a spus că da.

— Ei, dacă tu arăți bine, atunci eu nu vreau asta.

Dar el nu s-a potolit și-mi zise că, dacă vroiam să mă întilnesc cu el a doua zi în oraș, mă va duce într-un loc de unde el își cumpăra mereu brice și mă va ajuta să-mi aleg unul la fix. I-am zis că eram ocupat, dar că puteam să-mi dea adresa locului, ca să trec, când o să am timp.

Dar nu, așa nu mergea ; trebuia să vină și el cu mine, să mă prezinte proprietarului, fiindcă acesta era mare amic cu el și era gata să facă orice pentru el și, dacă acest proprietar garanta pentru bricele vândute, puteam fi sigur că erau cele mai bune brice din câte se puteau cumpăra. Iarăși i-am spus că voi fi prins cu alte treburi și am reușit pînă la urmă să-l mîn spre alt subiect de conversație.

În tot acest timp, doamna Stevens a vrut să știe de unde își cumpărase Ada rochia pe care o purta și cît o costase și cînd Ada i-a spus, doamna Stevens a exclamat că asta era o crimă. Avea s-o ducă a doua zi pe Ada în oraș, la magazinul de unde și cumpăra ea hainele și s-o ajute să-și aleagă cîteva rochii, care erau într-adevăr rochii.

Așa că Ada i-a spus că momentan nu avea bani de dat pe rochii și că, pe deasupra, magazinul amintit era mult prea scump. Dar se pare că patroana magazinului era pur și simplu ca o soră pentru doamna Stevens și că ei și prietenelor ei le făcea o mare reducere și, nu numai atât, dar nici nu te grăbea cu plata.

Ada i-a mulțumit încă o dată, dar nu avea neapărată nevoie de ceva nou ; poate că ceva mai încolo avea să profite de oferta doamnei Stevens. Da, dar tocmai acum sosiseră în magazin câteva modele noi, care ar arăta grozav pe Ada și care, mai încolo, s-ar putea să dispară. Nu vroia s-o piseze, dar pînă la urmă Ada a trebuit să-și dea întâlnire cu ea ; nu trebuia neapărat să cumpere ceva, dar ar fi fost păcat să nu se ducă să vadă marfa și să nu facă cunoștință cu doamna care conducea magazinul.

Nevastă-mea s-a dus, așadar, la întâlnire și și-a cumpărat trei rochii, pe care nu le-a vrut și din care n-a avut curajul să poarte decît una. Au costat o sută de dolari și mi-e groază să mă gîndesc cît ar fi costat dacă proprietara magazinului și doamna Stevens n-ar fi fost ca niște surori.

Deși eram sigur că eu unul nu fixasem nici o întâlnire cu Stevens, m-a sunat la rîndu-i, în seara următoare, să mă întrebe de ce nu venisem la întâlnire. Cîteva zile mai tîrziu am primit prin poștă trei brice noi, împreună cu o notă de plată și un bilețel din partea magazinului, care mă anunța că aceste trei brice deosebit de fine fuseseră alese în mod special pentru mine de Thomas J. Stevens.

Încă nu știu ce mi-a venit să le plătesc și apoi să le păstrez. Nu le-am folosit și nici n-am de gînd s-o fac vreodată. Deși de cîteva ori am fost tentat să le încerc tăișul pe gîtul lui Stevens.

Chiar în acea săptămînă, doamna Stevens ne-a sunat și ne-a invitat să petrecem duminica la ei și, cînd am ajuns acolo, am dat și peste proprietarul clădirii. Stevens îi spusese că intenționez să renunț la apartamentul meu din zona de sud și că vroiam să văd ce-mi oferea el.

M-am gîndit că se-ngroșa gluma și i-am spus lui Stevens că, probabil era vorba de o neînțelegere, că eu unul nu aveam nimic împotriva apartamentului meu și

nu doream să mă mut cel puțin timp de un an de zile. Vă dați seama că n-am avut nici un succes în fața individului, care se baza pe spusele lui Stevens, cum că aş fi fost un eventual chiriaş.

Ei, bine, această adorabilă pereche a intrat în viaţa noastră abia acum două luni, dar pun pariu că ne-am întâlnit cu ei cel puțin de douăzeci de ori. Mereu ne-au invitat pe la ei sau ei s-au invitat pe la noi, căci Ada este genul ăla de om care pur şi simplu nu e în stare să zică nu. Acesta este poate şi motivul pentru care ne-am căsătorit.

Oricum, totul arăta de parcă noi şi soţii Stevens formam de-acum o singură familie, cu ei doi în frunte. Nu mai văzusem în viaţa mea pe cineva atât de înnebunit să rezolve treburile altora. Sincer să fiu, e o minune că ne-au lăsat să ne spălăm singuri pe dinţi !

Intr-o seară, Ada şi-a exprimat speranţa ca bucătăreasa noastră să se mărite şi să ne părăsească, înainte de a fi nevoită s-o dea fără. Doamna Stevens era de faţă şi a întrebat-o dacă nu era cazul să încerce să-i facă rost de altcineva, dar Ada a refuzat-o, zicînd că biata fată poate nu şi-ar mai putea găsi altă slujbă şi că-i era milă de ea.

Cu toate astea, a doua zi după masă a apărut un japonez, care ne-a zis că-l trimisese doamna Stevens şi că era gata să înceapă lucrul. Ada a trebuit să-i spună că postul era ocupat.

În altă seară, Ada s-a plîns că o dureau picioarele. Belle îi spuse că şi pe ea au durut-o pe vremuri, pînă cînd o prietenă de-a ei i-a recomandat un pedichiurist şi, după ce s-a dus la el, s-a simţit atât de bine, încît şi-a tocmit o şedinţă în fiecare lună, plătind o sumă fixă, iar de atunci nici pomeneală de dureri.

Era gata să-l sune pe individ acasă, chiar în clipa aia, cînd s-o programeze pe Ada şi n-a putut fi oprită decît

cu promisiunea ca nevastă-mea să se ducă cu prima ocazie, cînd o vor dura picioarele. După aceea, de cîte ori cele două se întilneau, prima întrebare a lui Belle era : „Ce-ți fac picioarele ?“, iar răspunsul venea invariabil : „Bine, mulțumesc.“

Mie, unul, îmi place fotbalul și Adei îi place și ei să meargă la meciuri, mai ales cînd e unul important și e mare agitație. Ne-am hotărît, așadar, să vedem meciul Illinois-Chicago. Am avertizat-o să nu sufle o vorbă lui Tom și Belle, fiindcă simțeam că aveam și noi dreptul la o zi liberă.

Dar întîmplarea a făcut ca să aibă loc un meci și la Evanston și soții Stevens ne-au invitat să-l vedem împreună. Atunci am folosit drept alibi meciul celălalt. Dar, cînd Tom m-a întrebat dacă luasem bilete, în loc să-i spun da, i-am spus adevărul — că nu le cumpărasem încă.

— Mă bucur că nu le-ai luat încă, fiindcă eu și Belle am ajuns la concluzia că meciul care trebuie într-adevăr văzut este cel cu Chicago. Așa că vom merge cu toții. Nu te mai agita cu biltele, căci eu și Stagg sîntem prieteni la cataramă și pot face rost de unele mult mai bune.

Am lăsat, deci, în seama lui procurarea biletelor și, pînă la urmă, tot atît de bine am fi putut sta pe podul Adams Street. Atunci i-am zis-o lui Stevens :

— Dacă astea-s locurile pe care domnul Stagg le scoate pentru amicii lui, atunci pe străini presupun că-i trimite la douăzeci, treizeci de mile distanță, îi leagă la ochi și-i priponește de-un copac.

Povestea cu marea prietenie dintre el și Stagg era rîrește o gogomănie. Se poate să-i fi fost cîndva prezentat, dar el nu-i omul cu care Stagg să se tragă de șireturi. De cele mai multe ori s-a dovedit că îi cunoștea, într-adevăr, pe indivizii cu care se tot lăuda ; și mai mult decît atît, aceștia aveau o părere grozavă despre el.

De pildă, într-o seară, m-a săltat poliția pentru depășire de viteză și mi-a dat o hîrtie cu care să mă prezint la tribunal. I-am povestit apoi lui Stevens și el mi-a spus :

— Vezi-ți de treabă ! Îl sun eu pe judecător și o să te șteargă din registru. Este un tip foarte de treabă și prieten cu mine la cataramă.

Ei bine, n-am vrut să risc, așa că i-am telefonat lui Stevens cu o zi înaintea celei în care trebuia să mă prezint la tribunal și l-am întrebat dacă vorbise cu judecătorul. Mi-a zis că aranjase totul la fix și eu l-am întrebat din nou dacă era sigur de asta.

— Dacă nu mă crezi, sună-l chiar tu pe judecător, mi-a zis și mi-a dat numărul de telefon. Afacerea fusese mai mult decît aranjată și, cînd i-am mulțumit judecătorului, acesta a spus că pentru el era o plăcere să ajute pe unul dintre prietenii lui Tom.

Știu că e o prostie să nu apreciezi cum se cuvine astfel de servicii și să nu fii drăguț cu oamenii care încearcă să te ajute, dar cu toate astea nimănui nu-i place să fie tratat ca un prost care nu-i în stare să se încheie singur la cămașă. Tom și Belle erau foarte bine intenționați, dar eu și Ada ne săturasem să tot fim vinovați de atîtea lucruri pe care le făceam greșit.

În afara apartamentului, care nu era bun de nimic, de hainele noastre îngrozitoare, am aflat că dentistul meu nu deosebește o punte de o mustață pe oală, că țigările mele nu au nici un gust, că tipul care o coafează pe Ada este probabil supărat pe ea și că nici unul din noi nu va ști ce-i aia să trăiești cu adevărat, pînă nu ne vom lua un fox-terrier sîrmos.

Am mai descoperit că băutura mea preferată este un amestec de săruri de baie cu diverse vopsele și că mașina, pe care dădusem o mie șapte sute de bărîne, nici nu se

compară cu cea de care Tom mi-ar fi putut face rost la prețul de numai opt sute, cunoscînd pe cumnatul unui tip, care fusese coleg de școală cu nepotul președintelui companiei, iar dacă nevastă-mea ar vrea să se dea pe mîna unei profesoare de mișcare ritmică, pe care-o știa Belle, n-ar mai avea niciodată probleme cu amigdalele.

Nimic din ce aveam, sau din ce am fi vrut să avem, sau să facem nu valora o para chioară, decît dacă ne era recomandat sau sugerat de soții Stevens.

Ei, bine, în toamna asta afacerile îmi merseseră destul de bine și, cum de mult plănuisem să ne petrecem o iarnă în sud, într-o seară ne-a venit ideea că aveam timpul și banii să ne permitem un astfel de voiaj și că dacă n-o făceam acum, n-o mai făceam niciodată.

Așa că următoarea problemă a fost unde era mai bine să mergem și pînă la urmă ne-am decis pentru Miami. Totodată, ne-am hotărît să nu le spunem nimic lui Tom și Belle pînă în ziua plecării. Vroiam ca totul să pară o hotărîre de ultimă clipă.

Dar la Ada un secret e gata să scape în orice moment, asemeni unui cîine polițist legat cu un fir de ață. La o zi sau două de la discuția noastră, Tom și Belle veniră cu vestea că plecau în California imediat după Anul Nou. Și ce-ar fi fost să mergem și noi cu ei ?

Eu, unul, n-am zis nimic, însă Ada spuse că ideea era grozavă, dar că noi nu puteam merge. Stevens ne spuse apoi că, dacă era o problemă de bani, nu trebuia să ne facem griji, fiindcă el mi-ar fi putut împrumuta banii necesari, iar eu n-aveam decît să-i dau înapoi cînd vroiam. Atunci nevastă-mea n-a mai suportat și i-a zis că nu eram atît de săraci pe cît s-ar fi părut și că nu mergeam în California, pentru simplul motiv că plecam la Miami.

Surpriza a fost atît de mare, încît aproape că au amuțit și lui Tom nu i-a trecut altceva prin cap, decît

să ne spună că el, unul, fusese la Miami și i se părea mult prea aglomerat și că, dacă ar fi în locul nostru, ar renunța la excursie. Iar la întâlnirea următoare ne și aranjaseră călătoria la fix.

Mai întâi, Tom m-a întrebat ce agenție alesesem și i-am spus că prin Big Four. Atunci a vrut să știe dacă ne luasem bilete și i-am zis că da.

— Ei bine, trebuie să scapi de ele și o să-ți aranjez eu ceva la fix prin agenția C. & E. I. Omul de acolo este prieten cu mine, încît face orice și pentru prietenii mei. O să aibă el grijă să fiți tratați cum trebuie și să ajungeți teferi la destinație.

— Nu vreau să-ți dau atîta bătaie de cap și pe deasupra nu cunosc pe nimeni la agenția Big Four care să-mi anuleze biletele date și, pe de altă parte, chiar dacă aș avea un dușman infiltrat în această instituție, n-ar pune el în pericol viața celorlalți pasageri, numai ca să nu ajung eu teafăr la destinație.

Dar Stevens a insistat să ne ia biletele și să le vîndă înapoi agenției și apoi ne-a luat bilete prin C. & E. I.. Paturile care le avusesem la Big Four fuseseră numărul 9 și 10 de jos, iar cele pe care ni le-a procurat Tom erau numerele 7 și 8 tot de jos, despre care el spunea că sînt mult mai bune. Bănuiesc că se gîdea la faptul că la mijlocul vagonului ai mai puține șanse să fii sculat din somn atunci cînd trenul tău se ciocnește cu un altul.

De asemeni s-a mai interesat dacă rezervasem și cameră la hotel. I-am arătat telegrama pe care o promisem de la „Royal Palm“, drept răspuns la telegrama mea.

— Da, zise Stevens, dar n-o să rămîneți acolo. Telefoniați-le că renunțați la camere și o să vă aranjez eu la „Flamingo“, ceva la fix, în zona plajei. Charley Krom, directorul de acolo, s-a născut și a crescut în același oraș cu mine. Cînd o să afle că ești prietenul meu, o să aibă mare grijă de voi.

Atunci l-am întrebat dacă toți clienții hotelului erau amici cu el și el mi-a răspuns că firește că nu, adică ce vroiam să spun.

— Mă gîndeam doar așa, dacă domnul Krom le face zile fripte celor pe care nu-i cunoaște. Adică dacă o pune pe telefonistă să-i sune noaptea, le ascunde corespondența, le închide apa caldă, sau le răspîndește firmituri în pat.

Dar asta nu l-a impresionat deloc pe Stevens, drept care a ținut morțiș să mă mute de la un hotel la altul.

În vreme ce Tom îmi reorganiza programul și-mi spunea ce trebuie să mănînc în Florida, ce fel de momeală să folosesc pentru crap și pentru pește răpitor, la ce oră să fac baie și care picior să-l bag mai întîi în apă, ei bine, Belle a silit-o pe nevastă-mea să dea înapoi toate hainele pe care le cumpăraseră și să-și ia altele noi de la magazinele unde Belle era atît de cunoscută și unde au jecmănit-o pe Ada de două ori mai mult ca pe o străină. Nevastă-mea era în pragul nebuniei, dar i-am spus să n-o ia în seamă ; în doar cîteva zile aveam să fim într-un loc unde ei nu ne mai puteau ajunge.

Vă întrebați probabil de ce nu ne-am certat cu ei și n-am terminat prietenia, spunîndu-le să ne lase în pace. Dacă i-ați cunoaște, ați înțelege de ce. Orice am fi făcut, nu i-am fi putut convinge că nu le doream ajutorul și sfatul. Și nimic din ce le spuneam nu li se părea o jignire.

Cu o seară înaintea plecării noastre a sunat telefonul. Am răspuns eu. Era Tom.

— Am o surpriză pentru voi, spuse el. Eu și Belle am renunțat la ideea cu California. Mergem și noi la

Miami și datorită băieților de la C. & E. I., am reușit să obțin o cușetă separată în același tren cu voi. Ce ziceți de vestea asta ?

— Grozav ! am zis și m-am dus s-o anunț pe Ada. Timp de un minut am crezut că o să leșine. Toată noaptea a gemut, s-a văitat și-a ținut-o într-o isterie.

Și-așa s-a-ntîmplat de-am ajuns noi la Biloxi.

1. 2
 2. 3
 3. 4
 4. 5
 5. 6

14

CUPRINS

[illegible]



5

Antwerpen

2025

